

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

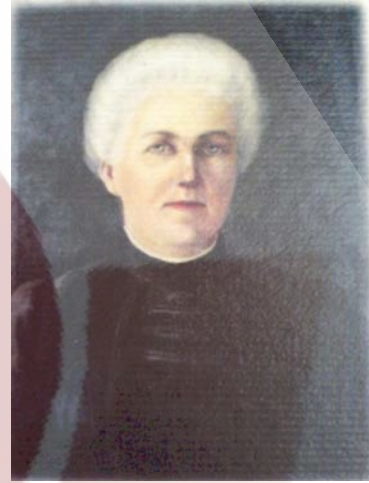
σελ.

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	3
1.2 ΔΙΑΘΗΚΗ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ Α. ΣΥΓΓΡΟΥ	6
2.1 ΤΟ ΔΑΣΟΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ 19Ο ΑΙΩΝΑ	12
2.2 ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ	23
2.3 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Ι.Γ.Ε	27
2.3.1 ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ	27
2.3.2 ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ .	32
2.4 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	38
3.1 ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ ΓΕΝΙΚΑ	47
3.2 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ.	50
3.2.1 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	50
3.2.2 ΓΕΩΛΟΓΙΑ	50
3.2.3 ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ.	50
3.3 ΧΛΩΡΙΔΑ	52
3.4 ΠΑΝΙΔΑ	60
3.4.1 ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	61
3.4.2 ΕΡΠΕΤΑ	61
3.4.3 ΛΕΠΙΔΟΠΤΕΡΑ	62
3.4.4 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΑΝΙΔΑΣ ΤΥΠΙΚΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	62
3.5 ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	64
3.5.1 ΠΙΝΑΚΑ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	64
3.5.2 Η ΒΙΛΑ ΣΥΓΓΡΟΥ ΚΑΙ Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ	66
3.5.3 ΤΑ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΑ	68
3.5.4 ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΤΕΑ ΕΡΕΠΙΑ, ΠΡΟΣΧΗΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	69
3.5.5 ΜΑΝΔΡΟΤΟΙΧΟΣ	71
3.6 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ - ΠΡΟΣΒΑΣΗ	72
3.6.1 ΠΡΟΣΒΑΣΗ	73
4. ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ	74
4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	74
4.2 ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ	75
4.2.1 ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΥΣΙΜΗΣ ΥΛΗΣ	77
4.2.2 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	78
4.3.1 ΔΙΚΤΥΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ	81
4.3.2 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	81
4.3.3 ΥΔΑΤΟΔΕΞΑΜΕΝΕΣ	82
4.4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ	82
4.4.2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ 10/05/1999	85
4.5 ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	86
4.6 ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	88
4.7 ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ	90
4.7.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ	90
4.7.2 ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΞΑΓΟΜΕΝΩΝ ΧΑΡΤΩΝ	91
5.1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	100
5.2.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	100
5.2.1.2 ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΡΘΡΟ 24	101
5.2.1.3 ΔΑΣΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	102
5.2.1.4 ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:	103
5.2.1.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:	103

5.2.1.6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:	103
5.2.1.7 ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:	104
5.2.2 ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	104
5.3.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ;	105
5.3.2 ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.	106
5.3.3 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	107
5.3.4 ΤΑ ΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	107
5.3.5 ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	108
5.3.6 ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ).	109
5.3.6.1. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗ ΔΟΜΗ (ΗΛΙΚΙΑ Κ.ΛΠ.)ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ:	109
5.3.6.2. ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	110
5.3.6.3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ, ΑΡΔΕΥΣΗ, ΥΔΡΕΥΣΗ.	110
5.3.6.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ.	110
5.3.6.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΖΩΝ, ΦΥΛΑΞΗ.	111
5.3.6.6. ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ.	112
5.3.6.7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.	113
5.4 ΔΑΣΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	113
5.4.1 ΠΡΟΛΗΨΗ	114
5.4.2 ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΥΣΙΜΗΣ ΥΛΗΣ	114
5.4.3 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ - ΕΞΟΔΟΙ ΔΙΑΦΥΓΗΣ	114
5.4.4 ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	114
5.4.5 ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΚΑΙ ΑΡΤΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	115
5.4.6 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ	115
5.4.7 ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ	116
5.4.8 ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ - ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ	116
5.4.9 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	117
5.4.10 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ	118
ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΤΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΟ «ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ»	118
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	120
Π.1 ΝΟΜΟΣ 1650 ΤΗΣ 15/16.10.86. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.- (Α' 160).	121
Π.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ WWF ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	140
Π.3 Η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ("ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ") ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ ΣΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ	153
Π.4 ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ	163
Π.5 ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΚΑΥΡΕΡΤ	178
Π.6 ΧΑΡΤΕΣ	179
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	198

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ

Η σπουδαία επιχειρηματική δραστηριότητα του Ανδρέα Συγγρού και η δημιουργία μιας μυθώδους περιουσίας συνδυάστηκαν με την πραγματοποίηση ενός εξίσου φιλανθρωπικού έργου . Η προσφορά εν ζωή όσο και μετά θάνατον τον καταστούν μεταξύ των σπουδαιότερων ευεργετών του δευτέρου μισού του 19^{ου} αιώνα .

Η σημαντικότερη όμως αυτή φιλανθρωπική δραστηριότητα ήταν άμεσα συνηφασμένη με ένα και μοναδικό πρόσωπο , την σύζυγο του Ιφιγένεια . Πνεύμα σπινθηροβόλο και γυναίκα που αφιέρωσε εξολοκλήρου την ζωή της στην προστασία της παιδικής ηλικίας , υπήρξε πηγή έμπνευσης και η κινητήριος δύναμη κάθε φιλεύσπλαχνης ενέργειας και επιλογής ανθρωπιστικού χαρακτήρα του συζύγου της , υποκινώντας την συστηματικότερη καλλιέργεια των φιλανθρωπικών πρωτοβουλιών του . Αφιερώνοντας με περισσή θέληση κάθε στοιχείο της ζωτικότητας της που έμοιαζε αστείρευτη στην βελτίωση των συνθηκών ζωής των αδύναμων κοινωνικών ομάδων , αντλούσε ψυχικό σθένος και ηθική ικανοποίηση από την πραγμάτωση των υψηλών στόχων της , ανάγοντας αυτούς σε υπόθεση ζωής και ιδανικό αυτοπραγμάτωσης . Η συνολική κοινωνική δραστηριότητα της Ιφιγένειας Συγγρού την ανέδειξε σε μια από της πρωτοπόρες γυναικείες φυσιογνομίες της αθηναϊκής κοινωνίας στον τομέα της πρόνοιας . Η ίδια διετέλεσε πρόεδρος επί σειρά ετών του νοσοκομείου « Ευαγγελισμός » , του διοικητικού συμβουλίου του Αμαλείου ορφανοτροφείου και του συλλόγου εκπαιδευσεως νεανίδων . Έπειτα από τον θάνατο του συζύγου της , η Ιφιγένεια θα ζήσει περισσότερο από 20 χρόνια στην μεγαλοπρεπή έπαυλη του κτήματος Συγγρού . Βασική της φροντίδα υπήρξε η προσπάθεια για την ολοκλήρωση των οραμάτων του συζύγου της , όπως αυτά είχαν διατυπωθεί στην διαθήκη του . Έτσι , θα μεριμνήσει για την δημοσίευση των απομνημονευμάτων του και για την ανέγερση νοσηλευτικού ιδρύματος με σκοπό την αντιμετώπιση των αφροδίσιων νοσημάτων στην Ελλάδα , το γνωστό σε όλους μας Νοσοκομείο «Ανδρέας Συγγρός» . Ακόμη προχώρησε στην δωρεά χρηματικού ποσού για την βελτίωση του συστήματος ύδρευσης των Αθηνών και για την κατασκευή της λεωφόρου που φέρει το όνομα του εθνικού ευεργέτη . Ο θάνατος της (1921) έκανε φτωχότερη την κοινωνική

μέριμνα στην Ελλάδα . Με την διαθήκη της κληροδότησε στο ελληνικό υπουργείο εξωτερικών το μέγαρο Συγγρού στην συμβολή της σημερινής λεωφόρου Βασιλίσσης σοφίας και Ζαλοκώστα , αλλά και σημαντικά χρηματικά ποσά για τους σκοπούς κοινωφελών ιδρυμάτων . Η δωρεά τον Αναβρύτων στην ελληνική γεωργική εταιρεία συνιστά την κορωνίδα της συνολικής προσφοράς της για την παιδική ηλικία και την νεότητα .

Το 1921 , με βάση τα οριζόμενα που αναγράφονται στην διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού , το ομώνυμο κτήμα κληροδοτήθηκε στη τότε Ελληνική γεωργική εταιρεία , προκειμένου να ιδρυθεί σχολή κηπουρικής , κτηνοτροφίας , μελισσοκομίας , σηροτροφίας και πτηνοτροφίας με αποστολή την εκπαίδευση καλών γεωργών και κηπουρών . Σύμφωνα με μια εκδοχή , το όνομα της περιοχής προήλθε από τα άφθονα πηγαία νερά της . Κάθε πηγή ονομαζόταν «ανάβρυτο» και έτσι , επειδή ήταν πολλές επικράτησε η συγκεκριμένη ονομασία .

Πρώτος ιδιοκτήτης του κτήματος φέρεται ο Βρετανός αρχαιολόγος Stin , ο οποίος σκόπευε να πραγματοποιήσει σε αυτό ανασκαφές . Μετά το πέρας αυτών , ο Stin πούλησε το κτήμα στον συμπατριώτη του και αρχαιολόγο Will . Από τον τελευταίο το αγόρασε ο Ανδρέας Συγγρός πιθανότατα το 1875 , την ίδια δηλαδή περίοδο που παντρεύτηκε με την Ιφιγένεια . Το κτήμα αποτελούσε ουσιαστικά τον περιβάλλοντα χώρο της έπαυλης του Ανδρέα Συγγρού , ενώ πλαισιωνόταν από μια σειρά εγκαταστάσεων και βοηθητικών κτιρίων . Οι σπουδαιότερες από αυτές και σωσμένες είναι το βουστάσιο και ένα μικρός ναός . Αυτός ο ναός χαρακτηρίζεται από μια σημαντική ιδιαιτερότητα : Το παρεκλήσι του Αγίου Ανδρέα είναι ο μοναδικός ορθόδοξος γοτθικού ρυθμού ναός στην Ελλάδα. Κατασκευάστηκε με βάση τα σχέδια του Γερμανού αρχιτέκτονα Ερνέστου Τσίλλερ , μαθητή του Θεόφιλου Χάνσεν . Ο Ερνέστος Τσίλλερ είχε έρθει το 1861 στην Αθήνα , την πόλη που έγινε μόνιμος τόπος κατοικίας του για τα επόμενα 60 χρόνια . Το μικρό παρεκλήσι ακολουθεί τον τύπο της βασιλικής παρουσιάζοντας πολλά κοινά στοιχεία τόσο με τον καθολικό ιερό ναό του Αγίου Λουκά στο νέο Ηράκλειο Αττικής – ο οποίος θεμελιώθηκε πάνω σε σχέδια του Θεόφιλου Χάνσεν το 1842 και τελείωσε το 1845 , όσο και με τις *gustav-adolifkirche*(1846-1849) των Ludwig Foster και Θεόφιλου Χάνσεν στην Βιέννη , και κυρίως με το μικρό παρεκκλήσιο του νεκροταφείου στην Βιέννη , επίσης έργου του θ. Χάνσεν . Λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι ο Ερνέστος

Τσίλλερ επισκέπτονταν συχνά την Βιέννη για να μάθει το αρχιτεκτονικό γίγνεσθαι και τις τάσεις που επικρατούσαν , είναι φυσικό να επηρεάστηκε από το έργο του δασκάλου του . Αυτό που δεν θα γίνει ποτέ γνωστό είναι αν η χρήση του συγκεκριμένου ρυθμού για το μικρό ορθόδοξο ναό του Αγίου Ανδρέα υπήρξε επιθυμία του εθνικού ευεργέτη η επιλογή του διάσημου αρχιτέκτονα .

1.2 ΔΙΑΘΗΚΗ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ Α. ΣΥΓΓΡΟΥ

Εν Αθήναι σήμερον την 31^η Μαΐου του χιλιοστού εννιακοσιοστού πρώτου έτους (1921) ημέραν δευτέραν και εν τη αυτόθι επί της οδού κηφισίας και ήδη Κωνσταντίνου του διαδόχου κείμενη οικία μου, εν η κατοικώ, η υποφαινόμενη Ιφιγένεια Α. Συγγρού, διατίθημι τα της περιουσίας μου μετά τον θάνατο μου ως εξής. Εγκαθιστώ κληρονόμο μου τον προσφιλή υιόν μου Αλέξανδρον Αντωνιάδην, εις ον καταλείπω πάσαν την κατά το θάνατο μου ευρεθησόμενην περιουσία μου, πλην δια της παρούσης προς άλλους κληροδοτούμενων αντικειμένων αυτής. Κληροδοτώ την εν Αθήναις επί της οδού κηφισίας και ήδη Κωνσταντίνου του διαδόχου κείμενην οικίαν μου εν η μονίμως κατοικώ, μεθ'όλης της περιοχής της και των εν αυτό οικοδομημάτων της εις το ελληνικό δημόσιον, ίνα χρησημεύση διαρκώς ως κατάστημα του υπουργείου των εξωτερικών. Κληροδοτώ την μεταξύ Κηφισιάς και Αμαρούσιου γνωστήν έπαυλιν μου, Ανάβρυτα μεθ'όλης της περιοχής αυτής, μεθ'όλων των εν αυτή οικοδομημάτων, επιστατικών και εργατικών οικιών (πλην των κατώτερο ρηθησομένων υπέρ του κληρονόμου υιού μου, της συζύγου αυτού και των δύο επιστατών μου προσωρινών η οριστικών διαθέσεων) στάβλων, αμαξοστασιών, βουστασιών, μηχανοστασιών και μηχανημάτων, ελαιοτριβείου και αλευρομύλου μεθ'όλων των εν αυτήν ευρισκόμενων αυτή ζώων, οίων ίππων (πλην των τοίχων ευρεθησόμενων αυτόθι αμαξών και ίππων αυτών της προσωπικής μου χρήσεως άτινα θα περιέλθουσι εις τον κληρονόμον μου) όνων, βόων αροτήρων, γαλακτοφόρων αγελάδων κάρρων, κυσελών μελισσών και των εν αυταίς μελισσών εις την εν Αθήναι υπό την προστασίαν της Α.Μεγαλειότητος του βασιλέως γεωργικήν εταιρείαν, όπως ιδρύση αυτή εν αυτό σχολήν κηπουρικής, πτηνοτροφίας, μελισσοκομίας, σηροτροφίας και κτηνοτροφίας. Επ ουδενί λόγω η προφάσει επιτρέπω την πώληση του κτήματος τούτου είτε οποιοδήποτε μέρους αυτού, καθότι επιθυμώ να χρησιμεύει διαρκώς εις την μόρφωση καλών γεωργών και κηπουρών. Εις την αυτήν γεωργικήν εταιρείαν αναθέτω την φροντίδα να παραγγείλη εις Έλληνα καλλιτέχνην ανδριάντα του αείμνηστου συζύγου μου και στήση αυτόν εν τω μέσω του κήπου παρά την λίμνην, προς τον σκοπόν δε τούτο κληροδοτώ προς την γεωργική εταιρείαν δραχμάς ογδοήκοντα χιλιάδες (80.000) αί οποίαι πρέπει να κατατεθώσιν εις την εθνική τράπεζαν της

Ελλάδος, εις διαταγής της γεωργικής εταιρείας, ίνα δαπανηθώσιν αποκλειστικώς προς τον σκοπόν τούτον, εάν όπερ απεύχομαι, διαλυθεί η γεωργική εταιρεία, τότε τούτο το κτήμα ολόκληρον περιέρχεται αυτοδικαίως εις το δημόσιον της Ελλάδος, πάντοτε δια τον αυτόν σκοπόν, τηρουμένων απαρεγκλίτως των ανωτέρω διατάξεων μου και δια το κτήμα και δια τυχόν μέχρι τότε ανεκτέλεστον κληροδότημα των ογδοήκοντα χιλιάδων δραχμών, όπερ επίσης περιέρχεται τω δημοσίω δια τον σκοπόν αυτόν. Ως είρηται ολόκληρος η έπαυλις μου Ανάβρυτα κληροδοτείται τη Γεωργική εταιρεία.

Ουχ ήττον ο κληρονόμος μου υιός μου και η σύζυγος του Αγγελική, εφόσον ήθελε διατελή εν χηρεία αυτού θέλουσι έχει εφ όρου ζωής αυτών πλήρη και απεριόριστων, εις ουδεμίαν ποτέ δυνάμενην να υποβλήθη ενόχλησιν εγγύησιν η ασφάλειαν, αποκλειστικήν οίκησιν της μεγάλης εν τη επαύλη οικίας και την απόλαυσιν και χρήση της περιοχής αυτής ην προσδιορίζω ούτως:

Η περιοχή αυτή περιλαμβάνει όλην την όπισθεν της οικίας αυτήν εν τη οποία εύρηται στρογγυλή δεξαμενή και υδατοαποθήκη και συνεχόμενον και δια συρματοπλεγμάτων κεχωρισμένον μέρος μέχρι του αρκτικού μανδρότοιχου της επαύλεως, εν η ευρίσκεται ορνιθών, κλίβανον και διάφορα νεοφυτευμένα δένδρα, ως τινών η επικαρπία θα ανήκη αυτοίς. Επίσης περιλαμβάνει την έμπροσθεν της οικίας πεφυτευμένην πλατείαν, η οποία αναπτύσσεται αμφοτέρωθεν και καθ'όλον το μήκος της αύτοθι λίμνης και περιθέεται γύρωθεν υπό τον δεξιόθεν και αριστερόθεν από της οικίας αναχωρουσών και προς την είσοδον των επαύλεων αγουσών ευρείων οδών (της δεξιόθεν περιλαμβάνει και τον ναόν) των συναντομένων προ του οικίσκου του θυρωρού και συμβαλουσών εις μίαν αυτόθι, την άγουσαν προς την κυρίαν είσοδον της επαύλεως. Η ούτωσι ηλαττωμενη οίκησις της οικίας συν την περιοχή αυτής περιέχει τω κληρονόμω μου και τη σύζυγω αυτού διατελούση εν χήρεια αυτού, το διακαίωμα της προσωπικής εν τη οικία οικήσεως, ούχι δε και άλλης χρησιμοποίησεως αυτής η της περιοχής της, μετά τον θάνατον των και η οικία και η περιοχή αυτή περιέρχεται αυτοδικαίως εις την πλήρην εξουσία της κληροδόχου της όλης επαύλεως γεωργικής σχολής, ήτις επιζώντος του κληρονόμου και της εν χηρεία αυτού διατελούσης συζύγου του Αγγελικής εις ουδεμίαν δικαιούται επέμβασιν εις την ενάσκησιν της οικίας πλην μόνης της χρησιμοποίησεως της λίμνης δια την συλλογήν των υδάτων και χρησιμοποίησεων αυτών δια της χρείας του κτήματος, ως άχρι τούδε γίνεται, πληρούμενης προηγουμένως της στρογγυλής δεξαμενής δια την χρείαν της

αρδρεύσεως της ως άνω περιγραφομένης και εν τη οικία περιλαμβανομένης περιοχής.

Οι δικαιούχοι της οικήσεως κληρονόμος Υιός μου και η εν χηρεία του διατελούσα σύζυγος του, εκτός του δι αυτής ηλαττωμένου δικαιώματος θα δικαιούνται εις την ελευθέραν κυκλοφορίαν εν τω όλω κτήματι και πέρας τας εισόδους της επαύλεως, την τε κυρίαν και την προς το αμαρούσιον, αγουσών οδών, αυτοί τε και το προσωπικόν της οικίας των και πας προς αυτούς προσερχόμενος είτε πεζή είτε εφ'αμάξης εν γένει δε είπειν έχω τελείαν πεποίθησιν ότι ο κληρονόμος μου Υιός μου και η σύζυγος του και εν γένει ο οίκος αυτού θα περιβάλλονται δια παντός σεβασμού υφ'όλου του προσωπικού της επαύλεως. Και ταύτα μενεάν ο κληρονόμος Υιός μου δεν αποκτήσει τέκνα εκ του μετά της νύμφης μου Αγγελικής γάμου η τυχόν αποκτηθέντα τοιαύτα αποθάνωσιν άτεκνα προ του θανάτου του Υιού μου. Διότι εάν τυχόν κτηθώσι τέκνα εκ του γάμου τούτου και επιζώσι ταύτα κατά τον θάνατον του υιού μου τότε ολόκληρος η οικία και η άνω ορισθείσα περιοχή περιέρχεται εις την αποκλειστικήν κυριότητα του υιού μου η των τυχόν κατά τον θάνατον του επιζώντων τέκνων αυτού και εγγονών μου και η υπέρ του κληρονόμου μου και της συζύγου του ηλαττώμενη ανωτέρω οίκησις και επικαρπία μεταβάλλεται εις πλήρην και απόλυτον κυριότητα. Κληροδοτώ εις τον εν Αθήναις εργαστήριον των απόρων γυναικών προς ευρυτέραν πρόοδον του συλλόγου υπέρ της γυναικίας εκπαιδεύσεως τα εν τη παρά την οδό Κολοκοτρώνη και όπισθεν του ανδριάντος Κολοκοτρώνη φερωνύμω στοά υπάρχοντα μαγαζεία μου, ήτοι και τα αριστερώθεν τω εισιόντι αυτώ ως και τα δεξιόθεν, αλλά εκ του δεξιού τούτου μέρους, μόνο τα περακείμενα προς την εις τον κληρονόμον μου περιεχομένην οικίαν μου ουχί με και το υπό την οικίαν ταύτην και υπό το δώμα αυτής κείμενον τοιούτον, όπερ μεθ'όλης της υφής κείται οικίας περιέρχεται εις τον κληρονόμον μου. Η στοά θέλει εξακολουθεί εσαεί εξυπηρετούσα και την εις τον κληρονόμον μου υιόν μου περιελευσομένην δεξιόθεν και εν αρχή αυτής κείμενην οικίαν και το κάτωθι αυτής εν τη στοά μαγαζείον, άτινα οικία και μαγαζείον θα περιέλθωσι τω κληρονομο μου ως και τα αμφοτέρωθεν αυτής κληροδοτούμενα εν τω συλλόγω των κυριών μαγαζεία.

Προς ακριβέστερον προσδιορισμόν τούτου καθορίζω ότι τα το συλλόγω των κυριών κληροδοτούμενα είναι όλα τα αριστερώθεν τω εισιόντι εις την στοάν υπάρχοντα μαγαζεία, δεξιόθεν δε δύο μονόροφα προσκείμενα τη μεσηβρινώς της

οικίας κειμένη εισόδω της υπηρεσίας της οικίας, η οποία και θέλει εξακολουθήσει ανήκουσα τη οικία ως και η όπισθεν των κληροδοτούμενων τω συλλόγω των κυριών δεξιόθεν μαγαζείον αυλήν, επί της οποίας εύρηται ιδρυμένον παράπηγμα στεγάζον τυπογραφικόν πιεστήριον. Τα δεξιόθεν της στοάς δύο κληροδοτούμενα μαγαζιά δεν δύνανται να υψωθώσιν ουδέν δύνανται να παραβλαφθή η θέα, άποψις και το προσήλιον της οικίας, καταρτιζομένης ούτω πλήρως δουλείας του μη υψούν υπέρ της το κληρονόμο μου καταλειπομένης οικίας μου. Η κατάσταση της στοάς δεν δύναται να μεταβληθεί πλην μόνον τη κοινή συναινέσει των αμφοτέρων δια της παρούσης μου καθιερωμένων ιδιοκτητών, αλ' ουδε ης το μέρος εν τω οποίο αντιμέτωπα κείνται τα αμφοτέρωθεν τω συλλόγω των κυριών κληροδοτούμενα μαγαζιά. Ουδείς άλλος κέκτειται οιονδήποτε επί της στοάς δικαίωμα κατά χάριν δε και επί ανταλλάγματι είναι επιτετραμμένη διάβασις προς το όπισθεν της στοάς θέατρον, ως και εις αυτό άγουσα θύρα και κλίμαξ. Και τα τω συλλόγω των κυριών κληροδοτούμενα ταύτα μαγαζεία επ' ουδενί λόγω η προφάσει δύνανται να εκποιηθώσιν, ίνα το εισόδημα αυτών χρησημεύση κατά την έγκριση του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου των κυριών εις τα ανάγκας του εργαστήριου των απόρων γυναικών προς μεγαλυτέραν ανάπτυξιν της εργασίας και επέκτασιν της αγαθοεργίας δια ταυτα κληροδοτώ εις το Αμαλίειον ορφανοτροφείον δραχμάς πενήκοντα χιλιάδες (50.000) όπως το εισόδημα αυτών ανεπάφου μένοντος του κεφαλαίου χρησημεύη να βραβεύηται κατ' ετος μια ορφανή διαπρεπούσα επ' αρετή και φιλοπονία εις μνήμην του συζύγου μου. Κληροδοτώ εις τας εξαδέλφας μου Τθίλδην Πέρκενς, Μαλβίναν Πέρκενς και Ελένην Ζεζόν ανά δραχμάς δεκακισχιλίας εις εκάστην εις την Άννα Αποστολάκη δραχμάς όκτω χιλιάδας. Κληροδοτώ εφ' όσον ήθελεν είσθε εις την υπηρεσίαν μου κατά τον θάνατο μου εις του μισθοδοτούμενους κατά το βιβλιάριον μου θεράποντας αδιαφόρου φύλλου, της προσωπικής μου υπηρεσίας, είτε εν Αθήναις, είτε εν Αναβρύτοις, εν οίς περιλαμβάνω και τον αμαξηλάτη μου, και τον ιπποκόμο μου ανά δραχμάς πεντακισχιλίας εις εκάτερον. Ορίζω ότι οι δυό ούτοι επιστάται μου, Παρασκευάς Αλεξανδράκης και Ιωάννης Ρεμβίκος και αι οικογένειαι αυτών διαμένουσι δωρεάν ανενοχλήτως εφ' όρου ζωής αυτών και των συζύγων των εντός τω και ήδη κατοικούμενων υπ' αυτών οικιών εν τη εν Αναβρύτοις επαύλει μου, ποιούμενοι χρήσιν αυτών όπως και σήμερα, παρακαλώ δε περι πλέον την εκάστοτε διοίκησιν της Γεωργικής εταιρείας να διατηρή αυτούς εις την υπηρεσία της. Και τα εις τους δυό

τούτους επιστάτας μου κληροδοτήματα το τε χρηματικόν και το της οικήσεως αυτών και των συζύγων των, υπέρ των νοείται και το χρηματικόν και το της οικήσεως ισχύουσιν εφ' όσον και καθ' όσον ούτοι ευρεθώσιν εν τη υπηρεσία μου διαμένοντες αυτοί η αι συζύγοι των εις τας οικίας ταύτας κατά την ώρα του θανάτου μου. Πάντα τα λοιπά αντικείμενα της περιουσίας μου, οιαδήποτε και αν ώσιν, η επί της οδού κολοκοτρώνη οικία μου μετά των μαγαζείων των υπ' αυτήν και όλων των ορόφων αυτής, των τινών αι τε κύριαι και της υπηρεσίας εισοδοι ευρίσκονται εν τη στοά, τα εν τη οποία μόνον αναξάρητα της οικίας μαγαζεία εκληροδότησα τω συλλόγω των κυριών, μετά της αυτής, αι δύο προσκειμένοι αλλήλαις οικείαι μου μετά του γηπέδου και της περιοχής των επι των οδών Ακαδημίας, Χαριλάου Τρικούπη και Ζωοδόχου Πηγής, μεθ' όλων των παραρτημάτων και παρακολουθημάτων αυτών, χρήματα, χρεόγραφα, αι άμαξαι και οι ίπποι της προσωπικής μου χρήσεως και εν γενεί οιαδήποτε κινητά εν ται δύο κατοικίας μου εν Αθήναις και εν τη επαύλη των Αναβρύτων, έπιπλα, σκεύη, τιμαλφή και εν γενεί παν το εν αυταίς ευρισκόμενον η παρά τραπέζη ευρισκόμενον κινητόν αντικείμενον ανήκουσιν εις τον κληρονόμον μου.

Εξαιρώ μόνον το λεωφορείον μου όπερ ορίζω να δοθή εις το Αμάλειον ορφανοτροφείον δια την μεταφορά των τροφίμων αυτού από μαλακάσης εις Ωρωπόν. Παρα την εθνική τραπέζη της Ελλάδος έχω καταθήσει πλήν της προσωπικής μου, ήτις ανήκει εις τον κληρονόμο μου ειδικήν περιούσιαν επ' ονόματι του υπό το όνομα του αείμνηστου συζύγου μου Ανδρέου Συγγρού Νοσοκομείον των μεταδοτικών νοσημάτων.

Κατά τον θάνατο μου στοιχείων, επιθυμώ και ορίζω να μείνη τοιαύτη και μετά τον θανατόν μου και να μείνη καθορισμένη δια το άνω νοσοκομείον και να είναι αποκλειστική αυτού περιουσία εφ' ής ουδεμίαν έχει εξουσίαν ο κληρονόμος μου, ίνα διατίθενται τα εισοδήματα της μενούσης, ως ανεπάφου κεφαλαίου δια τα ανάγκας του νοσοκομείου. Προικοδοτούσα τοιουτοτρόπως το νοσοκομείον τούτο προς εκτελεσιν ιεράς δι εμέ εντολής και επιθυμίας του αείμνηστου συζύγου μου Ανδρέου Συγγρού, αίτινες ενεσαρκώθησαν και εν εμοί και προς εκπληρώσιν των οποίων ουδενός εφείσθην κόπου και πάσαν κατέβαλον μέριμναν, παρακολουθήσασα εν στοργή την ανέγερσιν τον οργανισμόν και ιδίως την διαμόρφωσιν του εν τω πνεύματι, το οποίον έχω λαβούσα παρά του μεγατίμου ιδρυτού του, νομίζω ότι συμπληρώ το παρ' αυτού ανατεθέν μοι έργον, εάν και μετά θάνατον επεκτείνω την επί του ιδρύματος τούτου την παρ' εκείνου

κληροδοτηθείσαν μοι φροντίδα και επιβλέψιν οιωνεΐ διαωνίζουσα και την εκείνου και την εμήν στοργήν. Και προς τούτο παρακαλώ θερμώς το δημόσιον της πατρίδος, εκφράζουσα διακαή εν τούτο πόθον του τε συζύγου μου και εμού όπως το νοσοκομείον, το μεν εξακολουθήση τον αρχικόν αυτού προορισμόν της νοσηλείας μόνον απόρων αρρένων και θηλέων ασθενών εκ μεταδοτικών νοσημάτων, λειτουργούν υπό το κράτος των μετ'εξιδιδομένην μελέτην των αναγκών του υποβληθέντων και υπάρχόντων ήδη επιψησμένων νόμων, διαταγμάτων και οργανισμών, εις τους οποίους οφείλεται κατά μέγα μέρος η συντελεσθείσα πρόοδος η αποτελούσα την λυδίαν λίθον της επιτυχίας των, η εν η περιπτώσει, η πάροδος του χρόνου ήθελε καταστήση αναγκαίαν μεταβολήν τινά η μεταρρυθμισιν αυταί να συνελώνται μόνο επί της προτάσει του διευθυντού και της επ αυτής εγκρίσει της εφορίας του καταστήματος, το δε να διατελή υπό την άχρι τούδε δοκιμασθείσαν μόνην διεύθυνσιν του εκάστοτε τακτικού καθηγητού αφοροδισίων νοσημάτων τω Εθνικώ Πανεπιστήμιω και να μην διαιρεθή ποτέ ης τμήματα έστω και του αυτού κλάδου υπό την διεύθυνσιν άλλων ιατρών έστω και του αυτού κλάδου, προς αποφυγή προστριβών και διαφύλαξιν της πειθαρχίας, αναγκαίας δια την απρόσκοπτον λειτουργίαν του νοσοκομείου. Αυτή είναι η διαθήκη μου, την οποίαν έγγραψέν ίδια χειρί κατ' εντολήν μου ο δικηγόρος μου Θρ. Αγγελόπουλος αθάνατος εις δέκας σελίδας τριών φύλλων χάρτου, την οποία και ανέγνωσα μετά πάσης προσοχής και επικυρώ και υπογράφω και εις το τέλος και υπό εκάστην των εννέα ετέρων σελιδών της, σιατελούσα εν πληρέστατη γνώσει του περιεχομένου της και θέλω καταθέσει παρά συμβολαιογράφου. Ως και εν αρχή ειρήται, η παρούσα συνετάχθη και εγράφη τη 31 Μαΐου 1921 ημέραν δευτέραν εν τη εν Αθήναις εις την οδόν Κηφησίας και ήδη κωσταντίνου και διαδόχου κείμενη οικία μου και κατοικία μου. Η παρούσα είναι συνερραμένη δια ράμματος του οποίου αι άκραι είναι ησφαλημένα δια επί ισπανικού κήρου τεθειμένης σφραγίδος μου Ι.Σ

2.1 ΤΟ ΔΑΣΟΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ 19Ο ΑΙΩΝΑ

Οι πρώτες ενδείξεις ανθρώπινης παρουσίας στην περιοχή του σημερινού κτήματος Συγγρού, ενδέχεται να ανάγονται στους προϊστορικούς χρόνους, με βάση κάποια αρχαιολογικά ευρήματα που εντοπίστηκαν στην τοποθεσία Ανάβρυτα και βρίσκονται σήμερα στο Ιστορικό Μουσείο της Βέρνης. Πρόκειται για λίθινα εργαλεία και άλλα αντικείμενα, τα οποία έχουν χρονολογηθεί από Γιουγκοσλάβο ερευνητή στην Προκεραμεική Νεολιθική περίοδο (6800-6400 π.Χ.). Για το θέμα επικρατεί αβεβαιότητα, δεδομένου ότι τα αντικείμενα αυτά δεν βρέθηκαν με συστηματικές ανασκαφές, αλλά συγκεντρώθηκαν τον 19ο αιώνα από τον Carl Wild, ιδιοκτήτη τότε του κτήματος, σε σημεία που αγνοούμε και κάτω από συνθήκες επίσης άγνωστες. Δικαιολογημένα, η επιστημονική κοινότητα αντιμετωπίζει σήμερα αυτό το στοιχείο ως μία απλή πληροφορία, που ίσως δεν επιβεβαιωθεί ποτέ. Σημειώνεται πως τα αρχαιότερα ίχνη παρουσίας του ανθρώπου στην Αττική χρονολογούνται στην Αρχαιότερη Νεολιθική (6400-5700 π.Χ.) και έχουν επισημανθεί στις ανατολικές της ακτές.

Ο χώρος του κτήματος Συγγρού αρχίζει να αξιοποιείται βεβαιωμένα από τους Κλασσικούς χρόνους της ελληνικής αρχαιότητας. Η μεγαλύτερη δραστηριότητα παρατηρείται τον 4ο αιώνα π.Χ., στον οποίο χρονολογούνται τα σπουδαιότερα αρχαιολογικά ευρήματα που έχουν επισημανθεί εδώ. Θα πρέπει κατ' αρχήν να έχουμε υπόψιν μας ότι κατά τον αιώνα αυτόν ακμάζουν στην ευρύτερη περιοχή του κτήματος δύο αρχαίοι δήμοι, στα βόρεια η Κηφισιά, στην περιοχή περίπου του σημερινού ναού του Αγίου Δημητρίου, και στα νότια το Άθμονον, στη θέση του Αμαρουσίου. Είναι αξιοσημείωτο πως ήδη από τότε η περιοχή του κτήματος Συγγρού βρισκόταν ανάμεσα σε αυτούς τους δύο οικισμούς -τους διαχώριζε. Τόσο η Κηφισιά όσο και το Μαρούσι, γνώρισαν αδιάκοπη μάλλον κατοίκηση, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, και το κτήμα, η τοποθεσία των Αναβρύτων, ήταν διαχρονικά το όριο ανάμεσά τους.

Τα ευρήματα του 4ου αιώνα, όσα γνωρίζουμε με κάποια επάρκεια, είναι στην πλειονότητά τους ταφικά. Πρόκειται κυρίως για ταφές και για ανάγλυφες στήλες, που κοσμούσαν – εσήμαιναν - τους τάφους. Αυτό δεν είναι καθόλου τυχαίο, αν λάβουμε υπόψιν μας, ότι οι αρχαίοι κάτοικοι της Αττικής συνήθιζαν να θάβουν τους νεκρούς τους κατά μήκος των δρόμων που συνέδεαν τους οικισμούς. Έτσι, στον χώρο που εξετάζουμε, τα περισσότερα από τα επιτύμβια μνημεία που βρέθηκαν, θα ανήκαν σε

τάφους που βρίσκονταν κατά μήκος ενός δρόμου που συνέδεε το Άθμονον με την Κηφισιά, ο οποίος δεν αποκλείεται να περνούσε μέσα από το σημερινό κτήμα.

Μεγάλο μέρος αυτών των μνημείων ανακαλύφθηκε τυχαία – στο κτήμα έχει γίνει συστηματική ανασκαφή μία μόνον φορά. Επιτύμβιες στήλες βρέθηκαν κατά τη διαμόρφωση του κτήματος από τον Συγγρό και δεν γνωρίζουμε τίποτε για τους τάφους που εσήμαιναν – ούτε καν τη θέση τους. Ορισμένες μάλιστα χρησιμοποιήθηκαν για τη διακόσμηση των κήπων και των κτισμάτων του Συγγρού.

Ξεκινώντας από τις στήλες αυτές μία σύντομη επισκόπηση των επιτύμβιων μνημείων που προέρχονται από το κτήμα, θα σταθούμε πρώτα στο σήμα του Φρασίου Αθμονέως, που είχε τη μορφή ληκύθου – ενός μαρμάρινου αγγείου. Η λήκυθος ήταν διακοσμημένη με ανάγλυφη παράσταση δεξιώσεως, σκηνής δηλαδή αποχαιρετισμού, με δύο μορφές σε χειραψία, θέμα πολύ συνηθισμένο στα κλασσικά επιτύμβια. Στο μνημείο αναγραφόταν το όνομα του νεκρού και το δημοτικό του: ΦΡΑΣΙΑΣ ΑΘΜΟΝΕΥΣ (Φρασίας από το δήμο Άθμονον). Το στοιχείο αυτό είναι σημαντικό, καθώς αποτελεί ένδειξη ότι ο χώρος του κτήματος υπαγόταν μάλλον στη δικαιοδοσία του δήμου Άθμονον. Το επιτύμβιο του Φρασίου το επεσήμανε ο Γερμανός αρχαιολόγος Werner Peek στον κήπο της Γεωργικής Σχολής κατά τον Μεσοπόλεμο. Η τύχη του σήμερα αγνοείται.

Στο ημιυπόγειο κελάρι της εποχής του Συγγρού, πίσω από τα γραφεία του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών, επάνω από την καμάρα της εισόδου, σώζεται εντοιχισμένο ένα μεγάλο ανάγλυφο ανθέμιο, από λευκό μάρμαρο. Πρόκειται για την επίστεψη επιτύμβιας στήλης, που κρίνοντας από το μέγεθος του ανθεμίου, θα είχε σχετικά υψηλές αναλογίες. Τέτοιες επιστέψεις ήσαν συνήθεις σε στήλες αυτής της περιόδου και κάποτε είχαν ιδιαίτερα περίτεχνη μορφή.

Άλλο ένα τμήμα στήλης, που είχε βρεθεί μάλλον κατά τα έργα του Συγγρού, είναι γνωστό μόνο από μια σύντομη περιγραφή, σύμφωνα με την οποία έφερε παράσταση δεξιώσεως, με έναν καθισμένο άνδρα και μία όρθια γυναίκα. Η τύχη του είναι άγνωστη.

Η μοναδική συστηματική ανασκαφή στο κτήμα Συγγρού έγινε το 1901 από τον αρχαιολόγο Ανδρέα Σκιά, στη νότια περιοχή του, 500 μ. βόρεια από το ναό της

Παναγίας του Αμαρουσίου. Ο Σκιάς ανέσκαψε εννέα συνολικά τάφους διαφόρων τύπων, οι οποίοι ήταν μοιρασμένοι σε δύο ταφικούς περιβόλους. Από όσα αναφέρει στην έκθεσή του, φαίνεται πως επρόκειτο για οικογενειακούς περιβόλους, που ίσως βρίσκονταν μέσα σε ιδιωτικά κτήματα. Τα κτερίσματα που βρέθηκαν ήταν ελάχιστα. Εντοπίστηκαν ωστόσο δύο τμήματα επιτύμβιων μνημείων και μία επιτύμβια λήκυθος. Το πρώτο τμήμα διέσωζε μέρος από την παράσταση μιας γυναικείας μορφής σε μετωπική στάση. Δεν είναι γνωστό που βρίσκεται σήμερα. Το δεύτερο, ανήκε σε ένα μεγάλων διαστάσεων επιτύμβιο ανάγλυφο και περιλαμβάνει τον κορμό μιας όρθιας γυναικείας μορφής, με τη χαρακτηριστική για την εποχή πλούσια πτυχολογία των ενδυμάτων (βλ. παραπλεύρως). Χρονολογείται μετά τα μέσα του 4ου αι. π.Χ. Το 1964 περισυνελέγη από την Αρχαιολογική Υπηρεσία και σήμερα βρίσκεται σε κάποια μουσειακή αποθήκη.

Η μαρμάρινη λήκυθος από την ανασκαφή του 1901, είναι κοσμημένη με τη συνήθη αποχαιρετιστήρια σκηνή της δεξιόσεως, που εδώ όμως παρουσιάζει κάποιες αξιοσημείωτες λεπτομέρειες. Ο όρθιος νεαρός άνδρας που χαιρετά την καθισμένη γυναίκα, φέρει κυνηγετική περιβολή –κοντή χλαμύδα- και με το αριστερό χέρι μάλλον κρατά λαγοβόλο, ενώ χαμηλά πίσω από τα πόδια του απεικονίζονται πέντε σκύλοι. Το μνημείο αυτό σήμαινε τον τάφο ενός νέου κυνηγού, που δεν αποκλείεται να έχασε τη ζωή του σε κάποιο κυνήγι. Η λήκυθος διακοσμούσε μέχρι το 1995 τον κήπο ενός κτιρίου μέσα στο κτήμα. Τότε μεταφέρθηκε στην αυλή των γραφείων του Ι.Γ.Ε., όπου βρισκόταν μέχρι το 1997. Η κατοπινή της τύχη είναι άγνωστη.

Το σημαντικότερο όμως αρχαίο εύρημα από το κτήμα δεν ανήκει στα επιτύμβια μνημεία είναι μία επιγραφή, που εντοπίστηκε τυχαία το 1964 σε λόφο μέσα στο χώρο και παραδόθηκε στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, από μαθητές του Γυμνασίου Αμαρουσίου. Το κείμενο της επιγραφής, που δεν σώθηκε ακέραιη, είναι ένας μακρύς κατάλογος ονομάτων, που συνοδεύονται μόνο από το πατρώνυμο –δεν υπάρχει δηλαδή το δημοτικό. Ανάμεσα στα ονόματα, παρεμβάλλεται η φράση “ΟΙΔΕ ΥΠΕΡ ΑΥΤΟ ΕΤΑΞΑΝΤΟ” –δηλαδή, σε ελεύθερη απόδοση, οι παραπάνω κατονομαζόμενοι συνέβαλαν για αυτό. Ο μελετητής της επιγραφής Στέφανος Κουμανούδης, απέδειξε ότι τα ονόματα ανήκουν σε δημότες Αθμονείς, οι οποίοι κατέβαλαν τη συνδρομή τους για κάποια κοινή υπόθεση του δήμου. Διατύπωσε μάλιστα την εικασία ότι η υπόθεση αυτή είχε να κάνει με αποκατάσταση καταστροφών που προκλήθηκαν κατά τις

εχθροπραξίες του Πελοποννησιακού Πολέμου, ο οποίος έληξε το 403 π.Χ. Η επιγραφή χρονολογήθηκε στις αρχές του 4ου αι.

Υπάρχουν ασαφείς και ατεκμηριώτες πληροφορίες για διάφορα άλλα ευρήματα, οι οποίες δεν είναι δυνατό να ληφθούν σοβαρά υπόψιν. Σημειώνεται μόνον ότι κατά την επεισοδιακή διάνοιξη από το Δήμο Αμαρουσίου ενός δρόμου μέσα στο κτήμα το 1960, τα μηχανήματα προκάλεσαν κάποια καταστροφή σε αδιευκρίνιστου είδους αρχαία πιθανώς κατάλοιπα, χωρίς να επακολουθήσει έρευνα.

Όπως και να έχει το ζήτημα, τα αρχαιολογικά στοιχεία που γνωρίζουμε σήμερα με κάποια ασφάλεια, δείχνουν ότι στο χώρο του κτήματος Συγγρού υπήρξε κατά τον 4ο αι. π.Χ. έντονη ταφική δραστηριότητα, πιθανώς σε σχέση με αρχαία οδό μεταξύ Κηφισιάς και Αθμόνου. Οι δύο επιγραφές, η επιτύμβια και ο κατάλογος των δημοτών, εντάσσουν το χώρο στη δικαιοδοσία του δήμου των Αθμονέων, χωρίς όμως να μπορούν να προσδιοριστούν τα ακριβή όρια.

Κατά τις δύο επόμενες ιστορικές περιόδους της Αττικής, την Ελληνιστική (323-86 π.Χ.) και τη Ρωμαϊκή (86 π.Χ.-330 μ.Χ.), δεν υπάρχουν ευρήματα ή άλλου είδους ειδήσεις για τον χώρο του σημερινού κτήματος Συγγρού. Όσο και αν μπορεί να είναι τυχαίο, το γεγονός αυτό υποδεικνύει έμμεσα ότι η έκταση θα ήταν ακατοίκητη, ίσως δασοσκεπής. Σημειώνεται πως στη διάρκεια αυτών των δύο περιόδων, οι δύο όμοροι δήμοι, Κηφισιάς και Αθμόνου, εξακολουθούν να κατοικούνται. Μάλιστα τον 2ο αι. μ.Χ., η Κηφισιά γνωρίζει τη μεγαλύτερή της ακμή, χάρις στον πλούσιο φιλόσοφο Ηρώδη, γιό του Αττικού. Ο Ηρώδης έστησε πλήθος μνημεία, αγάλματα και προτομές, στην ευρύτερη περιοχή τα πλησιέστερα στο κτήμα είναι το ταφικό μνημείο του Πλατάνου και μία ενεπίγραφη βάση αναφερόμενη στη σύζυγό του Ρήγιλλα, η οποία βρέθηκε λίγο δυτικά του Αμαλείου Ορφανοτροφείου, στα όρια του Δήμου Αμαρουσίου. Μέσα στο κτήμα δεν έχει βρεθεί απολύτως τίποτε μέχρι σήμερα, πράγμα που επιβεβαιώνει κατά κάποιο τρόπο, μέχρι αποδείξεως του εναντίου, ότι ο χώρος παρέμεινε ακατοίκητος.

Η εικόνα αυτή δεν θα αλλάξει και κατά τους επόμενους αιώνες. Το 330 μ.Χ. τοποθετείται συμβατικά η έναρξη της Παλαιοχριστιανικής περιόδου, κατά την οποία στην Αττική επικρατεί σταδιακά ο χριστιανισμός. Στην περιοχή του Αμαρουσίου – ίσως στη θέση της Παναγίας Νεραντζιώτισσας- οικοδομείται στον 5ο με 6ο αιώνα μία τουλάχιστον χριστιανική εκκλησία, από την οποία σώζονται σήμερα μόνον κάποια μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη. Τόσο στο Μαρούσι όσο και στην Κηφισιά,

υποθέτουμε πως η ζωή των αρχαίων οικισμών συνεχίζεται, παρόλο που τα αρχαιολογικά κατάλοιπα είναι πολύ λίγα. Στο χώρο του κτήματος Συγγρού δεν έχει βρεθεί τίποτε που να χρονολογείται σε αυτή τη μεταβατική περίοδο.

Η εισβολή των σλαβικών φύλων στην Αττική το 582 μ.Χ. σηματοδοτεί την έναρξη μίας περιόδου που πολλοί ειδικοί συνηθίζουν να αποκαλούν «Σκοτεινούς Χρόνους». Για τους επόμενους δύο αιώνες, οι ιστορικές μαρτυρίες είναι ελάχιστες και αφορούν στην πόλη της Αθήνας κυρίως. Στην ευρύτερη περιοχή του κτήματος Συγγρού, υπάρχουν ενδείξεις ανθρώπινης δραστηριότητας από τον 9ο αιώνα και εξής. Το 850 εγκαινιάζεται στο Μαρούσι ένας ναός της Θεοτόκου, ενώ μία σειρά από μαρμαρινα γλυπτά και άλλα ευρήματα δείχνουν πως η περιοχή κατοικείται συνεχώς κατά τους επόμενους αιώνες, που εντάσσονται στη Μέση Βυζαντινή περίοδο. Το ίδιο πρέπει να συμβαίνει και στην Κηφισιά, παρόλο που εδώ τα αρχαιολογικά ευρήματα είναι λιγότερα. Από ένα χειρόγραφο που χρονολογείται γύρω στο 1200, γνωρίζουμε τα ονόματα κάποιων δουλοπάροικων που ανήκαν μάλλον σε ένα μεγάλο μοναστήρι και εργάζονταν στην *Κυβισσά*. Ο τόπος επομένως δεν είχε χάσει το όνομά του και η εύφορη και πλούσια σε νερά γή του θα φιλοξενούσε κάποια αγροτική εγκατάσταση.

Το 1204, μετά την Δ' Σταυροφορία, η Αττική περνά στην κυριαρχία των Δυτικών, η οποία θα διαρκέσει μέχρι το 1456. Σε αυτή την περίοδο κτίζεται ένας ναός λίγο νότια από το κτήμα Συγγρού, η Αγία Σωτήρα στο Μαρούσι, που διατηρείται και σήμερα στη λεωφόρο Κηφισίας, με τη μορφή που απέκτησε στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Στην Κηφισιά οικοδομείται την ίδια μάλλον εποχή η Παναγία η Ευδού, στη σημερινή οδό Τατοΐου, ενώ γύρω στο 1450 μαρτυρείται η ύπαρξη ενός μοναστηριού στην περιοχή. Φαίνεται πως και οι δύο οικισμοί, Μαρούσι και Κηφισιά, δεν έπαψαν να έχουν ζωή και σε ετούτο το διάστημα.

Από αυτές τις μακραίωνες περιόδους, τη Βυζαντινή και της Φραγκοκρατίας, δεν έχει βρεθεί τίποτε σχετικό με το χώρο του Δάσους Συγγρού. Εφόσον οι δύο οικισμοί που τον πλαισιώνουν κατοικούνταν, είναι πιθανό πως από εδώ θα περνούσε κάποια οδός που θα τους συνέδεε – ίσως η ίδια με την αρχαία, αφού οι αρχαίοι δρόμοι στην Αττική δεν έπαψαν ποτέ να χρησιμοποιούνται.

Η Τουρκοκρατία αρχίζει το έτος 1456, με την κατάκτηση της Αθήνας από τους Οθωμανούς. Παρά τις κατά καιρούς βιαιοπραγίες, η πρώτη περιόδός της, ως το 1687, υπήρξε αρκετά ήπια, καθώς η Αθήνα απολάμβανε ειδικά προνόμια αυτοδιοίκησης και φοροαπαλλαγές. Τον 16ο αιώνα μάλιστα η περιοχή θα γνωρίσει

πραγματική ευημερία, η οποία αποτυπώνεται στα μοναστήρια και τους ναούς που οικοδομήθηκαν τότε. Τα χωριά παρουσιάζουν μεγάλη οικονομική και πληθυσμιακή άνοδο. Το 1570 το Μαρούσι αριθμεί ... περίπου κατοίκους και η Κηφισιά γύρω στους 1700. Στο Μαρούσι κτίζονται σε αυτή την περίοδο σημαντικοί ναοί με τοιχογραφίες, όπως η Παναγία Νερατζιώτισσα, ο Άγιος Ιωάννης ο Πέληκας και λίγο αργότερα ο Άγιος Δημήτριος. Το ίδιο συμβαίνει και στην Κηφισιά, με τον Άγιο Γεώργιο στον Κοκκιναρά και τους Αγίους Σαράντα. Χάρης στην πλούσια πηγή του Κεφαλαρίου, η Κηφισιά γίνεται το αγαπημένο θέρετρο των ευκατάστατων Τούρκων της Αθήνας, που παραθερίζουν εκεί σε μικρούς εξοχικούς πύργους με περιβόλια και στέρνες. Στον Πλάτανο ανεγείρεται τζαμί, το οποίο σωζόταν μέχρι το 1890. Υπάρχουν επίσης λουτρά (χαμάμ), τεκές, ιεροσπουδαστήριο και μαγαζιά. Ο οικισμός είναι έδρα της επαρχίας του Καταδέματος, όπου υπάγεται όλη η βορειοανατολική Αττική.

Τον 18ο αιώνα οι συνθήκες δυσκολεύουν, καθώς το οθωμανικό κράτος παρακμάζει και οι τοπικοί άρχοντες γίνονται ασύδοτοι. Εντούτοις, τα δύο χωριά συνεχίζουν να έχουν ζωή, έστω και με μικρότερο πληθυσμό, ενώ κτίζονται πολλοί ακόμη μικροί ναοί – ορισμένοι μάλιστα με τοιχογραφίες, όπως οι Άγιοι Ασώματοι και ο Άγιος Αθανάσιος στο Μαρούσι. Το 1821 οι Μαρουσιώτες και οι Κηφισιώτες παίρνουν δυναμικά μέρος στην Επανάσταση, η οποία στην Αττική στηρίχτηκε στους χωρικούς της υπαίθρου.

Ελάχιστα πράγματα μπορούν να σημειωθούν για το χώρο του κτήματος Συγγρού κατά το διάστημα της Τουρκοκρατίας. Το γεγονός ότι μέσα στην έκτασή του δεν υπάρχει ούτε ένα μικρό εκκλησάκι της εποχής αυτής, ενώ στον ευρύτερο περίγυρό του κτίστηκαν πολλά, δείχνει ίσως, έμμεσα και πάλι, ότι ήταν μία έρημη έκταση, πιθανώς δασική. Ο φιλόλογος Δημήτρης Μασούρης αναφέρει ότι κατά την εποχή αυτή διερχόταν από το κτήμα δρόμος που συνέδεε τα Αλώνια της Κηφισιάς με το Μαρούσι και λεγόταν από τους ντόπιους «τούρκικος δρόμος». Μαρτυρείται επίσης και το τοπωνύμιο Καισάρια, μέσα στο κτήμα.

Το τοπωνύμιο Ανάβρυτα, που είναι η κανονική ονομασία της περιοχής, εμφανίζεται για πρώτη φορά το 1724 σε έγγραφο των οθωμανικών αρχών, με το οποίο επικυρώνεται η πώληση ακινήτων της Λασκαρούς, θυγατρός Πέτρου Μαρουσιώτου, προς τη μονή Ασωμάτων Πετράκη. Στον κατάλογο των κτημάτων περιλαμβάνονται *οκτώ ελαιόδενδρα κείμενα εις θέσιν Ανάβρυτα*, τα οποία συνορεύουν στη μία πλευρά με *δημοσία οδό*. Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε σε ποιο σημείο βρισκόταν αυτή η

ιδιοκτησία: η μαρτυρία είναι ωστόσο χρήσιμη, διότι αναφέρεται στην ύπαρξη καλλιεργειών και δημοσίου δρόμου στην περιοχή. Κυρίως όμως ενδιαφέρει για την χρήση του τοπωνυμίου Ανάβρυτα, ήδη από το 1724. Η ερμηνεία του τοπωνυμίου είναι απλή, σχετίζεται με αναβλύζον νερό, αλλά δεν είναι γνωστό κάτι περισσότερο. Το κτήμα θεωρείται γενικά χώρος πλούσιος σε νερά, όχι όμως από δικό του υδροφόρο ορίζοντα, αλλά από κάποιο δευτερεύοντα αγωγό του Αδριάνειου υδραγωγείου, που διασχίζει το έδαφός του.

Με το τέλος της Επανάστασης και σύμφωνα με τις συνθήκες της Ανεξαρτησίας, οι Τούρκοι κάτοικοι της Αττικής είχαν, φεύγοντας, το δικαίωμα να πουλήσουν τις περιουσίες τους. Η διαδικασία αυτή προχώρησε από το 1831 και εξής, οπότε εκποιήθηκαν τεράστιες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης και δασών. Το νεοσύστατο Ελληνικό κράτος δεν είχε τη δυνατότητα να αγοράσει αυτή τη γη, η οποία πέρασε κυρίως στα χέρια πλουσίων Ελλήνων του εξωτερικού αλλά και ορισμένων ξένων. Έτσι, σχεδόν όλες οι δασικές εκτάσεις της Αττικής βρέθηκαν να ανήκουν κατά κύριο λόγο σε λίγους γαιοκτήμονες και στην Εκκλησία, που κατείχε από πρίν χιλιάδες στρέμματα γης.

Τότε ουσιαστικά ξεκινά και η ιστορία του κτήματος Συγγρού, στη μορφή περίπου που το γνωρίζουμε σήμερα. Παρόλο που δεν έχουν έρθει ακόμα στο φως σχετικά στοιχεία, μπορούμε βάσιμα να υποθέσουμε πως τα Ανάβρυτα αποτελούσαν ήδη από την Τουρκοκρατία ένα μεγάλο κτήμα οθωμανικό, το οποίο εκποιήθηκε μαζί με πολλά άλλα κατά την αποχώρηση των Τούρκων. Ως πρώτος ιδιοκτήτης του μετά την Απελευθέρωση, αναφέρεται από τον Κ. Γιολδάση, συντάκτη του λήμματος «Αμαρούσιον» της Εγκυκλοπαίδειας του Πυρσού το 1928, ένας ξένος με το όνομα Σκίντ, ο οποίος το αγόρασε με σκοπό να διενεργήσει ανασκαφές. Δεν αποκλείεται να πρόκειται για ένα ευγενή από την Σκωτία, που ονόμαζόταν James Skene και πέρασε το διάστημα μεταξύ 1838-1845 στην Ελλάδα, ζωγραφίζοντας αξιόλογες υδατογραφίες με ελληνικά τοπία, κυρίως της Αττικής. Ο ζωγράφος αυτός πρέπει σίγουρα να γνώριζε το χώρο του κτήματος, δεδομένου ότι ήταν συγγενής εξ αγχιστείας με τον επιτετραμμένο της Σουηδίας στην Ελλάδα, τον βαρόνο Karl von Heidenstam. Γνωρίζουμε πως ο τελευταίος διατηρούσε εξοχική κατοικία στην τοποθεσία Γρίλα στο Μαρούσι, στη θέση μάλλον του σημερινού κτήματος του Αμαλείου Ορφανοτροφείου. Ο ευγενής ζωγράφος πρέπει να είχε διαμείνει στην κατοικία αυτή αρκετές φορές. Φαίνεται λοιπόν πολύ πιθανόν να είναι ο Skene το ίδιο ακριβώς πρόσωπο με τον πρώτο ιδιοκτήτη του κτήματος μετά την Τουρκοκρατία. Το θέμα βέβαια θα διασαφηνιζόταν με συστηματική

έρευνα στα αρχεία της περιόδου του Όθωνα, που είναι ευχής έργον να γίνει στο μέλλον.

Όπως αναφέρει πάλι ο Γιολδάσης, το κτήμα πουλήθηκε στη συνέχεια σε ένα δεύτερο ξένο, με το όνομα Βίλ, με σκοπό και πάλι την ανακάλυψη αρχαιοτήτων. Εδώ μπορούμε να είμαστε βέβαιοι πως πρόκειται όντως για τον Carl Wild, ο οποίος έκανε αρχαιολογικές έρευνες στο κτήμα. Στα ευρήματά του ανήκουν τα προϊστορικά αντικείμενα που σήμερα βρίσκονται στη Βέρνη, για τα οποία μιλήσαμε στην αρχή. Τί άλλο βρήκε ή και πήρε τότε από το κτήμα των Αναβρύτων, δεν το γνωρίζουμε.

Και φτάνουμε πλέον στην εποχή του Ανδρέα Συγγρού. Ο καταγόμενος από τη Χίο τραπεζίτης, άφησε το 1870 την Κωνσταντινούπολη για να εγκατασταθεί μόνιμα στην Αθήνα, όπου μέχρι το τέλος της ζωής του πρωταγωνίστησε στα πράγματα της Ελλάδας, με αμφιλεγόμενο κάποτε τρόπο. Εκτιμάται ότι ο Συγγρός αγόρασε τα Ανάβρυτα και κάποιες όμορες εκτάσεις μέσα στη δεκαετία του 1870 – ο Μασούρης αναφέρει το 1877. Θα ήταν πολύ χρήσιμο να αναλάβει κανείς τη συστηματική διερεύνηση των αρχειακών πηγών της εποχής και πρώτα του Υποθηκοφυλακείου Αθηνών, ώστε να ξεκαθαρίσει η ιδιοκτησιακή ιστορία του κτήματος και να έρθουν στο φως οι άγνωστες πτυχές αυτού του κεφαλαίου της ιστορίας του. Μέχρι να γίνει αυτό, μπορούμε να βασίζουμε την εξιστόρησή μας σε διάφορες, έμμεσες κυρίως πηγές.

Ως πρώτος επώνυμος ιδιοκτήτης του Δάσους Συγγρού αναφέρεται ο Άγγλος αρχαιολόγος Stin ο οποίος το αντήλλαξε με άλλα γονιμότερα κτήματα που είχε αγοράσει από Τούρκους προκειμένου να διενεργήσει εκεί ανασκαφές. Μετά το πέρας των ανασκαφών, ο Stin επώλησε το κτήμα σε άλλον Άγγλο αρχαιολόγο, ονόματι Will, ο οποίος το επώλησε εν συνεχεία στον Ανδρέα Συγγρό, ο οποίος αναφέρει χαρακτηριστικά στα απομνημονεύματά του: "Με ένα εκατομμύριο δραχμές έγινα ιδιοκτήτης 200.000 στρεμμάτων γής, δασών, ποταμών, χωρίων, κλπ." Η αρχική έκταση του Δασοκτήματος Συγγρού υπερβαίνει τότε τα 1.000 στρέμματα και φθάνει μέχρι το σημερινό Παλαιό Δημαρχείο Αμαρουσίου.

Το 1883 το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο εκδίδει τον γνωστό χάρτη Kaupert, εις τον οποίον ολόκληρη η περιοχή του σημερινού κτήματος, τότε αναφερόμενη ως "Ανάβρυτα", εμφανίζεται ως Δάσος.

Ο Συγγρός, μιμούμενος ή συναγωνιζόμενος ίσως τον βασιλιά Γεώργιο και το νεοδημιούργητο τότε βασιλικό κτήμα Τατοΐου, μετέβαλε τα Ανάβρυτα σε μία πρότυπη για την εποχή αγροτοκτηνοτροφική μονάδα, η οποία συνυπήρχε με το δάσος που κάλυπτε μεγάλο μέρος του κτήματος.

Το κεφάλαιο των κτιρίων που ανήγειρε ο Συγγρός παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, αλλά μέχρι σήμερα δεν έχει δημοσιευτεί κάποια ειδική μελέτη για την αρχιτεκτονική και την ιστορία τους. Τα περισσότερα αναγνωρίζονται ως έργα του Ερνέστου Τσίλλερ, του Γερμανού αρχιτέκτονα που σχεδίασε τα σπουδαιότερα κτίσματα της εποχής στην Αθήνα και υπήρξε κορυφαίος εκπρόσωπος του λεγόμενου αθηναϊκού νεοκλασικισμού. Ο Τσίλλερ ήταν ο προτιμώμενος αρχιτέκτων της υψηλής κοινωνίας και των ανακτόρων και ο Συγγρός τού είχε ήδη αναθέσει την οικοδόμηση του μεγάρου του στην Αθήνα, το οποίο στεγάζει σήμερα το Υπουργείο Εξωτερικών.

Το βασικό κτίριο που κλήθηκε να σχεδιάσει ο Τσίλλερ για τα Ανάβρυτα, στις αρχές μάλλον της δεκαετίας του 1880, ήταν η κατοικία του Συγγρού. Στο αρχείο

Τσίλλερ της Εθνικής Πινακοθήκης σώζονται σχέδια μιας εξοχικής κατοικίας για τον Συγγρό, η οποία όμως διαφέρει από τη μορφή του κτίσματος που τελικά οικοδομήθηκε. Ο γνωστός Πύργος, που δεσπόζει και σήμερα στο κτήμα παρά την εγκατάλειψή του, θυμίζει

περισσότερο ένα άλλο σχέδιο του Τσίλλερ, για ένα ανάκτορο στους Πεταλιούς, το μικρό νησιωτικό σύμπλεγμα στο νότιο Ευβοϊκό, ιδιοκτησία τότε της βασιλικής οικογένειας. Μπορεί κανείς να πεί ότι ο Τσίλλερ κράτησε τη διάρθρωση των όγκων από το αρχικό σχέδιο και προσάρμοσε σε αυτό το διάκοσμο του ανακτόρου των Πεταλιών. Το αποτέλεσμα ήταν ένα επιβλητικό κτίριο με εμφάνιση «φρουριακή», χάρις στις πολεμίστρες και τους πυργίσκους που το επιστέφουν. Τα στοιχεία αυτά εντάσσονται στο ρεύμα του εκλεκτικισμού που επικρατούσε τότε στην αρχιτεκτονική επαύλεων και επισημαίνονται σε αρκετές κατοικίες της Κηφισιάς. Μετά από πολλές αλλαγές χρήσεων, πρόχειρες επισκευές και πολύχρονη εγκατάλειψη, ο Πύργος έχει

σήμερα χάνει πολλές από τις λεπτομέρειες της αρχικής εμφάνισής του, οι οποίες είναι άγνωστο εάν θα αποκατασταθούν ποτέ.

Λίγο δυτικά του Πύργου, ανεγέρθηκε το παρεκκλήσιο του κτήματος, αφιερωμένο στον προστάτη άγιο του Συγγρού απόστολο Ανδρέα. Πρόκειται για ένα μικρό μονόχωρο εκκλησάκι, το οποίο είναι ένα από τα σπάνια δείγματα νεογοθτικής αρχιτεκτονικής στον ελλαδικό χώρο. Η χαρακτηριστική οξυκόρυφη κεραμοσκεπή, οι κεραίες στις γωνίες και το καμπαναριό, τα οξυκόρυφα παράθυρα με τα πολύχρωμα τζάμια, τα ξύλινα στασίδια και το τέμπλο, όλα

είναι σχεδιασμένα με βάση το λεξιλόγιο της γοθτικής αρχιτεκτονικής. Εντελώς πρόσφατα άρχισαν εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης αυτού του σημαντικού μνημείου, αφού είχε πλέον φτάσει στα πρόθυρα της πλήρους κατάρρευσης. Ελπίζουμε πως το αποτέλεσμα θα επαναφέρει την αυθεντική μορφή του κτιρίου.

Τον Πύργο και τον Άγιο Ανδρέα περιέβαλαν κήποι, από τους οποίους σήμερα απομένει μία ξερή τεχνητή λίμνη και το ακρωτηριασμένο άγαλμα του Πάρη, έργο του γλύπτη Γεωργίου Μπονάνου.

Ανάμεσα στα άλλα κτίρια του κτίσματος ξεχωρίζει το βουστάσιο, που διασώζεται σε καλή κατάσταση, κοντά στη σημερινή κεντρική είσοδο. Είναι ένα χαρακτηριστικό για τα τέλη του 19ου αιώνα κτίσμα για γεωργοκτηνοτροφική χρήση, με γυμνή λιθοδομή και καλοπελεκημένους γωνιόλιθους. Ένα όμοιο περίπου κτίριο υπήρχε στα δυτικά του, αλλά έχει κατεδαφιστεί χάριν της λεωφόρου Κηφισίας. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν ακόμη ορισμένα κατάλοιπα από τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις του κτήματος, όπως το υπόγειο κελάρι πίσω από τα γραφεία του Ι.Γ.Ε. και η μεγάλη σταυροειδής δεξαμενή στα νότια.

Η συστηματική μελέτη των κτισμάτων και η έρευνα των σχετικών αρχειακών πηγών θα διευρύνει οπωσδήποτε κατα πολύ τις γνώσεις μας σχετικά με αυτά τα κεφάλαια της ιστορίας του χώρου. Μία άλλη πτυχή που χρήζει επίσης έρευνας, είναι η παραγωγή του κτήματος σε γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα. Το κτήμα πρόσφερε επίσης απασχόληση σε αρκετούς χωρικούς, κυρίως από το Μαρούσι, αλλά και από την Κηφισιά. Και ακόμη, εισήγαγε τα πρώτα στην περιοχή σύγχρονα γεωργικά μηχανήματα και εφάρμοσε νέες μεθόδους στις καλλιέργειες και στις άλλες δραστηριότητές που φιλοξενούσε.

Ποιά ήταν όμως η εικόνα που είχε αποκτήσει ο παρθένος αυτός χώρος μετά από όλες τις επεμβάσεις του Συγγρού; Μέσα σε λίγα χρόνια, τα Ανάβρυτα είχαν γίνει «ένα θαυμάσιο πάρκο, γεμάτο από όλα τα φυτά της Μεσημβρίας». Τα λόγια αυτά ανήκουν στον Charles de Mouy, πρέσβη της Γαλλίας στην Αθήνα κατά το διάστημα 1880-1886. Ο ίδιος σημειώνει για το κτήμα στις αναμνήσεις του: «Πέρασα εκεί μέσα από αληθινά πυκνά δάση, χαραγμένα με δρόμους για τις άμαξες, με κρυψώνες και διασταυρούμενα κλαδιά».

Ο Γάλλος πρέσβης δεν ήταν ο μόνος επιφανής επισκέπτης στα Ανάβρυτα. Όσο ζούσε ο Συγγρός, το κτήμα συγκέντρωνε την υψηλή κοινωνία της Αθήνας, ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες, όταν η κοσμική κίνηση μεταφερόταν στην Κηφισιά. Στους συχνούς επισκέπτες συγκαταλέγονταν τα μέλη της βασιλικής οικογένειας. Οι επισκέψεις αυτές, αν λάβουμε υπόψιν μας τα σχόλια του τύπου της εποχής, δεν είχαν μόνο χαρακτήρα αναψυχής. Χαρακτηριστικό είναι ένα περιστατικό που μεταφέρει ο ιστορικός Κωνσταντίνος Παπαρηγόπουλος, σχετικά με την απόλυση της κυβέρνησης Δηληγιάννη από τον βασιλιά Γεώργιο το 1892. Την Καθαρά Δευτέρα της χρονιάς εκείνης, «η βασιλική οικογένεια είχε μεταβεί προς διασκέδασιν εις το μεταξύ Κηφισιάς και Αμαρουσίου κείμενον μέγα εξοχικόν κτήμα του Ανδρέα Συγγρού “Ανάβρυτα”. Εν μέσω λοιπόν της ενταύθα διασκεδάσεως, έγγραφεν ο δηληγιαννικός τύπος, απεφασίσθη διά των διαβολών του Συγγρού η από της κυβερνήσεως έξωσις του Θ. Δηληγιάννη».

Ο Συγγρός πέθανε στα Ανάβρυτα το 1899. Με το θάνατό του, τελειώνει η περίοδος της μεγάλης ακμής του κτήματός του. Η σύγχρονη ιστορία του χώρου, που αρχίζει ουσιαστικά το 1921, με τη διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού, αποτελεί ένα ξεχωριστό κεφάλαιο – ένα δύσκολο χρονικό που φτάνει ως τις μέρες μας, με την αγωνία για τη διατήρηση αυτού του πολύτιμου κληροδοτήματος.

2.2 ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το Κτήμα αποτελούσε τον περιβάλλοντα χώρο μιας από τις επαύλεις του Συγγρού, την οποία συνόδευαν μία σειρά από βοηθητικά κτίρια και εγκαταστάσεις. Συγκεκριμένα, στο Κτήμα υπήρχαν επιστατικά, οικίες για τους εργάτες, στάβλοι, αμαξοστάσια, βουστάσιο, μηχανοστάσια, ελαιοτριβείο και αλευρόμυλος. Επίσης, κοντά στην έπαυλη υπήρχε μικρός ναός γοθτικού ρυθμού, το παρεκκλήσιο του Αγίου Ανδρέα.

Το σύνολο του Κτήματος με τις κτιριακές και λοιπές τεχνικές εγκαταστάσεις που βρίσκονταν σε αυτό, το μηχανικό εξοπλισμό, καθώς και τα ζώα που εκτρέφονταν εκεί περιήλθαν, σύμφωνα με τη διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού που συντάχθηκε το **1921**, στη «Γεωργική Εταιρεία», με ρητή επιθυμία η αξιοποίησή τους να συμβάλλει στη «μόρφωση καλών γεωργών και κηπουρών».

Η Ιφιγένεια Συγγρού κληροδοτεί το κτήμα της στην τότε Γεωργική Εταιρεία Αθηνών "όπως ιδρύση αυτή εν αυτώ Σχολήν κηπουρικής, πτηνοτροφίας, μελισσοκομίας, σηροτροφίας και κτηνοτροφίας". Ιδιαίτερος η Ι. Συγγρού τονίζει: "Επ' ουδενί λόγω ή προφάσει επιτρέπω την πώλησιν του κτήματος τούτου είτε οιοδήποτε μέρους αυτού, καθότι επιθυμώ να χρησιμεύσει διαρκώς εις την μόρφωσιν καλών γεωργών και κηπουρών". Χάρις εις τον όρον αυτόν της διαθήκης Συγγρού το δασόκτημα έχει έκτοτε σωθεί από την ανοικοδόμηση.

Το **1925** Η πρώτη διαπλάτυνση της Κηφισίας αποκόπτει το νοτιοδυτικό τμήμα του Δασοκτήματος Συγγρού, το οποίον είναι σήμερα πάρκινγκ (ιδιοκτησία του Κληροδοτήματος Συγγρού διεκδικουμένη από τον Δήμο Αμαρουσίου) βορείως του σημερινού Παλαιού Δημαρχείου (τότε δημοτικού σχολείου). Πρώτο ψαλίδισμα του δασοκτήματος.

Την περίοδο **1928-1940** βρίσκεται σε λειτουργία η διετούς φοίτησης Γεωργική Σχολή στο κτίριο της βίλλας με κοιτώνες στα σημερινά γραφεία του Ι.Γ.Ε. Διακοπή λόγω του πολέμου.

Το **1949**, η τότε διοίκηση του Κτήματος Συγγρού εκμίσθωσε τμήμα του με τα περιεχόμενα σε αυτό κτίρια, στο ίδρυμα «Βασιλεύς Παύλος», προκειμένου να λειτουργήσει εκεί η πρότυπη Σχολή Αναβρύτων, σχολείο γενικής εκπαίδευσης. Η πράξη αυτή της εκμίσθωσης τμήματος του Κτήματος Συγγρού έγινε κατά παρέκκλιση των όρων της διαθέτιδος, για την εκπαίδευση του τότε Διαδόχου Κων/νου.

Το **1970**, η «Γεωργική Εταιρεία» μετονομάστηκε σε «Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών» (Ν.Δ. 572/1970), το οποίο είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και τελεί υπό τον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργείου Γεωργίας. Τη δεκαετία αυτή γίνεται μελέτη από το ΥΠΕΧΩΔΕ για μετατροπή του Δάσους Συγγρού σε Πάρκο Αναψυχής.

Μια νέα διαπλάτυνση της Λ. Κηφισίας καταστρέφει τον μανδρότοιχο και τον κατά μήκος αυτού δασοφράκτη. Κατεδαφίζεται επίσης το χοιροστάσιο, που εμποδίζει την διαπλάτυνση. Νέα μείωση της εκτάσεως του Κτήματος.

Το **1981** επέρχεται εκτενής καταστροφή του ανατολικού τμήματος του δάσους από τις πυρκαϊές του Αυγούστου. Το καμμένο τμήμα του κτήματος κηρύσσεται ως αναδασωτέο.

Το **1983** γίνεται το άνοιγμα του Δάσους Συγγρού στο κοινό. Διάνοιξη δεύτερης πύλης επί της Κηφισίας. Εγκατάσταση εξοπλισμού (παγκάκια, κάδοι απορριμάτων, κλπ.) που συν τω χρόνω θα βανδαλισθεί μετατρέπόμενη σε σκουπίδια.

Το **1985** γίνεται ακύρωση από το Σ.τ.Ε. επιχειρουμένης διανοίξεως διαμπερούς δρόμου με διέλευση λεωφορείων, καθώς και τρίτης πύλης επί της Λ. Κηφισίας (η πύλη αυτή επανέρχεται στα σημερινά σχέδια).

Το **1988** υπάρχει ακύρωση αποφάσεως του τότε Υπουργού Γεωργίας να παραχωρήσει το Δάσος στις υπηρεσίες του Υπουργείου. Η απόφαση κρίνεται αντίθετη προς την θέληση της διαθέτιδος. Παραχώρηση 20 στρεμμάτων επί της οδού Ευκαλύπτων στο Ινστιτούτο Αμπέλου.

Το **1989** απορριπτεται η παραπάνω παραχώρηση από την Διευθυνση Κληροδοτημάτων. Κρίνεται αντίθετη προς την θέληση της διαθέτιδος. Η περιοχή είναι σήμερα αναδασωτέα με το ΙΓΕ να έχει προσφάτως υποβάλει ένσταση για να την αποχαρακτηρίσει.

Το **1990** κήρυσσεται η εκκλησία του Αγ. Ανδρέα ως μνημείο, κτίσμα ειδικής κρατικής προστασίας, αμειγούς δείγματος νεο-γοθτικού ρυθμού (ΦΕΚ 299/τΒ/7-5-90). Μελέτη αποκαταστάσεως του μνημείου από το Υπ. Πολιτισμού.

Το **1991** χαρακτηρίζεται το Δάσους Συγγρού ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (ΦΕΚ 968/1991) και το **1994** απαγορεύεται από την Δ/ση Κληροδοτημάτων του Υπ. Οικονομικών στον Δήμο Αμαρουσίου να εκτελεί έργα εντός του Δάσους Συγγρού.

Το **1996** επιχορηγείται ο Δήμος Αμαρουσίου από το Υπ. Πολιτισμού με 20 εκ. δρχ. για την αποκατάσταση του Αγ. Ανδρέα! Τα χρήματα ουδέποτε χρησιμοποιούνται για τον σκοπό για τον οποίον εδόθησαν και ο Αγ. Ανδρέας παραμένει ερείπιο.

Η Ανακοίνωση της "αξιοποίησης" του Δάσους γίνεται το **Μάρτιο** του **2000** από τον τότε Υπ. Γεωργίας, κ. Γ. Ανωμερίτη. Ανακοίνωση και του "μάστερ πλαν" που θα εκπονήσει αργότερα ο Δήμος Αμαρουσίου. Αναγνωρίζονται περιορισμοί "από το Σύνταγμα και την Δασική νομοθεσία αλλά και το κληροδότημα"...

Το **Καλοκαίρι** του **2000** γίνεται έναρξη εφαρμογής του σχεδίου Ανωμερίτη: Μαζικές εκδηλώσεις αναψυχής στα γήπεδα, κερκίδες, πλαστικές καρέκλες, χημικές τουαλέτες, ασφαλτοστρώσεις, κλπ. Συναυλίες ροκ στο γυμναστήριο των Αναβρύτων. Κακόγουστες κι επικίνδυνες σκαλωσιές - προσθήκες στο μαθητικό θεατράκι των Αναβρύτων. Εγκατάλειψη του δάσους και των περιβολιών.

Το **2001** επέρχεται ανεξήγητη κατεδάφιση ενός εκ των τριών θερμοκηπίων - αυτού που βρίσκεται πλησιέστερα στην Λ. Κηφισίας. Μέχρι σήμερα ο χώρος παραμένει αφύτευτος και μπαζωμένος.

Τον **Αύγουστο** του **2002** χαρακτηρίζονται, από το Δασαρχείο Πεντέλης, 271 στρέμματα, κυρίως παρά την Κηφισίας, ως αγροτικά. Ένσταση πολιτών με αίτημα την κήρυξη ολοκλήρου του δασοκτήματος ως αναδασωτέου. Ένσταση του Ι.Γ.Ε. για αποχαρακτηρισμό και άλλων 20 στρεμμάτων.

Το **χειμώνα 2002 – 2003** γίνεται κατασκευή αυθαιρέτου κτίσματος προς χρήση των προσκόπων εντός του δάσους με διαδικασίες-αστραπή. Διακοπή εργασιών κατόπιν κινητοποιήσεως πολιτών. Μπάζωμα και περίφραξη της περιοχής του κατεδαφισμένου θερμοκηπίου.

Παράλληλα, την περίοδο **2001 – 2003** σχεδιάζονται διαδοχικά πλάνα "αξιοποίησης", "ανάπλασης", "αναγέννησης", κλπ. με πρωτεργάτη τον Δήμο Αμαρουσίου και την κάλυψη του Υπ. Γεωργίας. Μάστερ πλαν (2001), παραλλαγή του "μάστερ πλαν" (2/2002), σχέδιο Πολύζου (6/2002), σύμβαση μεταξύ τριών Δήμων και ΙΓΕ για εκτέλεση έργων 4,65 εκ. Ευρω (6/2003).

Ιούλιος 2003. Το τελευταίο σχέδιο "αναγέννησης" του Δήμου Αμαρουσίου ψηφίζεται και από τους δήμους Μελισσίων και Κηφισίας. Προσφυγή κατοίκων και φορέων στο Σ.τ.Ε. Αναστολή εργασιών από το Σ.τ.Ε. μέχρι την εκδίκαση της υποθέσεως την 8/6/2004. Αναβολή της εκδικάσεως για το 2005.

Το **Φθινόπωρο** του **2004** γίνεται επισκευή με χορηγία του Αγ. Ανδρέα. Ένταξη της επισκευής της Βίλλας Συγγρού στο Γ' ΚΠΣ.

Τέλος, να αναφερθεί ότι την περίοδο **1989 – 2003** ομάδες εθελοντών φυτεύουν, περιποιούνται και ποτίζουν 4.500 δένδρα σε ολόκληρο το δάσος.

Μέσα στα ογδόντα περίπου χρόνια που πέρασαν από την εποχή που συντάχθηκε η διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού, μεταβλήθηκαν ριζικά οι συνθήκες κάτω από τις οποίες καλείται να λειτουργήσει και να εκπληρώσει το σκοπό του το κληροδότημα. Η έντονη αστικοποίηση των όμορων ενοτήτων έχει μεταβάλει το χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής, από αγροτική ενδοχώρα της Αθήνας, σε πόλη με πυκνό οικιστικό ιστό και ένταση λειτουργιών. Ταυτόχρονα, η αποκλιμάκωση των γεωργικών δραστηριοτήτων στο εσωτερικό του Κτήματος και η φθορά του χρόνου, οδήγησαν στην αντίστοιχη απαξίωση των παλαιών εγκαταστάσεων (υποστατικά, κτηνοτροφικές μονάδες, συστήματα συλλογής νερού και άρδευσης, κλπ.) αλλά και στη σταδιακή εγκατάλειψη ορισμένων γεωργικών εκτάσεων.

Αντίθετα, η φυσική βλάστηση του Κτήματος, παρά τις πιέσεις που δέχθηκε από πυρκαγιές, άστοχες αποψιλώσεις, διανοίξεις δρόμων και έλλειψη διαχείρισης, αναπτύχθηκε σημαντικά, δημιουργώντας ένα ενιαίο δασικό οικοσύστημα εξαιρετικής ομορφιάς, με συστάδες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (π.χ. δενδρώδη πουρνάρια ύψους 30μ. και ηλικίας 150 ετών).

Με την πάροδο των ετών ανεγέρθηκαν μία σειρά από μικρά ή μεγάλα κτίρια για την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών που προέκυπταν, κυρίως εκπαιδευτικών. Τέλος, αξ σημειωθεί ότι το σοβαρότερο πλήγμα που δέχτηκε το οικοσύστημα του Κτήματος ήταν αυτό από την πυρκαγιά του 1981, η οποία αποτέφρωσε 510 στρέμματα δάσους.

2.3 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Ι.Γ.Ε

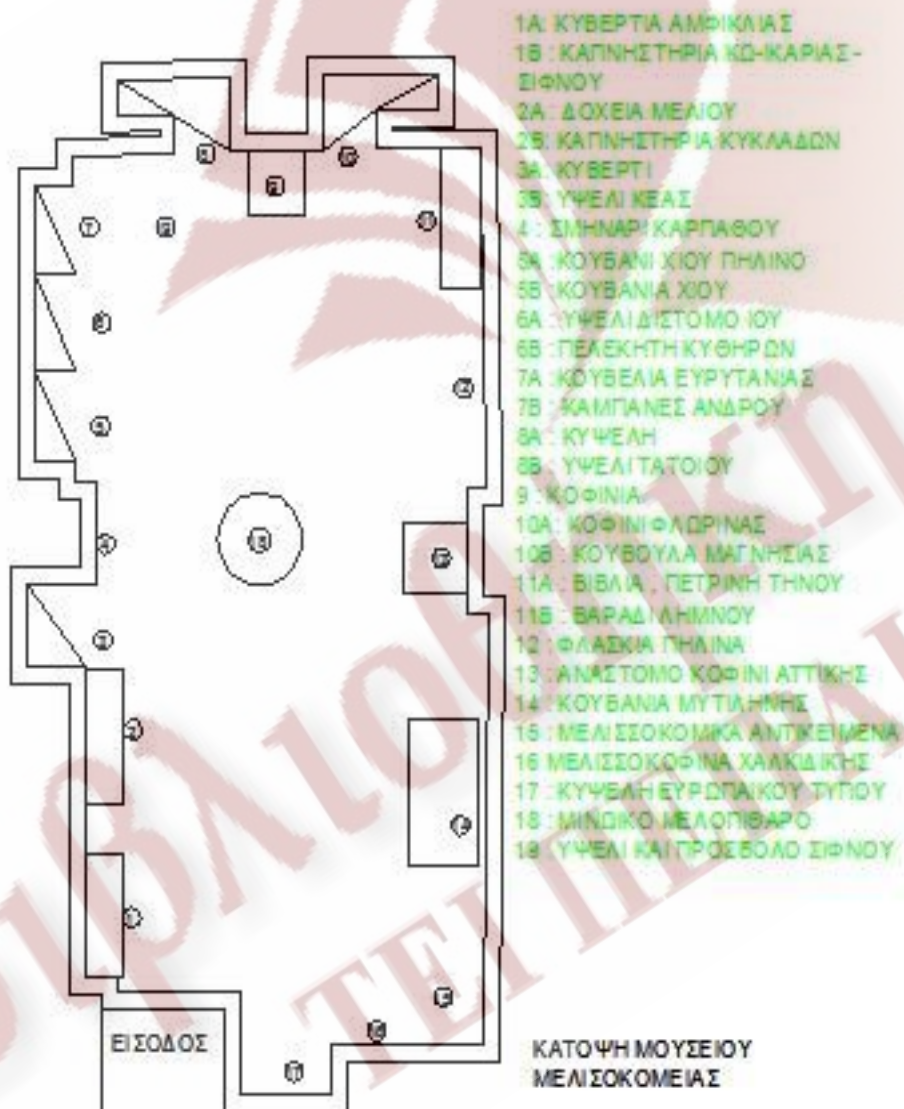
Ο οργανισμός του Ι.Γ.Ε εγκρίθηκε με το ΠΔ 590/1988 που δημοσιεύθηκε στο 286/ΦΕΚ Α'/20-12-1988. Η διατήρηση της εποπτείας του Ι.Γ.Ε. από Υπουργείο Γεωργίας, εγκρίθηκε με το ΠΔ 367/1997 και σύμφωνα με το σκεπτικό, κρίθηκε αναγκαία η διατήρηση καθόσον το Ι.Γ.Ε. «*το οποίο συστήθηκε με κληροδότημα της Ιφιγένειας Συγγρού, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και μόνο για γεωργική εκπαίδευση και για το λόγο αυτό λειτουργεί ήδη Τεχνική Επαγγελματική Σχολή Συγγρού, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία υπάγεται αποκλειστικά στο Υπουργείο Γεωργίας, γεγονός που συνηγορεί μαζί με τα θέματα που σχετίζονται με το κληροδότημα και τη διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού, να παραμείνει το Ι.Γ.Ε. στην εποπτεία του Υπουργείου Γεωργίας*». Διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και πέντε μέλη που ορίζονται με ισάριθμα αναπληρωματικά, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής. Μέλη του ορίζονται πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους που μπορούν με τις γνώσεις του να βοηθήσουν στην εκπλήρωση των σκοπών του Ι.Γ.Ε.

Στο κτήμα Συγγρού αυτήν την στιγμή το Ι.Γ.Ε διεξάγει πολλές δραστηριότητες και η οποίες είναι : μουσείο μελισσοκομείας , σεμινάρια αγροτικής εκπαίδευσης , περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης .

2.3.1 ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ

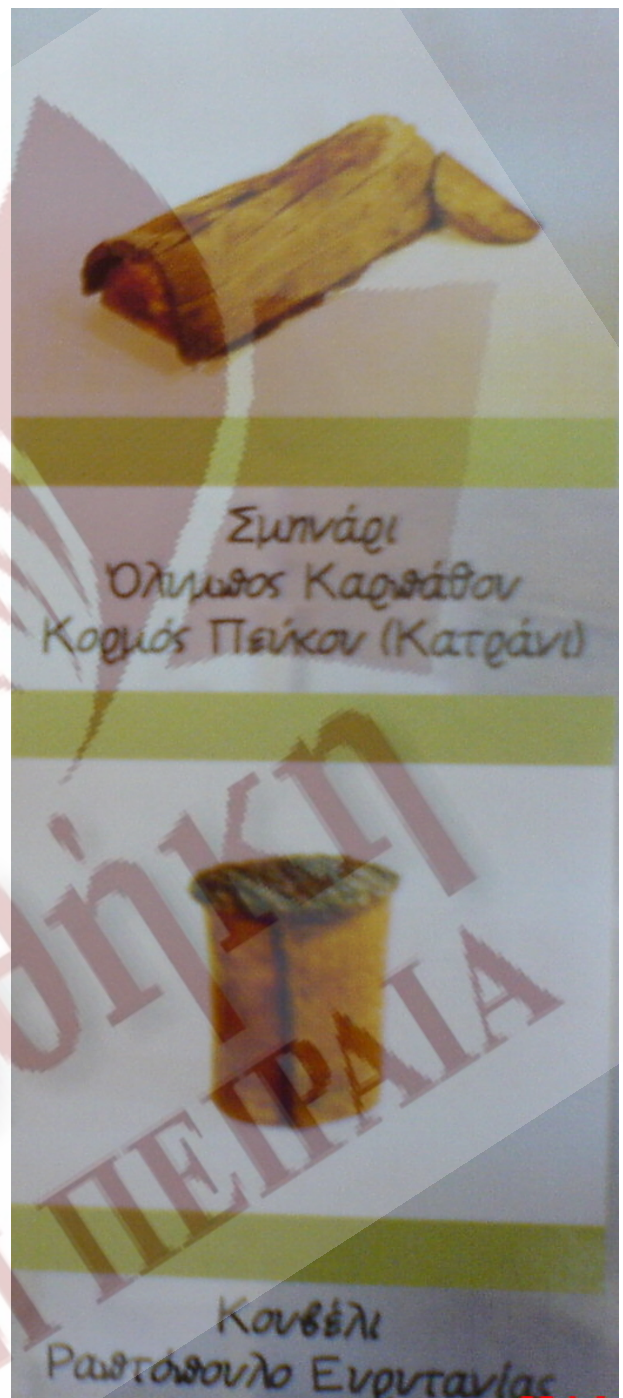
Η αίθουσα του μουσείου είναι αφιερωμένη στην παραδοσιακή ελληνική μελισσοκομεία . Πρόκειται για 47 κυψέλες από όλον τον ελλαδικό χώρο (Πρέσπες – Κρήτη) , που χρησιμοποιούνταν (μερικές χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα) από τους Έλληνες μελισσοκόμους πριν από την είσοδο της κυψέλης ευρωπαϊκού τύπου . Χαρακτηριστικά των κυψελών αυτών ήταν ότι οι κηρήθρες καταστρέφονταν μετά από κάθε μελότρυγο . Με φωτογραφίες παρουσιάζονται οι κυψέλες όπως ήταν στο φυσικό τοπίο τους . Επίσης υπάρχουν και διάφορα εργαλεία που χρησιμοποιούνταν από τους μελισσοκόμους όπως καπνιστήρια , μελισσοκομικές μάσκες , καθώς και ένα ακριβές αντίγραφο 300 ετών , του μελοπίθαραου που υπήρχε στις αποθήκες του μινωικού πολιτισμού .

Στην σελίδα αυτή υπάρχει η κάτοψη του χώρου και η καταναμημένη σειρά των αντικειμένων σε υπόμνημα , και τέλος χαρακτηριστικές φωτογραφίες αυτών .

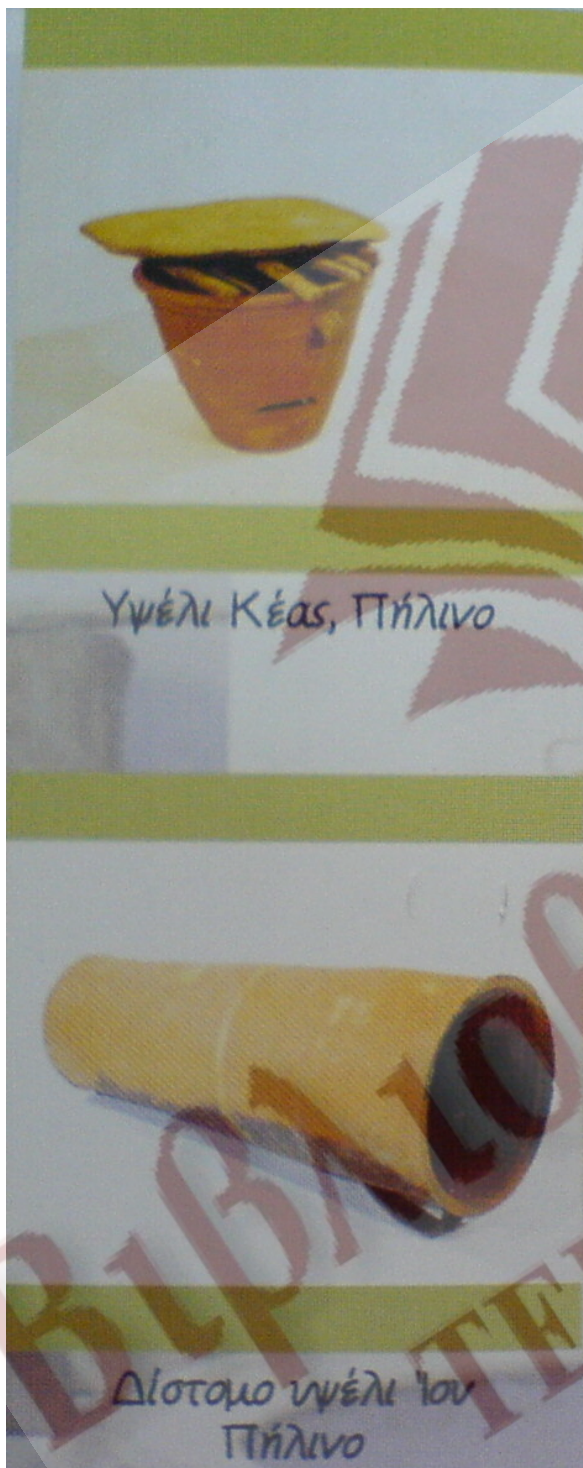

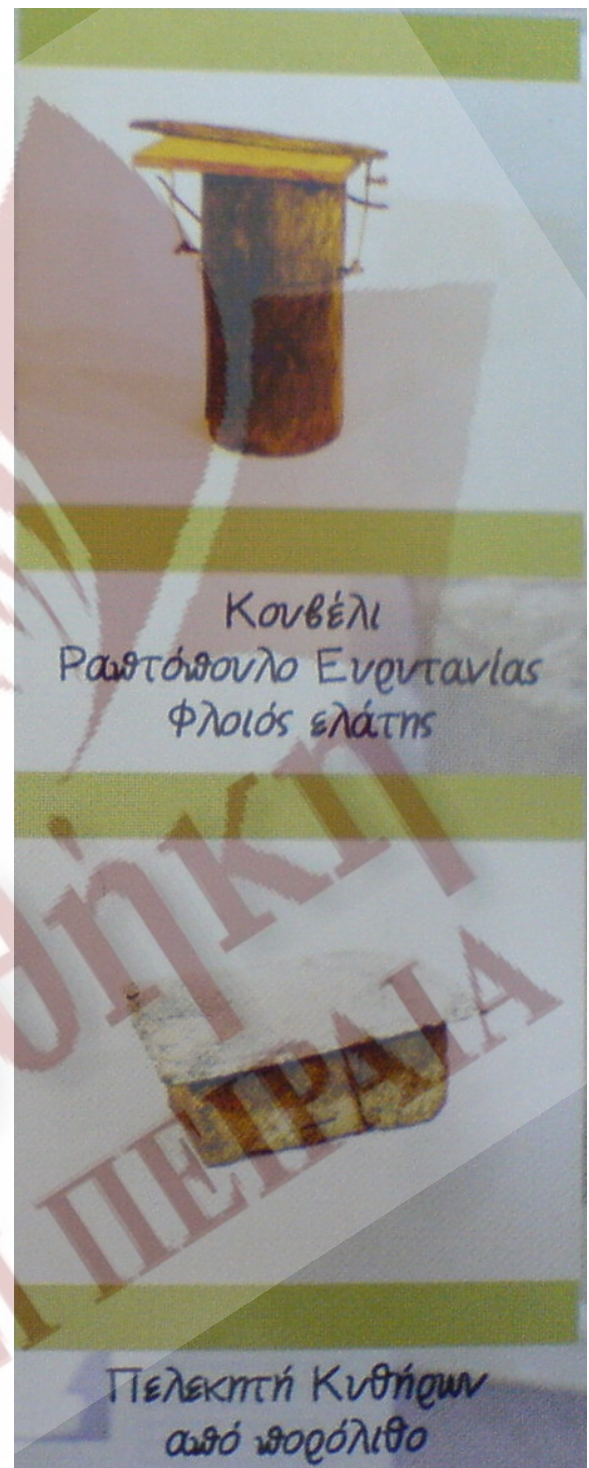
Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εικόνα 3

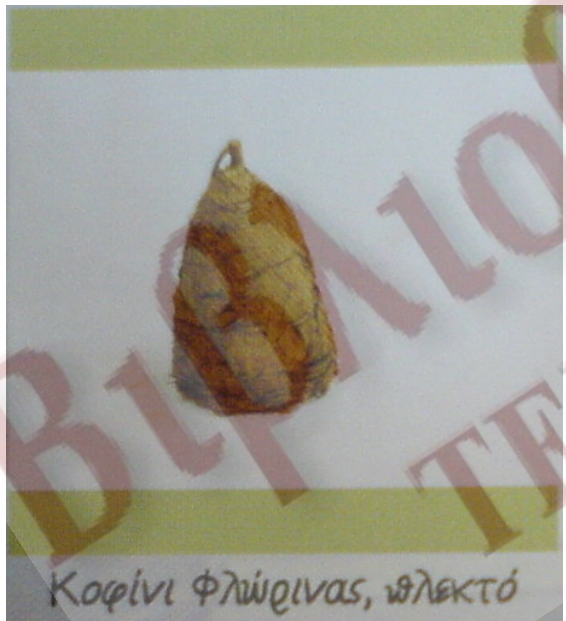
Εικόνα 4

Εικόνα 5

Εικόνα 6

Εικόνα 7

Εικόνα 8

2.3.2 ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ .

Σκοπός του Ι.Γ.Ε. είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη της ελληνικής γεωργίας και στην άνοδο του επαγγελματικού και πολιτιστικού επιπέδου των Ελλήνων Αγροτών. Για την επιδίωξη αυτού του στόχου λειτουργούν στο Κτήμα ορισμένα σχολεία αγροτικής εκπαίδευσης, οργανώνονται σεμινάρια και παράλληλα προωθείται η εφαρμοσμένη έρευνα και παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού φυτικών ειδών. Το Ι.Γ.Ε είναι υποχρεωμένο να τηρεί όλες τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει η Ελληνική Γεωργική Εταιρεία με την αποδοχή δωρεών και κληροδοτημάτων, μπορεί να αποδέχεται νέες δωρεές και κληροδοτήματα και να αναλαμβάνει νέες υποχρεώσεις εφόσον οι σκοποί των προσφορών εναρμονίζονται με τους σκοπούς του Ινστιτούτου και οι νέες υποχρεώσεις δεν θέτουν σε κίνδυνο τους οικονομικούς του πόρους.

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται στις οργανωμένες αίθουσες του ΙΓΕ απογευματινές ώρες. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και έχουν συνεχή αυξητική τάση, τα μαθήματα της Μελισσοκομίας και τα μαθήματα της Ανθοδετικής όπου διαφαίνεται και η επαγγελματική αποκατάσταση των εκπαιδευομένων από την εταιρία Ιντερφλόρα που πραγματοποιεί και την εκπαίδευση πάντοτε υπό τις οδηγίες και κατευθύνσεις του ΙΓΕ. Οι εκπαιδευτές είναι στο σύνολο τους Γεωπόνοι του Υπ.Αγρ. Ανάπτυξης και ελεύθεροι επαγγελματίες. Αμοίβονται από το ΙΓΕ με 19 € /ώρα (ΦΕΚ1327 /11-10-2002 τ.Β). Το ΙΓΕ ακόμα προκειμένου να καλύψει στοιχειώδεις ανάγκες, (εισπράτει βάσει αποφάσεων του Δ.Σ. το ελάχιστο ποσό ανά εκπ/μένο 110 € για το σύνολο των 110 ωρών.

Στο Κτήμα λειτουργούν επίσης τα σχολεία Κλασσικό Λύκειο Αναβρύτων, Πειραματικό Γυμνάσιο-Λύκειο Αναβρύτων, ΤΕΕ και ΙΕΚ. Η εγκατάσταση των παραπάνω εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ελέγχονται ως προς τη νομιμότητά τους εφόσον η εκπαίδευση που προσφέρουν δεν έχει καμία σχέση με την γεωργική και επομένως έρχεται σε αντίθεση με τους όρους του κληροδοτήματος. Σε καμία όμως από τις δραστηριότητες του Ι.Γ.Ε. δεν περιλαμβάνεται η ανάδειξη, η προστασία και πυροπροστασία του Κτήματος. Αυτή την ευθύνη έρχονται να αναλάβουν ο Δήμος Αμαρουσίου με τη Δημοτική Αστυνομία, το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων και ο Σύλλογος Προστασίας και Ανάπλασης του Πεντελικού Όρους.

Το ΙΓΕ αναλαμβάνει κάθε χρόνο την πραγματοποίηση μιας σειράς σεμιναρίων βραχείας διάρκειας , για την επιμόρφωση σε αγροτικές δραστηριότητες και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των πολιτών και της νέας γενιάς . Τα μαθήματα γίνονται δύο φορές την εβδομάδα , απογευματινές ώρες στις εγκαταστάσεις του κτήματος Συγγρού . Κατά την διάρκεια των μαθημάτων γίνονται θεωρητικές εισηγήσεις καθώς και πρακτική άσκηση , ενώ μοιράζονται σημειώσεις και βιβλία . Κάθε κύκλος μαθημάτων διαρκεί 120 διδακτικές ώρες. Σε συνεργασία με τον ΟΓΕΚΑ Δήμητρα, οργανισμό του Υπουργείου Αγρ. Ανάπτυξης, τμήμα του οποίου στεγάζεται στην εγκατάσταση του ΙΓΕ, προβλέπεται η απονομή από κοινού του Πράσινου Πιστοποιητικού και μάλιστα με την επωνυμία του Ι.Γ.Ε.

Τα σεμινάρια που γίνονται είναι 13 και είναι τα εξής :

1. Σεμινάριο στην αμπελουργία και στην Οινολογία . Περιλαμβάνει τα εξής :

- Η καλλιέργεια της αμπέλου στην Ελλάδα και στον κόσμο .
- Μορφολογία , φυσιολογία , πολλαπλασιασμός . Ποικιλίες αμπέλου .
- Εγκατάσταση αμπελώνα , επιλογή αμπελουργικών σχημάτων μόρφωσης .
- Κλαδέματα , καλλιεργητικές φροντίδες αμπελώνα , εχθροί και ασθένειες .
- Στάδια κατεργασίας οίνου , ασθένειες και αλλοιώσεις .
- Γευσιγνωσία .

2. Σεμινάριο στην ανθοκομία . περιλαμβάνει τα εξής :

- Περιβαλλοντικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των φυτών .
- Πολλαπλασιασμός , τεχνικές καλλιέργειες και φροντίδες .
- Εξειδίκευση κατά κατηγορία ανθοκομικών φυτών .

3. Σεμινάριο στην ανθοδετική :

- Συντήρηση δρεπτών ανθέων .
- Χρωματολογία , οπτική αντίληψη .

- Design, μορφές και τεχνικές κατασκευής ανθικών συνθέσεων.
- Συνθέσεις – στολισμοί για διάφορους τύπους τελετών .
- Θεματικές συνθέσεις , διακόσμηση ειδικών χώρων εκδηλώσεων .

4. Σεμινάριο στα αυτόματα συστήματα άρδευσης :

- Γενικά στοιχεία περί εδάφους .
- Υδατικές ανάγκες στην εξατμισοδιαπνοή .
- Υλικά δικτύου άρδευσης και είδη παροχής .
- Σχεδίαση εγκατάστασης δικτύου και συντήρηση .

5. Σεμινάριο στις βιολογικές καλλιέργειες :

- Βιολογική καλλιέργεια στην Ελλάδα και σε όλον τον κόσμο .
- Ορισμός , βασικές αρχές , κανονισμοί .
- Χειρισμοί εδάφους – φυτοπροστασία . τεχνικές καλλιέργειες .
- Μετασυλλεκτικοί χειρισμοί , κατοχύρωση βιολογικών προϊόντων – εμπορία .

6. Σεμινάριο στην δενδροκομία :

- Εδαφοκλιματικές απαιτήσεις .
- Μορφολογία , πολλαπλασιασμός , καλλιεργητικές φροντίδες .
- Τρόποι συγκομιδής και συσκευασίας .
- Μέθοδοι συντήρησης .

7. Σεμινάριο στην φυτοπροστασία :

- Θεσμικό καθεστώς .
- Καλλιεργητικά , μηχανικά και φυσικά μέτρα φυτοπροστασίας .

- Χημική προστασία , κατηγορίες και τρόποι εφαρμογής φυτοφαρμάκων .
- Προβλήματα υπολλειματικότητας , ολοκληρωμένη καταπολέμηση .
- Προστασία του περιβάλλοντος , κανόνες εφαρμογής φυτοφαρμάκων .

8. Σεμινάριο στις αγροβιοτεχνίες :

- Οικιακή Παρασκευή παραδοσιακών προϊόντων φυτικής η ζωικής προελεύσεως .
- Τυποποίηση
- Μεταποίηση
- Μέτρα επιδότησης και προώθησης αγροτικών δραστηριοτήτων .

9. Σεμινάριο στην κηποτεχνία :

- Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της αρχιτεκτονικής τοπίου .
- Σύνταξη κηποτεχνικής μελέτης .
- Φυτά κηποτεχνίας , χλοοτάπητες .
- Έργα πρασίνου με ιδιαίτερες απαιτήσεις .
- Κατασκευές , υλικά , συντήρηση κηποτεχνικών εφαρμογών .
- Φυτικό υλικό στην αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου .
- Εφαρμογές υπολογιστών στην κηποτεχνία .

10. Σεμινάριο στην μελισσοκομία :

- Η μελισσοκομία στην Ελλάδα και τον κόσμο .
- Δομή και λειτουργία του εντόμου . συμπεριφορά και βιοοικολογία της μέλισσας και εφαρμογή τους σε μελισσοκομική πράξη .
- Μελισσοκομική γλωρίδα , τεχνητή διατροφή .
- Παραγωγή βασιλισσών , εχθροί και ασθένειες , δηλητηριάσεις .

- Τα προϊόντα τη κυψέλης , εγκατάσταση και λειτουργία μελισσοκομικής μονάδας .
- Ο μελισσοκόμος ως ερευνητής .
- Επιδοτήσεις και ενισχύσεις στην μελισσοκομία .

11. Σεμινάριο στην Λαχανοκομία

- Τα κηπευτικά στην Ελλάδα και ΚΓΠ
- Ταξινόμηση κηπευτικών, παράγοντες που επιδρούν στην ανάπτυξή τους.
- Πολλαπλασιασμός. Σπορά-Μεταφύτευση-Φύτευση.
- Συγκομιδή-Συντήρηση-Εμπορία.
- Σωλανώδη, κολοκυνθοειδή, Ψυχανθή, Βολβοί, Λάχανο, Μαρούλι, Σπανάκι, Ακτινίδια, Μανιτάρια.

12. Σεμινάριο στην Οικολογία και Περιβαλλοντικές αρχές.

- Έννοιες και αρχές τις οικολογίας.
- Οικοσυστήματα και βιοκοινότητες. Βιοποικιλότητα.
- Άνθρωπος και Περιβάλλον στον 21^ο Αιώνα. Κλίμα.
- Ρύπανση του περιβάλλοντος.
- Αστικό περιβάλλον. Συστήματα διαχείρισης περιβάλλοντος.
- Νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος.

13. Σεμινάριο στην Βιολογική κτηνοτροφία:

- Βιολογική κτηνοτροφία στην Ελλάδα και τον κόσμο.
- Ορισμός, βασικές αρχές, κανονισμοί .
- Μεθοδολογία επιλογής ζωικού κεφαλαίου .
- Διατροφή, σταβλισμός, υγιεινή και ασφάλεια ζώων .

- Επιδότησεις και ενισχύσεις στην βιολογική κτηνοτροφία .

Επίσης κατ' έτος οργανώνονται 3-4 ημερίδες ενημέρωσης των περιοίκων σε περιβαλλοντικά και άλλα θέματα. Ακόμα το ΙΓΕ συμμετέχει με το περίπτερό του στη Διεθνή έκθεση AGROTIKA, της Θεσ/νίκης, καθώς και στην Ανθοκομική έκθεση Κηφισιάς όπου παρουσιάζονται τα επιτεύγματα του ΙΓΕ, προβάλλονται οι στόχοι του και γενικά γίνεται παραστατικά η ενημέρωση και επιμόρφωση του κοινού.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

2.4 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΦΕΚ 286 20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1988

Προεδρικό Διάταγμα Υπ' αριθμόν 590
Οργανισμός του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών (Ι.Γ.Ε)

Άρθρο 1

Έδρα – Σκοπός – Λειτουργία

1. Το Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών (Ι.Γ.Ε) είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής και τελεί υπό τον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργείου Γεωργείας.
2. Σκοπός του Ινστιτούτου είναι να συμβάλλει στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γεωργίας και στην άνοδο του επαγγελματικού και πολιτιστικού επιπέδου των Ελλήνων αγροτών.

Την επίτευξη του σκοπού αυτού το Ι.Γ.Ε επιδιώκει:

α) Με τη λειτουργία σχολείων αγροτικής εκπαίδευσης, την οργάνωση σεμιναρίων, την προώθηση εφαρμοσμένης έρευνας και παραγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού φυτικών ειδών, την οργάνωση βιβλιοθήκης και γενικότερα την ανάπτυξη κάθε δραστηριότητας που βελτιώνει το επίπεδο ζωής του Έλληνα γεωργού και εκσυγχρονίζει την ελληνική γεωργία.

β) Με τη συνεργασία των υπηρεσιών και ιδρυμάτων του Υπουργείου Γεωργίας, των γεωτεχνικών σχολών και γενικότερα των φορέων που συνδέονται με τη γεωργία, των γεωργικών οργανώσεων και συνεταιρισμών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και προσώπων που έχουν συμβάλλει ή μπορούν να συμβάλλουν στην ορθολογική ανάπτυξη της ελληνικής γεωργίας.

γ) Με τη χρησιμοποίηση και αξιοποίηση των πόρων και των περυσιακών στοιχείων για σκοπούς που αποβλέπουν στη γεωργική ανάπτυξη

3. Το Ι.Γ.Ε είναι υποχρεωμένο να τηρεί όλες τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει η Ελληνική Γεωργική Εταιρία με την αποδοχή δωρεών και κληροδοτημάτων, μπορεί να αποδέχεται νέες δωρεές και κληροδοτήματα και να αναλαμβάνει νέες

υποχρεώσεις εφόσον οι σκοποί των προσφορών εναρμονίζονται με τους σκοπούς του Ινστιτούτου και οι νέες υποχρεώσεις δεν θέτουν σε κίνδυνο τους οικονομικούς πόρους.

Άρθρο 2

Πόροι του Ι.Γ.Ε

Πόροι του Ι.Γ.Ε είναι:

- α) Οι δωρεές και τα κληροδοτήματα
- β) Τα έσοδα από την ακίνητη περιουσία του και τα χρεώγραφα
- γ) Οι επιχορηγήσεις του κράτους ή άλλων πηγών
- δ) Οι εισπραξίες από εκποιήσεις ειδών
- ε) Κάθε άλλο έσοδο.

Άρθρο 3

Διοικητικό Συμβούλιο – Αρμοδιότητες

1. Το Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται, από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και πέντε (5) μέλη που ορίζονται με ισάριθμα αναπληρωματικά με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. είναι τριετής. Μέλη του Δ.Σ. ορίζονται πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους, που μπορούν με τις γνώσεις τους να βοηθήσουν στην εκπλήρωση των σκοπών του Ι.Γ.Ε.
2. Το Δ.Σ. καθορίζει τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές και τον τρόπο δράσης του Ι.Γ.Ε. και ειδικότερα:
 - α) Μεριμνά για την πραγματοποίηση των σκοπών του Ινστιτούτου και διαχειρίζεται την περιουσία του.
 - β) Μεριμνά για την έγκριση του προϋπολογισμού, ισολογισμού και απολογισμού.
 - γ) Εγκρίνει τους κανονισμούς εσωτερικής λειτουργίας του Ι.Γ.Ε.
 - δ) Τοποθετεί την Προϊστάμενο των Υπηρεσιών του Ι.Γ.Ε. Ο Προϊστάμενος των Υπηρεσιών μπορεί να προέρχεται από τους υπαλλήλους του Ι.Γ.Ε. ή από τους αποσπασμένους σ' αυτό υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας.

3. Το Δ.Σ. συνέρχεται τακτικά μεν τουλάχιστον μια φορά το μήνα, εκτακτα δε όσες φορές κρίνει ο Πρόεδρος ή τουλάχιστον τρία (3) απο τα μέλη του ότι υπάρχει ανάγκη, υστερα απο πρόσκληση του Προεδρου προς τα μέλη, η οποια συνοδεύεται απο την ημερήσια διάταξη των θεμάτων που θα συζητηθούν και αποστέλλεται τουλάχιστον σαραντα οκτω (48) ωρες πριν απο τη συνεδρίαση.
4. Εισηγητές των θεμάτων στο Δ.Σ. είναι τα μελη του, ο Προϊστάμενος των Υπηρεσιών του Ινστιτουτου, καθώς και οποιοσδήποτε άλλος υπάλληλος ή ιδιώτης καλούμενος απο το Δ.Σ. για ειδικές εισηγήσεις ή παροχή πληροφοριών, χωρίς δικαίωμα ψήφου.
5. Οι πράξεις του Δ.Σ. διατυπώνονται στα πρακτικα τα οποια υπογραφονται απο τον Προεδρο, το Γραμματέα και τα μέλη του Δ.Σ.
6. Χρέη Γραμματέα εκτελεί μέλος του Δ.Σ. που ορίζεται με αναπληρωτή του, με απόφαση του Δ.Σ. κατα την πρώτη συνεδριαση.

Αρθρο 4

Αρμοδιότητες Προέδρου Δ.Σ.

1. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. έχει τις εξής αρμοδιότητες:
 - α) Εκπροσωπεί το Ι.Γ.Ε. εωπίων πασης δικαστικής πάλης ή αλλης αρχής ως και στις συναλλαγές αυτού.
 - β) Συγκαλεί το Δ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και τις εργασίες αυτού.
 - γ) Εποπτεύει για την εφαρμογεί των αποφάσεων που λαμβάνονται απο το Δ.Σ.
 - δ) Εντέλλεται την εκτέλεση των πάσης φύσης δαπανών οι οποίες έχουν αποφασιστεί απο το Δ.Σ.
 - ε) Δυναται να αποφασίζει, χωρίς απόφαση του Δ.Σ., για την ανάληψη δαπάνης μεχρις ορισμένου ποσού, υψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Δ.Σ.
 - ζ) Συνάπτει, λύει ή καταγγέλλει συμβάσεις μέχρι του ανωτέρου ποσού.
 - η) Υπογράφει μετα του Προϊσταμένου των Υπηρεσιών του Ι.Γ.Ε. και του Προϊσταμένου του Τμήματος Διοικητικού – Οικονομικού τα χρηματικά εντάλματα πληρωμών και τις επιταγές για την εξόφληση αυτων.
 - θ) Δεν απαιτείται η υπογραφή του Προέδρου σε επιταγές για μικροδαπάνες μέχρι ποσού, οριζομένου με απόφαση του Δ.Σ.

2. Τον Πρόεδρο, απόντα ή κωλυόμενο, αναπληρώνει σε όλες τις αρμοδιότητες αυτού, ο Αντιπρόεδρος.

Άρθρο 5

Διάρθρωση Υπηρεσιών

Το Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών αποτελεί Διεύθυνση και διαρθρώνεται ως εξής:

- α) Τμήμα Αγροτικής Εκπαίδευσης.
- β) Τμήμα Προγραμματισμού Αγροτικής Παραγωγής
- γ) Τμήμα Διοικητικό – Οικονομικό.

Άρθρο 6

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης ανάγονται στα πιο κάτω θέματα τα οποία κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων αυτής ως εξής:

- α) Τμήμα Αγροτικής Εκπαίδευσης στο οποίο υπάγονται:
 - αα) Η οργάνωση σχολείων αγροτικής επαγγελματικής κατάρτισης.
 - αβ) Η οργάνωση επιμορφωτικών δραστηριοτήτων σε θέματα αγροτικού και περιβαλλοντικού περιεχομένου.
 - αγ) Η εγκατάσταση στο κτήμα Στυγρού προτύπων συλλόγων φυτών
 - αδ) Η οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων και συνεδρίων κυρίως γεωτεχνικού χαρακτήρα σε ελληνικό και διεθνές επίπεδο.
 - αε) Η μέριμνα για την ανάπτυξη της βιβλιοθήκης, την έκδοση έντυπων βιβλίων και την προώθηση πολιτιστικών εκδηλώσεων στα πλαίσια των σκοπών του Ι.Γ.Ε.
- β) Τμήμα Προγραμματισμού Αγροτικής Παραγωγής στο οποίο υπάγονται:
 - βα) Η ορθολογική αξιοποίηση του όλου κτήματος Στυγρού μέσα στα πλαίσια της Ιφιγένειας Στυγρού και των σκοπών του Ι.Γ.Ε.
 - ββ) Η παραγωγή φυτικού υλικού που απαιτείται για τη διαμόρφωση του γεωργικού και δασικού τοπίου του κτήματος.

βγ) Η παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού φυτών.

βδ) Η ανάπτυξη της εφαρμοσμένης αγροτικής έρευνας και τεχνολογίας για την αντιμετώπιση προβλημάτων της Ελληνικής γεωργίας.

βε) Η ανάπτυξη σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας και τις γεωτεχνικές σχολές πειραματικών προτυπων μεθόδων καλλιέργειας και πολλαπλασιασμού.

βζ) Η μεριμνα για τη μετάδοση εφαρμογών, έρευνας και τεχνολογικών εξελίξεων.

γ) Τμήμα Διοικητικού – Οικονομικού στο οποίο υπάγονται:

γα) Ο χειρισμός όλων των θεμάτων υπηρεσιακής καταστασης του προσωπικού.

γβ) Η τήρηση πρωτοκόλλου (κοινού, εμπιστευτικού) και η διακίσηση της εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας.

γγ) Η κοινοποίηση των αποφάσεων όπου απαιτείται.

γδ) Η βεβαίωση απο τον Προϊστάμενο ή το νόμιμο αναπληρωτη του της ακρίβειας αντιγράφων, φωτογραφιών ή φωτοτυπιών εγγράφων και δικαιολογητικών ύστερα απο αντιπαραβολή τους με το επιδουκνύμενο σχετικό πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο.

γε) Η μεριμνα για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του προσωπικού και των πολιτών.

γζ) Η συσταση στις Υπηρεσίες πάγιας προκαταβολής χαρτοσήμου και λοιπων ενσήμων καθώς και εντύπων υπευθύνων δηλώσεων για την εξυπηρέτηση των πολιτών.

γη) Η καταρτιση του υπολογισμού εσόδων – εξόδων και η μέριμνα για την έγκαιρη εγριση αυτού απο το Δ.Σ. και τον Υπουργό Γεωργίας, καθώς και την εγκριση των αναγκαίων τροποποιήσεων.

γθ) Η λογιστική παρακολούθηση της αναλώσεως των διατεθειμένων στο Ι.Γ.Ε. πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων, η διενεργεια της εξόφλησης των δαπανών αυτων, η κατ' εξουσιοδότηση του ενιαίου προγράμματος προμηθειων, διενεργεια προμηθειων κατόπιν αποφασεως του Δ.Σ., η μεριμνα για τη μισθοδοσία του προσωπικού, η συγκέντρωση και συνταξη δικαιολογητικών των κάθε φύσης πραγματοποιούμενων δαπανών, η λογιστική παρακολούθηση του χρηματικού και του καθε φυσης μόνιμου και αναλώσιμου υλικού και η αντιμετώπιση κάθε οικονομικού, λογιστικού και

διαχειριστικού θεματος του Ι.Γ.Ε., καθώς και η διεκπεραίωση όλων των οικονομικών θεμάτων.

γι) Η σύνταξη και υποβολή στα αρμόδια όργανα προς έγκριση του απολογισμού – ισολογισμού χρηματικής διαχείρισης και περιουσιακής κατάστασης.

γκ) Η ανάληψη πιστώσεων και υποχρεώσεων γενικά, η νομιμοποίηση των δικαιούχων των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων, η πληρωμή αυτών και η απόδοση των υπέρ τρίτων κρατήσεων.

γλ) Η σύσταση παγίων προκαταβολών, η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής, καθώς και ο ορισμός υπολόγων διαχειριστών ύστερα από απόφαση του Δ.Σ.

γμ) Η παροχή γενικών και ειδικών οδηγιών για τη σύννομη εκτέλεση των πάσης φύσεως δαπανών από τα άλλα τμήματα του Ι.Γ.Ε.

γν) Η χρηματική διαχείριση του Ι.Γ.Ε. ενεργείται μέσω της τράπεζας της Ελλάδας κατά τις διατάξεις του από 20.1.1932 Π.Δ. «περί διαχείρισεως Νομικών προσώπων υπό της Τραπέζης της Ελλάδος» (ΦΕΚ 21 Α).

Άρθρο 7

Προϊστάμενοι

1. Της Δ/σης του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών προϊστανται υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Γεωπονικού, ο οποίος:
 - α) Εισηγείται στο Δ.Σ. την ανάθεση καθηκόντων στο υπαλληλικό και λοιπό προσωπικό ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας και την ειδικότητα και εμπειρία εκάστου.
 - β) Παρίσταται όταν του ζητηθεί στο Δ.Σ. χωρίς ψήφο και εισηγείται γραπτά ή προφορικά υπηρεσιακά θέματα και
 - γ) Προσυπογράφει όλα τα έγγραφα της Υπηρεσίας που εξέρχονται και υπογράφει όσα του έχει εξουσιοδοτήσει το Δ.Σ.
2. Των Τμημάτων Αγροτικής Εκπαίδευσης και Προγραμματισμού Αγροτικής Παραγωγής προϊσταται υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Γεωπονικού ή ΤΕ Τεχνολογίας Γεωπονίας.

3. Του Τμήματος Διοικητικού – Οικονομικού προΐσταται υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ή ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού.

Άρθρο 8

Διάρθρωση θέσεων

1. Οι θέσεις του τακτικού προσωπικού του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών ορίζονται ως εξής:

Α' ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

1) ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕ

- α) Κλάδος ΠΕ Γεωπονικός θέσεις πεντε (5)
- β) Κλάδος ΠΕ Διοικητικός – Οικονομικός θέση μία (1)

2) ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΕ

- α) Κλάδος ΤΕ Τεχνολογίας Γεωπονίας θέσεις τεσσερις (4), (τρεις (3) θέσεις ειδικότητας φυτικής παραγωγής ή ανθοκομείας και μια (1) θέση ειδικότητας δασοπονίας).
- β) Κλάδος ΤΕ Διοικητικός – Λογιστικός θέσεις δυο (2). Απο τις θέσεις του Κλάδου ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού δε πληρούνται ισάριθμες με τους τυχόν υπηρετούντες επιπλέον του αριθμού των προβλεπομένων θέσεων του Κλάδου ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού.
- γ) Κλάδος ΤΕ Βιβλιοθηκονομίας θέση μια (1)

3) ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΕ

- α) Κλάδος ΔΕ Διοικητικός – Λογιστικός θέσεις τρεις (3)
- β) Κλάδος ΔΕ Δακτυλογράφων – Στενογράφων θέση μια (1)
- γ) Κλάδος ΔΕ Τεχνικός θέσεις πεντε (5)
- δ) κλάδος ΔΕ Δενδροκομίας – Ανθοκομίας θέσεις ένδεκα (11)

4) ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΕ

- α) Κλάδος ΥΕ Φυλάκων – Νυκτοφυλάκων θέσεις δεκα (10)
- β) Κλάδος ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας θέσεις τρεις (3)
- γ) Κλάδος ΥΕ Εργατών – Κλητήρων θέσεις τεσσερις (4)

Προσόντα διορισμού για τις θέσεις των παραπάνω κλάδων ορίζονται τα κατά περίπτωση διαλαμβανόμενα στο Π.Δ. 194/1988 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις των δημοσίων υπηρεσιών και νομικών

προσωπων δημοσίου δικαίου» (ΦΕΚ 84Α). Ειδικότερα για τον Κλαδο ΠΕ Διοικητικό – Οικονομικο τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του Άρθρου 3 του παραπάνω Π.Δ./τος.

Β' Προσωπικό ιδιωτικού δικαίου που υπηρετεί σε προσωρινές θέσεις του Ν. 1476/1984 «Διορισμός σε μόνιμες θέσεις του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 136Α).

Διοικητικοί – Λογιστικοί ΔΕ, θέσεις τρεις (3) προσωρινές, Εργάτες, θέσεις τρεις (3) προσωρινές.

2. Απο τις οργανικές θέσεις του Κλαδου ΥΕ Εργατών δεν πληρούνται αριθμός ίσος με τους υπηρετούντες καθε φορά σε προσωρινές θέσεις ιδιωτικού δικαίου αντίστοιχης ειδικότητας ή σε θέσεις που έχουν συσταθεί σε εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 1476/1984 (Άρθρο 5).

Άρθρο 9

Προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου

1. Προς αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών αναγκών επιτρέπεται απο το Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών η πρόσληψη μέχρι εικοσι πεντε (25) εργατοτεχνιτών διαφόρων ειδικοτήτων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που σε καμία περίπτωση δε μπορεί να υπερβαίνει τους πεντε (5) μήνες το χρόνο.
2. Για το προσωπικό του άρθρου αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του κεφ. Δ' του Ν. 993/1979 «Περί του επι συμβάσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» (ΦΕΚ 281Α), όπως ισχύουν κάθε φορά.

Άρθρο 10

Με απόφαση του Δ.Σ. του Ι.Γ.Ε., δύναται να παρέχεται οικονομική ενίσχυση στους εκπαιδευομένους που πραγματοποιούν, στα πλαίσια της εκπαίδευσής τους και για εκπαιδευτικούς σκοπούς, διάφορες εργασίες στις εκτάσεις που διαχειρίζεται το Ι.Γ.Ε.

Άρθρο 11

Κατάταξη Προσωπικού

Οι υπάλληλοι που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος, κατατάσσονται αυτοδίκαια στους προβλεπόμενους από αυτό κλάδους, ως ακολούθως:

1. Στον Κλάδο ΠΕ Γεωπονικό οι υπηρετούντες υπάλληλοι των Κλάδων:
 - α) ΠΕ Τεχνικού
 - β) ΠΕ Εκπαιδευτικού
2. Στον Κλάδο ΔΕ Διοικητικό – Λογιστικό οι υπηρετούντες υπάλληλοι των Κλάδων:
 - α) ΔΕ Διοικητικού
 - β) ΔΕ Λογιστικού
3. Στον Κλάδο ΔΕ Τεχνικό οι υπηρετούντες υπάλληλοι του Κλάδου ΔΕ Οδηγών αυτοκινήτων.
4. Στον Κλάδο ΔΕ Δενδροκομίας – Ανθοκομίας οι υπηρετούντες υπάλληλοι του Κλάδου ΔΕ Γεωργοτεχνιτών
5. Στον Κλάδο ΥΕ Προσωπικού Καθαριότητας οι υπηρετούντες υπάλληλοι του Κλάδου ΥΕ Καθαριστριών
6. Στον Κλάδο ΥΕ Εργατών – Κλητήρων οι υπηρετούντες των Κλάδων:
 - α) ΥΕ Εργατών
 - β) ΥΕ Κλητήρων

Στον Υπουργό Γεωργίας, αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

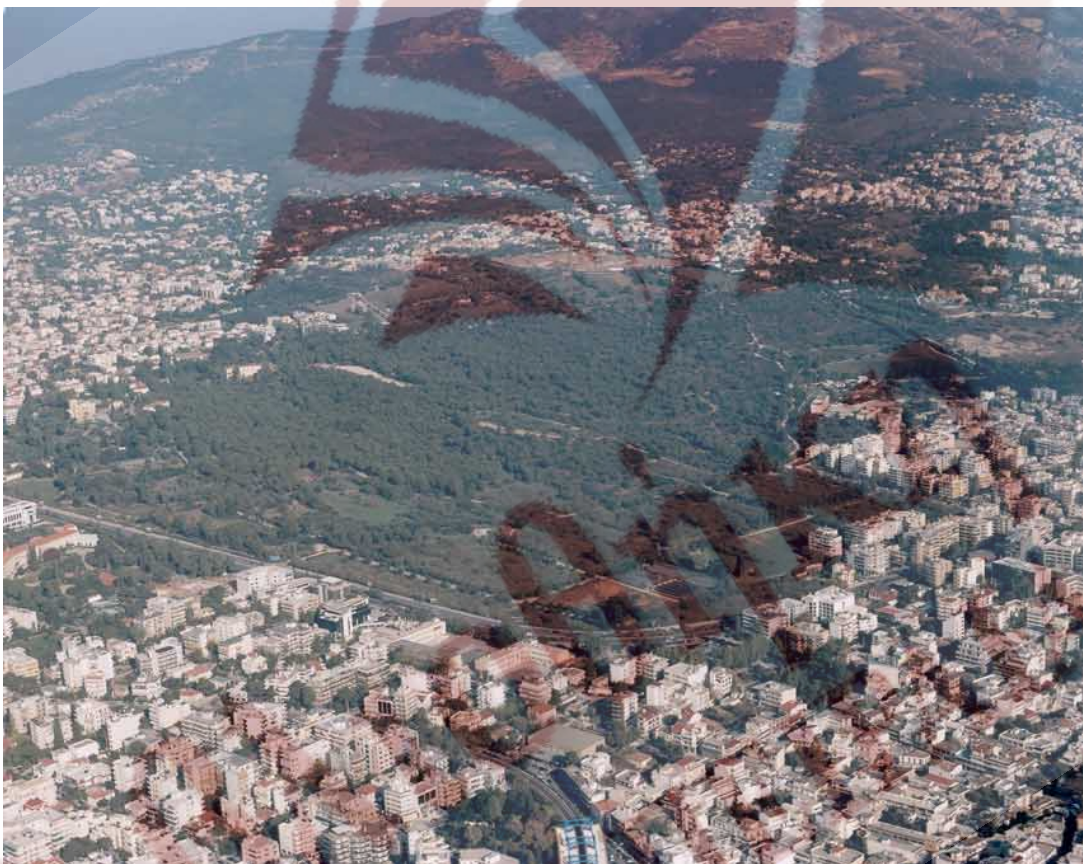
Αθήνα 14 Δεκεμβρίου 1988

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

3.1 ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

Γενικά

Μέσα στο χαώδες οικιστικό ξέσπασμα του περιβάλλοντος στην περιοχή των Αθηνών, το Κτήμα Συγγρού αντιστέκεται ακόμη κρατώντας όσα του απέμειναν από τα χαρακτηριστικά που του δώρισε η φύση. Το Κτήμα Συγγρού είναι από τους λίγους - αυτού του μεγέθους - ελεύθερους χώρους μέσα στον ιστό της πόλης στο Λεκανοπέδιο Αθηνών.

Άποψη του κτήματος από ελικόπτερο

Άλλοι ελεύθεροι χώροι είναι τα αλσύλλια :

- Ακροπόλεως-Φιλοπάππου-Αστεροσκοπείου-Θησείου, εμβαδού 600 στρεμμάτων περίπου
- Λυκαβηττού, εμβαδού 500 στρεμμάτων
- Αττικό Άλσος στα Τουρκοβούνια, 1000 στρεμμάτων Γουδί, 850 στρεμμάτων

- Πεδίον Άρεως, εμβαδού 200 στρεμμάτων

- Πύργος Βασιλίσσης στους Άγ. Ανάργυρους, εμβαδού 1000 στρεμμάτων

Το Κτήμα Συγγρού απέχει 12 km από το Κέντρο της Αθήνας, βρίσκεται στο βόρειο άκρο του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής και στο διοικητικό όριο αυτού. Συνορεύει προς βορρά με το Δήμο Κηφισιάς, νότια και δυτικά με το Δήμο Αμαρουσίου και ανατολικά με το Δήμο Αμαρουσίου και εν μέρει με το Δήμο Μελισσίων. Συγκεκριμένα: ανατολικά συνορεύει με την οδό Ευκαλύπτων, δυτικά με τη Λ.Κηφισιάς, βόρεια με οικοδομημένες και μη δασικές εκτάσεις και νότια με τη Λεωφόρο Κηφισιάς και οικοδομημένες εκτάσεις.

Άποψη του κτήματος και της γύρω περιοχής από δορυφόρο

Στην αεροφωτογραφία της περιοχής, παρουσιάζεται ο δασικός χαρακτήρας του Κτήματος και αντιλαμβάνεται κανείς τη ζωτική του σχέση με τις παρακείμενες

κατοικήσιμες περιοχές. Η συνολική του έκταση ανέρχεται στα 970 στρέμματα, εκ των οποίων 600 στρέμματα δάσος, 100 στρέμματα γεωργικές καλλιέργειες και 270 στρέμματα κτιριακές και βοηθητικές εγκαταστάσεις.

Αναμφισβήτητα πρόκειται για πηγή οξυγόνου για το Μαρούσι και για τα βόρεια προάστια γενικότερα αλλά και σημείο συνάντησης για περίπατο και αναψυχή. Από το υψηλότερα σημεία του Κτήματος - στο βόρειο τμήμα του μπορεί κανείς να απολαύσει μια πανοραμική θέα προς την ευρύτερη περιοχή των Αθηνών.

**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ**

3.2 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ.

3.2.1 Μορφολογία

Η μορφολογία της περιοχής είναι ομαλή και τα πρανή παρουσιάζουν πολύ μικρές κλίσεις. Η περιοχή περιλαμβάνεται μεταξύ των υψομέτρων των 233 έως 300 m , με κλίση εδάφους που κυμαίνεται κυρίως μεταξύ 8-20%. Το μεγαλύτερο όμως τμήμα του δεν υπερβαίνει το 9% σε κλίση .Η έκθεση του Κτήματος είναι κυρίως νότια έως νοτιοδυτική.

3.2.2 Γεωλογία

Το γεωλογικό απόθεμα συνίσταται από ασβεστούχες τριτογενείς αποθέσεις οι οποίες δημιουργούν ορφανά ρετζίνομορφα ασβεστούχα εδάφη, με pH περίπου 8 που το καθιστούν μετρίως αλκαλικό (J.C Emberlin, 1983). Στα ψηλότερα σημεία του Κτήματος, λόγω των έντονων βροχοπτώσεων, παρατηρείται σημαντική διάβρωση του εδάφους.Οι λιθολογικοί σχηματισμοί που συναντώνται στην περιοχή είναι οι δилουβιακές αποθέσεις και ο Αθηναϊκός σχιστόλιθος σε μικρό βάθος.

Οι δилουβιακοί σχηματισμοί αποτελούνται από άμμο λεπτόκοκκο έως μεσόκοκκο με μικρό ποσοστό αργιλοίλους και μικρό ποσοστό χαλίκων μικρού μεγέθους. Το πάχος του σχηματισμού αυτού ποικίλει από θέση σε θέση και στην περιοχή των ερευνητικών ορυγμάτων το πάχος φθάνει μέχρι τα 4μ. Στην περιοχή, που εξετάστηκε εμφανίζεται επίσης μανδύας αποσαθρώσεως των Αθηναϊκών σχιστόλιθων. Ο σχηματισμός αυτός αποτελεί το γεωλογικό υπόβαθρο της περιοχής και συναντάται σε βάθος από 1,35-4μ.

3.2.3 Υδρογεωλογία.

Οι υδρογεωλογικές συνθήκες της περιοχής είναι απλές δεδομένου ότι ο σχιστόλιθος είναι πρακτικά στεγανός σχηματισμός, σε μεγάλη κλίμακα και για μεγάλες ποσότητες νερού που θα αποταμιεύονται στον ταμιευτήρα.

Οι δилουβιακές αποθέσεις είναι σχηματισμός ποικίλης κοκκομετρικής διαβαθμίσεως και χαρακτηρίζονται γενικά σαν υδροπερατός σχηματισμός.

Μέτρια είναι η πρόγνωση για το κτήμα Συγγρού, αφού η προσδοκώμενη παροχή από γεώτρηση ή φρέαρ βρίσκεται συνήθως μεταξύ μερικών μ3/ώρα και 20 μ3/ώρα.

Η μέση αθροιστική στάθμη αναμένεται να σχηματίζεται σε Βάθος 15μ. και η ποσιμότητα να είναι μέτρια ως ικανοποιητική. Στην ευρύτερη περιοχή με πλουσιότερες τις ανεπιθύμητες κατεισδύσεις, λόγω οικιστικής πύκνωσης η περιεκτικότητα σε νιτρικά φθάνει τοπικά και τα 90 ppm.

Στην κατάντι περιθωριακή ζώνη του κτήματος, πλάτους 300 μ., επιφυλάσσεται προτεραιότητα ανόρυξης υδροληπτικού έργου και ιδιαιτέρως στα εντός αυτής από ΒΒΑ ρεύματα ή τη συμβολή τους.

Στην περίπτωση φρέατος που θα αχθή σε μέγιστο βάθος 20 μ. περίπου, μπορεί να εφοδιασθεί τούτο με στοές αμφιπλεύρως κατά Α-Δ ή με ακτινικές διατρήσεις, αναλόγως των αποδόσεων κατά την κατασκευή του.

Ανόρυξη γεώτρησης στην ίδια ζώνη θα σκοπεί στην εκμετάλλευση αθροιστικής υδροφορίας από βάθος μεγαλύτερο των 100μ.

Στάθμη αναμένεται σε βάθος μετά 3μ. στο ήμισυ του χώρου ενδιαφέροντος, όπου και προσχωσιγενές σχιστόλιθων συνήθως κάλυμμα και 15μ. στο Δυτικό σχιστολιθικό με ασβεστολιθικούς φακούς τμήμα.

Γεώτρηση στο Δυτικό ήμισυ είναι καταρχήν αμφίβολης επιτυχίας, αν και προς τη Δυτική ζώνη πυκνώνει η ασβεστολιθική συμμετοχή στη δομή και βελτιώνεται τοπικά η δευτερογενής περατότητα.

Καλύτερη πρόγνωση επιφυλάσσεται προς το Ανατολικό ήμισυ. Σ' αυτό θα μπορούσε να ανορυχθεί και φρέατιο μετά αμφιπλεύρων στοών, κατά ΒΝ, εγγύς του ρεύματος Καισαριανής ή προς το ρεύμα Κουπονίων προς εκμετάλλευση της αθροιστικής υδροφορίας προσχώσεων και υποκείμενης σαθρής στιβάδας σχιστόλιθου.

Άξονας υπόγειας αποστράγγισης αναγνωρίζεται κατά την παλιά κοίτη Ιλισού, κατά τον οποίο επιφυλάσσεται αυξημένη αποδοτικότητα της ρηχής ενδοπορικής υδροφορίας, αλλά και σοβαροί περιορισμοί σε αντλητικό υποβιβασμό της στάθμης για την ασφάλεια των κατασκευών επί προσχώσεων και ισοδυνάμου γεωτεχνικώς υλικού.

Η ποιότητα αναμένεται έντονα υποβαθμισμένη. Ο ηλεκτρογεωλογικός έλεγχος του υπεδάφους του κτήματος, προς τον σκοπό ιδιαίτερα αποκάλυψης ενδεχομένως μαρμάρου του υποβάθρου κρίνεται σκόπιμος.

3.3 ΧΛΩΡΙΔΑ

Η περιοχή μελέτης αποτελεί φυσική απόληξη (πρόποδες) του ορεινού όγκου του Πεντελικού όρους , από το οποίο έχει αποκοπεί μέσω της οικοπεδοποίησης των γύρω εκτάσεων.

Θέα του κτήματος προς το πεντελικό Όρος

Το Κτήμα έχει συνολικά έκταση 970 στρέμματα από τα οποία τα 600 περίπου στρέμματα καλύπτονται από δάσος, 100 περίπου στρέμματα από γεωργικές καλλιέργειες και το υπόλοιπο από κτιριακές και βοηθητικές εγκαταστάσεις, κυρίως κτιριακές υποδομές. Κατά το παρελθόν έχουν εκδηλωθεί πυρκαγιές εκ των οποίων η καταστροφικότερη ήταν αυτή του 1981 η οποία αποτέφρωσε συνολικά 510 στρέμματα εκ των οποίων 407 ήταν δάσος ενώ τα 103 στρέμματα ήταν γεωργικές καλλιέργειες. Από τα 407 στρέμματα δασικής έκτασης που κάηκε, τα 280 στρέμματα ήταν υψηλό δάσος χαλεπίου πεύκης (*Pinus halepensis*) ηλικίας μεγαλύτερης των 30 ετών, τα 36 στρέμματα δάσος χαλεπίου πεύκης ηλικίας μικρότερης των 30 ετών ενώ 91 στρέμματα ήταν τα υπάρχοντα διάκενα μέσα στο καμένο δάσος. Η φυσική βλάστηση που προϋπήρχε της εν λόγω πυρκαγιάς, ήταν εκείνη της ζώνης χαλεπίου πεύκης με υπόρροφο αειφύλλων πλατύφυλλων και συγκεκριμένα πουρνάρι (*Quercus coccifera*), σχίνου (*Pistacia lentiscus*), κουμαριάς (*Arbutus unedo*). Από τα παραπάνω προκύπτει

ότι υπήρξε μια εκτεταμένη υποβάθμιση του δασικού οικοσυστήματος εξαιτίας της πυρκαγιάς.

Σύμφωνα με τις μελέτες που εγκρίθηκαν με τις 4541/9-9-91 και 4473/3-1293 αποφάσεις του Νομάρχη Δυτ.Αττικής, στο Κτήμα Συγγρού μετά την πυρκαγιά του 1981 φυτεύτηκαν τα παρακάτω είδη:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
<i>Pinus pinea</i>	Κουκουναριά
<i>Cetatonia siliqua</i>	Χαρουπιά
<i>Cotoneaster</i>	Κυδωνιάστρο
<i>Cassia Myrtus xommunis</i>	Κάσσια_Μυρτιά
<i>Medicago arborea</i>	Δενδρώδης μηδική
<i>Brachychiton</i>	Βραχυτίτων
<i>Acacia dea/bata</i>	Ακακία μακρόφυλλος
<i>A/bizzia ju//igrissim</i>	Ακακία Κωνσταντινουπόλεως
<i>Laurus nobilis</i>	Δάφνη Απόλλωνα
<i>Quercus aegilops</i>	Βελανιδιά
<i>Quercus i/θX</i>	Αριά
<i>Cypressus arisonica</i>	Κυπαρίσσι γλαύκο
<i>Cypressus sempervirens</i>	Κυπαρίσσι Ορόκλαδο
<i>Sophora japonica</i>	Σοφόρα
<i>Cercis siliquastum</i>	Κατσουπιά
<i>AiIanus g/adu/osa</i>	Αείλανθος
<i>Spartium junceum</i>	Σπάρτο
<i>Nerium o/eander</i>	Πικροδάφνη

Όλα τα παραπάνω είδη τα οποία φυτεύτηκαν στις καμένες εκτάσεις μαζί με τη φυσική αναγέννηση-αναβλάστηση των καμένων ειδών αλλά και την προϋπάρχουσα της πυρκαγιάς βλάστηση, αποτελούν τη σημερινή φυτοκάλυψη του Κτήματος. Αξίζει να σημειωθεί η ύπαρξη εντός του Κτήματος, ατόμων πουρναριού δενδρώδους μορφής,

μοναδικού ύψους και διαμέτρου κορμού που ίσως αποτελούν μοναδικότητα στο λεκανοπέδιο της Αττικής.

Εκτός των φυτικών ειδών που ήδη αναφέρθηκαν, υπάρχει και μεγάλος αριθμός καλλωπιστικών δένδρων, θάμνων, σπωροφόρων δένδρων (ελιές, βερικοκιές κ.λ.π) καθώς επίσης ανθώνες και αμπέλια. Στην αυτοφυή χαμηλή βλάστηση, σημειώνεται η παρουσία των ειδών αγριοφασκομηλιάς (*Cistus monspe/iensis*), φιλλύριας (*Philyrea media*), άγριου σπαραγγιού (*Asparagus arphyllus*), θυμαριού (*Coridothymus capitatus*), τριφυλλιού (*Trifolium angustilobium*). Στην κατηγορία των καλλιεργούμενων παρατηρούνται άμπελος , ελιά , βερικοκιά , αμυγδαλιά , φυστικιά .

Αμπελώνας στο κτήμα Συγγρού

Ελαιώνας στο κτήμα Συγγρού

Αμυγδαλιές στο κτήμα

Φυστικιές στο κτήμα

Με βάση τον οικολογικό χάρτη της Αττικής και τις αντίστοιχες διαιρέσεις (Μαυρομάτης, 1976) η επιφάνεια του Κτήματος Συγγρού, εμπίπτει στην ευρύτερη οικολογική ομάδα υπ' αριθμ. 8, η οποία περιγράφεται ως εξής

«Η μονάδα αυτή περιλαμβάνει τις πεδινές περιοχές επί νεογενούς υποθέματος

(μάργης, κροκολοπαγών κλπ) ανήκουσα ομοίως εις το έντονον μεσογειακόν βιοκλίμα. Τα δάση της μονάδας αυτής ανήκουν στον τύπο των Ρετζινών, βασικής αντιδράσεως (pH=8) και είναι βαρέα αργιλώδη. Η βλάστηση χαρακτηρίζεται από τα είδη *Cistus mospeliensis*, *Pistacia lentiscus*, *Calycotome villosa*, *Phytolacca media*, *Asparagus acrocladus*, *Quercus coccifera*, *Brachyotum Ramosa*, *Corydalis capitata*, *Trifolium angustifolium*, *Trifolium campestre*. Τα εδάφη ταύτα καλλιεργούνται υπό μορφή αμπελώνων κυρίως ή ετέρων δενδροκομικών καλλιεργειών. Εις περίπτωση μη καλλιέργειας καταλαμβάνονται υπό της *Pinus halepensis*. Εις την μονάδα ταύτη εμφανίζεται και ο βιότοπος της *Quercus aegilops*». Εδώ έχει γίνει κατάλληλη κατηγοριοποίηση των κυριότερων ειδών της βλάστησης, τα οποία και παρουσιάζονται στον πίνακα .

ΕΙΔΟΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (m ²)
Αμπέλια	23.980
Αμυγδαλιές	57.292
Ελιές	43.552
Φιστικιές	53.424
Ευκάλυπτοι	372
Κυπαρίσσια	712
Ανθόκηπος	6.640
Μουριές	456
Πικροδάφνες	431
Χαλέπιος πεύκη	556.089
Θαμνώνας	31.115

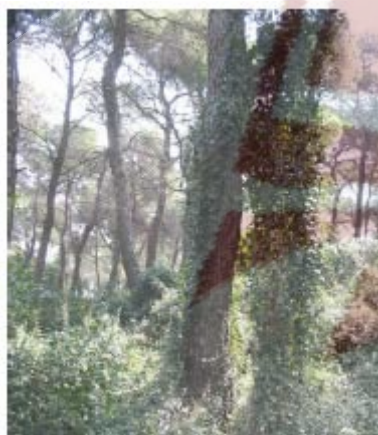
Επίσης παρουσιάζονται οι τύποι βλάστησης που συναντώνται στην περιοχή. Το μεγαλύτερο μέρος τους Κτήματος αποτελείται από υψηλό δάσος χαλεπίου πεύκης με υπόροφο από αείφυλλα πλατύφυλλα κυρίως πουρνάρι, αγριελιά και σχίνο. Στον υπόροφο παρατηρούνται πουρνάρια, σχίνοι, λαδανιές, θρούμπες, επιδάφεια καύσιμη ύλη Κ.α.

Η αυτοφυής βλάστηση έχει εμπλουτιστεί με μεγάλη ποικιλία ειδών που απαντώνται σποραδικά όπως κυπαρίσσια, βελανιδιές, χαρουπιές, κουτσουπιές, ευκάλυπτοι, κουκουναριές, φοίνικες, φράξειο, μελικοκιές, κιτρινόξυλα, δάφνες Κ.α. Το

ύψος των δένδρων χαλεπίου πεύκης κυμαίνονται σε ύψος από 10-15 m για τα ώριμα και σε 1-2 m για τα δένδρα της αναδάσωσης .

Υψηλό δάσος χαλεπίου πευκης

Υπόροφος κτήματος Συγγρού – σχίνα, λαδανιές

Αξίζει να σημειωθεί ότι στα αναδασωτέα τμήματα φυτεύεται εκτός από χαλέπιο πεύκη, κυπαρίσσι και κουκουναριά.

Ωριμα δένδρα χαλεπίου πεύκης

Αναδάσωση με κουκουναριές και κυπαρίσσια

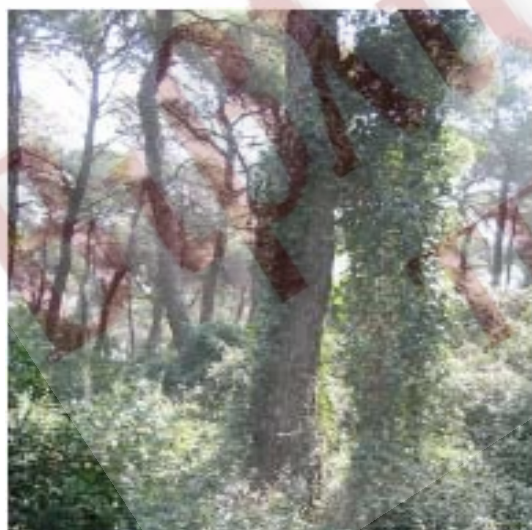
Συστάδα κυπαρισσιών

Προβλήματα

Το Κτήμα είναι πλήρως περιφραγμένο με πέτρινη μάντρα (βόρεια-νότια-ανατολικά) και με μεταλλική περίφραξη (δυτικά). Η απεριποίητη βλάστηση σε αρκετά σημεία ξεπερνά το μανδρότοιχο, κυρίως στις οδούς Ευκαλύπτων και Λ.Κηφισίας, ενώ στο

Η οδός Ευκαλύπτων μέσα και έξω από το Κτήμα

Στην καρδια του δάσους παρατηρούνται άκλαδα δεντρα, οι κορμοί των οποίων, πολλές φορές υπερκαλύπτονται από παραεδαφιαία βλάστηση όπως κισσοί κ.ά

Πεύκα, θάμνοι και αγρωστώδη, έχουν ενσωματωθεί

Πουρνάρια που έχουν εξελιχθεί σε δέντρα

Τα πουρνάρια σκαρφαλώνουν στα πρώτα μέτρα της χαλεπίου πεύκης

βόρειο τμήμα η βλάστηση των παρακείμενων ιδιοκτησιών ξεπερνά τον μανδρότειχο του δάσους . Τα σημεία αυτά θεωρούνται επικίνδυνα για την έναρξη μιας πυρκαγιάς, ακόμη και με το πέταγμα ενός τσιγάρου από τα διερχόμενα οχήματα.

Η εικόνα που παρουσιάζει η βλάστηση στο Κτήμα δείχνει σημάδια πλήρους εγκατάλειψης. Η παραβλάστηση είναι έντονη στην μεγαλύτερη επιφάνεια του Κτήματος γεγονός που καταδεικνύει ότι είναι παραμελημένο. Σχίνα, θάμνοι, και πουρνάρια έχουν μεταμορφωθεί σε δένδρα με ξυλώδη κορμό , η βλάστηση που

προέρχεται από φυσική αναγέννηση είναι απεριποίητη και κινδυνεύει από την γύρω παραβλάστηση. Τα δένδρα των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι ακλάδευτα και απεριποίητα εξίσου . Χαρακτηριστικό παράδειγμα τα αμπέλια που έχουν περικυκλωθεί από αγρωστώδη .

Στην «καρδιά» του δάσους τα προβλήματα συνεχίζονται: δέντρα ψηλά και άκλαδα , σπασμένα και εγκαταλελειμμένα . Σε αρκετά σημεία οι ρίζες αποκαλύπτονται λόγω της διάβρωσης του εδάφους η οποία πιθανότατα έχει προκαλέσει και την πτώση των δένδρων. Κισσοί και άλλα αναρριχητικά φυτά καλύπτουν τους περισσότερους κορμούς . Η ψηλή και πυκνή κόμη των δένδρων είναι απαγορευτική για την ανάπτυξη των αναγεννημένων ειδών λόγω της έλλειψης φυσικού φωτός. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι η καύσιμη ύλη είναι αυξημένη και ιδιαίτερος εύφλεκτη.

3.4 ΠΑΝΙΔΑ

Η πανίδα μιας περιοχής βρίσκεται πάντα σε στενή σχέση με τη βλάστηση και τις δυνατότητες εξεύρεσης κατοικίας και τροφής που παρέχεται στα διάφορα είδη ζώων. Η ύπαρξη γύρω από το μελετώμενο χώρο του οικιστικού ιστού της πόλης, δρόμων μεγάλης κυκλοφορίας και πλείστων άλλων ανθρώπινων δραστηριοτήτων, επηρεάζουν την πανίδα στο χώρο. Από την άλλη, η μεγάλη έκταση του Κτήματος, η ποικιλία της εδαφοκάλυψης (δάσος πεύκης, θάμνοι, γεωργικές εκτάσεις, κτίσματα) δημιουργούν συνθήκες κατάλληλες για ορισμένα είδη ορνιθοπανίδας. Οι παράγοντες που καθορίζουν την κατανομή της ορνιθοπανίδας στους βιότοπους, είναι πολλοί και σχεδόν πάντα συνδεδεμένοι και αλληλοεξαρτώμενοι (Μελέτη Υπουργείου Γεωργίας, 2000). Οι πιο βασικοί είναι:

- Η ύπαρξη κατάλληλης τροφής (ποσότητα-ποιότητα)
- Ο τρόπος λήψης της τροφής
- Θέσεις φωλεοποίησης
- Κατάλληλο υλικό για κατασκευή της φωλιάς
- Θέσεις για κελάδημα
- Περιοχή κουρνιάσματος
- Συνθήκες χειμερινής διαβίωσης-επιβίωσης

Οι σχέσεις-επιδράσεις των βιοτόπων της περιοχής στα είδη της ορνιθοπανίδας έχουν ως εξής: Στα φρύγανα που είναι και το μεγαλύτερο οικοσύστημα της περιοχής, παρατηρείται μικρή παραγωγή σε εδώδιμους καρπούς αλλά μεγάλη παραγωγή σε έντομα, ορθόπτερα (ακρίδες) και κολεόπτερα (σκαθάρια). Σε αυτή την τροφή βασίζονται λίγα φωλιάζοντα είδη όπως το βραχοκιρκίνεζο, το γιδοβίζι, ο μαυρολαίμης, ο κοκκινοκεφαλός, ο γκιώνης, η κουκουβάγια και η απρόκολα. Τα ερπετά κυρίως σαύρες, αφθονούν στα φρύγανα και αποτελούν άλλη βασική τροφή του βραχοκιρκίνεζου. Επίσης όπου αραιώνουν τα φρύγανα και αυξάνονται τα αγρωστώδη και άλλη μονοετή φυτά, είναι διαθέσιμοι αρκετοί σπόροι που είναι απαραίτητοι για τον

κατσουλιέρη, το σπουργίτη, το σκαρθάκι, τον φλώρο την καρδερίνα, το φανέτο και τα τσιγλόνια. Λόγω του ότι το φρυγανικό οικοσύστημα δεν παρέχει την απαραίτητη κάλυψη στα πουλιά για φώλιασμα, η πλειοψηφία των παραπάνω ειδών, φωλιάζει σε γειτονικούς βιότοπους και χρησιμοποιεί τα φρύγανα σαν χώρο διατροφής. Τα είδη που πιθανά φωλιάζουν σε αυτό το οικοσύστημα είναι ο κατσουλιέρης και το γιδοβίζι και τα νυκτόβια αρπακτικά. Οι θαμνώνες (μακί) παρέχουν τροφή για αρκετά εντομοφάγα και φρουτοφάγα είδη όπως ο μαυροτσιροβάκος, ο καλόγερος, τα τσιγλόνια, τον κότσυφα, την ωχροστριτίδα, τον μαυρολαίμη Κ.λ.Π. Οι συστάδες των πεύκων που γενικά χαρακτηρίζονται σαν φτωχό οικοσύστημα σε φωλιάζοντα είδη πουλιών, αποτελούν χώρο διατροφής και φωλιάσματος για την ωχροστριτίδα, το μυγοχάφτη, τον καλόγερο, τον τσαλαπετεινό, τον κότσυφα, το γκιώνη και την καρακάξα που είναι το μοναδικό φωλιάζων κορακοειδές της περιοχής. Η ανθρώπινη παρουσία στο Κτήμα επηρεάζει το φώλιασμα των πιο ευαίσθητων στην ανθρώπινη όχληση ειδών, όπως του γκιώνη και της καρακάξας. Πιο καλά προσαρμοσμένα είδη σε ανθρωπογενή περιβάλλοντα είναι ο σπουργίτης, τα χελιδόνια, οι σταχτάρες και η δεκαοχτούρα τα οποία και φωλιάζουν εδώ σε μεγαλύτερη πυκνότητα εκμεταλλευόμενα τη διαθέσιμη τροφή και την απουσία των θηρευτών τους (Μελέτη Υπουργείου Γεωργίας,2000).

3.4.1 Θηλαστικά

Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων που έγιναν στην περιοχή δεν εντοπίστηκε κάποιο θηλαστικό. Για το λόγο αυτό, τα είδη που αναφέρονται στην παρούσα μελέτη προέρχονται κυρίως από βιβλιογραφικές αναφορές, που αφορούν παρόμοιους βιότοπους. Τα είδη των χειροπτέρων καταγράφηκαν με βάση τα δεδομένα που έχουν καταγραφεί για την Αττική σε συνδυασμό με τον τύπο του βιοτόπου και την οικολογία του κάθε είδους. Ειδικότερα, στην περίπτωση των ερπετών οι αναφορές προέρχονται από επιτόπιες παρατηρήσεις που έχουν γίνει στο παρελθόν. Δεδομένου ότι το Κτήμα καλύπτεται κυρίως από φρύγανα και από χαλέπιο πεύκη και οι ανθρώπινες δραστηριότητες είναι εκτεταμένες, τα θηλαστικά που συναντάμε είναι τα γνωστά ανθρωπόφιλα είδη με υψηλότερο αυτό των τρωκτικών.

3.4.2 Ερπετά

Η ερπετοπανίδα της περιοχής παρουσιάζει ενδιαφέρον. Θα πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι γενικά στην Αττική οι πληθυσμοί των ερπετών είναι αραιοί και

εντοπισμένοι, και βεβαίως έχουν υποστεί σημαντική μείωση τα τελευταία χρόνια εξαιτίας της επέκτασης του οικιστικού ορίου.

3.4.3 Λεπιδόπτερα

Υπάρχουν αναφορές για λεπιδόπτερα. Καθώς αναφέρονται σε παρόμοιο βίοτοπο (βλάστηση, υψόμετρο κλπ) μπορούμε ασφαλώς να θεωρήσουμε ότι ισχύουν και για την περιοχή μελέτης. Οι αναφορές ωστόσο δεν εξαντλούν τα είδη που εξαπλώνονται στην περιοχή. Στο παράρτημα παρουσιάζεται αναλυτική κατάσταση των ειδών ορνιθοπανίδας, θηλαστικών, ερπετών και λεπιδοπτέρων.

3.4.4 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΑΝΙΔΑΣ ΤΥΠΙΚΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ΕΙΔΗ ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Falco peregrinus	Πετρίτης
Falco eleonorae	Μαυροπετρίτης
Columba livia	Αγριοπερίστερο
Streptopelia turtur	Τρυγόνι
Streptopelia deaoccto	Δεκαοκτούρα
Tyto alba	Τυτώ
Otus scps	Γκιώνης
Athnena noctua	Κουκουβάγια
Hirundo rustica	Χελιδόνι
Hirundo daurica	Δενδροχελιδόνο
Apus apus	Ωχροσταχάρα
Apus pallidus	Κότσηφας
Turdus merula	Τσίγλα
Turdus philomelos	Σπουργίτης
Passer domesticus	Καρακάξα
Pica pica	Ψαρόνι
Sturnus vulgaris	Κοκκινολαίμης
Erithacus rebecula	Αηδόνι
Luscinia megarhynchos	Κιτρινοστριτίδα
Hippolais icterina	Ωχροστριτίδα
Hippolais pallida	Μαυτοσκούφης
Sylvia atricapilla	Βασιλίσκος

ΤΡΩΚΤΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Rattus rattus	Μαυροποντικός
Rattus novregicus	Δεκατιστής

Mus musculus	Ποντικός
Apodemus mystacinus	Βραχοποντικός

ΧΕΙΡΟΠΤΕΡΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Epitesicus serotinus	Τρανονυχτερίδα
Minipterus schreibersi	Πτερυγονυχτερίδα
Myotis emarginatus	Πυρρομωτίδα
Myotis capaccinii	Ποδαρομωτίδα
Myotis myotis	Τρανομωτίδα
Myotis blythi	Μικρομωτίδα
Pipistrellus savii	Βουνονυχτερίδα
Pipistrellus pipistrellus	Νανονυχτερίδα
Pipistrellus kuhli	Λευκονυχτερίδα
Phinolophus blasii	Ρινόλοφος blasius
Phinolophus mehelyi	Ρινόλοφος mehelyi
Phinolophus	Ωτονυχτερίδα
Rerrumequinum	Τρανορινόλοφος
Rhinolophus hipposideros	Μικρορινόλοφος
Tadarida teniotis	Νυχτονόμος

ΑΜΦΙΒΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Bufo viridis	Ζάμπα
Rana ridibunda	Μπάκακας

ΕΡΠΕΤΑ

ΧΕΛΩΝΕΣ	
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Testudo hermanni	Χελώνα
Testudo marginata	Γραικοχελώνα

ΣΑΥΡΕΣ	
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Hemidactylus turcicus	Σαμιαμίδι
Cyrtopodion kotschy	Κασιρίδα
Lacerta trilineata	Γουστέρα
Podacris enhardii	Σιλιβούτι

ΦΙΔΙΑ	
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΙΝΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Typhlops vermicularis	Σαμιαμίδι
Elaphe situla	Κασιρίδα
Coluber najadum	Σαΐτα

3.5 ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

3.5.1 ΠΙΝΑΚΑ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Στο Κτήμα βρίσκονται σήμερα κτιριακά συγκροτήματα συνολικού εμβαδού περίπου 15.000 τ.μ. τα οποία αναγράφονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΤΙΡΙΟΥ	ΕΜΒΑΔΟΝ	ΧΡΗΣΗ
1.	Οίκημα δυόροφο λίθινο κεραμοσκεπές Αμαρουσίου	333 τ.μ.	Ι.Ε.Κ
2.	Οίκημα δυόροφο λίθινο κεραμοσκεπές	460 τ.μ.	Βουστάσιο Ι.Γ.Ε
3.	Οίκημα ισόγειο λίθινο κεραμοσκεπές (αίθουσα 1) και Ι.Γ.Ε	179 τ.μ.	Τ.Ε.Ε - ΟΓΕΚΑ
4.	Οίκημα δυόροφο λίθινο κεραμοσκεπές	168 τ.μ	Ι.Γ.Ε
5.	Οίκημα ισόγειο λίθινο κεραμοσκεπές (αίθουσα1) και Ι.Γ.Ε	283 τ.μ	Τ.Ε.Ε - ΟΓΕΚΑ
6.	Οίκημα δυόροφο λίθινο κεραμοσκεπές(αίθουσα 4)	385 τ.μ	Τ.Ε.Ε - ΟΓΕΚΑ
7.	Οίκημα δυόροφο λίθινο κεραμοσκεπές	382 τ.μ	Ι.Γ.Ε
8.	Οίκημα ισόγειο λίθινο κεραμοσκεπές Ι.Γ.Ε	8 τ.μ	Αντλιοστάσιο
9.	Οίκημα ισόγειο λίθινο κεραμοσκεπές	18 τ.μ	Γεώτρηση δάσους
10.	Οίκημα ισόγειο λίθινο κεραμοσκεπές (αίθουσες 2) Ι.Γ.Ε	212 τ.μ	Τ.Ε.Ε - ΟΓΕΚΑ
11.	Οίκημα ισόγειο λίθινο κεραμοσκεπές	164 τ.μ	Προβατοστάσιο
12.	Οίκημα Φύλαξης κτήματος ημιτελές	-	-
13.	Πλινθόκτιστη αποθήκη Τ.Ε.Ε	-	-
14.	Θυρωρείο κτήματος	27 τ.μ	Φύλαξης
15.	Οικίσκος υπαλλήλου Ι.Γ.Ε	124 τ.μ	Φιλοξενία
16.	Οίκημα ΠΥΡΓΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ	2465 τ.μ	Κατοικία
17.	Ναός Αγίου Ανδρέα	81,60 τ.μ	Ναός
18.	Οίκημα λευκό γυμνάσιο-λύκειο	1440 τ.μ	Πειραματικό γυμνάσιο & λύκειο
19.	Οίκημα ΥΜΗΤΤΟΣ	972 τ.μ	Τ.Ε.Ε Αναβρύτων
20.	Οικίσκος	120 τ.μ	Κυλικείο
21.	Οίκημα ανατολικό	1709 τ.μ	Πειραματικό
22.	Αναρρωτήριο	266 τ.μ	Αποθήκη Τ.Ε.Ε Συγγρού
23.	Κλειστό γυμναστήριο	1240 τ.μ	
24.	Οικία γενικής διεύθυνσης	200 τ.μ	
25.	Θερμοκήπιο γαλλικό	1000 τ.μ	Ι.Γ.Ε
26.	Θερμοκήπιο βελγικό	1700 τ.μ	Ι.Γ.Ε
27.	Θερμοκήπιο ελληνικό	3100 τ.μ	Κατεδαφίστηκε
28.	Υπόστεγο σκίασης	750 τ.μ	Ι.Γ.Ε
29.	Υπόστεγο σκίασης	40 τ.μ	Τ.Ε.Ε

Το θέατρο Αναβρύτων

Το κλειστό γυμναστήριο

Το Τ.Ε.Ε Αναβρύτων

Το ενιαίο πειραματικό λύκειο αναβρύτων

Το γυμνάσιο Αναβρύτων

Τα γραφεία του Ι.Γ.Ε

Το κτίριο Ιωάννη Δημακόπουλου

Το παλιό κελάρι

3.5.2 Η ΒΙΛΑ ΣΥΓΓΡΟΥ ΚΑΙ Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ

Η βίλα Συγγρού και ο παρακείμενος Ναός του Αγίου Ανδρέα αποτελούν σημαντικά ιστορικά μνημεία της ρομαντικής αρχιτεκτονικής με νεογοθτικές και κλασικές αναφορές. Χρρίζουν άμεσης αποκατάστασης και επανάχρησης συμβατής με τους σκοπούς του κληροδοτήματος. Η μελέτη αναστήλωσης του Ναού του Αγίου Ανδρέα, έχει εκπονηθεί και εγκριθεί από το Υπ. Πολιτισμού το 1990 και χρήζει επικαιροποίησης, οικονομοτεχνικών στοιχείων καθώς και συμπλήρωσης των τευχών δημοπράτησης. Τα παραπάνω πρέπει να συνταχθούν από τον φορέα υλοποίησης του έργου.

Κτίριο του Τσίλλερ κτισμένο στο τέλος του 19ου αιώνα, θέατρο μιας ολόκληρης εποχής της σύγχρονης ιστορίας μας, εχρησιμοποιείτο μέχρι προσφάτως για γυρίσματα σήριαλ! Εδώ γυρίστηκαν "Τα παιδιά της Νιόβης", ενώ αφορμή για την παραίτηση του τελευταίου Προέδρου του ΙΓΕ έδωσε η εντολή του Υπουργείου να επιτραπεί το γύρισμα των "Μαγισσών της Σμύρνης" από τον ίδιο σκηνοθέτη το καλοκαίρι του 2005.

Επί χρόνια οι αρμόδιοι δεν είχαν καν φροντίσει να χαρακτηρίσουν το κτίσμα ως διατηρητέο, πράγμα που εξήτησαν οι Φίλοι του Δάσους Συγγρού με σχετική αίτησή

τους στο Υπουργείο Πολιτισμού τον Μάρτιο του 2004 επαναληφθείσα τον Νοέμβριο του 2005.

Η ανατολική όψη της βίλας και κάτω η τεχνητή λίμνη μπροστά της

Ο **Αγ. Ανδρέας** είναι το γνωστό νεογοθτικό ορθόδοξο εκκλησάκι του Δάσους Συγγρού (στ' αριστερά της κεντρικής του εισόδου, βλ. φωτογραφίες κατωτέρω) - το μοναδικό τέτοιο στην Ελλάδα. Διατηρητέο μνημείο από το 1990 (ΦΕΚ 299/τΒ/7-5-90) είχε επί χρόνια εγκαταλειφθεί και βανδαλισθεί, αποτελώντας ένα από τα πιο κραυγαλέα παραδείγματα κακοδιαχείρισης του Κληροδοτήματος Συγγρού τις τελευταίες δεκαετίες.

Ως διατηρητέο μνημείο ο Αγ. Ανδρέας υπάγεται στην απόλυτο δικαιοδοσία του Υπ. Πολιτισμού. Το Υπουργείο αυτό είχε ήδη από το 1990 συντάξει μελέτη αποκατάστασης, ενώ το 1996 είχε άνευ αποτελέσματος χορηγήσει και 20 εκ. δρχ. στον Δήμο Αμαρουσίου για την αποκατάσταση του μνημείου. Τον Νοέμβριο του 2003 οι Φίλοι του Δάσους Συγγρού είχαν ζητήσει από την τότε Διοίκηση του ΙΓΕ να επισκευασθεί το μνημείο υπό την επίβλεψη και βάσει της μελέτης του Υπ. Πολιτισμού και με την χρήση κονδυλίων του Υπ. Γεωργίας.

Το εκκλησάκι του Αγίου Ανδρέα σε τρεις διαφορετικές χρονικές στιγμές. Στην τρίτη φωτογραφία διακρίνουμε ότι οι εργασίες αναστήλωσης και αναπαλαίωσης βαίνουν στο τέλος τους.

3.5.3 ΤΑ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΑ

Τα υποστατικά της οικογενείας Συγγρού ευρίσκοντο στο βορειοδυτικό τμήμα του δασοκτήματος. Ήσαν δε τα εξής:

Το βουστάσιο, το οποίο ανακαινίσθηκε στην δεκαετία του '80 και έγινε αίθουσα εκδηλώσεων.

Το χειροστάσιο, κτίσμα αναλόγου ύφους, το οποίο κατεδαφίσθηκε όταν διεπλατώνθη η Λ. Κηφισίας εις βάρος του κτήματος.

Στην κάτωθη φωτογραφία, λήψεως του 1952, βλέπουμε το βουστάσιο με την αυλή του (σήμερα ο χώρος αυτός είναι πάρκινγκ). Στο βάθος της εικόνας φαίνεται και το χοιροστάσιο, στο ίδιο αρχιτεκτονικό ύφος με το βουστάσιο. Απ' εκεί περνά σήμερα η Λ. Κηφισίας.

3.5.4 ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΤΕΑ ΕΡΕΪΠΙΑ, ΠΡΟΣΧΗΜΑΤΑ ΝΕΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Το πρώτο κτίριο που κατασκευάσθηκε με αφορμή προϋπάρχον ερείπιο. Αποτελείται από δύο εμπορικούς χώρους (καφέ; καταστήματα;) πίσω από τα οποία έχει κατασκευασθεί κατοικία 4 δωματίων. Κτίσθηκε το 2003 παρανόμως, σε δασική περιοχή, με χρήματα

του Δήμου Αμαρουσίου και πρόσχημα τους προσκόπους. Αν και κατεδαφιστέο παραμένει στην θέση του μέχρι σήμερα.

Ερειπωμένο μαντρί (προβατοστάσιο) κάπου στο μέσον του δάσους, αρκετά κοντά στην Λ. Κηφισίας. Αποκαλείται "σταύλος" για να δικαιολογήσει εγκαταστάσεις ιππασίας. Η δεξιά παλαιότερη φωτογραφία αποδεικνύει σε τι πραγματικά χρησίμευε.

Ερειπωμένα πλινθόκτιστα κτίσματα εκατέρωθεν του αντλιοστασίου του νοτίου τμήματος του δάσους. Αχρησιμοποίητα εδώ και χρόνια κι επικίνδυνα, εν τούτοις δεν απομακρύνονται.

Κτίσμα δίπλα στα γήπεδα. Είναι τόσο βρώμικο, ώστε ούτε οι εθελοντές που τακτικά καθαρίζουν το δάσος, δεν τολμούν να το πλησιάσουν. Στην δεξιά φωτογραφία νεώτερο παράνομο κτίσμα που κατασκευάστηκε στην δεκαετία του '80 για να γίνει ιατρείο.

3.5.5 ΜΑΝΔΡΟΤΟΙΧΟΣ

Περίπου 9.000 μ. Τα 7.000 μ. στο μεγαλύτερο μέρος του είναι από πέτρα (περίπου 10 χαλάσματα στη συνοχή της μάντρας) και 500 μ. από αυτά είναι από τσιμεντόλιθους. Τα 2.000 μ. (επί Λ. Κηφισίας) είναι μάντρα τσιμεντένια με graffiti και κάγκελο το οποίο είναι σε καλή κατάσταση (εργολαβία 2003).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

3.6 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ - ΠΡΟΣΒΑΣΗ

Το Κτήμα Συγγρού καλύπτεται πλήρως από οδικό δίκτυο μήκους περίπου 15 km . Διαχωρίζεται σε χωματόδρομους και ασφαλτοστρωμένους δρόμους πλάτους 4 μέτρων περίπου. Είναι πλήρως προσπελάσιμο καλύπτοντας τις ανάγκες προσβασιμότητας όλου του Κτήματος. Πριν από δύο περίπου χρόνια, και στα πλαίσια της πυροπροστασίας διανοίχτηκαν κάποια νέα τμήματα στο οδικό δίκτυο προκειμένου να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες σε μία ενδεχόμενη πυρκαγιά. Το Κτήμα διαθέτει οχτώ (8) εισόδους-εξόδους , εκ των οποίων μόνο οι τέσσερις (4) επιτρέπουν την πρόσβαση σε ΙΧ.

3.6.1 Πρόσβαση

Πώς θα φτάσετε:

- Με το Μετρό (Γραμμή 1 - ΗΣΑΠ) από τους σταθμούς Αμαρουσίου και ΚΑΤ.
- Με τις λεωφορειακές γραμμές 550, Α7, Β7, Ε7 του ΟΑΣΑ που διέρχονται από τη Λ. Κηφισίας.
- Με ΙΧ αυτοκίνητο. Διαθέσιμοι χώροι στάθμευσης στην είσοδο του Κτήματος (Κηφισίας 182) ή στον αντίστοιχο δημοτικό χώρο κοντά στο παλαιό Δημαρχείο Αμαρουσίου.

4. ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κτήμα Συγγρού βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Δήμου Αμαρούσιου και αποτελεί έναν από τους λίγους χώρους πρασίνου στο Λεκανοπέδιο της Αττικής. Τα εγκαταλελειμμένα κτίρια, τα ταλαιπωρημένα και σπασμένα δένδρα που κείτονται στο έδαφος, η έντονη παραβλάστηση μαρτυρούν την εγκατάλειψή του, που σε συνδυασμό μάλιστα με την έντονη ανθρώπινη παρουσία αυξάνεται ο κίνδυνος για την έναρξη μιας πυρκαγιάς. Κατά το παρελθόν έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για την αναβάθμισή του κυρίως στο κομμάτι της αναδάσωσης και λιγότερο στο κομμάτι της πυροπροστασίας. Ο Δήμος Αμαρούσιου σε συνεργασία με τοπικούς φορείς όπως το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να διαφυλάξουν το Κτήμα από μια ενδεχόμενη πυρκαγιά. Η ορθή προστασία του Κτήματος απαιτεί μια ξεκάθαρη θέση σε θέματα διαχείρισης με συγκεκριμένους ρόλους και υποχρεώσεις.

Το παρόν κεφάλαιο έχει ως αντικείμενο, τη γεωγραφική ανάλυση και πρόγνωση πυρκαγιών στο Κτήμα Συγγρού του Δήμου Αμαρούσιου, έχοντας ως στόχο την προστασία και την ορθή διαχείρισή του. Αυτό επιτυγχάνεται με την χαρτογραφική παρουσίαση όλων των στοιχείων που αφορούν το Κτήμα, με τέτοιο τρόπο που θα κάνει εύκολη την παρακολούθηση της επικινδυνότητας ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες

Τα δεδομένα προήλθαν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες που εμπλέκονται με το Κτήμα (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Δασαρχείο Πεντέλης, Δήμος Αμαρούσιου), από το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών καθώς επίσης και από αυτοψίες στην περιοχή μελέτης. Επιπλέον στοιχεία που συλλέχθηκαν είναι στοιχεία της βλάστησης, των μετεωρολογικών συνθηκών, του οδικού δικτύου, των προσβάσεων, του δικτύου ύδρευσης, της κτιριακής υποδομής κ.α. Ακολουθούν το ιστορικό των πυρκαγιών, πληροφορίες για το υφιστάμενο σύστημα πυροπροστασίας, κλιματικά στοιχεία και η πρόβλεψη της συμπεριφοράς πυρκαγιών. Στη συνέχεια, αναλύονται τα αποτελέσματα και μεταξύ άλλων αναφέρονται και οι εντοπιζόμενες επικίνδυνες για έναρξη πυρκαγιάς περιοχές του Κτήματος. Τελος προτείνονται δράσεις για τη δασική διαχείριση του Κτήματος.

4.2 ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν ένα από τα περιβαλλοντικά προβλήματα σε παγκόσμια κλίμακα. Κάθε χρόνο στη χώρα μας ξεσπούν πυρκαγιές που κατακέουν τα δασικά και τα γεωργικά μας οικοσυστήματα. Μόνο για το 2000, η έκταση της καμένης γης έφθασε περίπου τα 1.500.000 στρέμματα δηλαδή περίπου το 1,8% των δασικών εκτάσεων. Μια πυρκαγιά καταλήγει σε καταστροφή όταν αναστατώνει και αποδιοργανώνει τη ζωή του πληθυσμού, καταστρέφει δασικές και γεωργικές εκτάσεις ή αφαιρεί τη ζωή ανθρώπων και ζώων ή σπανίων ειδών της πανίδας και της χλωρίδας (Καλαμποκίδης, 2000).

Οι πυρκαγιές εκδηλώνονται τους καλοκαιρινούς μήνες κατά την ξηροθερμική περίοδο, κυρίως από τον Μάιο έως και τον Οκτώβριο, και υποβοηθούνται από τους έντονους ανέμους που πνέουν. Η φωτιά είναι αναπόσπαστο στοιχείο των μεσογειακών δασικών οικοσυστημάτων και συνυπάρχει με την εμφάνιση του ανθρώπου σε αυτό. Προκαλούνται συνήθως είτε από κάποιο φυσικό φαινόμενο όπως ηφαιστεια, κεραυνοί, ηλιακή ακτινοβολία είτε από άλλους ανθρωπογενείς παράγοντες. Όμως ένα πολύ μικρό ποσοστό πυρκαγιών οφείλεται στα φυσικά φαινόμενα, καθώς οι ανθρώπινες παραλείψεις ή και κακόβουλες ενέργειες ευθύνονται για το μεγαλύτερο αριθμό αυτών (Καλαμποκίδης, 2000). Στην περίπτωση του Κτήματος Συγγρού όλες οι πυρκαγιές που έχουν έως σήμερα εκδηλωθεί, οφείλονται καθαρά σε ανθρωπογενείς παράγοντες, δηλαδή εμπρησμούς ή αμέλεια.

Τα συνήθη προβλήματα που καθιστούν αδύνατη την άμεση κατάσβεση έχουν να κάνουν συνήθως με το ανεπαρκές οδικό δίκτυο κοντά στις δασικές εκτάσεις, που τις περισσότερες φορές δε συνδυάζεται με το δίκτυο των αντιπυρικών ζωνών, η καθυστερημένη επέμβαση των επίγειων δυνάμεων με αποτέλεσμα η πυρκαγιά που πολλές φορές έχει ξεφύγει απ' τον έλεγχο των επίγειων δυνάμεων, οι δασοπυροσβέστες και οι συμμετέχοντες στην κατάσβεση είναι συνήθως ανεκπαιδευτοι και βεβαίως υπολογίζουν στη λανθασμένη εκτίμηση πρόγνωσης της εξάπλωσης. Σε πολλές περιπτώσεις πρόβλημα αποτελεί και η κακή διευθέτηση των υδάτων που προορίζονται για κατάσβεση και τέλος η έλλειψη γενικού συντονιστή της επιχείρησης (Καλαμποκίδης, Στάμου, 1996).

Οι επιπτώσεις από τις πυρκαγιές είναι λίγο έως πολύ γνωστές διατάραξη των

δασικών οικοσυστημάτων, καταστροφή δασικών πόρων και περιουσιών, απώλεια ανθρώπινων ζώων, αλλά και οικονομικές επιπτώσεις τόσο σε επίπεδο κράτους όσο και σε επίπεδο κοινωνίας. Μεσοπρόθεσμα ακολουθούν η λειψυδρία, οι επερχόμενες πλημμύρες, η διάβρωση και η ερημοποίηση των εδαφών. Το δάσος παύει να προσφέρει υπηρεσίες και προϊόντα. Η καμένη πλέον βλάστηση δεν είναι σε θέση να διατηρήσει την υγρασία. Το έδαφος διαβρώνεται και με τις πρώτες βροχές δε συγκρατείται πλέον από τη βλάστηση με αποτέλεσμα να προκαλούνται κατολισθήσεις και πλημμύρες. Επιπρόσθετα ο καπνός από τις πυρκαγιές περιέχει μονοξειδίο του άνθρακα CO, σωματίδια άνθρακα αλλά και άλλες χημικές ενώσεις που μολύνουν την ατμόσφαιρα αλλά και εισέρχονται στους πνεύμονες προκαλώντας αναπνευστικά προβλήματα και άλλα προβλήματα υγείας (Καλαμποκίδης, 1997). Δεδομένου ότι όπου επισέρχεται ο ανθρώπινος παράγοντας η πυρκαγιά είναι σχεδόν αναπόφευκτη, θα πρέπει να έχουμε γνώση της *επικινδυνότητας* για την ορθή εκτίμηση του συνολικού κινδύνου εμφάνισής της (Ξανθόπουλος, Βαρελά, 1999). Ως επικινδυνότητα ορίζεται η «πιθανότητα για έναρξη μιας πυρκαγιάς σαν αποτέλεσμα της παρουσίας και δράσης γενεσιουργών αυτής αιτιών» (National Wildlife Coordinating Group, 1981). Η επικινδυνότητα μεταβάλλεται σε κάθε περιοχή κατά τη διάρκεια του έτους εξαρτώμενη από την ύπαρξη φυσικών ή ανθρωπογενών αιτιών σε συνδυασμό με την ευφλεκτικότητα της καύσιμης ύλης. Η ευφλεκτικότητα αυτή εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά της καύσιμης ύλης και τις καιρικές συνθήκες που επιδρούν σε αυτή (Deeming et al. 1997).

Παράγοντες, εκτός από τους ανθρωπογενείς, που επηρεάζουν το φαινόμενο των δασικών πυρκαγιών είναι η καύσιμη ύλη (ποσότητα, μέγεθος και σχήμα, συμπαγότητα, οριζόντια κατανομή, κάθετη διάταξη, χημική σύνθεση), οι μετεωρολογικές συνθήκες (θερμοκρασία, σχετική υγρασία, ατμοσφαιρική σταθερότητα, ταχύτητα και διεύθυνση ανέμου, βροχόπτωση) και η τοπογραφία (υψόμετρο, θέση πυρκαγιάς, έκθεση, σχήμα αναγλύφου, κλίση) (Καλαμποκίδης, 2000). Συνδυασμός αυτών, για παράδειγμα έντονο ανάγλυφο, μεγάλη κλίση εδάφους, μεγάλες θερμοκρασίες, πευκόφυτη και θαμνώδης βλάστηση θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα την πρόκληση της φωτιάς αλλά και την εύκολη εξάπλωσή της.

Για την ορθή διαχείριση των δασικών πυρκαγιών απαιτείται η πρόληψη, η διευθέτηση της καύσιμης ύλης, η ανίχνευση, η κατάσβεση και αποκατάσταση ζημιών των πυρκαγιών. Εναλλακτικές για τη μείωση του κινδύνου πυρκαγιών οι οποίες

στηρίζονται στην τροποποίηση των μετεωρολογικών συνθηκών ή της μορφολογίας του εδάφους δεν υπάρχουν, και κατά συνέπεια η μόνη δυνατότητα είναι η διαχείριση της καύσιμης ύλης (Καλαμποκίδης, 2000). Ως *διαχείριση της καύσιμης ύλης* ορίζεται η διευθέτηση ή μείωση της φυτικής ύλης (φυσικής προέλευσης ή ανθρωπογενών δραστηριοτήτων) με σκοπό να επιτευχθούν προστατευτικοί και διαχειριστικοί στόχοι, ενώ συγχρόνως διαφυλάσσεται και βελτιώνεται η ποιότητα του περιβάλλοντος. Οι καταστροφικές συνέπειες που προκαλεί η πυρκαγιά απαιτούν την άμεση αντιμετώπισή της, τη στιγμή ακριβώς που εκδηλώνεται (Καλαμποκίδης, 2000).

4.2.1 ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΥΣΙΜΗΣ ΥΛΗΣ

Η ποσότητα και η ποιότητα της βλάστησης αποτελούν σημαντικούς παράγοντες που ελέγχουν τη συμπεριφορά μιας πυρκαγιάς τόσο από άποψη ταχύτητας εξάπλωσης όσο και εκλυόμενης θερμότητας. Όλη η δασική βιομάζα δεν αποτελεί καύσιμη ύλη στο πέρασμα της φωτιάς και ως εκ τούτου δε λαμβάνεται υπόψη στη συμπεριφορά και κίνδυνο μιας πυρκαγιάς (Στάμου, Καλαμποκίδης Κ.α, 1996). Προκειμένου να συνδυαστούν τα δεδομένα της βλάστησης-καύσιμης ύλης με τα τοπογραφικά δεδομένα και τους μετεωρολογικούς παράγοντες, χρησιμοποιούνται συγκεκριμένα μαθηματικά μοντέλα συμπεριφοράς της πυρκαγιάς, τα λεγόμενα μοντέλα καύσιμης ύλης.

Τα δεδομένα εισροής των μοντέλων συμπεριφοράς και κινδύνου πυρκαγιών είναι στοιχεία της βλάστησης, δηλαδή ποσότητα της κατακείμενης νεκρής καύσιμης ύλης (κλαδιά διαμέτρου έως 7,5 cm και φυλλοτάπητας) και των ιστάμενων ζωντανών θάμνων (βλαστοί διαμέτρου μέχρι 0,5 cm και φύλλωμα), η περιεχόμενη υγρασία της καύσιμης ύλης, η κλίση του εδάφους, η ένταση και η διεύθυνση του ανέμου (Στάμου, Καλαμποκίδης Κ.α, 1996). Τα αποτελέσματα που ανακτώνται είναι μεταξύ άλλων η ταχύτητα διάδοσης της πυρκαγιάς, η θερμική ένταση του μετώπου, το μήκος φλόγας, η έκταση και η περίμετρος της πυρκαγιάς, η μέγιστη απόσταση μεταφοράς καυτρών, το ύψος και ο όγκος καυαλίσματος της κόμης, το επίπεδο θνησιμότητας των δένδρων. Τα μοντέλα κατηγοριοποιούνται σε τέσσερις ομάδες ανάλογα με τον τύπο βλάστησης χορτολιβαδικής, θάμνων, δάσους και υπολειμμάτων υλοτομιών. Οι μεταξύ τους διαφορές σχετίζονται κυρίως με την ποσότητα και την κατανομή της καύσιμης ύλης.

Το κριτήριο για την επιλογή ενός μοντέλου περιλαμβάνει το γεγονός ότι η

φωτιά καίει άριστα το στρώμα της καύσιμης ύλης στο μέγιστο της απόδοσής της. Αυτό σημαίνει ότι περιστατικά θα συμβούν όταν ένα μοντέλο καυσίμου αντιπροσωπεύει το ρυθμό διάδοσης (εξάπλωσης) με μεγαλύτερη ακρίβεια ενώ ένα άλλο μοντέλο υποδεικνύει καλύτερα την ένταση της φωτιάς. Σε άλλες περιπτώσεις, δυο συνθήκες καυσίμου μπορεί να υπάρχουν, έτσι ώστε η διάδοση (εξάπλωση) της φωτιάς σε μια περιοχή θα πρέπει να σταθμιστεί από το ποσοστό της περιοχής που καλύπτεται από κάθε καύσιμο (Anderson, 1982).

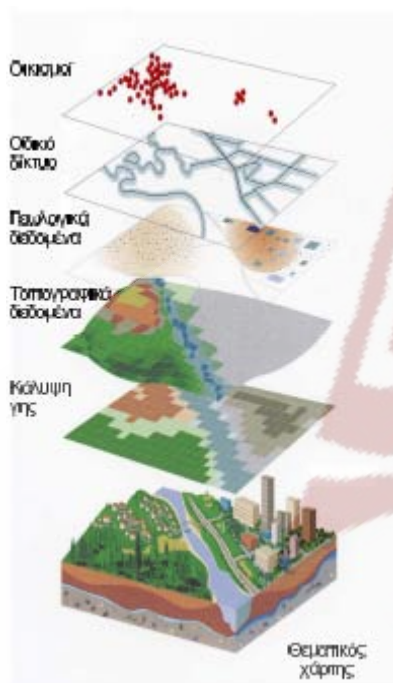
Τα μοντέλα καύσιμης ύλης είναι απλώς εργαλεία που βοηθούν το χρήστη ρεαλιστικά να εκτιμά τη συμπεριφορά της φωτιάς. Ο χρήστης θα πρέπει να διαθέτει εμπειρισταωμένη γνώση και προσαρμοστική μέθοδο λειτουργίας για να χρησιμοποιήσει συνολικά αυτά τα βοηθήματα (Anderson, 1982). Το βασικό μειονέκτημα των μοντέλων συμπεριφοράς και κινδύνου πυρκαγιών είναι ότι αποτελούν στατικά μοντέλα και αυτό γιατί η προσομοίωση της πυρκαγιάς βασίζεται στις εξής παραδοχές γίνεται μέσα στο μέτωπο, αφορά έρπουσα πυρκαγιά, η καύσιμη ύλη είναι συνεχής, η καύση είναι σταθερή και τελεία, και τέλος η εξάπλωση και οι τοπογραφικές συνθήκες επίσης σταθερές (Καλαμποκίδης, 2000).

4.2.2 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η διαχείριση των πυρκαγιών απαιτεί τη χρήση ενός συνόλου δεδομένων τα οποία να μεταβάλλονται δυναμικά. Τα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών (Geographic Information Systems) είναι μια από τις σύγχρονες τεχνολογίες που δίνουν τη δυνατότητα αυτή. Αποτελούν πολύτιμο εργαλείο στη διαχείριση και την επεξεργασία των χωρικών γεωγραφικών δεδομένων, με τη δημιουργία μιας τράπεζας δεδομένων που χρησιμοποιεί υπάρχοντα ψηφιακά στοιχεία του χώρου, ψηφιοποιημένους χάρτες, αεροφωτογραφίες. Τα Σ.Γ.Π, συλλέγουν, αποθηκεύουν, αναλύουν και παρουσιάζουν ένα σύνολο γεωγραφικών δεδομένων τα οποία οδηγούν σε αξιόπιστα μοντέλα για την περιγραφή των διαδικασιών και παραγόντων που οδηγούν σε μία ενδεχόμενη πυρκαγιά. Η δημιουργία μιας «τράπεζας δεδομένων» για την αντιπυρική διαχείριση κρίνεται αναγκαία για τη λειτουργία των Σ.Γ.Π. και περιλαμβάνει στοιχεία που σχετίζονται με το χώρο και το χρόνο (Καλαμποκίδης, 2000).

Τα δεδομένα που συνήθως περιλαμβάνονται σε μια τράπεζα δεδομένων για αντιπυρική διαχείριση είναι:

- Χάρτες βλάστησης Μοντέλα καύσιμης ύλης

- Χάρτης υδρολεκανών, υδάτινων όγκων και χειμάρρων

- Χάρτες τοπογραφικών στοιχείων (κλίση, έκθεση, υψόμετρο)

- Χάρτες Οδικού Δικτύου

- Χάρτες Δικτύου Ύδρευσης

- Χάρτες Δικτύου Αντιπυρικών ζωνών Χάρτες Διοικητικών και ιδιοκτησιακών ορίων

- Κλιματικά και μετεωρολογικά δεδομένα

- Ιστορικά αρχεία πυρκαγιών

- Χάρτες Εγκαταστάσεων και βάσεων αρχικής προσβολής

- Χάρτες Βάσεων παρατήρησης, και πληθώρα άλλων πληροφοριών σύμφωνα με το αντικείμενο και τις ανάγκες μιας μελέτης.

Τα Σ.Γ.Π. αναλύουν τα χωρικά δεδομένα και κάνοντας διάφορους συνδυασμούς μεταξύ τους, δημιουργούν μοντέλα για την προειδοποίηση, την πρόβλεψη αλλά και την εξάπλωση μιας πυρκαγιάς λειτουργώντας σαν εργαλεία διαχείρισης.

Καταλήγοντας τα Σ.Γ.Π. είναι ιδιαίτερος χρήσιμα καθώς:

- Δίνουν εκτιμήσεις του κινδύνου εμφάνισης και εξάπλωσης της πυρκαγιάς σε συγκεκριμένες περιοχές, όπως αυτές προκύπτουν από την ανάλυση των δεδομένων κλίσεων, υψομέτρων, έκθεσης στον ήλιο κ.λπ

- Προσδιορίζουν σημεία για την ορθή τοποθέτηση παρατηρητηρίων και κέντρων συντονισμού
- Χαράσσουν το γρηγορότερο οδικό δίκτυο που θα ακολουθείται σε μια πυρκαγιά
- Χαράσσουν τις διαδρομές των εναέριων περιπολιών
- Δίνουν εναλλακτικά σενάρια για πυρόσβεση σε περίπτωση που θα υπάρξει αλλαγή των καιρικών συνθηκών
- Χαράσσουν σωστές και λειτουργικές αντιπυρικές ζώνες Οργανώνουν συγκεκριμένα σχέδια κατάσβεσης
- Προτείνουν λύσεις για μεταπυρική προστασία και αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων

Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών είναι ότι αποδίδουν το σύνολο της πληροφορίας σε εύκολα αναγνώσιμους-και από μή ειδικούς-χάρτες (Καλαμποκίδης, 2000).

4.3.1 ΔΙΚΤΥΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ

Φορείς κατασκευής – εφαρμογής: Υπ. Δημ. Έργων - Ε.Υ.Δ.ΑΠ. Προσχεδιασμός από το 1976 -77.

Κατασκευή, λειτουργία από το 1981.

Μήκος πυροσβεστικού δικτύου: Περίπου 10 χλμ., με σωληνώσεις διαφόρων διατομών.

Αριθμός πυροσβεστικών κρουνών: Γερανοί ή κεφαλάρια - 55

Νερό πλήρωσης δικτύου - χρήσης: Ε.Υ.Δ.ΑΠ η οποία με τους εγκατεστημένους μετρητές πληρώνεται από το Ι.Γ.Ε.

Το όλο δίκτυο, πρακτικά χωρίζεται σε δύο(2) τμήματα.

Α. Άνω τμήμα, είσοδος από οδό Άνδρου, καλύπτει τις ανάγκες δάσους κτιριακών εγκαταστάσεων.

Β. Κάτω τμήμα, είσοδος από θέση "Πουρνάρι", καλύπτει τις ανάγκες της γεωργικής έκτασης.

-Στις εισαγωγές υπάρχουν φρεάτια, όπου υπάρχουν βάνες δύο (2) ΠΡΟ - ΜΕΤΑ ρολογιού για τις αντίστοιχες μετρήσεις.

Υλικά κατασκευής δικτύου. Από τα 10 χλμ., περίπου τα 2 χλμ.(αγωγοί 400 mm) είναι χαλύβδινα. Τα υπόλοιπα 8 χλμ.[αγωγοί 300 mm, 250 mm, 150 mm] είναι αμιαντοσωλήνες. Οι εισαγωγές έχουν διατομή 100 mm.

-Οι βάνες εισαγωγής είναι ΠΑΝΤΟΤΕ (εκτός ελεγχόμενων περιπτώσεων) ανοιχτές, για τη συνεχή τροφοδοσία του δικτύου.

-Οι πυροσβεστικοί κρουνοί, λαμβάνουν το νερό από παράπλευρη, μολυβένια σύνδεση, όχι απευθείας, για προστασία από τους κραδασμούς.

4.3.2 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Από πρακτικές καταγραφές του Ι.Γ.Ε.

Η λανθασμένη συνδεσμολογία των σωληνώσεων του δικτύου (εισαγωγή 100mm ... 150mm .. 400mm κατάληξη) έχει σαν αποτέλεσμα την πτώση της πίεσης και εκ τούτου δεν μπορούν να εργαστούν ταυτόχρονα περισσότεροι των 2 κρουνών).

Υπάρχει παλαιότητα δικτύου, κρουνών. Οι τύποι αυτοί σήμερα έχουν αποσυρθεί. Ο βιολογικός χρόνος, παρομοίων δικτύων είναι 20 έτη (στοιχεία Π.Υ - Ε.Υ.Δ.ΑΠ). Επιπλέον, η μη συχνή χρήση επιφέρει κολλήματα.

4.3.3 ΥΔΑΤΟΔΕΞΑΜΕΝΕΣ

Στη νότια πλευρά του υπάρχει γεώτρηση της οποίας το νερό καταναλώνεται αποκλειστικά για τις γεωργικές καλλιέργειες. Υπάρχουν επίσης αρκετές δεξαμενές εκτός λειτουργίας και εγκαταλελειμμένες, εξαιρουμένης αυτής που βρίσκεται κοντά στη γεώτρηση που προαναφέρθηκε. Και πάλι όμως αυτή χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις γεωργικές καλλιέργειες, κυρίως των θερμοκηπίων .

4.4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

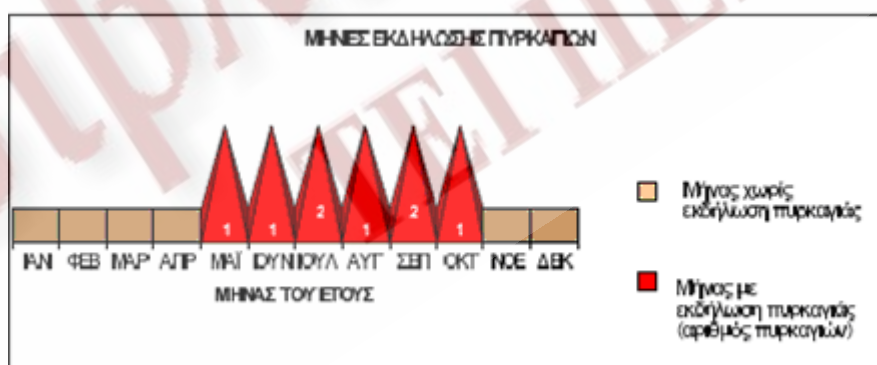
Προκειμένου να συγκεντρωθεί το ιστορικό των πυρκαγιών και εφόσον δεν υπήρχε μέχρι την έναρξη της παρούσας μελέτης μία ενιαία βάση ιστορικού πυρκαγιών που αφορούν το Κτήμα Συγγρού, έπρεπε να ελεγχθούν όλες οι πιθανές πηγές, δηλαδή το Δασαρχείο Πεντέλης στο οποίο ανήκει το Κτήμα, το Κέντρο Μηχανοργάνωσης της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και η Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Αμαρουσίου. Μετά από έλεγχο στα βιβλία συμβάντων, παρατηρήθηκαν αρκετές πυρκαγιές στο Κτήμα, με πιο πρόσφατη αυτή του 2000. Στον πίνακα παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία όλων των καταγεγραμμένων πυρκαγιών, η ημερομηνία εκδήλωσής τους, η καείσα έκταση ανά πυρκαγιά, το είδος βλάστησης που προσβλήθηκε και η Υπηρεσία λήψης των δεδομένων.

Έτος εκδήλωσης	Είδος	Καείσα έκταση (στρ.)	Ημ/νια εκδήλωσης	Πηγή Πληροφόρησης
1981	Χαλέπιος πεύκη, Γεωργικές καλλιέργειες	510	04-08-1981	Δασαρχείο Πεντέλης
1987	Γεωργικές καλλιέργειες	3	03-07-1987	Δασαρχείο Πεντέλης

1989	Φυστικιές, Αμυγδαλιές, Πεύκα	2,5	29-07-1989	Δασαρχείο Πεντέλης
1992	Πεύκα, Θάμνοι	2	11-10-1992	Δασαρχείο Πεντέλης
1998	Ένα κυπαρίσσι	<0,5	Μη καταγεγραμμένο	Δημοτική Αστυνομία Δήμου Αμαρουσίου
1999	Μη καταγεγραμμένο	25*	10-05-1999	Πυροσβεστική Υπηρεσία
1999	Μη καταγεγραμμένο	20*	31-10-1999	Πυροσβεστική Υπηρεσία
2000	Γεωργικές καλλιέργειες, χορτολίβαδα	20	03-06-2000	Πυροσβεστική Υπηρεσία

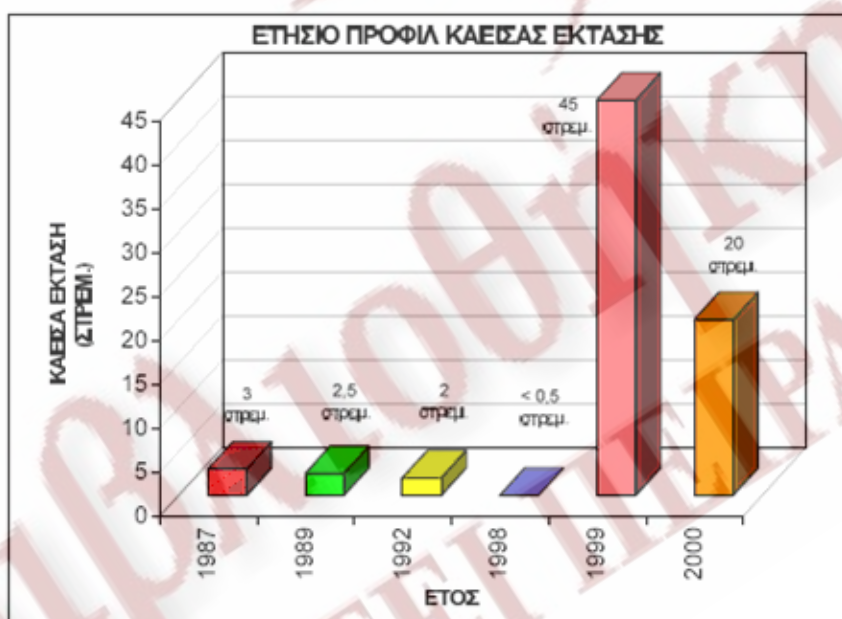
*Δεν έχει καταγραφεί. Ο συγκεκριμένος αριθμός προκύπτει από τη χρήση του κατάλληλου λογισμικού προσομοίωσης πυρκαγιάς με βάση το χρόνο έναρξης και σβησίματος της πυρκαγιάς και τα μετεωρολογικά δεδομένα που επικρατούσαν στην περιοχή την ημέρα της εκδήλωσής της.

Η συνολική καείσα έκταση σε μία εικοσαετία είναι 655 στρέμματα. Από τον πίνακα των ιστορικών στοιχείων πυρκαγιών προκύπτει το παρακάτω σχήμα, το οποίο παρουσιάζει τους συνήθεις μήνες εκδήλωσης πυρκαγιών και τον αριθμό των περιστατικών ανά μήνα.

Όπως ήταν αναμενόμενο η εκδήλωση των πυρκαγιών στο Κτήμα Συγγρού εμφανίζεται μεταξύ των μηνών Μαΐου και Οκτωβρίου, δηλαδή κατά την ξηροθερμική

περίοδο. Αυτό προκύπτει και από τον έλεγχο των βιβλίων συμβάντων του Δασαρχείου Πεντέλης. Στο επόμενο σχήμα, παρουσιάζεται η καείσα έκταση ανά μήνα του έτους και παρατηρούμε ότι κατά τη διάρκεια του Μαΐου, η καείσα έκταση φθάνει τα 25 στρέμματα.

Αναλύοντας τα ετήσια προφίλ της καείσας έκτασης ανά έτος και ανά μήνα, παρατηρείται μια έντονη δραστηριότητα πυρκαγιών. Η καείσα έκταση είναι μικρή με εξαίρεση τις πυρκαγιές του 1999 και 2000, αλλά τα περιστατικά είναι συχνά, γεγονός που οφείλεται μάλλον στα προβλήματα της βλάστησης που προαναφέρθηκαν και που την καθιστούν ιδιαίτερος εύφλεκτη.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στα σχήματα αυτά, δεν εμφανίζεται η πυρκαγιά του Αυγούστου του 1981. Αυτό συνέβη, διότι η καείσα έκταση αυτής της πυρκαγιάς είναι πολύ μεγάλη για να συγκριθεί με τις επιμέρους μικρότερες. Ο μήνας Αύγουστος δεν εμφανίζεται γιατί μόνο το 1981 είχε ξεσπάσει πυρκαγιά το μήνα αυτό. Στο σχήμα που δημιουργήθηκε, παρουσιάζεται η καείσα έκταση της πυρκαγιάς του 1981 συγκριτικά

με τη συνολική καείσα έκταση των υπόλοιπων ετών (1982-2000).

4.4.2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ 10/05/1999

Τα δεδομένα που καταγράφηκαν είναι:

1. Οπτικά χαρακτηριστικά καψίματος εδάφους
2. Καταγραφή υφιστάμενης βλάστησης
3. Ύψος υφιστάμενων δένδρων
4. Διάμετρος κορμού των υφιστάμενων δένδρων
5. Κλίση εδάφους
6. Στοιχεία αναγέννησης της βλάστησης

Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της καταγραφής των τεσσάρων χαρακτηριστικών σημείων στην καείσα περιοχή, τα οποία πιθανόν να μην είναι πλήρως αντιπροσωπευτικά εφόσον η λήψη τους έγινε σχεδόν 4 χρόνια μετά την εκδήλωση της πυρκαγιάς.

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	Δείγμα 1	Δείγμα 2	Μ.Ο.
Κάψιμο εδάφους	Ήπιο	Ήπιο	Ήπιο
Υφιστάμενη βλάστηση	Σχίνος Πουρνάρι Λαδανιά Αγριελιά Ευκάλυπτος	Σχίνος Λαδανιά Αγριελιά	-
Ύψος δένδρων (m)	2	2	2
Διάμετρος κορμού δένδρων (m)	0,20	0,10	0,15

Κλίση εδάφους (%)	9	9	9
Στοιχεία αναγέννησης της βλάστησης	Εντονη παραβλάστηση Αναγέννηση ευκαλύπτου Δεν παρατηρείται αναγέννηση χαλεπίου πεύκης		

Αντιπροσωπευτικά είδη καείσας βλάστησης

Πριν την πυρκαγιά η περιοχή έρευνας ήταν καλυμμένη από δάσος χαλεπίου πεύκης. Η βλάστηση που παρατηρήθηκε στην περιοχή απογραφής, περιλαμβάνει σχίνα, πουρνάρια, λαδάνια, αγιρελιές και ευκαλύπτους. Η έλλειψη της φυσικής αναγέννησης της χαλεπιού Πεύκης, ίσως να οφείλεται στην ύπαρξη της υποβλάστησης η οποία ανταγωνίζεται τα νεαρά φυτάρια της πεύκης ή και στην ανεπάρκεια του αριθμού σπόρου.

4.5 ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Το σύστημα αντιπυρικής προστασίας του Κτήματος στηρίζεται στο ενδιαφέρον των τοπικών φορέων. Την αντιπυρική προστασία του έχουν αναλάβει παρατηρητές του ΣΠΑΠ (Σύλλογος Προστασίας και Ανάπλασης Πεντελικού Όρους),

το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων και η Δημοτική Αστυνομία του Δήμου Αμαρουσίου. Συγκεκριμένα από τον Ιούνιο του 1997 ξεκίνησε η επίσημη πυρασφάλεια από πλευράς Δήμου Αμαρουσίου, με την αγορά δύο (2) πυροσβεστικών οχημάτων . Οι περιπολίες ξεκινούν στις αρχές Ιουνίου και ολοκληρώνονται το Σεπτέμβριο. Το ένα εκ των δύο πυροσβεστικών οχημάτων βρίσκεται σε σταθερή βάση σταθμευμένο στη νότια είσοδο της Λ. Κηφισίας, ενώ το δεύτερο όχημα περιπολεί όλο το Κτήμα. Το κάθε όχημα απασχολεί δύο (2) Δημοτικούς Αστυνομικούς και σε περίπτωση ανάγκης προστίθενται έξι (6) άτομα που βρίσκονται σε βάρδια εκτός Κτήματος.

Η πυρανίχνευση στηρίζεται στην παρακολούθηση από το μοναδικό παρατηρητήριο , που βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο του Κτήματος, στις περιπολίες της Δημοτικής Αστυνομίας και στις μαρτυρίες του κόσμου. Την πυρανίχνευση από το παρατηρητήριο αναλαμβάνουν το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων καθώς και οι παρατηρητές του ΣΠΑΠ. Δυστυχώς όμως το παρατηρητήριο αποδεικνύεται ανεπαρκές εφόσον το ανάγλυφο του εδάφους είναι τέτοιο ώστε να απαγορεύει την πλήρη ορατότητα του Κτήματος .

Η θέα του παρατηρητηριου.

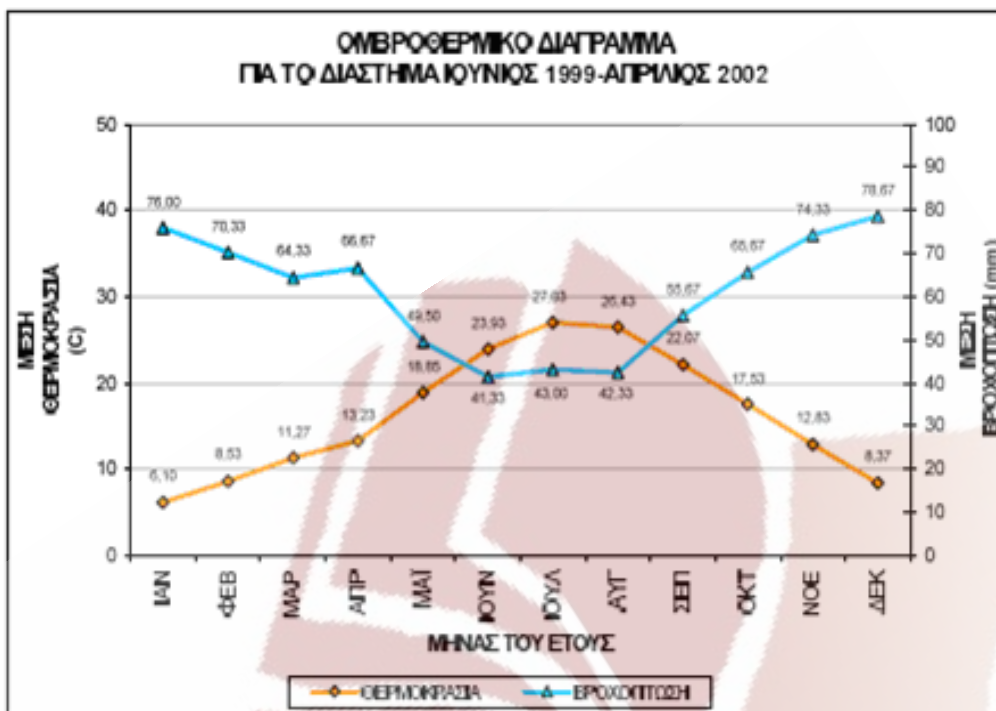
4.6 ΚΛΙΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στη μελέτη, προέρχονται από το μετεωρολογικό σταθμό του Ινστιτούτου Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Πεντέλης, η λειτουργία του οποίου ξεκίνησε τον Ιούνιο του 1999. Παρόλο που τα δεδομένα ανταποκρίνονται σε μικρή χρονική περίοδο (Ιούνιος 1999-Απρίλιος 2002), θεωρούνται αντιπροσωπευτικά του καιρού που επικρατεί στην περιοχή τα τελευταία χρόνια, μιας και προέρχονται από την Πεντέλη στους πρόποδες της οποίας βρίσκεται το Κτήμα Συγγρού. Για το χαρακτηρισμό του κλίματος μιας γεωγραφικής περιοχής συνήθως χρησιμοποιείται ο συντελεστής/δείκτης ξηρασίας Lang. Ο δείκτης ξηρασίας Lang ισοδυναμεί με το λόγο της μέσης μηνιαίας βροχόπτωσης σε χιλιοστά προς την αντίστοιχη μέση μηνιαία θερμοκρασία σε βαθμούς Κελσίου. Η κατάταξη του κλίματος μηνός κατά Lang-Cracamin είναι η ακόλουθη (Καλαμποκίδης, 2000):

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΞΗΡΑΣΙΑΣ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΚΛΙΜΑΤΟΣ
<1,8	Υπέρξηρο
1,8-3,4	Ξηρό
3,5-5,0	Υπόξηρο
5,1-8,3	Υψυγρο
8,4-13,3	Υγρό
>13,3	Υπέρυγρο

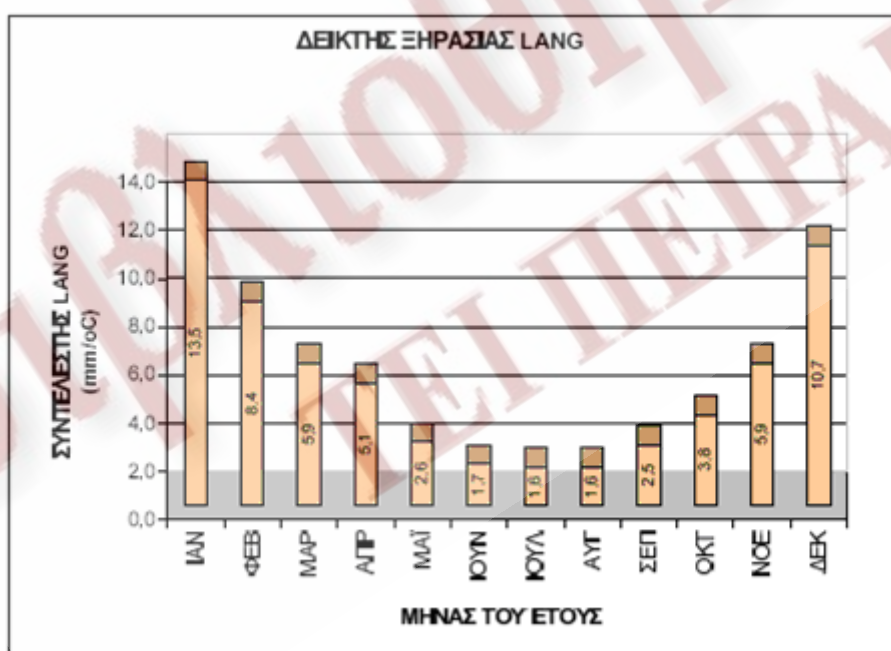
Το κλίμα στην περιοχή του Κτήματος Συγγρού κατά τη μεγαλύτερη περίοδο του χρόνου παρουσιάζεται ως υπόξηρο. Κατά τους μήνες Μάιο έως Σεπτέμβριο εμφανίζεται μια ξηροθερμική τάση η οποία επιβεβαιώνεται από το συντελεστή Lang. Ο δείκτης ξηρασίας Lang κυμαίνεται κάτω από 3,5 μονάδες στους μήνες Μάιο έως Σεπτέμβριο χαρακτηρίζοντας το κλίμα των μηνών αυτών ως ξηρό.

Τα παρακάτω χαρακτηριστικά του κλίματος ευνοούν την εμφάνιση και εξάπλωση των πυρκαγιών κατά τη θερινή περίοδο με κατά μέσο όρο τις παρακάτω μετεωρολογικές συνθήκες που εξάγονται από τα πρωτογενή δεδομένα του μετεωρολογικού σταθμού της Πεντέλης. Η μέση θερμοκρασία τους καλοκαιρινούς μήνες κυμαίνεται στους 25°C ενώ η μέση σχετική υγρασία στο 45,5 % και επικρατούντες βόρειοι άνεμοι που σπάνια ξεπερνούν τα 3 BF (περίπου 15 km/h).

Για μετρήσεις σε ύψος 6m, οι αντιστοιχίες της κλίμακας Μποφόρ (BF) με τις κατά μέσο όρο μετρούμενες ταχύτητες ανέμου σε km/h είναι:

BF	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Km/h	5	10	15	25	30	40	50	60	70	85	100	>100

4.7 ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

4.7.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

Μια ενδεχόμενη πυρκαγιά στο Κτήμα Συγγρού και με ταχύτητα των βόρειων επικρατούντων ανέμων 15 km/h και σε 30 λεπτά από την ώρα έναρξής της, αναμένεται να έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Ταχύτητα διάδοσης της πυρκαγιάς ίση με 7 m/min * Θερμική ένταση μετώπου ίση με 455 kw/m.
- Μήκος φλόγας 1,3 m
- Έκταση πυρκαγιάς 1,1 ha
- Περίμετρος πυρκαγιάς 471 m
- Μέγιστη απόσταση μεταφοράς καυτρών 500 m * Ύψος καυαλίσματος της κόμης 3 m
- Θνησιμότητα των δένδρων που αγγίζει το 27 %

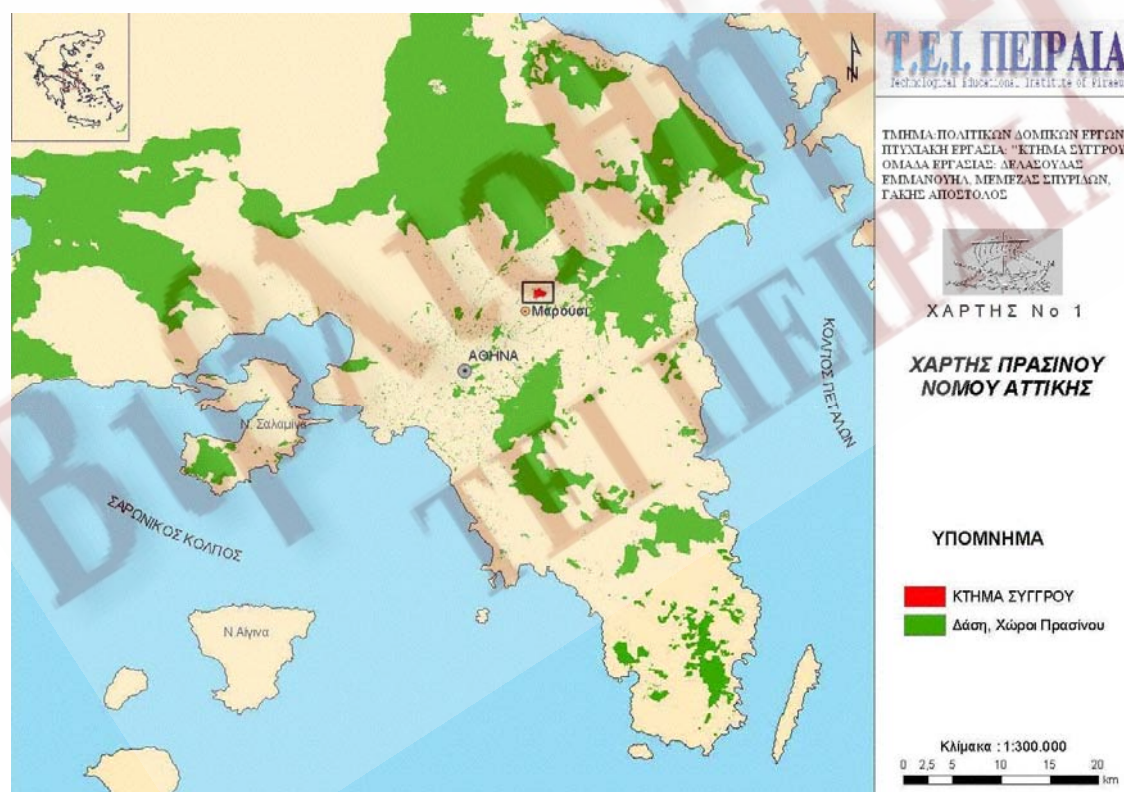
Η γνώση αυτών των παραμέτρων πριν και κατά την πυρκαγιά συμβάλει τόσο στην αντιμετώπιση των δυσκολιών ελέγχου της πυρκαγιάς (διαχείριση συνεργείων και εξοπλισμού κατάσβεσης, ασφάλεια) όσο και στην εκτίμηση των βλαβών που θα προκληθούν στο Κτήμα. Οι συστάδες του Κτήματος Συγγρού παρουσιάζουν μέτριο έως υψηλό κίνδυνο πυρκαγιάς που κάτω από ευνοϊκές πύρινες συνθήκες έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε σημαντικές πυρκαγιές. Πυρκαγιά με μήκος φλόγας ίσο με 1,3 m μπορεί να αντιμετωπιστεί οριακά μέσα στο μέτωπό της από ανθρώπινο δυναμικό και με τη χρήση εργαλείων. Για μήκος φλόγας μεγαλύτερο του 1,5 m, δηλαδή για άνεμο έντασης μεγαλύτερης από 15 Km/h, εκλύεται θερμότητα που είναι απαγορευτική για την αποστολή συνεργείων ανθρώπων μέσα στο μέτωπο της φωτιάς και μόνο μηχανήματα μπορούν ακόμη να δουλέψουν. Όσον αφορά τη μέγιστη απόσταση μεταφοράς καυτρών θα λέγαμε ότι τα 500 m για την περίπτωση του Κτήματος Συγγρού είναι αρκετά μεγάλη για την εξάπλωση μιας πυρκαγιάς. Αν για παράδειγμα εκδηλωθεί μια πυρκαγιά στο δυτικό ή ανατολικό όριο του Κτήματος από πέταγμα τσιγάρου, με τη μεταφορά καυτρών στα 500 m, η φωτιά θα έχει φθάσει στην «καρδιά» του Δάσους.

Οι ταχύτητες των ανέμων μετριάζονται σημαντικά μέσα στα κράσπεδα των δασοσυστάδων, δημιουργώντας πεδία ροής ανέμου στο μέτωπο της πυρκαγιάς κατά

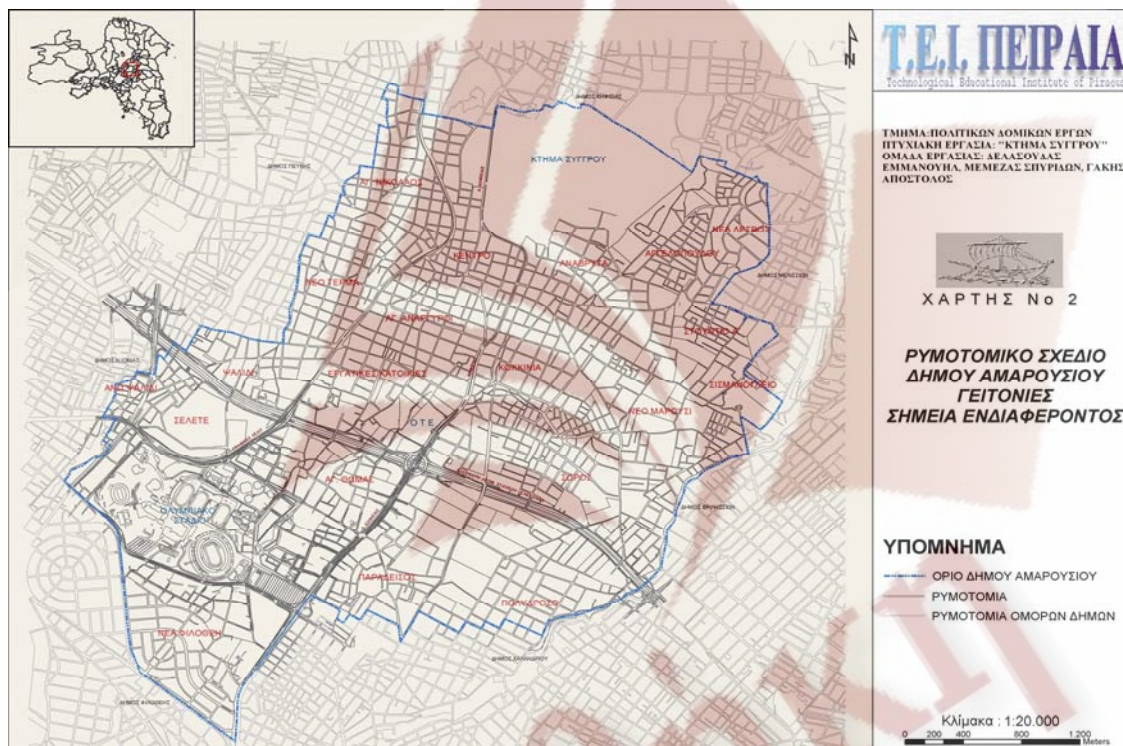
πολύ μικρότερα από τα επικρατούντα σε υψηλότερα σημεία της ατμόσφαιρας, αγνοώντας τις αλλαγές διεύθυνσης και ταχύτητας τους, που είναι πολύ πιθανές, κατά την ώρα της πυρκαγιάς. Το ύψος και ο όγκος καυαλίσματος της κόμης καθώς επίσης και η θνησιμότητα των δένδρων κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα. Αυτό σημαίνει ότι μετά από μία ενδεχόμενη πυρκαγιά με αυτά τα χαρακτηριστικά, το δάσος μπορεί να αναγεννηθεί φυσικά, γεγονός που αποδεικνύεται και από το χάρτη όπου παρουσιάζεται η φυσική αναγέννηση μετά την τελευταία πυρκαγιά του 1981. Τέλος παρατηρούμε ότι, το μήκος της φλόγας, η ταχύτητα διάδοσης, η καείσα έκταση και η μέγιστη απόσταση μεταφοράς των καυτρών, αυξάνονται εκθετικά με την αύξηση της ταχύτητας του ανέμου.

4.7.2 ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΕΞΑΓΟΜΕΝΩΝ ΧΑΡΤΩΝ

Ερμηνεύοντας τους χάρτες που προκύπτουν μπορεί κανείς να κάνει τα παρακάτω σχόλια : Στο χάρτη 1 φαίνεται καθαρά η θέση του Κτήματος Συγγρού στο Λεκανοπέδιο και ειδικότερα η γειτνίασή του με τον ορεινό όγκο του Πεντελικού όρους. Παράλληλα αποτελεί τη μεγαλύτερη επιφάνεια πρασίνου τόσο στο Δήμο Αμαρουσίου όσο και στα γύρω προάστια.

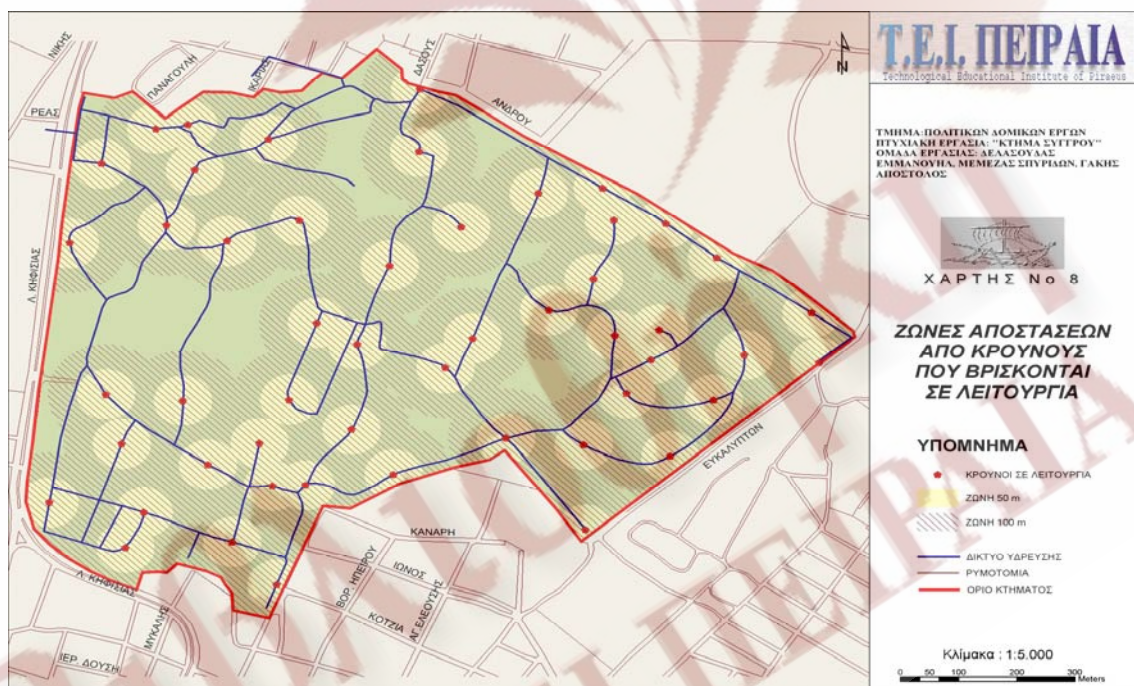
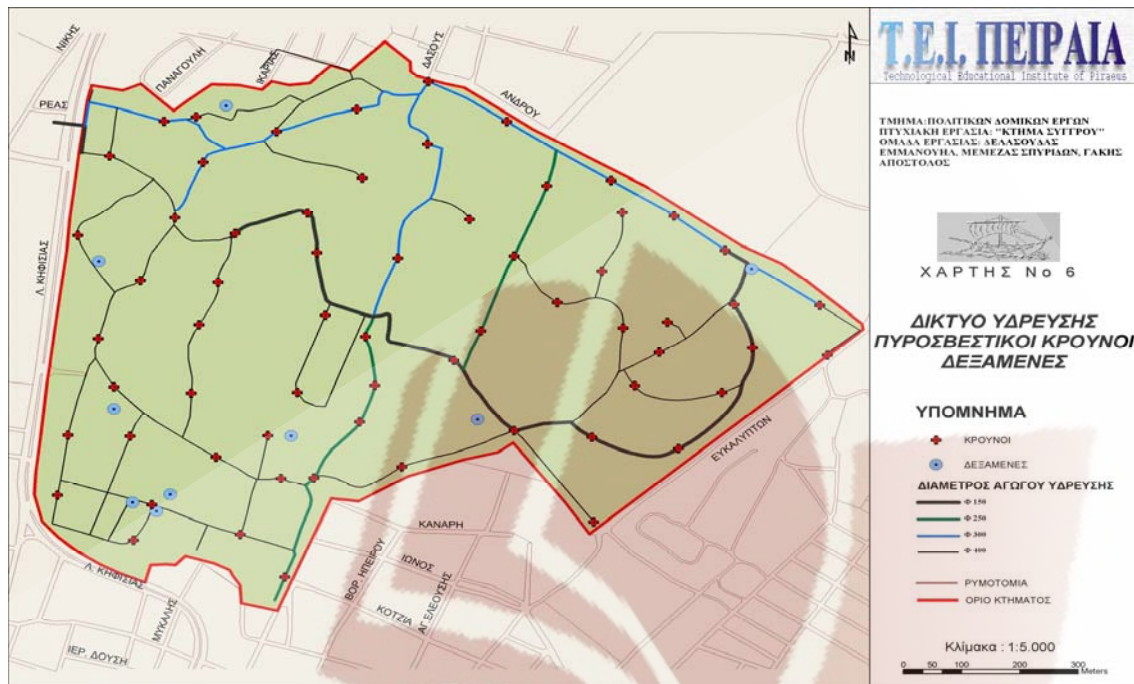

Ο χάρτης 2 παρουσιάζει την οικιστική ανάπτυξη γύρω από το Κτήμα, μία ανάπτυξη η οποία πιέζει ασφυκτικά αυτόν τον τόσο σημαντικό χώρο πρασίνου. Εξετάζοντας παλαιότερες αεροφωτογραφίες του Δήμου Αμαρουσίου, διαπιστώνει κανείς ότι οι ιδιοκτησίες που προαναφέρονται χρονολογούνται τουλάχιστον από 70 χρόνια πριν και δεν είναι αποτέλεσμα παράνομων ενεργειών στη νεότερη εποχή.

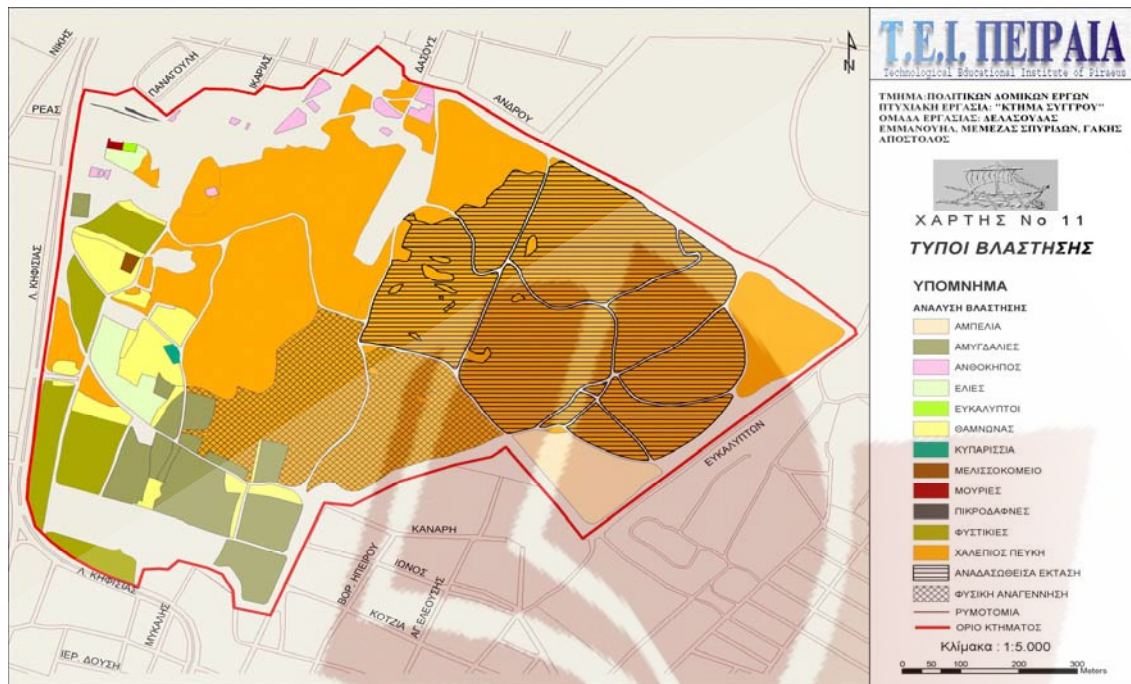

Οι κτιριακές υποδομές του Κτήματος, είναι συγκεντρωμένες στο βόρειο τμήμα του, ένα σημείο το οποίο για την εποχή κατασκευής των κτιρίων αυτών αποτελούσε ιδανικό από πλευράς θέας - εποπτείας όλου του Κτήματος, αλλά και εύκολης πρόσβασης στο οδικό δίκτυο της εποχής εκείνης.

Στο χάρτη 6 του δικτύου ύδρευσης διακρίνει κανείς τη μοναδική σύνδεση του δικτύου του Κτήματος με το υπόλοιπο δίκτυο ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ στο ύψος της βόρειας εισόδου επί της Λ. Κηφισίας. Ενδεχόμενη βλάβη στον κεντρικό αγωγό ύδρευσης συνεπάγεται τη διακοπή στην παροχή νερού στο Κτήμα. Οι εκτός λειτουργίας πυροσβεστικοί κρουνοί αποτελούν το 19% του συνολικού αριθμού των κρουνών. Η παραπάνω αναφορά στηρίζεται σε αυτοψίες της Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου Αμαρουσίου οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη θερινή περίοδο του 2002. Το μεγαλύτερο ποσοστό των πυροσβεστικών κρουνών -95%- είναι πλήρως προσπελάσιμο, μέσω του υφιστάμενου οδικού δικτύου του Κτήματος .

Επίσης αποδεικνύεται η χρησιμότητα όλων των κρουनों στον τομέα της κάλυψης του Κτήματος. Η δυσλειτουργία ορισμένων από αυτούς, ειδικά μάλιστα όταν βρίσκονται σε νευραλγικά σημεία του Κτήματος, έχουν σαν αποτέλεσμα «σκιές» στην εικόνα της συνολικής κάλυψης (χάρτης 8). Αυτές οι επικίνδυνες περιοχές έρχονται να καλυφθούν από το εσωτερικό οδικό δίκτυο. Να σημειωθεί εδώ ότι ως ακτίνα για τη ζώνη αποστάσεων από τους κρουनों και από το οδικό δίκτυο επελέγη αυτή των 100 μέτρων.

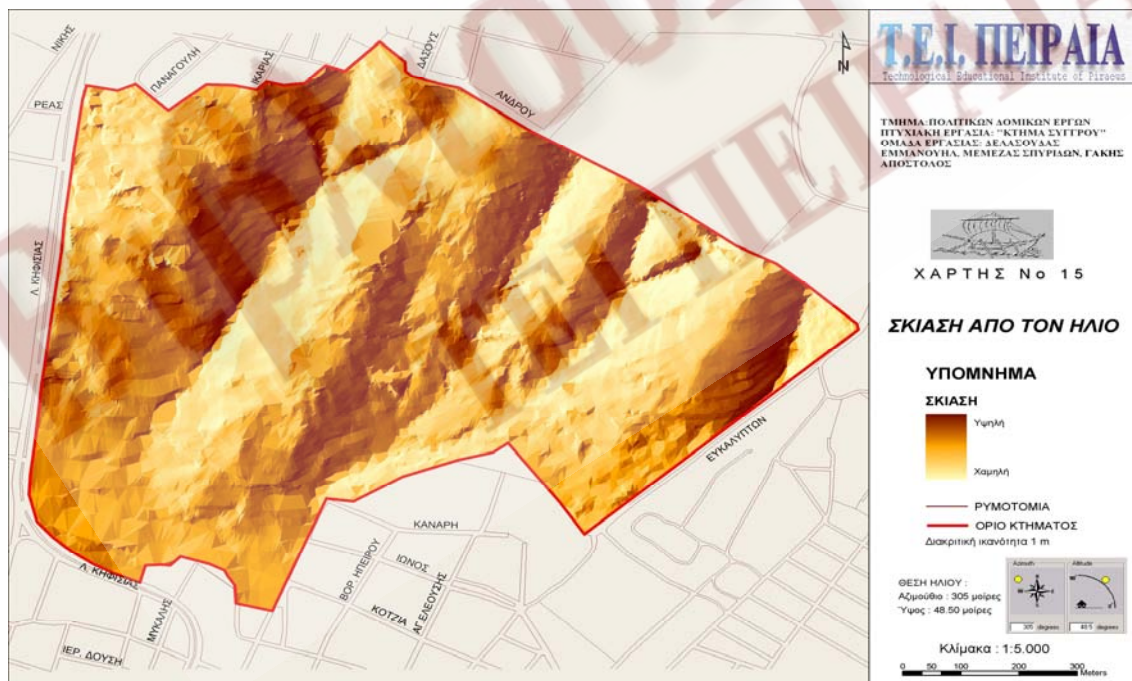
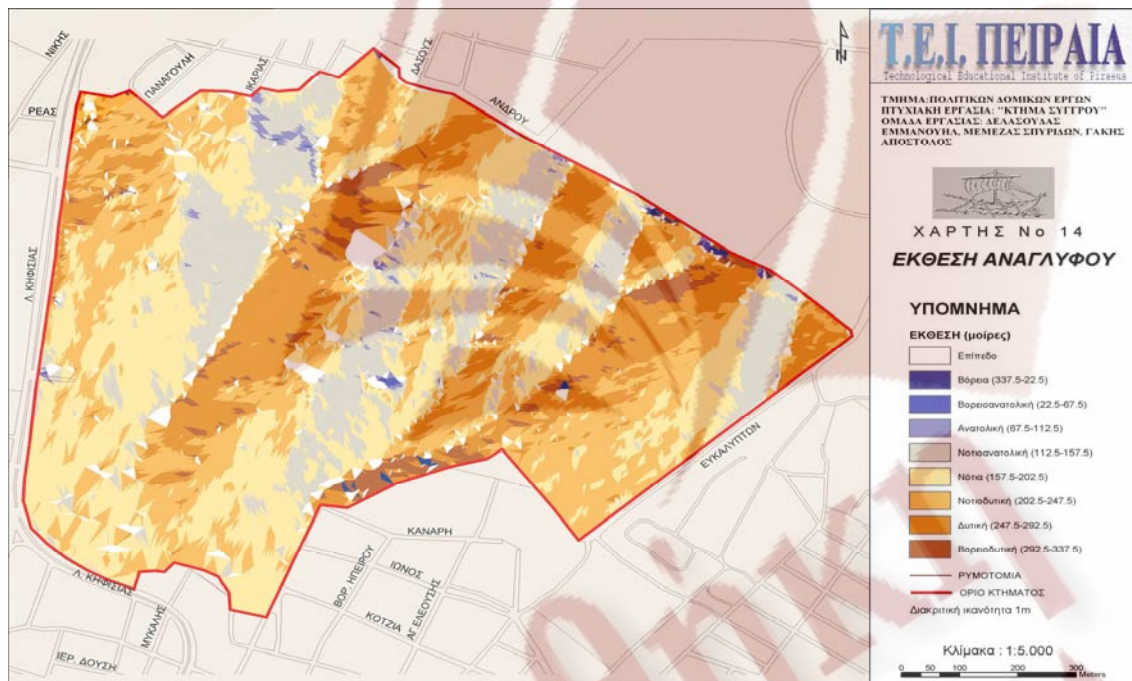

Στο χάρτη που αφορά την ανάλυση της βλάστησης (χάρτης 11), παρατηρούμε ότι το δάσος πυκνώνει όσο μεγαλώνει το υψόμετρο επαληθεύοντας τον κανόνα ότι σε χαμηλότερα υψόμετρα επικρατεί χαμηλή χορτολιβαδική βλάστηση. Με την αύξηση του υψομέτρου η χορτολιβαδική βλάστηση μετατρέπεται σε θαμνώδη και στη συνέχεια σε δενδρώδη.

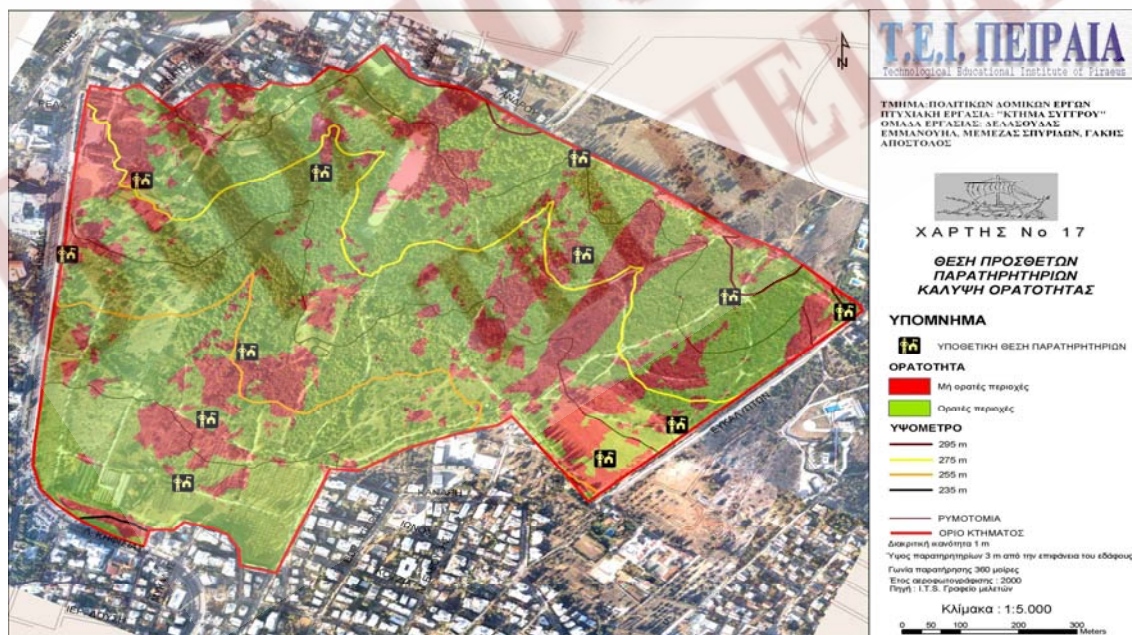
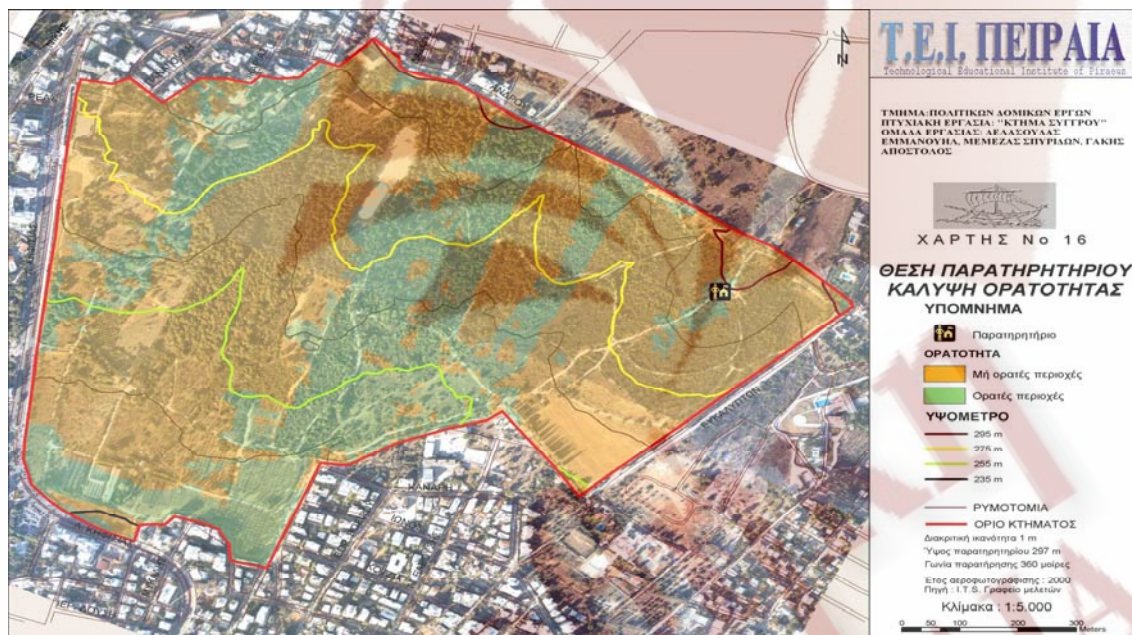
Το ανάγλυφο του δάσους θεωρείται ομαλό χωρίς ιδιαίτερες ανομοιομορφίες και με υψόμετρο που κυμαίνεται από 233 έως 300 m. Η κλίση του εδάφους είναι της τάξης από 0-20% με ορισμένες τιμές που υπερβαίνουν την προαναφερθείσα τιμή. Κλίσεις εδάφους έως και 20% δεν θεωρούνται ευνοϊκές για τη γρήγορη εξάπλωση μιας πυρκαγιάς.

Παρατηρώντας το χάρτη έκθεσης αναγλύφου (χάρτης 11) μπορούν να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα. Ως γνωστό η έκθεση του αναγλύφου είναι αλληλένδετη με την καύσιμη ύλη αλλά και τη θερμοκρασία της. Βόρεια έκθεση του αναγλύφου δε θεωρείται επικίνδυνη διότι σ' αυτήν παρατηρούνται μεγάλη υγρασία και μικρότερες θερμοκρασίες. Ανατολική έκθεση συνεπάγεται μικρή επικινδυνότητα διότι το έδαφος θερμαίνεται κατά τις πρωινές ώρες. Αντίστοιχα η νότια έκθεση βοηθά στη γρήγορη ταχύτητα διάδοσης μιας πυρκαγιάς εξαιτίας της χαμηλής βλάστησης, και αυτό γιατί η χαμηλή υγρασία σε συνδυασμό με την αυξημένη θερμοκρασία, μικραίνει το ρυθμό ανάπτυξης της καύσιμης ύλης. Η δε δυτική έκθεση του αναγλύφου εγκυμονεί

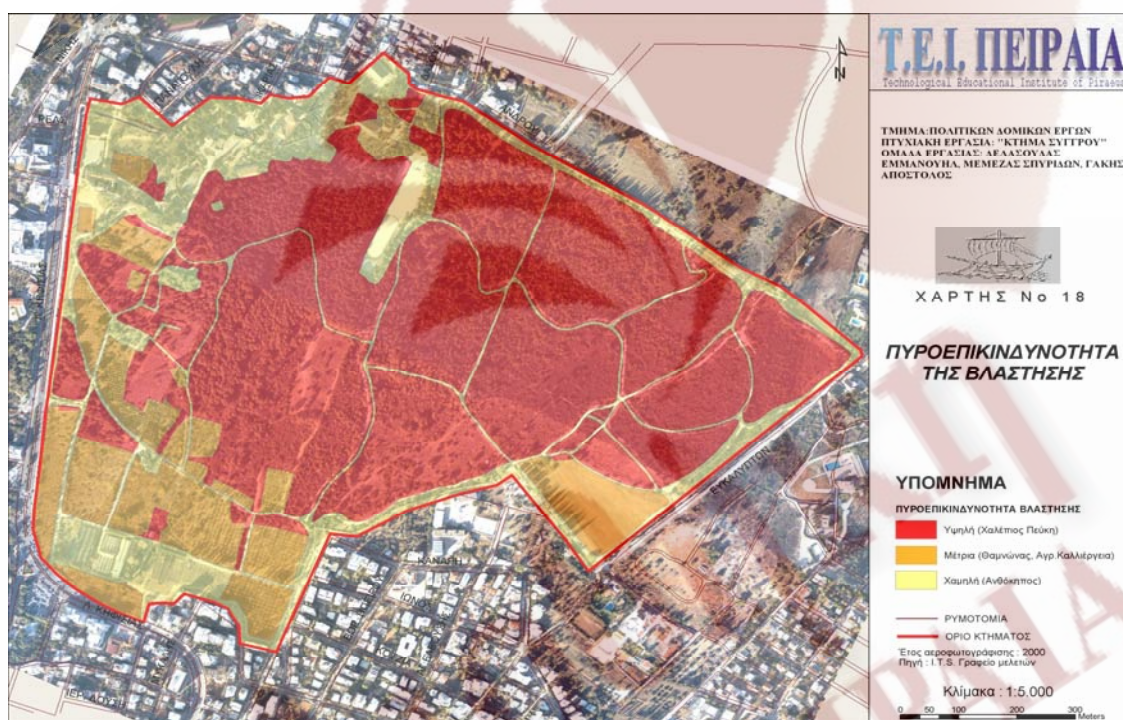
κινδύνους λόγω της χαμηλής υγρασίας και των υψηλών θερμοκρασιών κατά τη διάρκεια του απογεύματος σε συνδυασμό με τους ανέμους που κυριαρχούν. Συμπερασματικά και σε αντιπαραβολή με το χάρτη της σκίασης (χάρτης 15) από τον ήλιο, το Κτήμα θεωρείται ιδιαίτερος επικίνδυνος για την έναρξη και γρήγορη εξάπλωση μιας πυρκαγιάς, και αυτό γιατί έχει κυρίως, νότια, νοτιοδυτική έως και δυτική έκθεση με χαμηλή σκίαση, δηλαδή η καύσιμη ύλη θερμαίνεται καθ' όλη της διάρκεια της ημέρας.

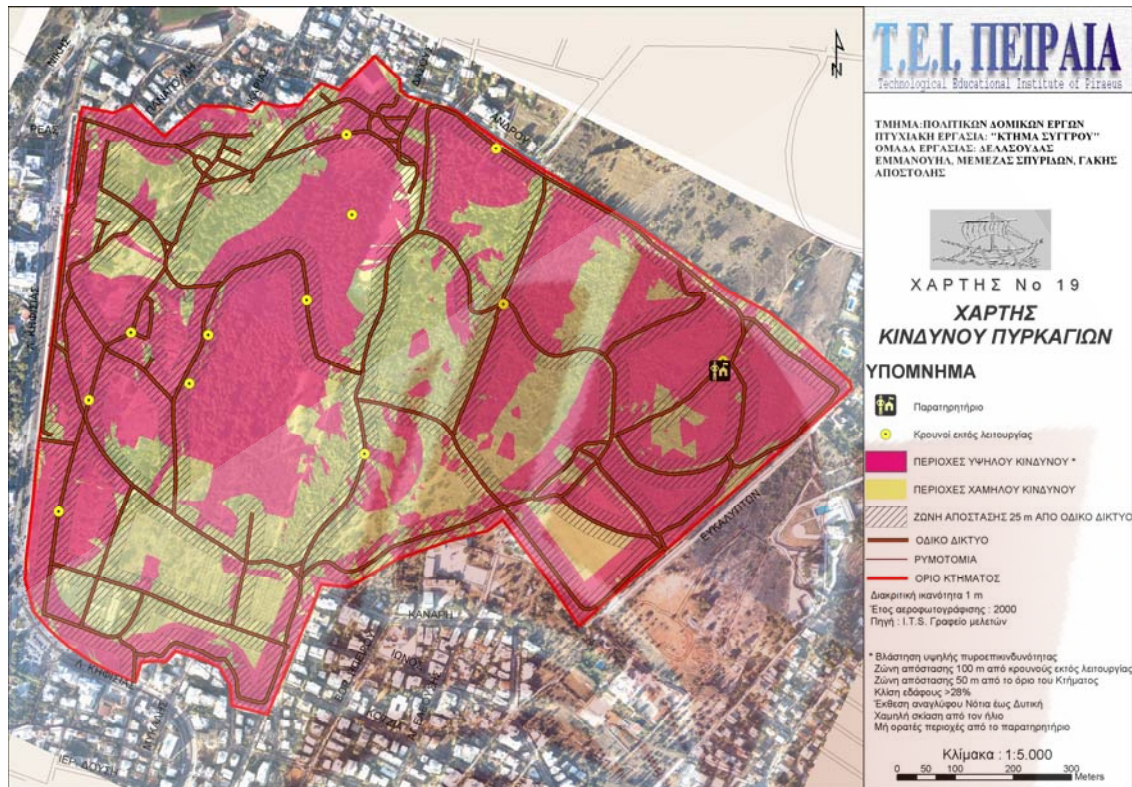
Σχολιάζοντας τη θέση του παρατηρητήριου (χάρτης 16) έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής. Η επιλογή της θέσης του υφιστάμενου παρατηρητήριου δεν αποδεικνύεται πλήρως ικανοποιητική καθώς μόνο το 39% της συνολικής επιφάνειας είναι από αυτό ορατή. Στην προσπάθεια να καλυφθεί μεγαλύτερη επιφάνεια τοποθετήθηκαν εικονικά και περισσότερα του ενός παρατηρητήρια (χάρτης 17). Το αποτέλεσμα αυτής της δοκιμής είναι σχετικά ικανοποιητικό εφόσον φαίνεται ότι καλύπτεται μεγαλύτερη επιφάνεια από πλευράς ορατότητας. Όμως αντιλαμβάνεται κανείς ότι ακόμη και με 11 επιπλέον παρατηρητήρια υπάρχουν ακάλυπτες περιοχές, αλλά δυστυχώς η επάνδρωση τόσων παρατηρητηρίων κρίνεται αδύνατη.

Επίσης παρουσιάζεται η πυροεπικινδυνότητα της βλάστησης (χάρτης 18). Στην πραγματικότητα πρόκειται για την ομαδοποίηση της βλάστησης ανάλογα με την ευφλεκτικότητα της αλλά και τις αρνητικές συνέπειες που θα επιφέρει σε αυτή μία ενδεχόμενη πυρκαγιά. Με το σκεπτικό αυτό η βλάστηση χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες που αντιστοιχούν σε διαφορετική πυροεπικινδυνότητα. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει επιφάνειες χαλεπίου πεύκης (υψηλή επικινδυνότητα), η δεύτερη αγροτικές καλλιέργειες και θαμνώνες (μέτρια επικινδυνότητα) και η τρίτη ανθόκηπους και ανοιχτούς χώρους (χαμηλή επικινδυνότητα). Όπως προκύπτει, η μεγαλύτερη επιφάνεια του Κτήματος παρουσιάζει από πλευράς βλάστησης υψηλή επικινδυνότητα.

Συνήθως για την εκτίμηση κινδύνου πυρκαγιάς χρησιμοποιούνται όλες οι παράμετροι που μπορούν να ευνοήσουν την εκδήλωση και επέκταση της πυρκαγιάς δηλαδή συνθήκες καιρού, τοπογραφίας και καύσιμης ύλης. Η περίπτωση όμως του Κτήματος Συγγρού είναι διαφορετική. Για την εκτίμηση κινδύνου χρησιμοποιήθηκαν παράμετροι τοπογραφίας και καύσιμης ύλης αλλά δεν χρησιμοποιήθηκαν μετεωρολογικές παράμετροι. Εξαιτίας της μικρής μελετώμενης επιφάνειας, οι μετεωρολογικές μετρήσεις που διαθέτουμε προέρχονται από ένα μόνο μετεωρολογικό σταθμό και ανταποκρίνονται σε όλη την περιοχή του Κτήματος. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αδυναμία δημιουργίας μιας θεματικής επιφάνειας που να προκύπτει από μετρήσεις περισσότερων από έναν σταθμούς.

Ο χάρτης 19 κινδύνου πυρκαγιών είναι ένα αποτέλεσμα συνδυασμού επιμέρους παραμέτρων, που ενισχύουν τη διακινδύνευση για την έναρξη μιας πυρκαγιάς στο Κτήμα Συγγρού. Τα επίπεδα πληροφορίας που χρησιμοποιήθηκαν είναι αυτά της βλάστησης, του ορίου του κτήματος, των κρουνών, της κλίσης, της έκθεσης, της σκίασης του εδάφους και τέλος της ορατότητας από το παρατηρητήριο. Από κάθε επίπεδο πληροφορίας αντλήθηκαν τα απαραίτητα στοιχεία τα οποία, σε μεταξύ τους συσχέτιση, επισημαίνουν τις περιοχές κινδύνου για την εκδήλωση πυρκαγιάς στο Κτήμα Συγγρού. Πιο αναλυτικά, χρησιμοποιήθηκαν: η βλάστηση υψηλής πυροεπικινδυνότητας, η ζώνη απόστασης 100 m από τους κρουνοί εκτός λειτουργίας, η ζώνη απόστασης 50 m από το όριο του κτήματος, η κλίση εδάφους μεγαλύτερη από 28%, η έκθεση αναγλύφου από νότια έως δυτική, η χαμηλή σκίαση από τον ήλιο και οι μη ορατές περιοχές από το παρατηρητήριο.

Από το επίπεδο της βλάστησης χρησιμοποιήθηκαν οι περιοχές που παρουσιάζουν υψηλή πυροεπικινδυνότητα (περιοχές με βλάστηση χαλεπίου πεύκης). Από τις πιο επικίνδυνες περιοχές για την έναρξη μιας πυρκαγιάς στο Κτήμα, είναι η ζώνη γύρω από το όριό του. Αυτό οφείλεται στο ότι το κτήμα περιβάλλεται από οδούς μεγάλης κυκλοφορίας και κατοικημένες περιοχές. Το νότιο και δυτικό όριό του είναι η Λ. Κηφισίας η οποία είναι ένας σοβαρός παράγοντας για την έναρξη μιας πυρκαγιάς,

καθώς διέρχονται από αυτή περίπου 38.000 οχήματα ημερησίως (στο ρεύμα κυκλοφορίας προς Κηφισιά). Η επικινδυνότητα αυτή αυξάνεται καθώς σε όλο το μήκος της Λεωφόρου παρατηρείται μια «υπερχείλιση» πρασίνου από το Κτήμα προς αυτήν . Δημιουργήθηκε έτσι μία ζώνη απόστασης 50 m από το όριο του, στην οποία είναι πιθανότερο να εκδηλωθεί μία πυρκαγιά. Από το επίπεδο των κρουστών επιλέχθηκαν αυτοί που βρίσκονται εκτός λειτουργίας και αυτό γιατί πιθανή εκδήλωση πυρκαγιάς γύρω από αυτούς, καθυστερεί την άμεση επέμβαση των πυροσβεστικών μέσων.

Παρόλο που οι κλίσεις του εδάφους θεωρούνται ασήμαντες για την εξέλιξη μίας πυρκαγιάς στο Κτήμα, στο χάρτη κινδύνου πυρκαγιών χρησιμοποιήθηκαν οι ελάχιστες περιοχές με κλίσεις που υπερβαίνουν το 28%. Οι κλίσεις έως και 27% δεν επιφέρουν αλλαγή στη συμπεριφορά της πυρκαγιάς ενώ αντιθέτως για κλίση μεγαλύτερη από 28% παρατηρείται αυξητική μεταβολή στην απόσταση μεταφοράς των καυτρών της τάξης των 100 m και παράλληλα το επίπεδο θνησιμότητας των δένδρων φθάνει το 67%.

Όσον αφορά την έκθεση, χρησιμοποιήθηκαν οι περιοχές του Κτήματος με έκθεση νότια έως και δυτική οι οποίες ευνοούνται όπως προαναφέρθηκε, για την εκδήλωση πυρκαγιάς. Αντιστοίχως και από το επίπεδο της σκίασης ελήφθησαν οι περιοχές με χαμηλή από τον ήλιο σκίαση. Τη μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας των περιοχών υψηλού κινδύνου, καταλαμβάνουν οι μη ορατές από το παρατηρητήριο περιοχές, οι οποίες είναι και άκρως επικίνδυνες για την εκδήλωση πυρκαγιάς, εφόσον αποτελούνται από βλάστηση υψηλής επικινδυνότητας (χαλέπιος πεύκη). Καταλήγοντας πρέπει να τονιστεί ότι η περιοχές υψηλού κινδύνου στο Κτήμα Συγγρού αποτελούν το 60% της συνολικής του επιφάνειας, δηλαδή παραπάνω από τη μισή έκταση βρίσκεται σε διαρκή κίνδυνο.

5.1 ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ

Για το Κτήμα Συγγρού έχουν γίνει αρκετές μελέτες που αφορούν κυρίως την αναδάσωση ή την ανάδειξή του. Χαρακτηριστικά αναφέρονται:

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
1976	Προκαταρκτική μελέτη αξιοποίησης	Υπουργείο Γεωργίας
1980	Μελέτη αξιοποίησης	Υπουργείο Γεωργίας
1983	Μελέτη αναδάσωσης & αναψυχής	Υπουργείο Γεωργίας- Δ/ση Αναδασώσεων
1995	Προστασία & ανάδειξη	Μαριλένα Βενιέρη Αρχιτέκτων - Πολεοδόμος
2000	Μελέτη διερεύνησης εναλλακτικών περιπτώσεων ανάδειξης	Υπουργείο Γεωργίας- Επιτροπή παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη του Τομέα Γεωργίας»
2001	Κατευθυντήριο σχέδιο αναβάθμισης Δάσους Συγγρού	Derek Lovejoy- Γραφείο Μελετών

Από την καταστροφική πυρκαγιά που ξέσπασε το 1981 έως σήμερα έχουν γίνει διάφορες αναδασώσεις στην καμένη περιοχή οι οποίες είχαν μερική επιτυχία όπως αυτές που έγιναν από τη Δ/ση Αναδασώσεων Αττικής καθώς επίσης και από ιδιώτες ή Τοπικούς Συλλόγους. Γενικά όλες οι αναδασώσεις που έγιναν δεν έτυχαν της δέουσας προσοχής και περιποίησης των νεαρών φυτών (πότισμα, σκάλισμα, καθαρισμό κλπ), κυρίως κατά τις μετά την αναδάσωση περιόδους ξηρασίας.

5.2.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Θεμέλιο λίθο της εθνικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας αποτελεί το **άρθρο 24 του Συντάγματος** που ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του

καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας».

Ο βασικός νόμος για το περιβάλλον είναι ο **1650/1986**, ο οποίος ορίζει την προστασία του περιβάλλοντος ως απαραίτητη προϋπόθεση 'ώστε ο άνθρωπος, ως άτομο και ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, να ζει σε ένα υψηλής ποιότητας περιβάλλον μέσα στο οποίο προστατεύεται η υγεία του και ευνοείται η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του' - αλλά και ως 'θεμελιώδες και αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής και αναπτυξιακής διαδικασίας και πολιτικής'. Εκτός από τον ν. 1650/1986, η εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία απαρτίζεται από πολλούς νόμους, υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα σε εθνικό επίπεδο. Παράλληλα η κοινοτική νομοθεσία που δεσμεύει απόλυτα τη χώρα μας αποτελείται από οδηγίες και κανονισμούς που διέπουν κρίσιμα ζητήματα όπως το δικαίωμα πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η ατμοσφαιρική ρύπανση, οι υδατικοί πόροι, το φυσικό περιβάλλον, τα χημικά, ο θόρυβος, τα απόβλητα και η βιομηχανική ρύπανση.

5.2.1.2 ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΡΘΡΟ 24

1. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων. Η σύνταξη δασολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους. Απαγορεύεται η μεταβολή του προορισμού των δασών και των δασικών εκτάσεων, εκτός αν προέχει για την Εθνική Οικονομία η αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη τους χρήση, που την επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον.

2. Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης.

Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης. Η σύνταξη εθνικού κτηματολογίου συνιστά υποχρέωση του Κράτους.

3. Για να αναγνωριστεί μία περιοχή ως οικιστική και για να ενεργοποιηθεί πολεοδομικά, οι ιδιοκτησίες που περιλαμβάνονται σε αυτή συμμετέχουν υποχρεωτικά, χωρίς αποζημίωση από τον οικείο φορέα, στη διάθεση των εκτάσεων που είναι απαραίτητες για να δημιουργηθούν δρόμοι, πλατείες και χώροι για κοινωφελείς γενικά χρήσεις και σκοπούς, καθώς και στις δαπάνες για την εκτέλεση των βασικών κοινόχρηστων πολεοδομικών έργων, όπως νόμος ορίζει.

4. Νόμος μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή των ιδιοκτητών περιοχής που χαρακτηρίζεται ως οικιστική στην αξιοποίηση και γενική διαρρύθμισή της σύμφωνα με εγκεκριμένο σχέδιο, με αντιπαροχή ακινήτων ίσης αξίας ή τμημάτων ιδιοκτησίας κατά όροφο, από τους χώρους που καθορίζονται τελικά ως οικοδομήσιμοι ή από κτίρια της περιοχής αυτής.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στην αναμόρφωση των οικιστικών περιοχών που ήδη υπάρχουν. Οι ελεύθερες εκτάσεις, που προκύπτουν από την αναμόρφωση, διατίθενται για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων ή εκποιούνται για να καλυφθούν οι δαπάνες της πολεοδομικής αναμόρφωσης, όπως νόμος ορίζει.

6. Τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το Κράτος. Νόμος θα ορίσει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της προστασίας αυτής περιοριστικά μέτρα της ιδιοκτησίας, καθώς και τον τρόπο και το είδος της αποζημίωσης των ιδιοκτητών.

5.2.1.3 ΔΑΣΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Η έννοια της αειφόρου διαχείρισης των δασών είναι ένα θέμα που απασχολεί έντονα τη διεθνή κοινότητα από τα μέσα της δεκαετίας του '80, και οδήγησε στη δημιουργία και ραγδαία ανάπτυξη της δασικής πιστοποίησης σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως δασική πιστοποίηση ορίζεται η διαδικασία, κατά την οποία η διαχείριση που ασκείται στην εκάστοτε δασική έκταση τίθεται υπό τον έλεγχο ενός ανεξάρτητου ελεγκτικού μηχανισμού, ο οποίος διασφαλίζει τη συμβατότητα της με συγκεκριμένα πρότυπα. Τα

πρότυπα αυτά αποτελούνται από τις Αρχές, τα Κριτήρια και τους Δείκτες αειφόρου δασικής διαχείρισης.

Παρόλο που η Ελλάδα διαθέτει ποικιλία δασών μεγάλης οικολογικής, οικονομικής και κοινωνικής αξίας, τα οποία δύσκολα απαντώνται σε χώρες με παρόμοια έκταση, όλες οι ενέργειες που έγιναν από το 2000 ως σήμερα για την ίδρυση ανεξάρτητου συστήματος δασικής πιστοποίησης, δεν είχαν αποτέλεσμα. Ωστόσο, η χώρα μας μπορεί να αποκομίσει πολλαπλά οφέλη από την εφαρμογή της δασικής πιστοποίησης, τα οποία εκτείνονται πέρα από τη δεδομένη επίτευξη της ορθής - αειφόρου δασικής διαχείρισης, και συγκεκριμένα:

5.2.1.4 ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:

Η ανάπτυξη ενός αποδεκτού συστήματος δασικής πιστοποίησης, μπορεί να αντιστρέψει την αρνητική αντίληψη που επικρατεί σήμερα, σε μεγάλη μερίδα του πληθυσμού σχετικά με τη διαχείριση που ασκείται στα δάση της χώρας μας, και να συμβάλει στην ανάδειξη της δασοπονίας ως σημαντικού αναπτυξιακού παράγοντα.

5.2.1.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:

Τα δασικά αγαθά (προϊόντα ξύλου αλλά και υπηρεσίες) που προέρχονται από πιστοποιημένα δάση μπορούν να εισέλθουν σε νέες αγορές, όπως σε αυτές στις οποίες δραστηριοποιείται το κίνημα των «πράσινων αγοραστών», το οποίο ήδη έχει αρχίσει να επεκτείνεται και στη χώρα μας. Οι καθυστερήσεις στην ανάπτυξη ενός αποδεκτού συστήματος δασικής πιστοποίησης έχει αρνητικές συνέπειες, καθώς καθιστά τα ελληνικά δασικά προϊόντα λιγότερο ανταγωνιστικά, στην εθνική και διεθνή αγορά.

5.2.1.6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:

Τα κριτήρια και οι δείκτες που σχετίζονται με το κοινωνικό κομμάτι που εμπεριέχεται σε όλα τα πρότυπα δασικής πιστοποίησης, διασφαλίζουν τα δικαιώματα των δασικών υπαλλήλων και των τοπικών αρχών, υπογραμμίζοντας παράλληλα τις υποχρεώσεις τους. Επιπρόσθετα, εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την πλειοψηφική αποδοχή της δασικής διαχείρισης μέσω της πολύπλευρης κοινωνικής συμμετοχής, η οποία απαιτείται στη διαδικασία της πιστοποίησης.

5.2.1.7 ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΟΦΕΛΗ:

Τα οικολογικά οφέλη από τη δασική πιστοποίηση θα προκύψουν από τη δεδομένη βελτίωση στη δασική διαχείριση που θα επιτευχθεί ακολουθώντας κάποιο διεθνές πρότυπο πιστοποίησης προσαρμοσμένο στις ελληνικές δασικές συνθήκες. Μπορεί τα οφέλη από την βελτίωση της δασικής διαχείρισης να μην σχετίζονται άμεσα με οικονομικά οφέλη, πάντως μακροπρόθεσμα και χωρίς τον υπολογισμό αστάθμητων παραγόντων (ζημιές από πυρκαγιές, κλπ.), η οικονομική αξιολόγηση των δασών θα είναι θετικότερη).

5.2.2 ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΣΥΓΓΡΟΥ

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων, με βάση τον πολεοδομικό σχεδιασμό και τις προβλέψεις του ρυθμιστικού σχεδίου, όσο και των ΓΠΣ, επισημαίνει το έλλειμμα κοινόχρηστων δασικών εκτάσεων και επαρκών ελεύθερων χώρων στο λεκανοπέδιο καθώς και την αναγκαιότητα διατήρησης, βελτίωσης και επαύξησης των δασικών εκτάσεων και χώρων πρασίνου για τη βιωσιμότητα του λεκανοπεδίου. Το Δ.Σ. του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων αναγνωρίζοντας τη μοναδική σημασία του Δάσους Συγγρού (κληροδότημα Ιφιγένειας Συγγρού) ως του τελευταίου εναπομένου φυσικού δάσους εντός του λεκανοπεδίου, χαρακτηρισμένου άλλωστε ως χώρου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (ΦΕΚ 968/1991), συζήτησε το θέμα στην συνεδρίασή του στις 4.6.2003 και αποφάσισε να ζητήσει την προστασία του και συγκεκριμένα:

1. την άμεση και πλήρη αναδάσωσή του, σύμφωνα με τον χάρτη Kaupert του 1883 (παράρτημα), όπου ολόκληρη η περιοχή Αναβρύτων σημειώνεται ως πευκοδάσος, λαμβάνοντας μέτρα για την άμεση δάσωση των εγκαταλελειμμένων τμημάτων, την αξιοποίηση των υπογείων υδάτων, τη διατήρηση και ανάπτυξη του φυσικού δασικού οικοσυστήματος (υπάρχουσας δασικής γλωρίδας και πανίδας).
2. την ανακαίνιση της βίλας Συγγρού (έργο του Ε. Τσίλλερ) και την χρήση της σύμφωνα με τον σκοπό του Κληροδοτήματος Ιφιγένειας Συγγρού.
3. την ανακαίνιση του ιστορικού ναΐσκου του Αγ. Ανδρέα καθώς και την κατεδάφιση των ερειπωμένων αυθαίρετων κτισμάτων.
4. τη διατήρηση της ισχύουσας απαγόρευσης εισόδου τροχοφόρων στο κληροδότημα Συγγρού, τη συνέχιση της απαγόρευσης των μαζικών εκδηλώσεων και τον

αποκλεισμό κάθε τεχνητής εγκατάστασης αναψυχής, προκειμένου το δάσος να επιζήσει ως μοναδικός χώρος ηρεμίας και ήπιας φυσικής αναψυχής.

Οι φορείς διαχείρισης και υλοποίησης, οφείλουν να λάβουν σοβαρά υπόψη τις προτάσεις των κοινωνικών οργανώσεων και ενώσεων με σκοπό την οριστική και μακροπρόθεσμη υλοποίηση τους.

5.3.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ;

Το διαχειριστικό σχέδιο ρυθμίζει με λεπτομέρεια τις ανθρώπινες δραστηριότητες που πραγματοποιούνται σε μια προστατευόμενη περιοχή, τόσο τις οικονομικές και παραγωγικές, όσο και εκείνες που αποσκοπούν στην προστασία και φροντίδα του οικοσυστήματος αλλά και την αναψυχή. Για να το κάνει αυτό, θέτει ξεκάθαρα τον στόχο της προστασίας της περιοχής και τον εξειδικεύει σε συγκεκριμένους άξονες δράσης. Είναι αυτονόητο ότι το διαχειριστικό σχέδιο αποτελεί ασπίδα προστασίας διότι θέτοντας στόχους και προτεραιότητες αποκλείει παρερμηνείες και δράσεις ασύμβατες με την οικολογική αξία της προστατευόμενης περιοχής. Δυστυχώς για τους χώρους αστικού πρασίνου δε συντάσσονται διαχειριστικά σχέδια, αν και είναι αναγκαίο. Ιδίως μάλιστα οι χώροι με «ώριμο πράσινο», όπως είναι το Κτήμα Συγγρού, απαιτούν προστασία, διατήρηση, πρόβλεψη για τον χρόνο που χρειάζεται για να αναπτυχθεί το πράσινο, όχι συχνές επεμβάσεις και βέβαια μακροπρόθεσμους στόχους διαχείρισης που θα αναθεωρούνται μόνο μετά από εξαιρετικά περιστατικά που ανατρέπουν τον σχεδιασμό. Η σημερινή του κατάσταση επιβάλλει τη δημιουργία ενός διαχειριστικού σχεδίου. Ιδιαίτερα μάλιστα μετά το άνοιγμα του Κτήματος στο κοινό το 1981, χρειάζεται διαχείριση των επιπτώσεων από την επισκεψιμότητα. Αναλυτικότερα οι δράσεις που πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο συντονισμού, προγραμματισμού και χρηματοδότησης εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Φροντίδα της καλής οικολογικής κατάστασης του δάσους (πυροπροστασία, προστασία από ασθένειες, διαχείριση όμβριων, συμπληρωματικές φυτεύσεις, κ.λπ.).
- Αποκατάσταση των ιστορικών κτιρίων.
- Αποκατάσταση και λειτουργία των θερμοκηπίων.
- Απομάκρυνση των ερειπωμένων και αχρήστων κατασκευών.

- Φροντίδα των γεωργικών καλλιεργειών.
- Συντονισμός και ανανέωση των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης σε κλάδους της γεωργίας και της κηποτεχνίας.
- Διαχείριση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων (περίπατος, αθλητισμός, συναυλίες, εκπαίδευση) που ασκούνται μέσα στο Κτήμα και των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων αυτών.
- Διαρκής γενική φροντίδα του Κτήματος και προστασία του από ενέργειες και σχέδια που αντιβαίνουν τους όρους του κληροδοτήματος και την επιθυμία της διαθέτιδος.

Όλα τα παραπάνω συνιστούν ένα σύνθετο πλέγμα δράσεων που απαιτεί πόρους και προγραμματισμό. Αυτήν ακριβώς τη σύνθεση των προτάσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του Κτήματος και τη μακροπρόθεσμη προστασία των πολύτιμων στοιχείων του επιχειρεί το διαχειριστικό σχέδιο. Η ομάδα μελέτης θέτει ως στόχο της διαχειριστικής μελέτης τη διατήρηση και ενίσχυση της οικολογικής σημασίας του Κτήματος Συγγρού προς όφελος των πολιτών. Είμαστε αντίθετοι σε οποιονδήποτε αποχαρακτηρισμό δασικής έκτασης ή άλλη μεταβολή του ισχύοντος νομικού καθεστώτος και σε οποιαδήποτε αλλαγή της χρήσης των γεωργικών εκτάσεων. Το διαχειριστικό σχέδιο πρέπει να αποτελέσει ένα πρακτικό εργαλείο για τον προγραμματισμό της δουλειάς που γίνεται στο Κτήμα πάντα εντός του πλαισίου που θέτει το κληροδοτήμα και το ισχύον νομικό καθεστώς. Αρμόδιο για την αποδοχή, βελτίωση, εφαρμογή και ανανέωση του διαχειριστικού σχεδίου πρέπει να είναι το Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών (ΙΓΕ), η διαχειριστική αρχή του Κτήματος Συγγρού που εποπτεύεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

5.3.2 ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.

Σκοπός του διαχειριστικού σχεδίου του Κτήματος Συγγρού είναι η διατήρηση και ενίσχυση της οικολογικής σημασίας του Κτήματος Συγγρού προς όφελος των πολιτών, μέσα από ρεαλιστικές και εφαρμόσιμες δράσεις και με σεβασμό στο κληροδοτήμα.

Παραδοχές:

- Δασικές και γεωργικές εκτάσεις συναποτελούν το Κτήμα Συγγρού και συμβάλλουν στη βιοποικιλότητά του. Το Κτήμα πρέπει να προστατευτεί αποτελεσματικά ως σύνολο.
- Το Κτήμα είναι ανοιχτό στο κοινό και έτσι πρέπει να παραμείνει. Πρέπει όμως να εφαρμοστούν μέτρα διαχείρισης επισκεπτών για την αποτελεσματική προστασία του.
- Το ΙΓΕ είναι η μόνη υπεύθυνη διαχειριστική αρχή.
- Το νομικό καθεστώς πρέπει να παραμείνει ως έχει ή να ενισχυθεί με σκοπό τη προστασία.

5.3.3 ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Η αιφορική διαχείριση του δάσους με βάση τις αρχές της δασολογικής επιστήμης.
2. Η διατήρηση της φυσικότητας του δασικού τοπίου με γνώμονα βασικές αρχές αρχιτεκτονικής τοπίου, την ασφάλεια των επισκεπτών και την προστασία ολόκληρου του Κτήματος.
3. Η διατήρηση των γεωργικών δραστηριοτήτων στην υφιστάμενη έκταση.
4. Η βελτίωση της κατάστασης των καλλιεργειών.
5. Η προώθηση φιλοπεριβαλλοντικών γεωργικών μεθόδων (π.χ βιολογική γεωργία, σταβλισμένη βιολογική κτηνοτροφία σε πολύ μικρή κλίμακα).
6. Η ελαχιστοποίηση και πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων της επισκεψιμότητας στο Κτήμα Συγγρού.
7. Η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη λειτουργία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των αθλητικών εγκαταστάσεων και του θεάτρου των Αναβρύτων.
8. Η αποτελεσματική προστασία του Κτήματος από κάθε παράνομη ενέργεια.

5.3.4 ΤΑ ΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1. Ύπαρξη ενός φυσικού δάσους σημαντικής οικολογικής αξίας στην Αθήνα, ευπρόσιτου στους πολίτες των γύρω περιοχών.
2. Φυσική αναγέννηση και τεχνητή αναδάσωση (που όμως δεν ήταν πάντα η ενδεικνυόμενη) σε μεγάλο μέρος του Κτήματος που κήκε μετά την πυρκαγιά του 1981.

3. Ισχυρή νομική προστασία από το κληροδότημα και την ισχύουσα δασική νομοθεσία.
4. Ενιαία διαχειριστική αρχή, το ΙΓΕ.
5. Ευαισθητοποιημένη τοπική κοινωνία.
6. Δραστήριες τοπικές οργανώσεις με σημαντικότατο έργο για την προστασία του Κτήματος.
7. Πολλοί και πιστοί εθελοντές που προσφέρουν εθελοντική εργασία.

5.3.5 ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Έλλειψη συνολικής στρατηγικής στη διαχείριση του Κτήματος γενικά και του δασικού οικοσυστήματος ειδικότερα, σύμφωνα με τις επιταγές της δασικής νομοθεσίας. (π.χ. απουσία ολοκληρωμένου προγράμματος για τις φυτεύσεις και καλλιεργητικές επεμβάσεις).
2. Υψηλός κίνδυνος πυρκαγιάς λόγω συσσώρευσης δασικής βιομάζας και της ανεξέλεγκτης κίνησης επισκεπτών.
3. Διάβρωση και ολίσθηση εδάφους στο δίκτυο των δρόμων και μονοπατιών εξαιτίας των όμβριων υδάτων.
4. Προβληματική άρδευση και ύδρευση.
5. Παραβίαση της περίφραξης σε τουλάχιστον 12 σημεία και διάνοιξη παράνομων εισόδων.
6. Αδύνατος ο έλεγχος της εισόδου επισκεπτών και των χρήσεων του Κτήματος.
7. Ύψος και ποιότητα περίφραξης ποικίλει ανά περιοχή με αποτέλεσμα να μην είναι λειτουργική ούτε αισθητικά αποδεκτή.
8. Ηχορύπανση εξαιτίας της γειτνίασης με τη λεωφόρο Κηφισίας.
9. Προβλήματα στην κατάσταση των υφιστάμενων καλλιεργειών.
10. Υποβάθμιση των θερμοκηπίων και άλλων γεωργικών κτιρίων.
11. Εγκατάλειψη των ιστορικών αλλά και άλλων κτιρίων, κάποια από τα οποία συνιστούν κίνδυνο για την ασφάλεια των επισκεπτών (τόσο λόγω της κακής κατάστασής τους όσο και επειδή στεγάζουν περιστασιακά παράνομες δραστηριότητες).
12. Εγκατάλειψη και άλλων κατασκευών και βανδαλισμοί.
13. Προβληματική διαχείριση και αποκομιδή απορριμμάτων.

14. Υποβάθμιση που προκαλείται από τη ανεξέλεγκτη μαζική προσέλευση στις συναυλίες και τις αθλητικές εγκαταστάσεις.
15. Ανεπαρκής φύλαξη. Δεν υπάρχει καμία περιπολία μέσα στο δάσος.
16. Ανεξέλεγκτη πρόσβαση από τους πεζούς και καταστρατήγηση του ωραρίου λειτουργίας του Κτήματος για το κοινό (από την ανατολή ως τη δύση του ηλίου).
17. Ανεξέλεγκτη είσοδος αυτοκινήτων και δικύκλων.
18. Τέλος, σημαντικό πρόβλημα συνιστά η κατάθεση προτάσεων και σχεδίων για ανάρμοστη ανάπτυξη και έργα στο Κτήμα Συγγρού και το γειτονικό Κτήμα Καρέλα. Η απουσία αποδεκτού διαχειριστικού σχεδίου με σαφείς στόχους και κατευθύνσεις αφήνει περιθώρια για την κατάθεση τέτοιων σχεδίων και εμποδίζει την εγκαθίδρυση αποτελεσματικής και στιβαρής διαχείρισης.

5.3.6 ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ).

5.3.6.1. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗ ΔΟΜΗ (ΗΛΙΚΙΑ Κ.ΛΠ.)ΤΟΥ ΚΑΘΕ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ:

- Περιορισμένες παρεμβάσεις φυτοτεχνικού χαρακτήρα με στόχο την οικολογική και αισθητική βελτίωση του δάσους και την ενίσχυση της αντιπυρικής προστασίας.
- Ενίσχυση κατά θέσεις της δασικής βλάστησης με πλατύφυλλα, κυρίως, είδη για λόγους αισθητικούς, αντιπυρικής προστασίας αλλά και για τις ανάγκες της ορνιθοπανίδας.
- Αποκατάσταση των μπαζωμένων χώρων ώστε να ενσωματωθούν αρμονικά στο φυσικό τοπίο.
- Διατήρηση των υφιστάμενων εκτάσεων με φρύγανα και θάμνους.
- Διατήρηση των διακένων του δάσους για τη βελτίωση της σταθερότητας του οικοσυστήματος και την αύξηση της βιοποικιλότητας.
- Καλλιέργεια (όπου χρειάζεται) των πυκνοφυτειών που έχουν προέλθει από φυσική αναγέννηση για τη βελτίωση της υγείας του δάσους.
- Φύτευση φυτοφράχτη με πολλαπλές σειρές δένδρων στην πλευρά του Κτήματος που βρίσκεται κατά μήκος της λεωφόρου Κηφισίας για προστασία από το θόρυβο.

5.3.6.2. ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

1. Συντήρηση και αποκατάσταση, όπου χρειάζεται, των πυροσβεστικών κρουστών.
2. Διατήρηση των δρόμων σε τέτοια κατάσταση ώστε να είναι δυνατή η διέλευση των πυροσβεστικών οχημάτων και η διαφυγή σε περίπτωση εγκλωβισμού.
3. Γενικοί καθαρισμοί του δάσους από σκουπίδια, σπασμένα γυαλιά, συσσωρευμένη βιομάζα.
4. Εξειδίκευση της υπάρχουσας μελέτης πυροπροστασίας και προτάσεις για λήψη συγκεκριμένων μέτρων.

5.3.6.3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ, ΑΡΔΕΥΣΗ, ΥΔΡΕΥΣΗ.

- Διάνοιξη αυλακιών αποστράγγισης κατά μήκος των δρόμων και παροχέτευση των νερών στο δίκτυο όμβριων ή μέσα στο δάσος με σκοπό την ενίσχυση της φυσικής άρδευσής του.
- Διευθέτηση εισόδου εξωτερικών ομβρίων υδάτων στο βόρειο τμήμα του Κτήματος που δημιουργεί και το μεγαλύτερο πρόβλημα.
- Διερεύνηση της αποκατάστασης και λειτουργίας της λίμνης μπροστά στη Βίλλα Συγγρού ή κατασκευής νέας υπόγειας δεξαμενής στο ψηλότερο σημείο του Κτήματος για άρδευση και πυρόσβεση.

5.3.6.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ.

- Πρόγραμμα καλλιεργητικών εργασιών στις γεωργικές εκτάσεις για τη βελτίωση της υγείας και της απόδοσής τους (π.χ. περιποίηση προσβεβλημένων δένδρων, αντικατάσταση ξεραμένων, κλάδεμα των ελαιόδεντρων).
- Χρήση σύγχρονων «ελαφριών» γεωργικών μηχανημάτων που ελαχιστοποιούν τη συμπίεση του εδάφους και, κατά συνέπεια, την υποβάθμισή του.
- Εφαρμογή σύγχρονων φιλοπεριβαλλοντικών καλλιεργητικών μεθόδων, όπως αυτών βιολογικής γεωργίας και της ολοκληρωμένης διαχείρισης και σύγχρονων τεχνικών όπως αυτή της επίστρωσης (mulching) που χρησιμοποιείται στη βιολογική γεωργία.

- Επιλογή των κατάλληλων καλλιεργειών και λιπάνσεων για τις υφιστάμενες καλλιέργειες του Κτήματος Συγγρού, μετά από αντίστοιχες εδαφολογικές αναλύσεις.
- Μελέτη άρδευσης των καλλιεργειών με την απαιτούμενη ποσότητα νερού και έλεγχος της ποιότητας του νερού.
- Διερεύνηση εγκατάστασης νέων καλλιεργειών (αρωματικών φυτών, κηπευτικών κ.α) στις υφιστάμενες γεωργικές εκτάσεις, η οποία θα εξασφάλιζε την μεγαλύτερη ποικιλία ειδών για την εκπαίδευση και εκμάθηση «καλών γεωργών».
- Διερεύνηση της δημιουργίας φυτωρίων (α) πιστοποιημένου βιολογικού γενετικού υλικού και (β) δασικών ειδών στις υφιστάμενες γεωργικές εκτάσεις.
- Διερεύνηση της επισκεψιμότητας του γεωργικού τμήματος σε σημεία με απόλυτη αυτονομία στην πρόσβαση, ώστε να μην επηρεάζει το υπόλοιπο οικοσύστημα.
- Ενημέρωση του κοινού για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρονται στο Κτήμα Συγγρού σε θέματα γεωργίας, κηπουρικής, κηποτεχνίας και συναφών αντικειμένων, ώστε να αναδειχθεί η επιθυμία της διαθέτιδος να χρησιμεύει το Κτήμα Συγγρού διαρκώς στη μόρφωση «καλών γεωργών και κηπουρών».

5.3.6.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΖΩΝ, ΦΥΛΑΞΗ.

- Επιλογή των εισόδων που θα παραμείνουν σε λειτουργία με κριτήρια ομοιόμορφης κατανομής στον χώρο, εξυπηρέτησης των πυροσβεστικών οχημάτων, κ.λπ. Διατηρούνται επιλεγμένες εισοδοί τροχοφόρων (μόνο πυροσβεστικών οχημάτων, αγροτικών οχημάτων και οχημάτων φύλαξης του Κτήματος) και οι υπόλοιπες εισοδοί διατηρούνται ως ανθρωποθυρίδες. Κατάργηση των εισόδων που δεν κρίνονται χρήσιμες και κλείσιμο των παράνομων 'ιδιωτικών' εισόδων.
- Τήρηση του ωραρίου λειτουργίας με κλείσιμο των εισόδων από τη δύση ως την ανατολή του ηλίου.
- Τοποθέτηση φυλάκων στις εισόδους με τη μεγαλύτερη χρήση, για έλεγχο της πρόσβασης των οχημάτων και ενημέρωση των επισκεπτών.
- Αποκατάσταση της περίφραξης, όπου και όπως χρειάζεται.
- Καθορισμός συστήματος περιπολιών και συστήματος αδειών πρόσβασης μόνο στα οχήματα που είναι απολύτως αναγκαίο να εισέρχονται στο Κτήμα.

- Σύνταξη Κανονισμού Λειτουργίας του Κτήματος και ανάρτηση σχετικής πινακίδας στις κύριες εισόδους.
- Δίκτυο μονοπατιών και δρόμων.
- Συντήρηση του υπάρχοντος δικτύου μονοπατιών και του περιφερειακού δρόμου και διευθέτηση της κίνησης των επισκεπτών εντός των ορίων τους.
- Πρόβλεψη για την πρόσβαση από άτομα με ειδικές ανάγκες και για τα παιδικά καροτσάκια σε μέρος του οδικού δικτύου.
- Διαχείριση απορριμμάτων.
- Τοποθέτηση ολιγάριθμων κάδων σε επιλεγμένα σημεία και αποκομιδή από απορριμματοφόρα των δήμων. Τακτικοί καθαρισμοί από συνεργεία του ΙΓΕ ή των Δήμων και έκτακτοι με τη βοήθεια εθελοντών.
- Θέσεις ανάπαυσης.
- Διαμόρφωση ολιγάριθμων τέτοιων θέσεων με πεσμένους κορμούς και πέτρες κατά τρόπο που δε θα αλλοιώνει τον φυσικό χαρακτήρα του δάσους, ιδίως για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων και ατόμων με προβλήματα κινητικότητας.
- Ενημέρωση-ευαισθητοποίηση.
- Χαμηλότονη και διακριτική σήμανση στις κύριες εισόδους και σε επιλεγμένα σημεία στο Κτήμα για την ενημέρωση και τον προσανατολισμό του επισκέπτη.
- Ειδικό πρόγραμμα ευαισθητοποίησης για τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που βρίσκονται στο Κτήμα.
- Διαχείριση επισκεπτών.
- Σύστημα καταγραφής δεδομένων για τους επισκέπτες (στατιστικά, επισκεψιμότητα, επιπτώσεις κ.λπ.) το οποίο θα αποτελεί τη βάση για τη λήψη κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων.
- Διαχείριση των ομαδικών επισκέψεων με ραντεβού από την αρμόδια διαχειριστική αρχή (ΙΓΕ).
- Πρόταση για τον τρόπο λειτουργίας του θεάτρου Αναβρύτων ώστε οι εκδηλώσεις αναψυχής να μην προκαλούν περιβαλλοντική υποβάθμιση (ηχορύπανση, καταστροφή βλάστησης, συμπίεση εδάφους κ.λπ.).

5.3.6.6. ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ.

- Ακριβής προσδιορισμός της κατάστασης, χρήσης, και νομιμότητας των κτιρίων.

- Διατήρηση και αποκατάσταση των ιστορικών κτιρίων (Βίλλα Συγγρού και εκκλησία Αγ. Ανδρέα και άλλων κτιρίων που χρήζουν συντήρησης).
- Απομάκρυνση των κτιρίων που κρίνονται κατεδαφιστέα, παράνομα και άχρηστα.
- Προτάσεις για τη χρήση και λειτουργία των προς αποκατάσταση κτιρίων ώστε να μην περιπέσουν σε εγκατάλειψη, να εξυπηρετούν σκοπούς συμβατούς με το κληροδότημα και την ανάγκη για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επισκεπτών.

5.3.6.7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ, ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.

- Συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που επιθυμούν να συμβάλουν στη σύνταξη του διαχειριστικού σχεδίου (συμπεριλαμβανομένου του ΙΓΕ και όλων των οργανώσεων που εργάζονται για την προστασία του Κτήματος).
- Πρόταση για την αποτελεσματική εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης (ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι που θα χρειαστούν) ώστε να το υλοποιήσει η αρμόδια διαχειριστική αρχή (ΙΓΕ).
- Οργάνωση της εθελοντικής εργασίας και επίβλεψή της από την αρμόδια διαχειριστική αρχή (ΙΓΕ).
- Καθορισμός της διαδικασίας αναθεώρησης του διαχειριστικού σχεδίου ανά 10ετία με τη συμβολή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Πρόταση για κατοχύρωση αυτής της διαδικασίας με πάγια νομική διάταξη. Διευκρινίζεται ότι οι διαδικασίες αυτές δεν αμφισβητούν τον ρόλο του ΙΓΕ ως της μόνης υπεύθυνης διαχειριστικής αρχής. Εξασφαλίζουν όμως την ενημέρωση και γνωμοδότηση εκ μέρους των ενδιαφερόμενων φορέων.

5.4 ΔΑΣΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ

Όπως προαναφέρθηκε, για την ορθή διαχείριση των δασικών πυρκαγιών απαιτείται η πρόληψη, η διευθέτηση της καύσιμης ύλης, η ανίχνευση, η κατάσβεση και αποκατάσταση ζημιών των πυρκαγιών. Βασικός στόχος της διαχείρισης των πυρκαγιών είναι η ελάττωση των ανθρωπογενών πυρκαγιών, ο περιορισμός της καμένης έκτασης ανά επεισόδιο, η ελαχιστοποίηση του κόστους κατάσβεσης και τέλος η μείωση των οικολογικών βλαβών (Καλαμποκίδης, 2000).

5.4.1 ΠΡΟΛΗΨΗ

Στο Κτήμα Συγγρού και για το κομμάτι της πρόληψης από ενδεχόμενη πυρκαγιά θα λέγαμε ότι ελάχιστα πράγματα έχουν υλοποιηθεί ή και προταθεί. Ορισμένες απλές κινήσεις θα βοηθήσουν προς την κατεύθυνση της πρόληψης. Συγκεκριμένα :

5.4.2 ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΥΣΙΜΗΣ ΥΛΗΣ

Τα νεκρά δένδρα και η παραβλάστηση που παρατηρούνται στο Κτήμα Συγγρού αποτελούν άριστο υλικό έναρξης και διάδοσης πυρκαγιάς. Η απομάκρυνση της νεκρής κατακείμενης ύλης και ο καθαρισμός του υπο-ορόφου είναι από τις εργασίες που πρέπει άμεσα να υλοποιηθούν. Η αποψίλωση είναι απαραίτητη σε όλη την επιφάνεια του Κτήματος αλλά προτείνεται καταρχήν ο καθαρισμός της περιοχής περιμετρικά της περίφραξης, μέσα και έξω από το Κτήμα. Αν γίνει ένας καλός καθαρισμός σε όλη την επιφάνεια του Κτήματος, με την κατάλληλη ετήσια συντήρηση, μειώνεται σημαντικά ο κίνδυνος για την εκδήλωση πυρκαγιάς .

5.4.3 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ - ΕΞΟΔΟΙ ΔΙΑΦΥΓΗΣ

Το οδικό δίκτυο στο Κτήμα θα λέγαμε ότι αποδεικνύεται επαρκές. Θα πρέπει όμως να γίνει ο διαχωρισμός του σε βασικό και δευτερεύον οδικό δίκτυο και σε ετήσια βάση να συντηρείται -όπου αυτό απαιτείται- και να είναι απαλλαγμένος από φυσικά εμπόδια που μπορεί να προκύψουν (κλαδιά δένδρων, πεσμένα δένδρα, πέτρες κλπ). Άλλο ένα σημείο που θα πρέπει να προσεχθεί είναι η σήμανση του Κτήματος, δηλαδή θα πρέπει να τοποθετηθούν κατευθυντήριες πινακίδες προς τις εισόδους-εξόδους του Κτήματος. Η σημερινή κατάσταση (ανυπαρξία οποιασδήποτε σχετικής σήμανσης), εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους εγκλωβισμού ανθρώπων μέσα στο Κτήμα σε περίπτωση πυρκαγιάς .

5.4.4 ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Το δίκτυο ύδρευσης και οι πυροσβεστικοί κρουνοί πρέπει να ελέγχονται τουλάχιστον σε τετράμηνη βάση και οποιαδήποτε βλάβη προκύπτει να αποκαθίσταται

άμεσα. Οι υφιστάμενες δεξαμενές πρέπει να ανακατασκευαστούν και να βρίσκονται σε λειτουργία - σε συνδυασμό και με τις γεωτρήσεις τουλάχιστον κατά τη θερινή περίοδο (Ιούνιος-Σεπτέμβριος) προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε μία ενδεχόμενη πυρκαγιά.

5.4.5 ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΚΑΙ ΑΡΤΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας του Δήμου Αμαρουσίου που φροντίζει για την πυρασφάλεια του Κτήματος Συγγρού, έχει λάβει από κλιμάκιο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, τη βασική εκπαίδευση για την αντιμετώπιση μιας ενδεχόμενης δασικής πυρκαγιάς.

Επιπρόσθετα κρίνεται απαραίτητη η εκπαίδευσή τους σε συνεχή βάση γύρω από τα τεχνολογικά εργαλεία διαχείρισης της πυρκαγιάς όπως τα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών, τα λογισμικά προσομοίωσης πυρκαγιάς Κ.λ.Π.

5.4.6 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Στο Δήμο Αμαρουσίου θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα τοπικό συντονιστικό κέντρο διαχείρισης δασικών πυρκαγιών. Στην ουσία θα πρόκειται για μία οργανωμένη τράπεζα πληροφοριών που θα μπορεί να διαχειρίζεται δυναμικά τις πληροφορίες δεδομένα όπως

- Είδος και κατάσταση βλάστησης
- Μοντέλα καύσιμης ύλης που αντιστοιχούν στην καύσιμη ύλη ~ Κατάσταση δικτύου ύδρευσης και κρουινών
- Τοπογραφικά στοιχεία (κλίση, έκθεση, υψόμετρο) ~ Κατάσταση Οδικού Δικτύου
- Κλιματικά και μετεωρολογικά στοιχεία ~ Ιστορικά αρχεία πυρκαγιών
- Στοιχεία βάσεων παρατήρησης
- Δορυφορικά δεδομένα για την πυρανίχνευση Κ.α.

Η λειτουργία του συντονιστικού κέντρου διαχείρισης δασικών πυρκαγιών θα βοηθά στη χάραξη σχεδίων προ-καταστολής και καταστολής όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Με την κατάλληλη ανάλυση των παραπάνω δεδομένων το κέντρο θα είναι σε θέση να δίνει εκτιμήσεις του κινδύνου εμφάνισης και εξάπλωσης της πυρκαγιάς σε

συγκεκριμένες περιοχές, όπως αυτές προκύπτουν από την ανάλυση των δεδομένων κλίσεων, υψομέτρων, έκθεσης στον ήλιο κλπ, να χαράσσει τη βέλτιστη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσει το πυροσβεστικό όχημα σε περίπτωση πυρκαγιάς, να δίνει εναλλακτικά σενάρια για πυρόσβεση σε περίπτωση που θα υπάρξει αλλαγή των καιρικών συνθηκών, να οργανώνει συγκεκριμένα σχέδια κατάσβεσης και βεβαίως να προτείνει λύσεις για μεταπυρική προστασία και αποκατάσταση των καμένων εκτάσεων. Το κέντρο αυτό δίνει τη δυνατότητα διαχείρισης του κάθε περιστατικού σε τοπικό επίπεδο, χωρίς χρονοβόρες συνεννοήσεις, ενώ η διαχείρισή του περνάει σε κεντρικό επίπεδο όταν κριθεί ότι η σοβαρότητά του χρήζει κεντρικού συντονισμού.

5.4.7 ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Με πρωτοβουλία του Δήμου Αμαρουσίου θα μπορούσε να ξεκινήσει μια εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των κατοίκων των γύρω περιοχών, σε θέματα που αφορούν την πυροπροστασία του Κτήματος Συγγρού. Η έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου, δελτίων τύπου και τοποθέτηση ενημερωτικών αφισών σε νευραλγικά σημεία του Δήμου, η ενημέρωση των μαθητών των Γυμνασίων και των Λυκείων του Αμαρουσίου, είναι μερικοί μόνο από τους τρόπους για την ευαισθητοποίηση του κοινού. Παράλληλα η εκστρατεία ενημέρωσης θα έχει ως στόχο τη δημιουργία εθελοντικών ομάδων προστασίας του Κτήματος, όχι μόνο σε περίπτωση που απαιτείται βοήθεια στην κατάσβεση μιας πιθανής πυρκαγιάς, αλλά και στις περιπολίες, στις κλαδεύσεις και γενικότερα στην περιποίησή του. Τέλος μπορούν να τοποθετηθούν ενημερωτικές πινακίδες σε νευραλγικά σημεία του Κτήματος, με παραστάσεις ή φράσεις, που να ευαισθητοποιούν και να αφυπνούν τους πολίτες για την προστασία των δασών.

5.4.8 ΚΑΤΑΣΒΕΣΗ - ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Η κατάσβεση των δασικών πυρκαγιών είναι συνδυασμός επιστήμης και τέχνης και χρησιμοποιεί σήμερα ένα σημαντικό αριθμό εργαλείων και μηχανών. Όμως τις περισσότερες φορές, την κατάσβεση πετυχαίνουμε με τη σωστή εκπαίδευση, την πείρα και την ικανότητα όλων όσων συμμετέχουν στην καταστολή μιας πυρκαγιάς (Κ. Καλαμποκίδης, 2000). Η κατάσβεση όμως μιας ενδεχόμενης πυρκαγιάς εγκυμονεί

κινδύνους για όσους ασχολούνται με αυτήν. Για το Κτήμα Συγγρού η κατάσβεση μπορεί να γίνει εύκολα και αποτελεσματικά σε συνεργασία με το Δημοτικό Συντονιστικό Κέντρο Διαχείρισης Δασικών Πυρκαγιών. Το κέντρο αυτό εφόσον λάβει στοιχεία που αφορούν το σημείο έναρξης της πυρκαγιάς θα παρέχει σε όλους τους συμμετέχοντες στην κατάσβεση, πληροφορίες για το μέτωπο, την έκταση, την περιμέτρό της κλπ και θα δίνει οδηγίες για τον τρόπο που χειρισμού και αντιμετώπισής της. Τα μέσα που αρκούν για την κατάσβεση μιας ενδεχόμενης πυρκαγιάς στο Κτήμα Συγγρού θα λέγαμε ότι είναι πυροσβεστικά μέσα εδάφους, δηλαδή πυροσβεστικά οχήματα, σκαπτικά, μπουλντόζες, αντλίες, σωλήνες, εργαλεία χειρός, πυροσβεστήρες πλάτης Κ.α. με πολύ καλά αποτελέσματα.

1. Επίσης όλοι ανεξαιρέτως όσοι ασχολούνται με την κατάσβεση της πυρκαγιάς θα πρέπει να εφαρμόζουν πιστά τις παρακάτω εντολές για την ασφάλεια κατά τη διαδικασία κατάσβεσής της (Θεοδωρίδης, 1997):
2. Κάνε την επίθεσή σου για την κατάσβεση της πυρκαγιάς αλλά εξασφάλισε πρώτα την ασφάλεια του προσωπικού
3. Ξεκίνα όλη τη δράση σου βασισμένος στις εντολές και στο σχέδιο δράσης που
4. έχεις πάρει από το Συντονιστικό Κέντρο
5. Σιγουρέψου ότι οι οδηγίες έχουν δοθεί και έχουν γίνει κατανοητές
6. Εξασφάλισε πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση της πυρκαγιάς
7. Να είσαι σε επικοινωνία με τα μέλη της ομάδας σου, τον επικεφαλής, και τις
8. γειτονικές σου δυνάμεις
9. Αναγνώρισε τις ζώνες ασφαλείας και δρόμους διαφυγής
10. Να διατηρείς τον έλεγχο της κατάστασης συνεχώς
11. Να είσαι πάντοτε σε ετοιμότητα, να είσαι ήρεμος, να έχεις ξεκάθαρο μυαλό και να δράς αποφασιστικά.

5.4.9 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η μεγάλη πυρκαγιά που εκδηλώθηκε το 1981, επέφερε όπως ήταν φυσικό μεγάλες καταστροφές στο οικοσύστημα του Κτήματος Συγγρού. Έκτοτε αρκετοί φορείς επιχείρησαν την αναδάσωσή του. Η βλάστηση της περιοχής μελέτης μπορεί ν' αναγεννηθεί φυσικά, όπως έχει γίνει σε αρκετά σημεία, αλλά επειδή επισέρχεται και ο ανθρώπινος παράγοντας που καταστρέφει αντί να δημιουργεί, η αναγεννημένη βλάστηση χρειάζεται περιποίηση. Όταν αναδασώνεται μία περιοχή πρέπει να

λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα φύλαξης και προστασίας της. Μέσω και πάλι του δημοτικού συντονιστικού κέντρου διαχείρισης πυρκαγιών και με τη βοήθεια των συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών μπορούν να επεξεργαστούν χαρτογραφικά επίπεδα της καμένης έκτασης από μία ενδεχόμενη πυρκαγιά και να δοθούν προτάσεις για τη μελλοντική αναδάσωσή του με ταχύτητα και οικονομία (Καλαμποκίδης, 2000).

5.4.10 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

Μετά από μια πυρκαγιά, εκτιμάμε το μέγεθος των συνεπειών και κάνουμε καταγραφή αυτών. Ένα από τα αποτελέσματα μιας φωτιάς είναι η διάβρωση του εδάφους. Η παράσυρσή του είναι τις περισσότερες φορές μια βραδεία πορεία που εξαρτάται κυρίως από την συχνότητα της επανάληψης των πυρκαγιών, την κλίση του εδάφους από το βαθμό καταστροφής της βλάστησης και τέλος το κλίμα (βροχές). Ανάλογα με τη σφοδρότητα καψίματος του εδάφους, διαπιστώνουμε αν είναι εφικτή ή όχι η φυσική αναγέννηση και κατά πόσο μπορούμε να επέμβουμε με τεχνητή, αφού το έδαφος έχει εκλείψει από οργανικές-χημικές ουσίες. Οι πυρκαγιές μπορούν και δρουν άμεσα και στην πανίδα.

Ακόμα και αν δεν νεκρώσουν κάποια ζώα, καταστρέφουν τις φωλιές τους, τις θέσεις που κρύβονται και την τροφή τους.

Τέλος, οι επιπτώσεις στην αισθητική του τοπίου είναι και αυτές εξίσου σημαντικές και μάλιστα σε ένα δάσος όπως αυτό του Κτήματος Συγγρού. Η ερήμωση των περιοχών αναψυχής είναι οπωσδήποτε άσχημο θέαμα αλλά το σημαντικότερο είναι ότι έχει επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου. Όταν μάλιστα πρόκειται για ένα πνεύμονα οξυγόνου της Αττικής όπως το Κτήμα Συγγρού, αντιλαμβάνεται κανείς τις αρνητικές συνέπειες μιας πυρκαγιάς σαν αυτή του 1981.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΤΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΟ «ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ»

Η ύπαρξη του φυσικού δάσους αναγνωρίζεται ως το πολυτιμότερο στοιχείο του «Κτήματος». Όλα τα μέτρα που θα ληφθούν πρέπει να έχουν ως στόχο την προστασία και την διατήρησή του είτε, εάν έχουν άλλο στόχο, να μην υπονομεύσουν την οικολογική ισορροπία στο δάσος.

Βέβαιο είναι ότι δεν θα πρέπει να αλλάξει ο χαρακτήρας του και από δάσος να μετατραπεί σε «πάρκο αναψυχής». Δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να δημιουργηθούν βαριές κατασκευές αναψυχής (εστιατόρια, καφέ κλπ) και να εμφανιστεί οποιαδήποτε ανάπτυξη εμπορικών χρήσεων, που θα αλλοιώσουν τον χαρακτήρα του και δεν θα εναρμονίζονται με το φυσικό περιβάλλον. Σε αυτά θα πρέπει να είμαστε αντίθετοι και να αγωνιστούμε δυναμικά, εφόσον χρειαστεί.

Με την ολοκλήρωση των εν εξελίξει πρωτοβουλιών είναι απαραίτητο να υπάρξει ουσιαστικός διάλογος για την προστασία του δάσους στον οποίο θα συμμετέχουν οι ενδιαφερόμενοι φορείς των όμορων δήμων. Όλοι εμείς που «αγαπάμε το δάσος» και επιθυμούμε την διάσωση του οικολογικού χαρακτήρα του κτήματος Συγγρού, ελπίζουμε ότι πια θα υπάρξουν ουσιαστικά αποτελέσματα και θα αναληφθούν επιτέλους οι δράσεις που θα προστατεύσουν έναν από τους ελάχιστους πια χώρους πρασίνου στην Αττική.

Εμείς πιστεύουμε στην αναγκαιότητα ενός ολοκληρωμένου διαχειριστικού σχεδίου ως απαραίτητο εργαλείο για το κτήμα Συγγρού και ελπίζουμε ότι το ΙΓΕ θα προχωρήσει στην διαμόρφωση ενός τέτοιου σχεδίου.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
«ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ»**

**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ**

Π.1 Νόμος 1650 της 15/16.10.86. Για την προστασία του περιβάλλοντος.- (Α' 160).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Άρθρο 1.

Σκοπός.

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση θεμελιωδών κανόνων και η καθιέρωση κριτηρίων και μηχανισμών για την προστασία του περιβάλλοντος, έτσι ώστε ο άνθρωπος, ως άτομο και ως μέλος του κοινωνικού συνόλου, να ζει σε ένα υψηλής ποιότητας περιβάλλον, μέσα στο οποίο να προστατεύεται η υγεία του και να ευνοείται η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

Η προστασία του περιβάλλοντος, θεμελιώδες και αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής και αναπτυξιακής διαδικασίας και πολιτικής, υλοποιείται κύρια μέσα από το δημοκρατικό προγραμματισμό.

2. Ειδικότερα, βασικοί στόχοι του νόμου αυτού είναι οι ακόλουθοι:

α) Η αποτροπή της ρύπανσης και γενικότερα της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και η λήψη όλων των αναγκαίων, για το σκοπό αυτόν, προληπτικών μέτρων.

β) Η διασφάλιση της ανθρώπινης υγείας και από τις διάφορες μορφές υποβάθμισης του περιβάλλοντος και ειδικότερα από τη ρύπανση και τις οχλήσεις.

γ) Η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης του εθνικού χώρου συνολικά και των επί μέρους γεωγραφικών και οικιστικών ενοτήτων του και μέσα από την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος.

δ) Η διασφάλιση της δυνατότητας ανανέωσης φυσικών πόρων και η ορθολογική αξιοποίηση των μη ανανεώσιμων ή σπάνιων σε σχέση με τις τωρινές και τις μελλοντικές ανάγκες και με κριτήρια την προστασία του περιβάλλοντος.

ε) Η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας των φυσικών οικοσυστημάτων και η διασφάλιση της αναπαραγωγικής τους ικανότητας.

στ) Η αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

3. Αναλυτικότερα, με τις διατάξεις του παρόντος νόμου επιδιώκονται.

α) Η προστασία του εδάφους και η λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε οι χρήσεις του να γίνονται σύμφωνα με τις φυσικές ιδιότητές του και την παραγωγική του ικανότητα.

β) Η προστασία των επιφανειακών και υπόγειων νερών θεωρούμενων ως φυσικών πόρων και ως οικοσυστημάτων.

γ) Η προστασία της ατμόσφαιρας.

δ) Η προστασία και διατήρηση της φύσης και του τοπίου και ιδιαίτερα περιοχών με μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική ή γεωμορφολογική αξία.

ε) Η προστασία των ακτών των θαλασσών, των όχθων των ποταμών, των λιμνών, του βυθού αυτών και των νησίδων ως φυσικών πόρων, ως στοιχείων οικοσυστημάτων και ως στοιχείων του τοπίου.

στ) Ο καθορισμός της επιθυμητής και της επιτρεπόμενης ποιότητας των φυσικών αποδεκτών καθώς και των κάθε είδους επιτρεπόμενων εκπομπών αποβλήτων, με την καθιέρωση και χρησιμοποίηση κατάλληλων παραμέτρων και οριακών τιμών, ώστε να μην προκαλείται υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με κριτήρια:

- την επιστημονική γνώση και εμπειρία

- την καλύτερη διαθέσιμη και οικονομικά εφικτή τεχνολογία.
 - τις τοπικές συνθήκες και ιδιομορφίες του περιβάλλοντος και του πληθυσμού καθώς επίσης και τις ανάγκες ανάπτυξης.
 - την προϋπάρχουσα διαμόρφωση συλλογικής χρήσης μιας περιοχής.
 - τα υφιστάμενα χωροταξικά και αναπτυξιακά σχέδια.
- ζ) Η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος μέσα από τη σωστή πληροφόρηση και εκπαίδευση.

Άρθρο 2.

Ορισμοί.

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως:

1. Περιβάλλον: το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.
2. Ρύπανση: η παρουσία στο περιβάλλον ρύπων, δηλαδή κάθε είδους ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας, σε ποσότητα, συγκέντρωση ή διάρκεια που μπορούν να προκαλέσουν αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωντανούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα ή υλικές ζημιές και γενικά να καταστήσουν το περιβάλλον ακατάλληλο για τις επιθυμητές χρήσεις του.
3. Μόλυνση: η μορφή ρύπανσης που χαρακτηρίζεται από την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών στο περιβάλλον ή δεικτών που υποδηλώνουν την πιθανότητα παρουσίας τέτοιων μικροοργανισμών.

4. Υποβάθμιση: η πρόκληση από ανθρώπινες δραστηριότητες ρύπανσης ή οποιασδήποτε άλλης μεταβολής στο περιβάλλον, η οποία είναι πιθανό να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία, στην ποιότητα ζωής και στην υγεία των κατοίκων, στην ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά και στις αισθητικές αξίες.
5. Προστασία του περιβάλλοντος: το σύνολο των ενεργειών, μέτρων και έργων που έχουν στόχο την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωσή του.
6. Οικοσύστημα: κάθε σύνολο βιοτικών και μη βιοτικών παραγόντων και στοιχείων του περιβάλλοντος που δρουν σε ορισμένο χώρο και βρίσκονται σε αλληλεπίδραση μεταξύ τους.
7. Φυσικός αποδέκτης: κάθε στοιχείο του περιβάλλοντος που χρησιμοποιείται για την τελική διάθεση των αποβλήτων.
8. Υγεία: η κατάσταση πλήρους φυσικής, διανοητικής και κοινωνικής ευεξίας του ατόμου ή του συνόλου του πληθυσμού.
9. Οικολογική ισορροπία: η σχετικά σταθερή σχέση που διαμορφώνεται με την πάροδο του χρόνου ανάμεσα στους παράγοντες και τα στοιχεία του περιβάλλοντος ενός οικοσυστήματος.
10. Φυσικοί πόροι: κάθε στοιχείο του περιβάλλοντος που χρησιμοποιείται ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον άνθρωπο για την ικανοποίηση των αναγκών του και αποτελεί αξία για το κοινωνικό σύνολο.
11. Απόβλητα: κάθε ποσότητα ρύπων (ουσιών, θορύβου, ακτινοβολίας ή άλλων μορφών ενέργειας) σε οποιαδήποτε φυσική κατάσταση ή αντικειμένων από τα οποία ο κάτοχός τους θέλει ή πρέπει ή υποχρεούται να απαλλαγεί, εφόσον είναι δυνατό να προκαλέσουν ρύπανση.

12. Διαχείριση αποβλήτων: το σύνολο των δραστηριοτήτων συλλογής, διαλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, επαναχρησιμοποίησης ή τελικής διάθεσης αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

13. Ουσίες: χημικά στοιχεία και οι ενώσεις τους όπως παρουσιάζονται στη φυσική τους κατάσταση ή όπως παράγονται δευτερογενώς.

14. Παρασκευάσματα: μείγματα ή διαλύματα που αποτελούνται από δύο ή περισσότερες ουσίες.

15. Επικίνδυνες ουσίες ή παρασκευάσματα: οι ουσίες ή τα παρασκευάσματα που είναι τοξικές, διαβρωτικές, ερεθιστικές, εκρηκτικές, εύφλεκτες, καρκινογόνες, μεταλλαξιόνες, ραδιενεργές ή άλλες ουσίες που έχουν την ιδιότητα να επιταχύνουν την καύση, να αλλοιώνουν την φυσική κατάσταση του νερού, του εδάφους ή του αέρα και να προσβάλλουν δυσμενώς τον άνθρωπο και όλα τα άλλα έμβια όντα καθώς και το φυσικό περιβάλλον.

16. Τοπίο: κάθε δυναμικό σύνολο βιοτικών και μη βιοτικών παραγόντων και στοιχείων του περιβάλλοντος που μεμονωμένα ή αλληλοεπιδρώντας σε συγκεκριμένο χώρο συνθέτουν μια οπτική εμπειρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

Άρθρο 18.

Αντικείμενο προστασίας και διατήρησης.

1. Η φύση και το τοπίο προστατεύονται και διατηρούνται, ώστε να διασφαλίζονται οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη

των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, η ιδιαιτερότητα ή η μοναδικότητά τους.

2. Χερσαίες, υδάτινες ή μικτού χαρακτήρα περιοχές, μεμονωμένα στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενα προστασίας και διατήρησης λόγω της οικολογικής γεωμορφολογικής, βιολογικής επιστημονικής ή αισθητικής σημασίας τους.

3. Οι περιοχές, τα στοιχεία ή τα σύνολα της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 19, ως:

- Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης.
- Περιοχές προστασίας της φύσης.
- Εθνικά πάρκα.
- Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί, προστατευόμενα τοπία και στοιχεία του τοπίου.
- Περιοχές οικοανάπτυξης.

4. Αν για την προστασία και διατήρηση των περιοχών, των στοιχείων ή των συνόλων της προηγούμενης παραγράφου, επιβάλλεται παράλληλα η εφαρμογή ορισμένων μέτρων σε γειτονικές εκτάσεις, οι παραπάνω περιοχές, τα στοιχεία ή τα σύνολα αποτελούν κεντρικό τμήμα μιας ευρύτερης περιοχής, στην οποία τα αναγκαία μέτρα προστασίας κλιμακώνονται κατά ζώνες.

"5. α, Τα αντικείμενα προστασίας και διατήρησης της παρ. 3 με τις ζώνες τους διέπονται από κανονισμούς διοίκησης και λειτουργίας, στους οποίους καθορίζονται τα αναγκαία μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας των προστατευόμενων αντικειμένων και εξειδικεύονται οι γενικοί όροι και περιορισμοί άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων, που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 21. Οι ανωτέρω κανονισμοί καταρτίζονται εντός

έτους από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 21 και εγκρίνονται με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β. Με τις ίδιες ή όμοιες υπουργικές αποφάσεις εγκρίνονται επίσης πενταετή Σχέδια Διαχείρισης των προστατευόμενων αντικειμένων της παραγράφου 3. Με τα Σχέδια Διαχείρισης προσδιορίζονται, στο πλαίσιο των γενικότερων όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στα προεδρικά διατάγματα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 21, οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την εφαρμογή των έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των κατά περίπτωση προστατευόμενων αντικειμένων. Τα Σχέδια Διαχείρισης συνοδεύονται από προγράμματα δράσης στα οποία εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και προγράμματα, οι φάσεις, το όστος, οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησής τους, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους και οι φορείς εφαρμογής τους. Οι διατάξεις της περιπτώσεως αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και για την κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης για τα προστατευόμενα είδη της χλωρίδας και πανίδας που αναφέρονται στο άρθρο 20, καθώς και για τους οικοτόπους που ορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση 33318/30281 28.12.1998 (ΦΕΚ 1289 Β' 128.12.1998)"

***Η παρ.5 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 του άρθρου 16 του Ν.2742/1999 (Α 207/7-10-1999)

6. Αντικείμενα προστασίας και διατήρησης, κατά την έννοια της παραγρ. 1 αποτελούν επίσης τα είδη της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η παρ.3 του άρθρου 6 του Ν.2242/1994 (Α 162) ορίζει ότι:

"Με την έναρξη εκπόνησης μελέτης προστασίας περιβάλλοντος και χωροταξικής μελέτης (άρθρα 18 έως 24 του ν. 1650/1986), καθώς και μελέτης Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (άρθρο 29 του ν. 1337/1983), ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστείλει τη χορήγηση οικοδομικών αδειών και τις

οικοδομικές εργασίες στην περιοχή μελέτης ή σε τμήματα αυτής. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναστολή επιβάλλεται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) έτος, το οποίο μπορεί να παραταθεί για ένα (1) έτος ακόμη, εφόσον διαπιστωθεί ότι οι εργασίες εκπόνησης των μελετών έχουν προοδεύσει σημαντικά."

Άρθρο 19.

Κριτήρια χαρακτηρισμού και αρχές προστασίας.

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου:

1. Ως περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης χαρακτηρίζονται εκτάσεις με εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικότοποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή άγριας πανίδας ή εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας. Στις περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να επιτρέπονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του οικείου κανονισμού, η διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών και η εκτέλεση εργασιών που αποσκοπούν στη διατήρηση των χαρακτηριστικών τους, εφόσον εξασφαλίζεται υψηλός βαθμός προστασίας.

2. Ως περιοχές προστασίας της φύσης χαρακτηρίζονται εκτάσεις μεγάλης οικολογικής ή βιολογικής αξίας. Στις περιοχές αυτές προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από κάθε δραστηριότητα ή επέμβαση που είναι δυνατό να μεταβάλει ή να αλλοιώσει τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να επιτρέπονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του οικείου κανονισμού, η εκτέλεση εργασιών, ερευνών και η άσκηση ασχολιών και δραστηριοτήτων, κυρίως παραδοσιακών, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους σκοπούς προστασίας. Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής μπορεί να δίδονται ειδικότερες ονομασίες ανάλογα με το συγκεκριμένο αντικείμενο και το σκοπό προστασίας.

3. Ως εθνικά πάρκα χαρακτηρίζονται εκτεταμένες χερσαίες, υδάτινες ή μικτού χαρακτήρα περιοχές, οι οποίες παραμένουν ανεπηρέαστες ή έχουν ελάχιστα επηρεαστεί από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και στις οποίες διατηρείται μεγάλος αριθμός και

ποικιλία αξιόλογων βιολογικών, οικολογικών, γεωμορφολογικών και αισθητικών στοιχείων.

Όταν το εθνικό πάρκο, ή μεγάλο τμήμα του καταλαμβάνει θαλάσσια περιοχή ή εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, μπορεί να χαρακτηρίζεται ειδικότερα ως θαλάσσιο πάρκο ή εθνικός δρυμός, αντίστοιχα. Ο χαρακτηρισμός περιοχών ως εθνικών πάρκων αποσκοπεί στη διαφύλαξη της φυσικής κληρονομιάς και στη διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας ευρύτερων περιοχών της χώρας με παράλληλη παροχή στο κοινό δυνατοτήτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και φυσιολατρικών δραστηριοτήτων. Για την εκπλήρωση των σκοπών αυτών λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα, ώστε οι περιοχές αυτές να προστατεύονται επαρκώς τόσο από φυσικές αιτίες υποβάθμισης όσο και από ανθρώπινες ενέργειες, επεμβάσεις και δραστηριότητες.

Στα εθνικά πάρκα επιτρέπεται να εκτελούνται έργα, να γίνονται έρευνες και να ασκούνται δραστηριότητες, κυρίως παραδοσιακού χαρακτήρα, με τους όρους και περιορισμούς που καθορίζονται ειδικότερα από τον οικείο κανονισμό λειτουργίας και διαχείρισης.

Τα εθνικά πάρκα είναι δυνατό να περιλαμβάνουν περιοχές των παρ. 1 και 2.

4. Ως προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί χαρακτηρίζονται λειτουργικά τμήματα της φύσης ή μεμονωμένα δημιουργήματά της που έχουν ιδιαίτερη επιστημονική, οικολογική ή αισθητική αξία ή συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία φυσικών πόρων, όπως δέντρα, συστάδες δέντρων και θάμνων, προστατευτική βλάστηση, παρόχθια και παράκτια βλάστηση, φυσικοί φράχτες, καταρράχτες, πηγές, φαράγγια, θίνες, ύφαλοι, σπηλιές, βράχοι, απολιθωμένα δάση, δέντρα ή τμήματά τους, παλαιοντολογικά ευρήματα, κοραλλιογενείς και γεωμορφολογικοί σχηματισμοί. Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί που έχουν μνημειακό χαρακτήρα χαρακτηρίζονται ειδικότερα ως διατηρητέα μνημεία της φύσης. Ως προστατευόμενα τοπία χαρακτηρίζονται περιοχές μεγάλης αισθητικής ή πολιτιστικής αξίας και εκτάσεις που είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για αναψυχή του κοινού ή συμβάλλουν στην προστασία ή αποδοτικότητα φυσικών πόρων λόγω των ιδιαίτερων φυσικών ή ανθρωπογενών χαρακτηριστικών τους. Στα προστατευόμενα τοπία μπορεί

να δίνονται με βάση τα κύρια χαρακτηριστικά τους, ειδικότερες ονομασίες, όπως αισθητικό δάσος, τοπίο άγριας φύσης, τοπίο αγροτικό, αστικό ή βιομηχανικό.

Ως προστατευόμενα στοιχεία του τοπίου χαρακτηρίζονται τμήματα ή συστατικά στοιχεία του τοπίου που έχουν ιδιαίτερη αισθητική ή πολιτιστική αξία ή συμβάλλουν στην προστασία ή αποδοτικότητα φυσικών πόρων λόγω των ιδιαίτερων φυσικών ή ανθρωπογενών χαρακτηριστικών τους, όπως αλσύλια, παραδοσιακές καλλιέργειες, αγροικίες, μονοπάτια, πέτρινοι φράχτες αναβαθμίδες, προστατευτικές φυτείες, κρήνες.

Ενέργειες ή δραστηριότητες που μπορούν να επιφέρουν καταστροφή, φθορά ή αλλοίωση των προστατευόμενων φυσικών σχηματισμών, των προστατευόμενων τοπίων ή στοιχείων του τοπίου απαγορεύονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις των οικείων κανονισμών.

5. Ως περιοχές οικοανάπτυξης χαρακτηρίζονται εκτεταμένες περιοχές που μπορούν να περιλαμβάνουν χωριά ή οικισμούς, εφόσον παρουσιάζουν ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου. Στις περιοχές αυτές επιδιώκεται:

α) Η προστασία και η βελτίωση των ιδιαίτερων φυσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών τους.

β) Η ενίσχυση των παραδοσιακών ασχολιών και δραστηριοτήτων που μπορεί να επιτευχθεί και με την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό των μεθόδων και των συνθηκών της τοπικής οικονομίας. Στις περιοχές οικοανάπτυξης μπορούν να ασκούνται μικρής κλίμακας παραγωγικές δραστηριότητες, οι οποίες προσαρμόζονται στο φυσικό περιβάλλον και στην τοπική αρχιτεκτονική. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ανάπτυξη του αγροτουρισμού με χρησιμοποίηση αγροτικών κατοικιών, ξενώνων, κάμπινγκ και άλλων κατασκευών. Βιομηχανικές δραστηριότητες είναι δυνατό να επιτρέπονται, εφ' όσον ευνοούν την οικονομική αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών και δεν προκαλούν υποβάθμιση του περιβάλλοντος ασυμβίβαστη με το χαρακτήρα των περιοχών αυτών.

γ) Η εκπαίδευση και η μύηση του κοινού στους τρόπους και στις μεθόδους αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπινων δραστηριοτήτων και φυσικών διεργασιών.

δ) Η ανάπαυση και η αναψυχή του κοινού.

Οι παραπάνω σκοποί πραγματοποιούνται με βάση ειδικά σχέδια ανάπτυξης και διαχείρισης. Οι περιοχές οικοανάπτυξης είναι δυνατό να περιλαμβάνουν περιοχές των παραγράφων 1 και 2.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η παρ.3 του άρθρου 6 του Ν.2242/1994 (Α 162) ορίζει ότι:

"Με την έναρξη εκπόνησης μελέτης προστασίας περιβάλλοντος και χωροταξικής μελέτης (άρθρα 18 έως 24 του ν. 1650/1986), καθώς και μελέτης Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (άρθρο 29 του ν. 1337/1983), ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστείλει τη χορήγηση οικοδομικών αδειών και τις οικοδομικές εργασίες Στην περιοχή μελέτης ή σε τμήματα αυτής. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναστολή επιβάλλεται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) έτος, το οποίο μπορεί να παραταθεί για ένα (1) έτος ακόμη, εφόσον διαπιστωθεί ότι οι εργασίες εκπόνησης των μελετών έχουν προοδεύσει σημαντικά."

Άρθρο 20

Προστασία και διατήρηση των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας

1. Τα είδη της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας προστατεύονται και διατηρούνται μαζί με τη βιοκοινότητα και το βιότοπο ή οικότοπό τους, ως βιογενετικά αποθέματα και ως συστατικά στοιχεία των οικοσυστημάτων. Ιδιαίτερα προστατεύονται και διατηρούνται είδη που είναι σπάνια ή απειλούνται με εξαφάνιση, είδη των οποίων ο πληθυσμός, χωρίς να διατρέχει άμεσο κίνδυνο εξαφάνισης, εμφανίζει τάση μείωσης λόγω υποβάθμισης των βιοτόπων του είδους ή υπερεκμετάλλευσής του, καθώς και είδη

που έχουν ιδιαίτερη οικολογική, επιστημονική, γενετική, παραδοσιακή ή οικονομική αξία.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, η οποία εκδίδεται μέσα σε δύο χρόνια από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταρτίζονται κατάλογοι των ιδιαίτερα προστατευόμενων ειδών κατά κατηγορία προστασίας και καθορίζονται περιορισμοί, απαγορεύσεις, όροι και μέτρα για την προστασία τους καθώς και οι όροι διεξαγωγής επιστημονικών ερευνών πάνω στα είδη αυτά και ρυθμίζονται τα σχετικά με τη συνεργασία των συναρμόδιων υπηρεσιών και των ενδιαφερόμενων φορέων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση μπορεί να τροποποιούνται ή να συμπληρώνονται οι παραπάνω κατάλογοι, περιορισμοί, απαγορεύσεις και όροι.

3. Η άσκηση της γεωργίας, της δασοπονίας, της θήρας και της αλιείας καθώς επίσης η φυτοπροστασία και η υγειονομική προστασία των ζώων εναρμονίζονται με τις ανάγκες προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζονται οι αναγκαίοι προς τούτο όροι και προϋποθέσεις και κάθε άλλη συναφής με τα θέματα αυτά λεπτομέρεια.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η παρ.3 του άρθρου 6 του Ν.2242/1994 (Α 162) ορίζει ότι:

"Με την έναρξη εκπόνησης μελέτης προστασίας περιβάλλοντος και χωροταξικής μελέτης (άρθρα 18 έως 24 του ν. 1650/1986), καθώς και μελέτης Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (άρθρο 29 του ν. 1337/1983), ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστείλει τη χορήγηση οικοδομικών αδειών και τις οικοδομικές εργασίες στην περιοχή μελέτης ή σε τμήματα αυτής. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναστολή επιβάλλεται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) έτος, το οποίο μπορεί να παραταθεί για ένα (1) έτος ακόμη, εφόσον διαπιστωθεί ότι οι εργασίες εκπόνησης των μελετών έχουν προοδεύσει σημαντικά."

Άρθρο 21

Χαρακτηρισμός περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου.

1. Ο χαρακτηρισμός περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου, σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19 και ο καθορισμός των ορίων τους και των τυχόν ζωνών προστασίας τους γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, σε εφαρμογή περιφερειακού ή νομαρχιακού ή ειδικού χωροταξιακού σχεδίου ή γενικού πολεοδομικού σχεδίου ή ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης. Σε κάθε περίπτωση η σύνταξη ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης είναι απαραίτητη για την τεκμηρίωση της σημασίας του προστατευτέου αντικειμένου και τη σκοπιμότητα των προτεινόμενων μέτρων προστασίας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζεται η διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των ειδικών αυτών περιβαλλοντικών μελετών και το περιεχόμενό τους. Ειδικά ο χαρακτηρισμός και ο καθορισμός των ορίων και των τυχόν ζωνών προστασίας, περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου, που περιλαμβάνονται σε Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), γίνεται με την πράξη καθορισμού της Ζ.Ο.Ε. και με τη διαδικασία του άρθρου 29 του ν. 1337/1983, όπως ισχύει.

"2. Με το παραπάνω προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι αναγκαίοι για την προστασία του συγκεκριμένου αντικειμένου γενικοί όροι, απαγορεύσεις και περιορισμοί στις χρήσεις γης, στη δόμηση και στην κατάτμηση ακινήτων, καθώς και στην εγκατάσταση και άσκηση Ι δραστηριοτήτων και στην εκτέλεση έργων. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να προβλέπεται η υποχρέωση σύνταξης μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για έργα ή δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων του άρθρου 3 του παρόντος νόμου"

***Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 του άρθρου 16 του Ν.2742/1999 (Α 207/7-10-1999)

3. Τα σχέδια των προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπεται στις παραγρ. 1 και 2 ανακοινώνονται πριν από την οριστική διατύπωσή τους στους ενδιαφερομένους. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία της ανακοίνωσης των σχεδίων και της υποβολής των προτάσεων ή αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

"4. α. Τα προεδρικά διατάγματα των παραγράφων 1 και 2, καθώς και οι Κανονισμοί Διοίκησης και Λειτουργίας και τα Σχέδια Διαχείρισης των προστατευόμενων αντικειμένων αναθεωρούνται από πενταετία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην επόμενη περίπτωση. Στο χρονικό αυτό διάστημα, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η τροποποίησή τους, μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του Φορέα Διαχείρισης, εφόσον έχει συσταθεί, ή των υπηρεσιών ή νομικών προσώπων στα οποία έχει ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα: α) για την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων που σχετίζονται με την προστασία της περιοχής.

β) για την προσαρμογή τους σε υποδείξεις και παρατηρήσεις της ετήσιας έκθεσης αξιολόγησης της επόμενης περιπτώσεως.

γ) για να εκτελεσθούν έργα και μέτρα ιδιαίτερα σημαντικό για την προστασία και διαχείριση της περιοχής.

β. Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής των ρυθμίσεων των προεδρικών διαταγμάτων των παραγράφων 1 και 2, καθώς και των Κανονισμών Διοίκησης και λειτουργίας και των Σχεδίων Διαχείρισης της παραγράφου 5 του άρθρου 18, γίνεται είτε από τον οικείο Φορέα Διαχείρισης, εφόσον έχει συσταθεί, είτε από τις υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα. Για το σκοπό αυτόν, τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου συντάσσουν ετήσια έκθεση αξιολόγησης που κοινοποιείται με μέριμνό τους στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και στο Υπουργείο Γεωργίας, καθώς και σε άλλα Υπουργεία των οποίων οι αρμοδιότητες εμπίπτουν στην περιοχή του προστατευόμενου κατά περίπτωση αντικείμενου. Η έκθεση αυτή μπορεί να κοινοποιείται επίσης σε οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η δραστηριότητα εκτείνεται στην περιοχή διαχείρισης, στις αρμόδιες υπηρεσίες της οικείας περιφέρειας και στους

οικείους οργανισμούς αυτοδιοίκησης και των δυο βαθμίδων , προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη κατά την επεξεργασία μέτρων, δράσεων, ενεργειών και ρυθμίσεων αρμοδιότητάς τους, που προωθούν την αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών προεδρικών διαταγμάτων, κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας και σχεδίων διαχείρισης."

***Η παρ.4 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.3του άρθρου 16 του Ν.2742/1999 (Α 207/7-10-1999)

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να μεταβιβάζεται στον οικείο νομάρχη η αρμοδιότητα χαρακτηρισμού, σύμφωνα με την παραγρ. 1, συγκεκριμένου αντικειμένου και καθορισμού των ορίων και των τυχόν ζωνών προστασίας του, καθώς και η αρμοδιότητα καθορισμού, για το αντικείμενο αυτό, των θεμάτων που αναφέρονται στην παράγρ. 2.

6. Για περιοχές, στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, για τα οποία έχει αρχίσει η διαδικασία χαρακτηρισμού τους και εωσότου εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα, που προβλέπεται στην παράγρ. 1, μπορεί να καθορίζονται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, απαγορεύσεις, όροι και περιορισμοί για επεμβάσεις και δραστηριότητες που είναι δυνατό να έχουν βλαπτικά αποτελέσματα για τις παραπάνω περιοχές, στοιχεία ή σύνολα. Η ισχύς της υπουργικής αυτής απόφασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο έτη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται, με όμοια υπουργική απόφαση, για ένα ακόμη έτος.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Κατά το άρθρο 6, παρ.4, εδ.γ' του Ν.2052/1992 (Α 94):

"Η κατάρτιση και εφαρμογή των ειδικών σχεδίων ανάπτυξης ή διαχείρισης των περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου που χαρακτηρίζονται ως προστατευόμενα βάσει των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, μπορεί να ανατίθεται σε φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, που έχουν διακριθεί για το έργο τους στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και διαθέτουν την κατάλληλη επιστημονική και τεχνική υποδομή. Η

ανάθεση γίνεται με σύμβαση μεταξύ του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του φορέα. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού εξειδικεύονται τα κριτήρια επιλογής του φορέα (εμπειρία, τεχνική, επιστημονική υποδομή κ.λπ.) και καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης από το φορέα των πιο πάνω αρμοδιοτήτων, οι όροι της σύμβασης που συνάπτεται, ο τρόπος και η διαδικασία άσκησης από το φορέα των πιο πάνω αρμοδιοτήτων, οι όροι της σύμβασης που συνάπτεται, ο τρόπος και η διαδικασία εποπτείας και ελέγχου από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. επί του φορέα, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια".

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η παρ.3 του άρθρου 6 του Ν.2242/1994 (Α 162) ορίζει ότι:

"Με την έναρξη εκπόνησης μελέτης προστασίας περιβάλλοντος και χωροταξικής μελέτης (άρθρα 18 έως 24 του ν. 1650/1986), καθώς και μελέτης Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (άρθρο 29 του ν. 1337/1983), ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστείλει τη χορήγηση οικοδομικών αδειών και τις οικοδομικές εργασίες στην περιοχή μελέτης ή σε τμήματα αυτής. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναστολή επιβάλλεται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) έτος, το οποίο μπορεί να παραταθεί για ένα (1) έτος ακόμη, εφόσον διαπιστωθεί ότι οι εργασίες εκπόνησης των μελετών έχουν προοδεύσει σημαντικά."

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Σύμφωνα με την παρ.12 άρθρ.4 Ν.2508/1997:

" 12. Οι διατάξεις των άρθρων 21 και 23 του ν. 1650/1986 και 91 του ν. 1892/1990 δεν θίγονται. Ο χαρακτηρισμός περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου, καθώς και ο καθορισμός ζωνών ειδικών περιβαλλοντικών ενισχύσεων με βάση τα ως άνω άρθρα 21 και 23 πρέπει να εναρμονίζεται προς τις τυχόν υφιστάμενες κατευθύνσεις ή προτάσεις των χωροταξικών σχεδίων, καθώς και προς την πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης και τις γενικές κατευθύνσεις, που περιέχονται στα Γ.Π.Σ. και στα Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., τα οποία εγκρίνονται κατ'εφαρμογή του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση που η ειδική μελέτη του άρθρου 23 του ν. 1650/1986 απαιτεί μέτρα ή ρυθμίσεις που μεταβάλλουν τις προτεινόμενες από τα παραπάνω σχέδια χρήσεις γης

και ειδικότερους όρους και περιορισμούς, επιβάλλεται η τροποποίηση των σχεδίων αυτών σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής ειδικής μελέτης".

"7. Στη διαδικασία του άρθρου αυτού υπάγεται εφεξής κάθε νέος χαρακτηρισμός εθνικών δρυμών, αισθητικών δασών και διατηρητέων μνημείων της φύσης, καθώς και κάθε τροποποίηση των ορίων και καθορισμός των αναγκαίων όρων και περιορισμών προστασίας των εθνικών δρυμών, αισθητικών δασών και διατηρητέων μνημείων της φύσης που έχουν χαρακτηριστεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 78 του ν.δ. 86/1969, όπως αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν.δ. 996/1971."

***Η παρ.7 προστέθηκε με την παρ.4 του άρθρου 16 του Ν.2742/1999 (Α 207/7-10-1999)

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλ. άρθρ.15 Ν.2742/1999 σχ. με φορείς διαχείρισης.

Άρθρο 22

Οικονομικές ρυθμίσεις

1. Αν οι επιβαλλόμενοι κατά τα προηγούμενα άρθρα του παρόντος κεφαλαίου όροι, περιορισμοί και απαγορεύσεις είναι εξαιρετικά επαχθείς, με αποτέλεσμα να παρακωλύεται υπέρμετρα η άσκηση των εξουσιών που απορρέουν από την κυριότητα, ενόψει του χαρακτήρα και του περιορισμού της ιδιοκτησίας, το Δημόσιο, ύστερα από αίτηση των θιγομένων, μπορεί, κατά το μέτρο του δυνατού, να αποδεχθεί είτε την ανταλλαγή των ιδιωτικών εκτάσεων με εκτάσεις του Δημοσίου είτε την παραχώρηση κατά χρήση στους θιγομένους δημόσιων εκτάσεων σε παραπλήσιες περιοχές για ανάλογη χρήση ή εκμετάλλευση είτε την καταβολή εφάπαξ ή περιοδικής αποζημίωσης, για τον προσδιορισμό της οποίας λαμβάνεται υπόψη η υφιστάμενη χρήση της ιδιωτικής έκτασης, είτε τη μεταφορά συντελεστή δόμησης σε άλλη ιδιοκτησία, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του ν. 880/1979 (ΦΕΚ 58).

2. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση ιδιωτικών εκτάσεων υπέρ του Δημοσίου, εφ' όσον είναι απολύτως αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού των άρθρων 18, 19 και

20, ο οποίος αναγνωρίζεται ως σκοπός δημόσιας ωφέλειας. Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών των Υπουργείων Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία συνοδεύεται από μελέτη αναγκαιότητας της απαλλοτρίωσης. Η απαλλοτρίωση συντελείται με την επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, η οποία βαρύνεται με την καταβολή της αποζημίωσης και των άλλων δαπανών.

3. Για υλικές ζημιές που προκαλούνται σε γεωργικές, κτηνοτροφικές ή άλλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις ή εγκαταστάσεις ή σε αλιευτικά εργαλεία από είδη της άγριας πανίδας που έχουν χαρακτηριστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20, ως σπάνια ή απειλούμενα με εξαφάνιση, μπορούν να χορηγούνται, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, αποζημιώσεις, επιδοτήσεις ή άλλες κατά περίπτωση παροχές. Η εκτίμηση των ζημιών γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας και η καταβολή των αποζημιώσεων από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών του ίδιου υπουργείου ή από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ορίζονται οι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία και οι λοιποί όροι για τη χορήγηση των οικονομικών αντισταθμισμάτων, των αποζημιώσεων ή επιδοτήσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 3.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη έκθεση της αρμόδιας κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου, μπορεί να ορίζονται, λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους, περιοχές της Χώρας, οικισμοί ή τμήματα οικισμών στα οποία σε περίπτωση χρήσεων των ακινήτων διαφορετικών από εκείνες που προβλέπονται από τις ισχύουσες στην περιοχή πολεοδομικές διατάξεις, επιβάλλεται η σφράγιση τους μέχρι ένα χρόνο και σε περίπτωση υποτροπής οριστικά πέραν από την επιβολή άλλων κυρώσεων που προβλέπουν οι εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις. Στις πιο πάνω περιοχές για κάθε χρήση ή αλλαγή χρήσεως ακινήτου απαιτείται η βεβαίωση της οικείας

πολεοδομικής υπηρεσίας ότι η συγκεκριμένη χρήση είναι σύμφωνη με τις προβλεπόμενες από τις ισχύουσες για την περιοχή χρήσεις. Η βεβαίωση αυτή είναι πέραν από τα τυχόν απαιτούμενα από άλλες διατάξεις σχετικά δικαιολογητικά.

6. Η σφράγιση επιβάλλεται με απόφαση της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας και εκτελείται με μέριμνα της οικείας αστυνομικής αρχής.

7. Αυτοί που από πρόθεση ή αυτογνωμότως καταστρέφουν ή βλάπτουν σφραγίδα που τοποθετείται από την αστυνομική αρχή σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με σκοπό τη συνέχιση της λειτουργίας του ακινήτου ή όσοι με οποιοδήποτε τρόπο ματαιώνουν τη σφράγιση ή θέτουν σε λειτουργία το ακίνητο μετά τη σφράγιση τιμωρούνται με τις ποινές του άρθρου 178 του ποινικού κώδικα.

8. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία διαπίστωσης της παράβασης, ο τρόπος και η διαδικασία σφράγισης του κτίσματος, η τυχόν υποβολή ενστάσεων κατά της απόφασης σφράγισης, η εκδίκασή τους, τα όργανα κρίσεως και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

***ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Η παρ.3 του άρθρου 6 του Ν.2242/1994 (Α 162) ορίζει ότι:

"Με την έναρξη εκπόνησης μελέτης προστασίας περιβάλλοντος και χωροταξικής μελέτης (άρθρα 18 έως 24 του ν. 1650/1986), καθώς και μελέτης Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (άρθρο 29 του ν. 1337/1983), ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να αναστείλει τη χορήγηση οικοδομικών αδειών και τις οικοδομικές εργασίες στην περιοχή μελέτης ή σε τμήματα αυτής. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο αναστολή επιβάλλεται για χρονικό διάστημα μέχρι ένα (1) έτος, το οποίο μπορεί να παραταθεί για ένα (1) έτος ακόμη, εφόσον διαπιστωθεί ότι οι εργασίες εκπόνησης των μελετών έχουν προοδεύσει σημαντικά."

Π.2 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ WWF ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

Αξίες, προβλήματα, μέτρα διαχείρισης:

αποτελέσματα έρευνας για τις απόψεις των επισκεπτών.

A. Εισαγωγικό σημείωμα.

Το WWF Ελλάς, στα πλαίσια της πρωτοβουλίας του να συντάξει σχέδιο διαχείρισης για το Κτήμα Συγγρού, έκρινε σκόπιμο να πραγματοποιήσει μια μικρή έρευνα για την καταγραφή των απόψεων και στάσεων των επισκεπτών αυτού του χώρου. Όπως είναι γνωστό, η υφιστάμενη κατάσταση του Κτήματος και τα ποικίλα σχέδια που έχουν κατά καιρούς προταθεί για το Κτήμα Συγγρού, έχουν προκαλέσει έντονες συζητήσεις κατά τις οποίες έχουν εκφραστεί οι απόψεις οργανωμένων φορέων (του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών, των περιβαλλοντικών οργανώσεων, των όμορων Δήμων κ.λπ.). Ποτέ όμως δεν είχε γίνει μια προσπάθεια καταγραφής των απόψεων των επισκεπτών.

Το WWF Ελλάς θέλησε να δώσει τον λόγο και στους επισκέπτες μια και αποτελούν μια σημαντική ομάδα πολιτών από την οποία θα εξαρτηθεί η επιτυχής ή όχι εφαρμογή οποιουδήποτε σχεδίου διαχείρισης. Άλλωστε σήμερα πια αναγνωρίζεται διεθνώς η αναγκαιότητα της συμμετοχής των πολιτών σε θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος. Συνεπώς προς αυτή την αρχή της συμμετοχικότητας, η οργάνωση συνέταξε και κυκλοφόρησε ερωτηματολόγιο καταγραφής των απόψεων των επισκεπτών σχετικά με τις αξίες, τα προβλήματα και τα μέτρα διαχείρισης στο Κτήμα Συγγρού.

Στο εισαγωγικό σημείωμα του ερωτηματολογίου δίνονταν στους ερωτώμενους οι απαραίτητες διευκρινήσεις για τους αδιαπραγμάτευτους όρους στη διαχείριση του Κτήματος Συγγρού και τους στόχους που έχει θέσει η οργάνωση για το διαχειριστικό σχέδιο. Έτσι οι ερωτώμενοι πληροφορούνταν για τους σκοπούς του Κληροδοτήματος που είναι απαράβατοι και την προτεραιότητα που δίνει το διαχειριστικό σχέδιο του WWF Ελλάς στη διατήρηση της οικολογικής σημασίας του Κτήματος. Στο ίδιο σημείωμα επίσης διευκρινιζόταν ότι η οργάνωση δε θα δεχόταν

άκριτα τις απόψεις της πλειοψηφίας, αν οι επιλογές της ήταν αντίθετες με το Κληροδόμημα και το στόχο του διαχειριστικού σχεδίου.

Το ερωτηματολόγιο προκάλεσε θετικά σχόλια από πολλούς πολίτες που αντιλήφθηκαν αυτή την πρωτοβουλία του WWF Ελλάς ως την απαρχή ενός ουσιαστικού διαλόγου που θα οδηγήσει στην επίλυση των προβλημάτων και την προστασία αυτού του πολύτιμου πνεύμονα πρασίνου της Αττικής. Υπήρξαν όμως και αντιδράσεις. Κύριο επιχείρημα ήταν ότι το ερωτηματολόγιο θα αποτελούσε άλλοθι για αναπτυξιακά σχέδια ασύμβατα με τους σκοπούς του Κληροδοτήματος και την προστασία του δάσους. Εκφράστηκε επίσης η ανησυχία ότι, με μια ερώτηση που αφορούσε την αποστολή του Κτήματος, ετίθετο σε αμφισβήτηση το Κληροδόμημα. Ωστόσο αφενός με το εισαγωγικό σημείωμα οι ερωτώμενοι πληροφορούνταν για τους αδιαπραγμάτευτους όρους διαχείρισης του Κτήματος και τους στόχους του WWF Ελλάς και αφετέρου η συγκεκριμένη ερώτηση αφορούσε τους στόχους της καθημερινής διαχείρισης του Κτήματος και όχι το Κληροδόμημα. Αφορούσε δράσεις που γίνονται έτσι κι αλλιώς σήμερα στο Κτήμα (δράσεις διαχείρισης των φυσικών και τεχνητών οικοσυστημάτων, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, δραστηριότητες αναψυχής και πολιτισμού κ.α.). Άλλωστε σε όλα της τα κείμενα η οργάνωση διευκρίνιζε ότι σέβεται απόλυτα το Κληροδόμημα χάρη στο οποίο έχει προστατευτεί ως τώρα το Κτήμα από ανάρμοστα σχέδια ανάπτυξης.

B. Η ταυτότητα της έρευνας.

Το ερωτηματολόγιο χωριζόταν σε δυο μέρη. Το πρώτο περιλάμβανε ερωτήσεις που αφορούσαν το προφίλ των επισκεπτών (ηλικία, φύλο, προέλευση κ.λπ.) ενώ το δεύτερο ερωτήσεις για τις αξίες, τα προβλήματα και τα μέτρα διαχείρισης του Κτήματος. Δόθηκε προσοχή ώστε οι πολλαπλές απαντήσεις να περιλαμβάνουν επιλογές που να εκφράζουν όλο το φάσμα των αξιών, προβλημάτων και απόψεων που έχουν κατά καιρούς εκφραστεί. Κατά συνέπεια, οι απαντήσεις δεν ταυτίζονταν απαραίτητα με τις θέσεις της οργάνωσης. Αντίθετα, ήταν επιλεγμένες έτσι ώστε να απηχούν διαφορετικές απόψεις ώστε να γίνει κατανοητό πού ακριβώς τοποθετούνται οι επισκέπτες. Φυσικά οι απόψεις που ήταν εντελώς ασύμβατες με το Κληροδόμημα και την προστασία του Κτήματος παραλήφθηκαν. Υπήρχαν και επιλογές που θα ήταν αποδεκτές υπό όρους. Οι όροι αυτοί περιγράφηκαν συνοπτικά σε υποσημειώσεις.

Υπήρχε επίσης η δυνατότητα σε κάθε ερώτηση να καταγράψει ο ερωτώμενος ιδέες και απόψεις που πιθανόν δεν περιλαμβάνονταν στις επιλογές.

Η έρευνα διήρκεσε δύομιση μήνες περίπου, από τα τέλη Φεβρουαρίου μέχρι τα μέσα Μαΐου, κατά την διάρκεια των οποίων συλλέχθηκαν 364 απαντημένα ερωτηματολόγια. Η μέθοδος δειγματοληψίας των ερωτηθέντων δεν ήταν επιστημονική λόγω του περιορισμένου χρόνου και των περιορισμένων οικονομικών πόρων που μπορούσε να διαθέσει το WWF Ελλάς. (Υπενθυμίζεται ότι η οργάνωση προσφέρει εθελοντικά το έργο της για την επόνηση του διαχειριστικού σχεδίου). Δεν μπορούμε, κατά συνέπεια, να τεκμηριώσουμε ότι το δείγμα του κοινού που απάντησε είναι αντιπροσωπευτικό. Ωστόσο πιστεύουμε ότι η έρευνα αυτή αποδίδει τις γενικές τάσεις και τις επιλογές των επισκεπτών. Γι αυτό, στο κείμενο αυτό, παραθέτουμε τα αποτελέσματα μαζί με τα στατιστικά στοιχεία που προέκυψαν.

Το ερωτηματολόγιο απευθυνόταν στους επισκέπτες του Κτήματος και διανεμήθηκε μέσω των τριών Δημαρχείων της περιοχής (Αμαρουσίου, Κηφισιάς και Μελισσίων), μέσω της τοπικής εφημερίδας ΛΟΥΗΣ, μέσω της περιβαλλοντικής ομάδας του 3ου Γυμνασίου Αμαρουσίου που το προώθησε σε κατοίκους της περιοχής και μέσω του διαδικτύου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση του WWF Ελλάς. Προωθήκε επίσης από κάποια τοπικά καταστήματα στο Μαρούσι και κάποιες τοπικές εφημερίδες που παρέπεμψαν στην ηλεκτρονική διεύθυνση του WWF Ελλάς. Τέλος, στάλθηκε στα μέλη της οργάνωσης που κατοικούν στην ευρύτερη περιοχή του Κτήματος Συγγρού.

Η διανομή του ερωτηματολογίου και η διαδικασία σύνταξης του διαχειριστικού σχεδίου ανεστάλησαν στα μέσα Μαΐου λόγω της άρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εποπτεύει τη διαχειριστική αρχή του Κτήματος Συγγρού (το Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών), να αποδεχτεί την εθελοντική προσφορά της οργάνωσης.

Γ. Αποτελέσματα της έρευνας.

1. Προφίλ επισκεπτών και επίσκεψης στο Κτήμα Συγγρού.

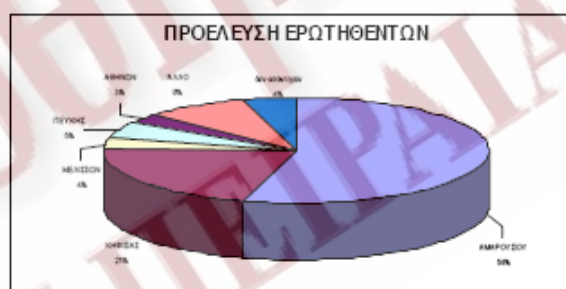
Το 68% επισκεπτών του Κτήματος Συγγρού (που απάντησαν το ερωτηματολόγιο) είναι μεταξύ 26 και 55 ετών, ενώ ένα 5% είναι άνω των 65 Ετών και ένα 8% είναι κάτω των 16 ετών. Ως προς το φύλο, το 54% είναι γυναίκες και το 45% είναι άνδρες. Το 68% είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

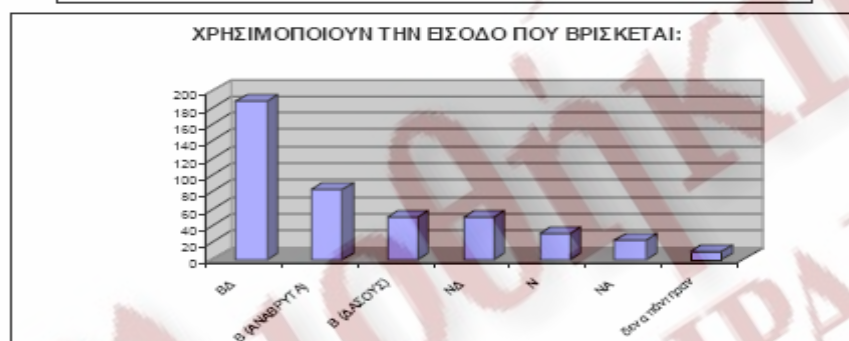
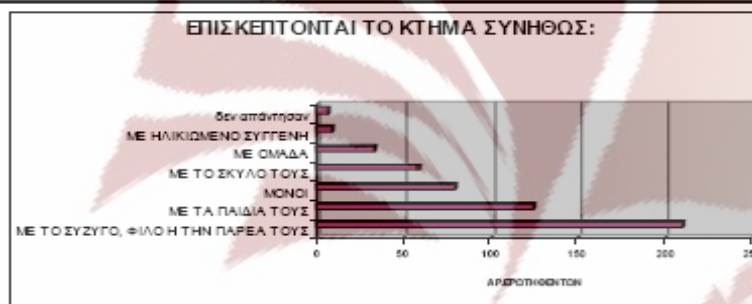

Το 84% είναι κάτοικοι των τριωνόμων Δήμων (Αμαρουσίου, Κηφισίας και Μελισσίων) Δήμου Πεύκης ενώ οι υπόλοιποι είναι κάτοικοι του Δήμου Αθηναίων και άλλων Δήμων.

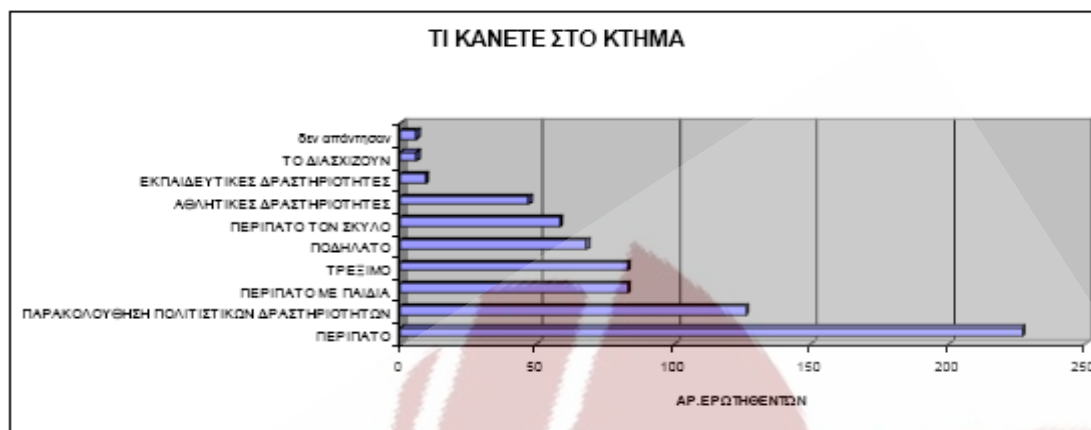
Το 76% επισκέπτονται το Κτήμα τουλάχιστο 4 φορές τον χρόνο (από αυτούς το 29% το επισκέπτεται τουλάχιστο μια φορά την εβδομάδα), συνήθως Σαββατοκύριακα (62%), με φίλους, σύντροφο, παιδί ή σκύλο (78%) ή και κάποτε μόνοι (22%).

Η πλειοψηφία χρησιμοποιεί τη ΒΔ και Β είσοδο, από Αναβρύτα (74%), ενώ η Β είσοδος από την οδό Δάσους και η ΝΔ είσοδος χρησιμοποιούνται από ένα 13% και 14% των επισκεπτών αντίστοιχα.

Η κύρια δραστηριότητα είναι ο περίπατος και ακολουθεί η παρακολούθηση πολιτιστικών δραστηριοτήτων (στο θέατρο Αναβρύτων) με 35%. Ακολουθεί το τρέξιμο (23%), το ποδήλατο (19%) και οι αθλητικές δραστηριότητες (13%).

Συμπερασματικά οι επισκέπτες (που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο) είναι άνδρες και γυναίκες υψηλού μορφωτικού επιπέδου, νέοι και μεσήλικες και κάτοικοι της γύρω περιοχής. Επισκέπτονται τακτικά το Κτήμα, κυρίως Σαββατοκύριακα και χρησιμοποιούν κυρίως τις Βόρειες εισόδους (ΒΔ και Αναβρύτων). Έρχονται κυρίως για να κάνουν περίπατο με τη συντροφιά, το παιδί ή τον σκύλο τους και να παρακολουθήσουν πολιτιστικές δραστηριότητες (συναυλίες στο θέατρο Αναβρύτων).

2. Οι αξίες, τα προβλήματα και τα μέτρα διαχείρισης.

Είναι σαφές από τις απαντήσεις των επισκεπτών ότι το πιο σημαντικό, γι αυτούς, στοιχείο του Κτήματος Συγγρού είναι το φυσικό δάσος (το 96,08% ιεράρχησε το δάσος ως το πιο σημαντικό από όλα τα άλλα στοιχεία. Αμέσως μετά αξιολογείται η «ησυχία και οι ήχοι της φύσης» (80,06%) και ακολουθεί το δίκτυο μονοπατιών (54,44%). Ως πολύ σημαντικά στοιχεία όμως θεωρούνται και τα ιστορικά κτίρια, το δίκτυο δρόμων για ποδήλατο και οι γεωργικές εκτάσεις. Τελευταία στην ιεραρχία έρχονται το αμφιθέατρο και οι αθλητικές εγκαταστάσεις.

ΦΥΣΙΚΟ ΔΑΣΟΣ	1,1
ΗΣΥΧΙΑ ΚΑΙ ΗΧΟΥΣ ΦΥΣΗΣ	1,4
ΔΙΚΤΥΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ	2,08
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	2,68
ΔΙΚΤ. ΔΡΟΜΩΝ ΓΙΑ ΠΟΔΗΛΑΤΟ	2,71
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	2,86
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ	3,02
ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	3,7

ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΚΤΗΜΑ (1 πιο σημαντικό, 7 λιγότερο σημαντικό)

(ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΑ)	1	2	3	4	5	6	7
ΦΥΣΙΚΟ ΔΑΣΟΣ	96,08%	1,96%	0,84%	0,00%	0,00%	0,00%	1,12%
ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	28,66%	22,99%	16,72%	13,73%	6,57%	5,97%	5,37%
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ	35,22%	18,81%	17,01%	13,13%	7,16%	5,07%	3,58%
ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	19,57%	14,60%	15,84%	14,60%	11,49%	9,63%	14,29%
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ	31,74%	18,56%	15,87%	10,78%	5,99%	6,59%	10,48%
ΔΙΚΤΥΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ	54,44%	19,23%	9,76%	7,69%	2,96%	1,48%	4,44%
ΔΙΚΤΥΟ ΔΡΟΜΩΝ ΓΙΑ ΠΟΔΗΛΑΤΟ	38,32%	20,96%	11,08%	11,08%	5,99%	4,49%	8,08%
ΗΣΥΧΙΑ ΚΑΙ ΗΧΟΥΣ ΦΥΣΗΣ	80,06%	11,35%	4,29%	0,92%	1,23%	0,92%	1,23%

Από πλευράς μέτρων για την εξυπηρέτηση των αναγκών των επισκεπτών και την ποιότητα της επίσκεψής τους, πρώτιστης σημασίας θεωρείται η τοποθέτηση κάδων (72,22%), η έκδοση οδηγού ορθής συμπεριφοράς για τους επισκέπτες (55,95%) και η σήμανση των μονοπατιών (55,16%). Ακολουθούν στην ιεραρχία η τοποθέτηση καθισμάτων (παγκάκια, 51,92%), η πληροφόρηση σε πινακίδες (42,81%) και η λειτουργία Κέντρου

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΣΕΙΡΑ ΒΑΘΜΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
ΚΑΔΟΙ	1,65
ΟΔΗΓΟΣ ΟΡΘΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	2,07
ΣΗΜΑΝΣΗ	2,17
ΠΑΓΚΑΚΙΑ	2,22
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΣΕ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ	2,4
ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	2,61
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	2,96
ΦΥΤΩΡΙΟ	3,08
ΧΑΡΤΕΣ	3,16
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΣΕ ΕΝΤΥΠΑ	3,23
ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	4,17

Πληροφόρησης (33,94%). Ακολουθούν η λειτουργία γεωργικής βιβλιοθήκης, η δημιουργία φυτωρίου, η έκδοση χαρτών και η πληροφόρηση μέσω εντύπων. Τελευταίο στην ιεραρχία έρχεται ο αποκλεισμός περιοχών στο κοινό για λόγους προστασίας.

ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΣΥΜΦΩΝΕΙΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
(1: συμφωνώ απόλυτα, 7: διαφωνώ απόλυτα)

(ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΑ)	1	2	3	4	5	6	7
ΣΗΜΑΝΣΗ	55,16%	14,16%	9,73%	10,91%	3,24%	2,65%	4,13%
ΧΑΡΤΕΣ	30,22%	16,20%	14,64%	14,64%	6,54%	6,54%	11,21%
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΣΕ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ	42,81%	19,76%	15,87%	9,58%	4,79%	2,99%	4,19%
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΣΕ ΕΝΤΥΠΑ	24,76%	17,78%	18,73%	13,33%	8,57%	6,98%	9,84%
ΟΔΗΓΟΣ ΟΡΘΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	55,95%	18,15%	10,42%	5,65%	2,38%	2,68%	4,76%
ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	33,94%	25,99%	11,31%	14,68%	6,12%	4,28%	3,67%
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	29,85%	16,31%	16,00%	20,00%	6,46%	6,15%	5,23%
ΠΑΓΚΑΚΙΑ	51,92%	18,29%	11,21%	6,19%	4,13%	3,83%	4,42%
ΚΑΔΟΙ	72,22%	12,57%	4,09%	4,68%	2,92%	2,05%	1,46%
ΦΥΤΩΡΙΟ	25,48%	18,71%	21,61%	14,19%	5,16%	6,45%	8,39%
ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	27,12%	8,90%	5,93%	9,75%	8,90%	5,08%	34,32%

Όσον αφορά την αποστολή της διαχείρισης του Κτήματος Συγγρού σήμερα, πρώτη στην ιεραρχία έρχεται η ενίσχυση των φυσικών και τεχνητών οικοσυστημάτων του Κτήματος (66,77%), ακολουθεί η διατήρησή του ως χώρου αναψυχής χωρίς οργανωμένες εγκαταστάσεις (54,05%), η διατήρησή του ως χώρου αθλητισμού, επίσης χωρίς εγκαταστάσεις (37,62%) και η διατήρησή του ως χώρου πολιτισμού χωρίς εγκαταστάσεις (34,36%). Ακολουθούν η εκπαίδευση (σε θέματα γεωργίας και περιβάλλοντος, 31,75%), η εκπαίδευση καλών γεωργών και κηπουρών (27,94%) και

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΒΑΘΜΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	1,68
ΧΩΡΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΧΩΡΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2,34
ΧΩΡΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	2,91
ΧΩΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	3,04
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΒΙΟΛ.ΓΕΩΡΓΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ)	3,13
ΙΔΙΑ	3,74
ΧΩΡΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	4,86

τελευταία ως επιλογή έρχεται η λειτουργία του Κτήματος ως χώρου αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού με εγκαταστάσεις (20,59%).

ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
(1: συμφωνώ απόλυτα, 7: διαφωνώ απόλυτα)

(ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΑ)	1	2	3	4	5	6	7
ΙΔΙΑ	27,94%	13,02%	7,94%	13,97%	6,03%	7,94%	23,17%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΒΙΟΛ.ΓΕΩΡΓΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ)	31,75%	15,24%	16,19%	12,38%	6,35%	6,03%	12,06%
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	66,77%	17,54%	6,46%	4,00%	2,46%	0,92%	1,85%
ΧΩΡΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΧΩΡΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	54,05%	15,02%	9,01%	8,11%	3,00%	0,60%	10,21%
ΧΩΡΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	34,36%	18,40%	11,66%	8,59%	9,20%	7,36%	10,43%
ΧΩΡΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΧΩΡΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	37,62%	16,30%	13,17%	10,34%	5,96%	5,96%	10,66%
ΧΩΡΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΜΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	20,59%	6,21%	6,54%	4,25%	6,21%	7,84%	48,37%

Στην ερώτηση που αφορούσε τα μέτρα για τη διατήρηση της οικολογικής αξίας του Κτήματος Συγγρού, οι επισκέπτες ιεράρχησαν ως πιο αναγκαία μέτρα την

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΜΕ ΣΕΙΡΑ ΒΑΘΜΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΜΕΝΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ	1,27
ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΚΛΑΔΙΑ, ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΚΛΠ	1,27
ΜΕΤΡΑ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	1,36
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΜΕ ΝΕΕΣ ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ	2,09
ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ/ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	2,28
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓ. ΕΚΤΑΣΕΩΝ	3,01

αποκατάσταση της καμένης δασικής έκτασης (85,30%), τους τακτικούς καθαρισμούς από εύφλεκτη ύλη (83,86%) και τα μέτρα πυροπροστασίας (80,70%). Ακολουθούν η ενίσχυση του τοπίου με φυτεύσεις (54,88%), η απομάκρυνση ή αποκατάσταση των ερειπωμένων θερμοκηπίων (49,40%) και η βελτίωση της ποιότητας των καλλιεργειών (30,46%).

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΜΕΣΑ ΓΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ
(1: πιο επείγον, 7: λιγότερο επείγον)

(ΣΕ ΠΟΣΟΣΤΑ)	1	2	3	4	5	6	7
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΜΕΝΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ	85,30%	9,22%	2,31%	1,73%	0,29%	0,00%	1,15%
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓ. ΕΚΤΑΣΕΩΝ	30,46%	19,69%	15,38%	11,69%	7,38%	6,15%	9,23%
ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ/ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΩΝ	49,40%	17,07%	13,77%	8,08%	5,09%	0,60%	5,99%
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΤΟΠΙΟΥ ΜΕ ΝΕΕΣ ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ	54,88%	19,21%	9,76%	7,01%	1,52%	2,74%	4,88%
ΜΕΤΡΑ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	80,70%	11,70%	4,09%	0,88%	0,58%	1,17%	0,88%
ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΚΛΑΔΙΑ, ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΚΛΠ	83,86%	9,51%	4,03%	1,44%	1,15%	0,00%	0,00%

Στην ερώτηση για τα άμεσα μέτρα προστασίας και λειτουργίας του Κτήματος, ιεραρχήθηκε πρώτος ο καθαρισμός και αποκομιδή σκουπιδιών (87,72%), η βελτίωση της πρόσβασης για άτομα με ειδικές ανάγκες (64,74%), η αντιμετώπιση των παραβιάσεων από οχήματα (61,95%), η βελτίωση της ασφάλειας και της φύλαξης (65%), η αποκατάσταση των ιστορικών κτιρίων (54,84%) και η βελτίωση της

περίφραξης (48,54%). Ακολουθεί η συντήρηση του δικτύου μονοπατιών, η βελτίωση της διαχείρισης των ομβρίων υδάτων και τα μέτρα που αφορούν τον ασφαλτόδρομο του Κτήματος. Τελευταία στον κατάλογο των άμεσων μέτρων έρχεται η βελτίωση της πρόσβασης στο Κτήμα από τις γύρω περιοχές (24,62%).

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΣΕΙΡΑ ΒΑΘΜΟΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ	1,24
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	1,69
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΟΧΗΜΑΤΑ	1,83
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ	1,85
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	2,12
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Η ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΑΛΛΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	2,32
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ	2,32
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ	2,44
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ	2,59
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΣΦΑΛΤΟΔΡΟΜΩΝ	3,09
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΤΟΔΡΟΜΟΥ	3,36
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	3,5

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΑΜΕΣΑ ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

	1	2	3	4	5	6	7
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	54,84%	17,01%	9,09%	9,38%	4,11%	1,47%	4,11%
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Η ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΑΛΛΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	48,02%	19,15%	11,55%	8,81%	4,86%	1,82%	5,78%
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ	87,72%	7,02%	2,05%	1,75%	0,58%	0,00%	0,88%
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞΗΣ	65,00%	13,82%	8,24%	5,29%	2,94%	1,47%	3,24%
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΜΒΡΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ	38,53%	18,96%	16,82%	11,31%	4,28%	4,89%	5,20%
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΓΥΡΩ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	24,62%	15,38%	14,15%	14,77%	9,23%	5,54%	16,31%
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΟΧΗΜΑΤΑ	61,95%	17,99%	8,26%	5,01%	2,36%	2,95%	1,47%
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ	41,61%	20,81%	16,15%	10,25%	1,86%	3,11%	6,21%
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΤΟΔΡΟΜΟΥ	26,10%	15,72%	16,98%	13,84%	6,29%	6,29%	14,78%
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΣΦΑΛΤΟΔΡΟΜΩΝ	39,50%	11,60%	10,03%	8,78%	11,29%	6,58%	12,23%
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ	48,64%	16,62%	12,99%	10,27%	3,63%	3,02%	4,83%
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	64,74%	19,15%	6,38%	6,08%	1,22%	0,91%	1,52%

Τέλος, οι περισσότεροι θα ήθελαν να συμμετάσχουν σε εθελοντικές εργασίες στο

Κτήμα Συγγρού, η πλειοψηφία σε δενδροφυτεύσεις και σε καθαρισμούς (51,6% & 61,4% αντίστοιχα). Αρκετοί θα ήθελαν να συμμετάσχουν σε

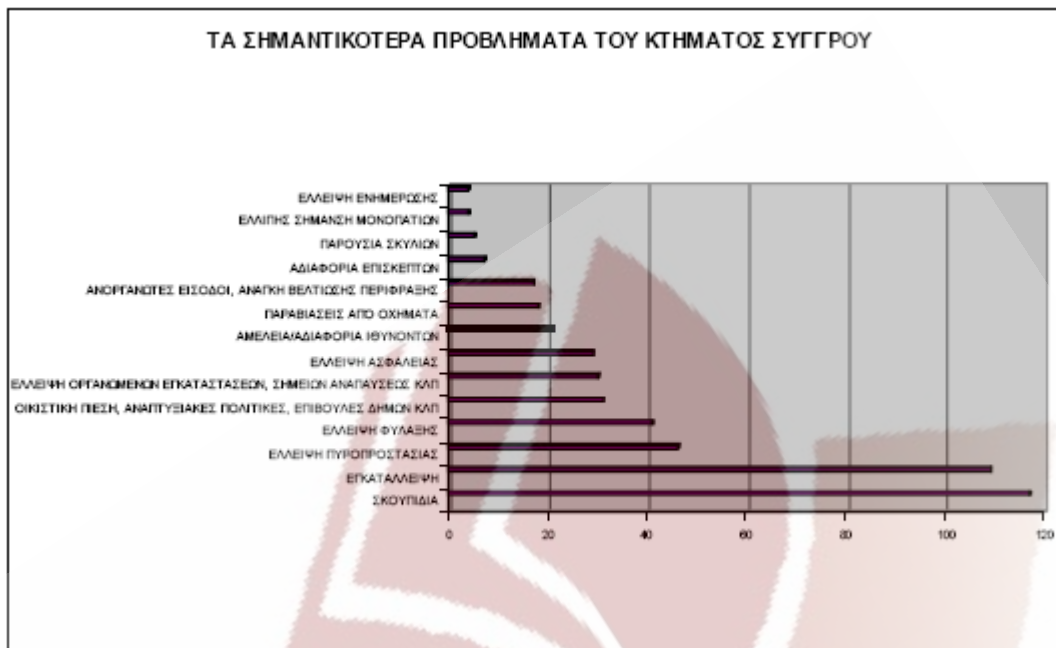
δημόσιες συζητήσεις (25,30%). Ακολουθούν όσοι θα ήθελαν να συμμετάσχουν σε

σημάνσεις και συντήρηση μονοπατιών (20,30%), αποκατάσταση ιστορικών κτιρίων και ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας του Κτήματος (15,10% & 16,20% αντίστοιχα).

Στις δυο τελευταίες ανοιχτές ερωτήσεις οι ερωτώμενοι καλούνταν να κατονομάσουν τα τρία πολυτιμότερα χαρακτηριστικά και τα τρία σημαντικότερα προβλήματα του Κτήματος Συγγρού. Και εδώ το φυσικό δάσος ιεραρχήθηκε ως η πιο σημαντική αξία. Ακολουθεί η οικολογική αξία του Κτήματος αλλά και η εύκολη πρόσβαση του χώρου από τους κατοίκους της πόλης. Τα ιστορικά κτίρια, η ιδιότητα του χώρου να αποτελεί πνεύμονα οξυγόνου αλλά και χώρο πολιτισμού και άθλησης συγκέντρωσαν υψηλά ποσοστά. Είναι χαρακτηριστικό ότι στα άλλα πολύτιμα χαρακτηριστικά που καταγράφηκαν χρησιμοποιούνται εκφράσεις όπως «χώρος ηρεμίας πνεύματος και σώματος», «χώρος άγριας φύσης και παρθένου περιβάλλοντος», «χώρος που προσφέρει δυνατότητα να ξεφύγεις», «αισθητική απόλαυση» αλλά και «χώρος αναψυχής, άθλησης, πολιτιστικών εκδηλώσεων, εκπαίδευσης».

Στα προβλήματα, όπως και παραπάνω, ανασύρονται κυρίως τα σκουπίδια, η γενική εγκατάλειψη του χώρου, η έλλειψη πυροπροστασίας, η έλλειψη φύλαξης, η οικιστική πίεση στη γύρω περιοχή και τα αναπτυξιακά σχέδια των Δήμων, η έλλειψη σημείων ανάπαυσης και ασφάλειας. Στα προβλήματα καταγράφονται επίσης η αδιαφορία των υπεύθυνων φορέων και οι παραβιάσεις από οχήματα.

3. Συμπεράσματα.

Είναι φανερό ότι οι επισκέπτες του Κτήματος Συγγρού που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο έχουν αυξημένο βαθμό ευαισθησίας απέναντι στη σημασία και την ανάγκη διατήρησης του φυσικού δάσους που υπάρχει στο Κτήμα. Αυτό αξιολογούν ως πιο σημαντικό στοιχείο για αυτούς. Η επιλογή αυτή φαίνεται εύλογη μια και το κύριο ζητούμενο για τον κάτοικο της Αθήνας είναι το πράσινο και μάλιστα στην πιο φυσική του μορφή, στη μορφή του δάσους μάλλον παρά στη μορφή του πάρκου.

Είναι φανερό ότι οι επισκέπτες θέλουν να διατηρηθεί η φυσικότητα του δάσους. Επιλέγουν τις ελάχιστες δυνατές παρεμβάσεις ανάδειξης (παγκάκια, σημάνσεις μονοπατιών, πινακίδες πληροφόρησης) και επιλέγουν περισσότερο μέτρα για την ευαισθητοποίηση του επισκέπτη (π.χ. έκδοση οδηγού ορθής συμπεριφοράς) και την προστασία του Κτήματος από τους ίδιους (π.χ. τοποθέτηση κάδων). Είναι λοιπόν πολύ ευαισθητοποιημένοι απέναντι στην αξία, οικολογική και ψυχολογική, του φυσικού δάσους. Αν και πολλοί από αυτούς επισκεπτονται το Κτήμα για πολιτιστικές δραστηριότητες στο θέατρο Αναβρύτων και για αθλητισμό, δεν επιθυμούν καθόλου τις οργανωμένες εγκαταστάσεις καθώς τις θεωρούν ασύμβατες με το φυσικό δάσος.

Από την άλλη όμως επιλέγουν μέτρα προστασίας του δάσους που δεν αποκλείουν τον επισκέπτη από το Κτήμα (π.χ. απορρίπτουν τον αποκλεισμό των

επισκεπτών από συγκεκριμένες περιοχές για λόγους προστασίας) ενώ φαίνεται να πιστεύουν στο δικαίωμα όλων των πολιτών να απολαύσουν το Κτήμα (π.χ. ευνοούν τη βελτίωση της πρόσβασης από άτομα με ειδικές ανάγκες). Είναι χαρακτηριστικό ότι η εύκολη πρόσβαση του χώρου από τους αθηναίους πολίτες συγκαταλέγεται ανάμεσα στα πολυτιμότερα χαρακτηριστικά του Κτήματος.

Όλα τα παραπάνω εκφράζονται στην επιλογή της κύριας αποστολής της καθημερινής διαχείρισης του Κτήματος: την προστασία και ενίσχυση των φυσικών και τεχνητών οικοσυστημάτων. Η αναψυχή χωρίς οργανωμένες εγκαταστάσεις και η μόρφωση γεωργών και κηπουρών, σύμφωνα με την επιθυμία της διαθέτιδος, συνιστούν επίσης μέρος της αποστολής της διαχείρισης. Γενικά όμως παρατηρείται μια υποτίμηση της σημασίας των καλλιεργειών στο Κτήμα και της γεωργικής εκπαίδευσης. Αυτό είναι εύλογο καθώς το ζητούμενο σήμερα για τους αθηναίους πολίτες, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, είναι η απόλαυση μιας μεγάλης έκτασης με φυσικό δάσος. Η επαφή με τη φύση είναι το γενικό αίτημα για τους επισκέπτες.

Αυτή η υποτίμηση όμως της σημασίας των καλλιεργειών και της γεωργικής εκπαίδευσης μπορεί να αποδοθεί στην έλλειψη ενημέρωσης για την οικολογική αξία μιας γεωργικής έκτασης και για την αξία της βιολογικής γεωργίας και της εφαρμογής άλλων φιλοπεριβαλλοντικών μεθόδων καλλιέργειας. Έτσι δεν είναι δυνατή η αποτίμηση της αξίας του Κτήματος ως συνόλου φυσικών και ανθρωπογενών οικοσυστημάτων.

Ερμηνεύοντας, τέλος, την ιεράρχηση των προβλημάτων του Κτήματος Συγγρού, οι επισκέπτες είναι φυσικό να ανασύρουν ως πιο σημαντικά αυτά που φαίνονται «δια γυμνού οφθαλμού» (όπως τα σκουπίδια και τη γενική εικόνα εγκατάλειψης) ενώ προβλήματα όπως η διαχείριση των ομβρίων υδάτων, που δεν είναι τόσο εμφανές ως πρόβλημα, λαμβάνει μικρότερο ποσοστό στις απαντήσεις των ερωτώμενων.

Οι επισκέπτες του Κτήματος θεωρούν ότι η πυροπροστασία είναι το κύριο ζητούμενο για τη διατήρηση της οικολογικής αξίας του Κτήματος. Επίσης, το ζήτημα των σκουπιδιών και των παραβιάσεων της πρόσβασης από οχήματα καθώς και το ζήτημα της γενικής φύλαξης και ασφάλειας του Κτήματος χρήζουν άμεσης

αντιμετώπισης. Τα μέτρα διαχείρισης, κατά συνέπεια, θα έπρεπε να ενισχύουν, καταρχήν, τη σημασία των φυσικών και τεχνητών οικοσυστημάτων και να αντιμετωπίζουν το ζήτημα των σκουπιδιών, της πυροπροστασίας, της αποκατάστασης των καμένων εκτάσεων, της γενικής εγκατάλειψης, της φύλαξης, της ασφάλειας, της αποκατάστασης ή απομάκρυνσης των εγκαταλειμμένων κτιρίων και θερμοκηπίων. Επίσης πρέπει να προστατευτεί αποτελεσματικά το Κτήμα από ανάρμοστα σχέδια ανάπτυξης.

Το WWF Ελλάς θεωρεί ότι σε γενικές γραμμές οι επισκέπτες εντοπίζουν εύστοχα τις αξίες, τα προβλήματα και τα ενδεικνυόμενα μέτρα διαχείρισης. Χρειάζεται περισσότερη ενημέρωση για τη σημασία των γεωργικών εκτάσεων και της εκπαίδευσης σε φιλοπεριβαλλοντικές μεθόδους γεωργίας. Η οργάνωση έχει συντάξει ήδη τους βασικούς άξονες του διαχειριστικού σχεδίου που ανταποκρίνονται σε αυτές τις εκτιμήσεις και σέβονται απόλυτα την επιθυμία της διαθέτιδος για διαρκή «μόρφωση καλών γεωργών και κηπουρών». Η συνέχεια, για την ολοκλήρωση του διαχειριστικού σχεδίου, εξαρτάται από τη βούληση των αρμόδιων αρχών (ΠΓΕ και Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Π.3 Η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ("ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ") ΤΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ ΣΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕΤΑΞΥ

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

- ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ

- ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

- ΔΗΜΟΥ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, 8 Μαρτίου 2000, οι παρακάτω φορείς καλούμενοι στο εξής «συμβαλλόμενοι»:

1. Υπουργείο Γεωργίας, νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον κ. Γεώργιο Ανωμερίτη Υπουργό Γεωργίας.
2. Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών (Ι.Γ.Ε.), νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον κ. Ιωάννη Γιαννακόπουλο,
3. Δήμος Αμαρουσίου, νόμιμα εκπροσωπούμενος από τον κ. Παναγιώτη Τζανίκο, Δήμαρχο Αμαρουσίου,
4. Δήμος Κηφισιάς, νόμιμα εκπροσωπούμενος από τον κ. Βασίλειο Βάρσο, Δήμαρχο Κηφισιάς και
5. Δήμος Μελισσίων, νόμιμα εκπροσωπούμενος από τον κ. Δημήτριο Τομπουλίδη, Δήμαρχο Μελισσίων.

Έχοντας υπόψη:

Το καταστατικό της Ε.Γ.Ε. όπως αυτό τροποποιήθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μελών της στις 19 Απριλίου 1936 και εγκρίθηκε από από τον Υπουργό Γεωργίας με την 58180/1936 απόφασή του.

Τις διατάξεις του άρθρου 35 του Π.Δ. 410/95 που αντικατέστησε το άρθρο 28 του Π.Δ. 323/89 Κ.Δ.Κ.

Τις διατάξεις του Π.Δ. 171/15.5.87 (ΦΕΚ Α 84/2.6.87) Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από τους Ο.Τ.Α. και άλλες σχετικές διατάξεις.

Τη σχετική απόφαση του Δ.Σ. του Ι.Γ.Ε. με την οποία εγκρίνεται η σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης. Τις σχετικές αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων των Δήμων Αμαρουσίου, Κηφισιάς και Μελισσίων, με τις οποίες εγκρίνεται η σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης.

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ

Τη σύναψη της παρούσας Προγραμματικής Σύμβασης (Π.Σ.) μεταξύ τους της οποίας οι όροι έχουν ως εξής:

Άρθρο 1

Σκοπός

Στην Διοικητική Περιφέρεια του Δήμου Αμαρουσίου εκτείνεται το κτήμα Συγγρού, διαχειριζόμενο από το Δ.Σ. του Ι.Γ.Ε. και εποπτευόμενο από τον Υπουργό Γεωργίας.

Με την υπογραφή της παρούσας σύμβασης επιδιώκεται η ανάδειξη του κτήματος Συγγρού σε μοναδικό κέντρο της Αττικής, για την σύνδεσή του αστικού χώρου και του πληθυσμού με την γεωργία, την αγροτική παραγωγή και την αγροτική περιβαλλοντική εκπαίδευση. Επίσης επιδιώκεται η προστασία του κτήματος, η σωστή συντήρησή του, η διατήρηση του υπάρχοντος φυσικού πλούτου και γενικότερα η ανάδειξη και η αναβάθμιση του κτήματος. Επίσης το άνοιγμα του χώρου στο κοινό, με την εξασφάλιση των απαιτούμενων χρηματοδοτήσεων για την επίτευξη των παραπάνω στόχων με ταυτόχρονη βελτίωση των οικονομικών του Ι.Γ.Ε. Το κτήμα θα συνεχίσει να έχει χαρακτήρα Γεωργικό, Δασικό, Πολιτιστικό, Ψυχαγωγικό. Όλες οι δράσεις και πρωτοβουλίες που θα αναπτυχθούν θα είναι σύμφωνες με τη βούληση του διαθέτη. Ουδεμία μεταβολή ή αμφισβήτηση του υπάρχοντος Ιδιοκτησιακού Καθεστώτος θα

υπάρξει. Οι Εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα αποτελέσουν το πλαίσιο αναβάθμισης του κτήματος.

Άρθρο 2

Αντικείμενο της σύμβασης

Με την παρούσα σύμβαση προβλέπεται να γίνουν οι παρακάτω ενέργειες, παρεμβάσεις και έργα:

Μελέτη αναβάθμισης του συνόλου του κτήματος – Γενικό Σχέδιο Διαχείρισης (Master Plan).

Κατασκευή σειράς έργων που έχουν σχέση με τους παρακάτω τομείς

1. α) Οικολογίας
2. β) Περιβάλλοντος
3. γ) Γεωργικής Εκπαίδευσης

Αναλυτικότερα δημιουργούνται:

Εκπαιδευτικό Κέντρο Γεωργικών Εφαρμογών

Βοτανικός Κήπος

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας

Κατασκευή γεωτρήσεων για αξιοποίηση υδάτινου πλούτου της περιοχής

Κατασκευή μονοπατιών περιπάτου, άθλησης, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Στον τομέα συντήρησης και ανάδειξης των υπαρχουσών κλπ. Εγκαταστάσεων θα γίνουν τα παρακάτω:

Ανακατασκευή των υπαρχόντων χώρων άθλησης

Ανακατασκευή και συμπλήρωση των εγκαταστάσεων πολιτισμού

Συντήρηση των κτιρίων που υπάρχουν όπως:

1. Ιερός Ναός Αγίου Ανδρέα
2. Πύργος
3. Κτίρια Σχολείων κλπ.

Για την αύξηση της προστασίας του Κτήματος θα γίνουν οι εξής εργασίες:

1. Βελτίωση του συστήματος πυροπροστασίας και λήψη μέτρων δασοπροστασίας
2. (καθαρισμοί, θαμνώσεις κλπ.)
3. Φυλάκια – Πυροφυλάκια
4. Περίφραξη
5. Ηλεκτροφωτισμός
6. Οδικές προσβάσεις κλπ.

Για την αξιοποίηση του χώρου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και παραγωγής φυτωρίων θα δημιουργηθούν ή θα εκσυγχρονιστούν:

1. Τα Φυτώρια
2. Τα Ανθοκήπια
3. Οι Εποχιακές Καλλιέργειες

Ο ευρύτερα γεωργικός και δασικός ελεύθερος χώρος θα χρησιμοποιηθεί για της παρακάτω ενέργειες:

1. Πρόγραμμα Γεωργικής Εκπαίδευσης
2. Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
3. Λειτουργία Κέντρου Γεωργικής Πληροφόρησης
4. Εφαρμογή Προγραμμάτων Παραγωγής Φυσικών Υλικών για τις ανάγκες της Οικοτεχνίας και της Καλλιέργειας
5. Πραγματοποίηση Εκδηλώσεων:
 - Περιβαλλοντικής Ευαισθησίας
 - Πολιτισμού
 - Ψυχαγωγίας

Άρθρο 3

Περιεχόμενο της σύμβασης

Στην παρούσα σύμβαση περιλαμβάνονται τα παρακάτω:

1. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών
2. Πόροι και Χρηματοδοτήσεις
3. Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων
4. Διάρκεια ισχύος της σύμβασης
5. Έναρξη ισχύος της σύμβασης
6. Σύσταση Επιτροπής Διαιτησίας Παρακολούθησης της τήρησης των όρων της παρούσης σύμβασης.

Άρθρο 4

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις των συμβαλλομένων

Οι συμβαλλόμενοι με την υπογραφή της παρούσης, αναλαμβάνουν δικαιώματα και υποχρεώσεις ως κατωτέρω:

α) Το Ι.Γ.Ε.

1. Την έγκριση των μελετών και των προτεινόμενων έργων όσον αφορά τη συμβατότητά τους με τη βούληση του διαθέτη του κληροδοτήματος. Κατά τα λοιπά οι μελέτες θα εγκρίνονται κατά τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία (Δασική Νομοθεσία, Δημόσια Έργα και Μελέτες)
2. Την έγκριση προϋπολογισμών δράσης και συμμετοχή στα τυχόν δημιουργούμενα έσοδα μετά την απόσβεση των επενδύσεων.
3. Την κυριότητα του κτήματος και των εις τούτο επικείμενων υπαρχουσών και δημιουργηθησομένων από την παρούσα κατασκευών.
4. Τη διάθεση του κτήματος και των εις τούτο επικείμενων κτιρίων και λοιπών κατασκευών για την εφαρμογή της Προγραμματικής Συμφωνίας Τυχόν χρήσεις των κτιρίων ή μέρους αυτών από τρίτους μετά από δικαστικές αποφάσεις δεν τίγονται μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπο ανατροπής τους.
5. Τη διάθεση του προσωπικού του για τις ανάγκες του κτήματος.
6. Τα πιθανά μελλοντικά έξοδα θα χρησιμοποιούνται για την κατά προτεραιότητα αποπληρωμή των επενδύσεων.

7. Τα τυχόν άλλα διατιθέμενα έσοδα θα κατανέμονται στο Ι.Γ.Ε. και τους συμβαλλόμενους Δήμους εξ ημισείας.

Β) Το Υπουργείο Γεωργίας

1. Την έγκριση των μελετών, των προτεινομένων έργων και εργασιών όσον αφορά την συμβατότητά τους με την Δασική Νομοθεσία.
2. Τη λειτουργία Κέντρου Αγροτικής Εκπαίδευσης.
3. Τη λειτουργία Κέντρου Πληροφόρησης Αγροτών.
4. Τη χρηματοδότηση των ανωτέρω προγραμμάτων από αυτό.
5. Την έγκριση του συνολικού προγράμματος δράσης.

Γ) Οι Δήμοι

1. Την χρήση του κτήματος και των εις τούτο επικείμενων κτιρίων και λοιπών κατασκευών στα πλαίσια του συμφωνημένου προγράμματος δράσης. Τυχόν χρήσεις των κτιρίων ή μέρους αυτών από τρίτους μετά από δικαστικές αποφάσεις δεν θίγονται μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπο ανατροπής τους.
2. Την αξιοποίηση τυχόν εσόδων για την απόσβεση των δαπανών αναβάθμισης του κτήματος.
3. Την κατάρτιση των απαιτούμενων τεχνικών μελετών και την υποβολή για την έγκριση αυτών από το Ι.Γ.Ε. και το Υπ. Γεωργίας καθώς και κατά τα ισχύοντα στους Ο.Τ.Α.
4. Την χρηματοδότηση των έργων.
5. Την κατάρτιση του προγράμματος δράσης.
6. Την κάλυψη του κόστους λειτουργίας και συντήρησης (εκτός των αμοιβών προσωπικού του Ι.Γ.Ε. και του κόστους προγραμμάτων του Υπ. Γεωργίας).
7. Οι Δήμοι θα είναι φορείς διαχείρισης, εκμετάλλευσης και συντήρησης του κτήματος από κοινού και θα μπορεί να προβαίνουν σε σύναψη συμβάσεων συνδιαχείρισης με όμορους Δήμους, καθώς και έγκυρους φυσιολατρικούς, πολιτιστικούς ή οικολογικούς φορείς υπό την προϋπόθεση της τήρησης των σκοπών που αναφέρθηκαν παραπάνω και της συμμετοχής στα έξοδα.
8. Για τους σκοπούς της συνεργασίας τόσο μεταξύ τους, όσο και με τρίτους, οι Δήμοι θα πρέπει να συστήσουν, διαδημοτικό φορέα διαχείρισης του κτήματος ή να χρησιμοποιήσουν ήδη υπάρχοντα με παρόμοιους σκοπούς.

Άρθρο 5

Πόροι – Χρηματοδότηση

1. Τους Δήμους Αμαρουσίου, Κηφισιάς και Μελισσίων
2. Από το Υπ. Γεωργίας για τα προβλεπόμενα από το άρθρο 4 παρ. Β εδ. 2 και
3. Τους τυχόν συνδιαχειριστές όμορους Δήμους.

Επίσης είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται χρηματοδοτήσεις που θα προέρχονται από:

1. Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
2. Τακτικό Κρατικό Προϋπολογισμό
3. Προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
4. Εθνικά ή Περιφερειακά Προγράμματα.
5. Φορείς του Δημοσίου Τομέα που δεν μετέχουν στην παρούσα Προγραμματική Σύμβαση.
6. Μη Κυβερνητικούς Φορείς
7. Χορηγίες

Άρθρο 6

Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης έργων

Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των αναγκαίων έργων για την υλοποίηση των στόχων της παρούσης Προγραμματικής Σύμβασης ορίζεται πενταετές. Τα έργα θα εκτελούνται σύμφωνα με ετήσια προγράμματα τα οποία θα συντάσσονται από τη Δ/νωση Υπηρεσία με τη σύμφωνη γνώμη των Δήμων ή του διαδημοτικού τους φορέα και την πιστοποίηση όσον αφορά τη συμβατότητά τους με τις εγκεκριμένες Μελέτες από το Ι.Γ.Ε. και το Υπ. Γεωργίας. Παράβαση του παραπάνω όσου συνεπάγεται την αυτόματη έκπτωση των Δήμων από όλα τα δικαιώματα που προκύπτουν από την παρούσα σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή οι λοιποί συμβαλλόμενοι αναζητούν νέο διαχειριστή μεταξύ των Ο.Τ.Α. και Ενώσεών τους.

Άρθρο 7

Όργανα που αποφασίζουν η γνωμοδοτούν σε θέματα έργων που μελετώνται με την παρούσα Προγραμματική Σύμβαση (Π.Δ. 171/15.5.87 άρθρο 3)

1. «Διευθύνουσα Υπηρεσία» η «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» είναι οι Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων.
2. «Προϊσταμένη αρχή» ή «Εποπτεύουσα αρχή» είναι το Συμβούλιο του διαδημοτικού φορέα διαχείρισης του αρ. 4, εδ. 8.
3. «Τεχνικό Συμβούλιο» για έργα και μελέτες είναι το Τεχνικό Συμβούλιο Δημόσιων Έργων της Νομαρχίας Αθηνών καθώς και το Συμβούλιο Δημοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών του Υπ. Εσωτερικών.
4. Εγκρίνουσα υπηρεσία ως προς τη συμβατότητα του έργου με τη Δασική Νομοθεσία είναι η «Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπ. Γεωργίας».
5. Εγκρίνουσα υπηρεσία ως προς τη συμβατότητα του έργου με το κληροδότημα είναι το Δ.Σ. του Ι.Γ.Ε. ή άλλο από αυτά εξουσιοδοτημένο όργανο.
6. «Αιτήσεις Θεραπείας» Στις αιτήσεις θεραπείας του αναδόχου που ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1418/84 αποφασίζει ο Υπουργός Εσωτερικών ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Δημοτικών Έργων και Θεώρησης Μελετών του Υπουργείου Εσωτερικών. Στην αίτηση θεραπείας του αναδόχου που ασκούνται για θέματα εγκρίσεων συμβατότητας {(δ) και (ε)} του παρόντος αρμόδιος είναι ο Υπ. Γεωργίας.

Άρθρο 8

Έναρξη και Χρόνος ισχύος της σύμβασης

Η ισχύς της παρούσης σύμβασης άρχεται από της υπογραφής της από τα συμβαλλόμενα μέρη και η διάρκειά της συμφωνείτε από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη να είναι εικοσαετής (20 έτη) δυνάμενη να παραταθεί με την σύμφωνη γνώμη των συμβαλλόμενων μερών.

Άρθρο 9

Σύσταση Επιτροπής παρακολούθησης της τήρησης των όρων της σύμβασης
Συγκροτείται Επιτροπή παρακολούθησης των όρων της σύμβασης που σκοπός της είναι:

1. Η επίλυση προβλημάτων που ενδεχομένως θα προκύψουν από την ερμηνεία και εφαρμογή των όρων της παρούσας Π.Σ.
2. Η ρύθμιση λεπτομερειών και διαδικαστικών θεμάτων, αναγκαίων για την εφαρμογή των όρων της παρούσας Π.Σ.
3. Η πιστοποίηση γεγονότων και καταστάσεων που αποτελούν αφετηρίες δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων.

Η Επιτροπή αυτή είναι τριμερής και απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο από κάθε συμβαλλόμενο που μαζί με τον αναπληρωτή του ορίζονται από τον αντίστοιχο φορέα. Την πρωτοβουλία συγκρότησης της Επιτροπής αναλαμβάνει ο Υπ. Γεωργίας, αμέσως μετά την υπογραφή της παρούσας Π.Σ.

Άρθρο 10

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη των έργων είναι η ολοκλήρωση της Μελέτης (1) του άρθρου (2) «Μελέτη Αναβάθμισης του συνόλου του Κτήματος – Γενικό Σχέδιο Διαχείρισης» και η κύρωση της με Π.Δ.

Συμφωνείται ως πρώτο μέτρο η ανάδειξη ενός συμβούλου διαχείρισης των εισροών ο οποίος θα φροντίσει για την ιεράρχηση των επεμβάσεων, τη διαχείριση των εισροών και των πόρων, την αναζήτηση προγραμμάτων Ε.Ε.στα οποία είναι δυνατόν να ενταχθούμε τα συγκεκριμένα έργα της Π.Σ. καθώς και την ιεράρχηση των επεμβάσεων κατά τρόπο και χρόνο, με στόχο την αειφορία και την βιώσιμη ανάπτυξη του κτήματος.

Άρθρο 11

Ακροτελεύτιο

Η παρούσα σύμβαση υπογράφεται ως ακολούθως σε έξι (6) πρωτότυπα από τα οποία κάθε συμβαλλόμενος θα πάρει από δύο (2).

Οι συμβαλλόμενοι:

- Για το Υπουργείο Γεωργίας: Ανωμερίτης Γεώργιος
- Για το Ι.Γ.Ε. : Γιαννακόπουλος Ιωάννης
- Για το Δήμο Αμαρουσίου: Τζανίκος Παναγιώτης
- Για το Δήμο Κηφισιάς: Βάρσος Βασίλειος
- Για το Δήμο Μελισσίων: Τομπουλίδης Δημήτριος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Π.4 ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ-Απίστευτες μεθοδεύσεις για να ιδιωτικοποιηθεί και τσιμεντοποιηθεί
από Ρίζος 2:09μμ, Κυριακή 20 Ιουλίου 2003
(Τροποποιήθηκε 11:17πμ, Δευτέρα 21 Ιουλίου 2003)

Πώς δρομολογούν το θάνατο ενός ακόμη πνεύμονα πρασίνου 1.000 στρεμμάτων στο Λεκανοπέδιο κυβέρνηση και Δήμος Αμαρουσίου.

Τη στιγμή που το Λεκανοπέδιο Αττικής πήζει στο τσιμέντο και στο νέφος και τα εκατομμύρια των κατοίκων της κοιτάζουν με το ...κιάλι κάποιους ελεύθερους χώρους που έχουν απομείνει για να τους χρησιμοποιήσουν ακόμη και σε περίπτωση ανάγκης (π.χ. σε περίπτωση σεισμού), η κυβέρνηση - σε αγαστή, δυστυχώς, συμφωνία με κάποιους δημάρχους - οδηγεί τις τελευταίες εστίες πρασίνου στην τσιμεντοποίηση, εξυπηρετώντας μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Κλασική περίπτωση αποτελεί το Κτήμα Συγγρού, το οποίο με πρόσχημα την ανάπλαση ο Δήμος Αμαρουσίου θέλει με απίστευτες μεθοδεύσεις να μετατρέψει σε πάρκο ...τσιμέντου!

Η πλειοψηφία του δήμου δρομολογεί μάλιστα τόσο προσεκτικά την υπόθεση, ώστε να φανεί σαν φυσική εξέλιξη της «εγκατάλειψης», που έχει υποστεί η περιοχή. Σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των σχεδίων του δημάρχου, κ. Τζανίκου, πλέον διαδραματίζει και η προγραμματική σύμβαση «αναβάθμισης» του κτήματος, που ψηφίστηκε από την πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων, στη συνεδρίαση της Πέμπτης 17 του Ιούλη 2003. Σύμφωνα με την τρίτη και «φαρμακερή» αυτή σύμβαση, αποφασίστηκε μεταξύ των συμβαλλομένων - υπουργείο Γεωργίας, Δήμος Αμαρουσίου και Ιδρυμα Γεωπονικών Ερευνών - να «αναπλαστεί» το κτήμα, αφού ενόψει Ολυμπιακών Αγώνων - βάσει του υπουργείου Πολιτισμού - θα έχει υπερτοπική χρήση, ως χώρος «πρασίνου και αναψυχής». Εξαγγέλλεται, συγκεκριμένα, η ανακαίνιση επτά κτιρίων, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν ως μουσείο, ιατρείο, η δημιουργία ξύλινων κατασκευών - παγκάκια, παιχνίδια - και η αναμόρφωση του αμφιθεάτρου που υπάρχει στο χώρο.

Ο δήμαρχος, δε, διατείνεται πως όλα τα έργα που περιλαμβάνονται στη σύμβαση είναι απολύτως σύμφωνα με το κληροδότημα και με σεβασμό στο δάσος. Σε ερώτηση του Μπ.

Ζιώγα, επικεφαλής της παράταξης «Δημοτική Ενότητα», για τις πηγές των κονδυλίων που απαιτούνται και τις μελλοντικές χρήσεις του κτήματος, η απάντηση του κ. Τζανίκου δεν ήταν σαφής. Δήλωσε ότι τα χρήματα θα προέλθουν από χορηγίες, χωρίς να διασφαλίσει ότι στο μέλλον και «όταν οι συνθήκες το απαιτούν» δε θα δημιουργηθούν καταστάματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και δε θα δρομολογηθεί η μετατροπή του δάσους σε άλσος, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για την τσιμεντοποίησή του και την καταστροφή ακόμα ενός πνεύμονα πρασίνου, τη στιγμή που η πρωτεύουσα ασφυκτιά. Σε κανένα δε σημείο της σύμβασης δε γίνεται λόγος για το μέλλον των τριών σχολείων που λειτουργούν στο Κτήμα Συγγρού και αποτελούν φραγμό στην οικονομική του εκμετάλλευση. Παράλληλα, ανοίγει, εμφανώς, ο δρόμος της ιδιωτικοποίησης του χώρου, αφού, σύμφωνα με δήλωση του δημάρχου Αμαρουσίου, το 75% των εξόδων θα αναλάβει η Δημοτική Επιχείρηση Αμαρουσίου - η οποία είναι ιδιωτικού δικαίου - και έχει την ευθύνη των αναθέσεων, ενώ το υπόλοιπο 25% θα καλυφθεί από το υπουργείο Γεωργίας.

Η ιστορία από την αρχή

Ας ξεκινήσουμε, όμως, από την αρχή. Η διαθήκη της Ιφιγενείας Συγγρού, ιδιοκτήτριας του κτήματος, αναφέρει ότι εγκαταλείπει την έκταση αυτή στην τότε Γεωργική Εταιρεία, με σκοπό την εκπαίδευση καλών γεωργών και κηπουρών, απαγορεύει την πώληση του κτήματος και επιθυμεί ακόμα και αν ποτέ κλείσει η Γεωργική Εταιρεία το κτήμα να περιέλθει στο Ελληνικό Δημόσιο και να χρησιμεύει για τους αυτούς σκοπούς, πράγμα που γίνεται μέχρι σήμερα, υπό την επίβλεψη του ΙΓΕ.

Ακόμα, σύμφωνα με το Δασαρχείο Πεντέλης - απόφαση χαρακτηρισμού οριστική και αμετάκλητη - το Κτήμα Συγγρού περιλαμβάνει 271 στρέμματα μη δασικά, 400 στρέμματα αναδασωτέα - δηλαδή δασικά - και 249 στρέμματα δασικά. Η απόφαση αυτή, σε συνδυασμό με τους όρους της διαθήκης, δεν επιτρέπει «αξιοποίηση» του χώρου...

Επειδή, όμως, είναι ...κρίμα να υπάρχει μία τέτοια έκταση, ένα «φιλέτο» γης, όπως το χαρακτηρίζουν, ανεκμετάλλευτο, «πρέπει να αναπλαστεί και να ανοίξει στον κόσμο, να μπορούν οι πολίτες να το χαίρονται, να είναι προσβάσιμο και χρήσιμο». Πώς, όμως, μπορείς να «αξιοποιήσεις» έναν τέτοιο χώρο πρασίνου, πέρα απ' αυτό που είναι εξ ορισμού; Οι υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει στους πολίτες πολύ συγκεκριμένες. Αποτελεί πηγή

οξυγόνου, χώρο περιπάτου και αναψυχής, λειτουργίες που υφίστανται και χωρίς «ανάπλαση».

Στόχος η ιδιωτικοποίηση

Ο Αντώνης Ραλλάτος, δασολόγος, αναφερόμενος στο θέμα του κτήματος, μας είπε χαρακτηριστικά: «Το ΔΣ του Ιδρύματος δούλεψε με βάση τη διαθήκη και εκπλήρωνε τους σκοπούς της. Δεν ήταν κλειστό στον κόσμο, όποιος ήθελε μπορούσε να πάει να κάνει βόλτα, να περπατήσει, να αθληθεί, μάλιστα στα δασικά κομμάτια υπήρχαν και ομάδες δασοπροστασίας, για να το προστατεύουν από τυχόν φωτιά το καλοκαίρι και γενικώς λειτουργούσε κανονικά». Το δάσος λοιπόν μέχρι σήμερα εκπλήρωνε τον προορισμό του, στο ακέραιο. Προφανώς όμως δεν είναι αρκετό, αφού, συνεχίζει ο Α. Ραλλάτος, «ο Δήμος Αμαρουσίου, ο οποίος είναι συγκεκριμένης πολιτικής τοποθέτησης, τηρώντας τις οδηγίες της ΕΕ, που περιλαμβάνονται και στο 6ο πρόγραμμα για το περιβάλλον, στρέφει την προσοχή του στο να καταστήσει το κτήμα ικανό να του αποφέρει κέρδη. Πρέπει επομένως να αναπτυχθεί επιχειρηματική δραστηριότητα στο δάσος».

Ετσι γεννήθηκαν οι θεωρίες περί «ανάπλασης προκειμένου να ανοίξει στον κόσμο, να γίνει προσιτό». Δηλώσεις που μεταφράζονται σε πρόθεση να δημιουργηθούν μέσα στο κτήμα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ετσι, στα πλαίσια της περιβαλλοντικής πολιτικής ΕΕ, ΠΑΣΟΚ και δήμου, θέλουν να κερδοσκοπήσουν, χρησιμοποιώντας επιχειρηματικά αυτό το χώρο, κάτι που δε γινόταν μέχρι τώρα. Από την άλλη πλευρά, δημιουργούν τις συνθήκες της ιδιωτικοποίησης μέσα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αφού οι επιχειρήσεις που θα λειτουργούν μέσα στο δάσος θα ανήκουν σε ιδιώτη. Στόχος λοιπόν της δημοτικής πλειοψηφίας είναι να φτιάξει μια δημοτική επιχείρηση και να τη νοικιάσει ή να κάνει διάφορα έργα αυτοχρηματοδότησης, όπως έκανε με τους δρόμους και να παραχωρήσει την εκμετάλλευσή τους στους κατασκευαστές.

Σκοντάφτουν στη διαθήκη

Ανασταλτικός παράγοντας σε όλα αυτά το κληροδότημα, που απαγορεύει τέτοιες δραστηριότητες, αφού δε θα εξυπηρετούσαν σε καμία περίπτωση τους σκοπούς του. Πρέπει λοιπόν με κάποιο τρόπο να εκπέσει η διαθήκη. Εδώ ο δήμαρχος Αμαρουσίου, κ. Τζανίκος,

βάζει στο παιχνίδι τους διάφορους Συλλόγους, που κόπτονται, κατόπιν εορτής, για την προστασία του δάσους. Μάλιστα, προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη, για να αποδείξουν ότι δεν πληρούνται οι όροι της διαθήκης. Ξέρουν, όμως, ότι έτσι αποδεικνύουν καταστρατήγηση του κληροδοτήματος, το κτήμα περνάει στο υπουργείο Οικονομικών, που βάσει της νομοθεσίας μπορεί να το χρησιμοποιήσει με κάθε δυνατό τρόπο, ώστε το κράτος να έχει έσοδα; (βλέπε, για παράδειγμα, τι έγινε στο Διόνυσο). Επομένως λύνουν τα χέρια του Δήμου Αμαρουσίου, που τώρα συναντά αρκετές δυσκολίες στην καταπάτηση του χώρου, αφού σκοντάφτει στη διαθήκη...

Πολύ σωστά θα μπορούσε να αναρωτηθεί κανείς: Γιατί όλοι αυτοί οι Σύλλογοι, που σήμερα διαρρηγνύουν τα μιάτιά τους, δε μίλησαν όταν η παράταξη «Δημοτική Ενότητα» ανέλυε τους κινδύνους μετατροπής του δάσους σε άλσος και κατάγγελλε την προώθηση σχεδίων οικονομικής εκμετάλλευσής του; Ο Χρήστος Μέντζος, από την παράταξη «Δημοτική Ενότητα», αναφερόμενος στο θέμα τόνισε: «Το δάσος, από το 1994, συνδέεται με την ανάπτυξη του Αμαρουσίου, με υπερτοπικές χρήσεις. Το θέμα συνδέεται και με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, αφού πρέπει να δημιουργηθούν χώροι αναψυχής όλων αυτών που θα έρθουν να τους παρακολουθήσουν ή να συμμετάσχουν». Συνέχισε λέγοντας: «Ακόμα κι αν χρησιμοποιηθεί του Καρέλλα, που είναι δίπλα, ως θεματικό πάρκο ή οτιδήποτε άλλο, αυτομάτως το Συγγρού γίνεται η αυλή του. Εμείς, ως παράταξη, διαφωνούσαμε με την αξιοποίηση του Καρέλλα, γιατί θα συμπαρασύρει και το Συγγρού».

Με την «αξιοποίηση» το δάσος, όπως προαναφέραμε, κινδυνεύει να γίνει άλσος και να εξελιχθεί όπως και όλα τα άλλα - Γαλάτσι, Φιλαδέλφεια, κλπ. Ο Μπάμπης Ζιώγας σημείωσε: «Εύκολα μπορεί κανείς να πει: Γιατί είναι κακό να ανοιχτεί στους κατοίκους μια περιοχή 1.000 στρεμμάτων δάσους και να μην μπορούν να συνδυάσουν ένα περίπατο στο δάσος με αναψυχή; Το θέμα είναι ότι θα μετατραπεί από δάσος σε άλσος. Με όλες τις εγκαταστάσεις, θα καθαρίζουν τη χαμηλή βλάστηση και θα ρίχνουν τσιμέντο, ώστε να γίνει μία ενιαία επιφάνεια. Στη συνέχεια θα δημιουργηθεί η ανάγκη αντιπλημμυρικών έργων, αφού δε θα υπάρχει χαμηλή βλάστηση να συγκρατήσει τα όμβρια και στο τέλος θα καταλήξει να είναι μία τεχνητή κατασκευή με φυσικά δέντρα». Συνεχίζοντας τόνισε ότι «η πολιτική γης που ακολουθεί η κυβέρνηση είναι καθαρά κερδοσκοπική. Όταν έγινε η πρώτη προσπάθεια να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ του δήμου, του ΙΓΕ και του υπουργείου, εμείς το αντιμετωπίσαμε με σκεπτικισμό. Γιατί όταν μιλάς για πολιτιστικές χρήσεις, για χώρους

ήπιας ψυχαγωγίας και διάφορα άλλα, φαίνεται ότι το καθεστώς θα άλλαζε άρδην. Επισημάναμε, λοιπόν, συγκεκριμένα τους λόγους για τους οποίους μέσα από τη σύμβαση ανατρέπονταν άρδην τα δεδομένα σε βάρος του χαρακτήρα και του κληροδοτήματος, αλλά και των προοπτικών. Μειοψηφήσαμε οικτρά. Κανείς δε συγκινήθηκε».

Μόνη ελπίδα τα σχολεία

Μόνη δικλείδα ασφαλείας για την προστασία του δάσους και την εξακολούθηση της λειτουργίας του σαν αυτό που είναι, δηλαδή πνεύμονας οξυγόνου, είναι τα σχολεία. Ο Δημήτρης Κωνσταντινίδης, αντιπρόεδρος της Ένωσης Γονέων Αμαρουσίου, μας μίλησε για τις ακατάπαυστες προσπάθειες του δημάρχου να διώξει τα σχολεία, χρησιμοποιώντας κάθε είδους πρόφαση, με αποκορύφωμα τους σεισμούς του 1999. «Προσπαθούν να χαρακτηρίσουν τα κτίρια ακατάλληλα για τη στέγαση των μαθητών. Εμείς, ως Σύλλογος Γονέων, καλέσαμε ειδικούς του ΟΣΚ, να εξετάσουν τα κτίρια για ζημιές και ευτυχώς που κρατήσαμε αντίγραφα. Οι εκθέσεις έλεγαν ότι το ένα κτίριο δεν έχει απολύτως καμία ζημιά και το άλλο έχει κάποιες τριχοειδείς ρωγμές, που πρέπει να επισκευαστούν για ψυχολογικούς λόγους. Αποψη που δε συμεριζόταν ο δήμος και έτσι όταν οι μαθητές επέστρεψαν για να κάνουν μάθημα, βρήκαν τα σχολεία κλειστά, λόγω ...ακαταλληλότητας των κτιρίων και έστειλαν τους μαθητές των σχολείων των Αναβρύτων, που είναι πειραματικά - άρα δέχονται μαθητές από διάφορες περιοχές - απογευματινά σε άλλα σχολεία, σπρώχνοντάς τα ουσιαστικά να κλείσουν».

Και το πιο τραγελαφικό - προσθέτει ο Δ. Κωνσταντινίδης: «Αποφασίστηκε στο ένα κτίριο, που είχε κριθεί ακατάλληλο λόγω σεισμού για τους μαθητές, να στεγαστούν 40 οικογένειες σεισμόπληκτων! Ακατάλληλο για τους μαθητές λοιπόν, αλλά κατάλληλο για τους σεισμόπληκτους. Κινητοποιήθηκαν οι γονείς, έγιναν ασφαλιστικά μέτρα, ήρθε εισαγγελέας, βγήκαν οι δήθεν σεισμόπληκτοι και επαναλειτούργησαν τα σχολεία».

Ο Δ. Κωνσταντινίδης μας ανέφερε ότι τα κτίρια επισκευάστηκαν από το Σύλλογο Γονέων και εξήγησε γιατί τόσο μένος: «Εδώ και πολλά χρόνια υπάρχει πρόθεση του δήμου να διώξει τα σχολεία από το δάσος, προκειμένου να ανοίξει ο δρόμος για την οικονομική του αξιοποίηση. Τα σχολεία είναι ανασταλτικός παράγοντας για τη λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, αφού με 600 μαθητές - παιδιά - δεν είναι δυνατόν να

δημιουργηθούν εστιατόρια, μπαρ, κλπ. Εκτός αυτού, αν φύγουν τα σχολεία θα μπορέσει να αξιοποιήσει τα κτίρια στα οποία στεγάζονται, αφού δεν μπορεί να δημιουργήσει νέα κτίσματα. Όσο είναι μέσα οι μαθητές, δε γίνεται κάτι τέτοιο. Οι δικαιολογίες περί του να ανοίξει το δάσος στον κόσμο είναι πολύ φτηνές, αφού όποιος θέλει, μπορεί να έρθει και να διαπιστώσει ότι ο χώρος είναι ανοιχτός».

Οικολογία

Η «αξιοποίηση» πολιορκεί το Δάσος Συγγρού

*** Ένας χώρος πρασίνου και αναψυχής έχει εγκαταλειφθεί στην τύχη του ώσπου να αλωθεί από τα κάθε είδους συμφέροντα**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΜΠΙΤΣΙΚΑ - ΜΑΧΗ ΤΡΑΤΣΑ

Το τελευταίο διάστημα και με αφορμή τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 πληθαίνουν τα σενάρια «αξιοποίησης» του Δάσους Συγγρού με τα σχέδια για μετατροπή του σε... Ντίσνεϊλαντ να μπεινοβγαίνουν στα συρτάρια των αρμοδίων. Παράλληλα επί σειρά ετών το Δάσος Συγγρού πλήττεται από εναπόθεση μπαζών, τσιμεντοστρώσεις, διοργανώσεις μαζικών εκδηλώσεων, ενώ συγχρόνως ο χώρος έχει εγκαταλειφθεί πλήρως, κάτι που οι περιβαλλοντικές οργανώσεις και οι κάτοικοι της περιοχής θεωρούν μεθοδεύσεις-κερκόπορτα για την άλωσή του από συμφέροντα. Στο περιβόητο «master plan» που εκπονήθηκε κατά παραγγελία του Δήμου Αμαρουσίου από την εταιρεία Derek Lovejoy Partnership, το Δάσος ή Κτήμα Συγγρού για πρώτη φορά ονομάζεται επισήμως «Πάρκο», στο οποίο μεταξύ άλλων σχεδιάζονται υπόγειο πάρκινγκ, καφενεία, εστιατόρια, περιμετρικό τρένο, φωτισμένες λίμνες, πύργοι με φώτα λείζερ τη νύχτα κτλ. Το Δάσος Συγγρού περιλαμβάνει 700 και πλέον στρέμματα φυσικού δάσους, 60 στρέμματα κτισμένα και 200 στρέμματα γεωργικών καλλιεργειών (φιστικιές, αμπέλια, συκιές, αμυγδαλιές και ελιές). Από τις αρχές Μαρτίου έχει αναλάβει νέα διοίκηση στον φορέα διαχείρισης, στο Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών (ΙΓΕ), με επικεφαλής του ΔΣ τον καθηγητή Αρχιτεκτονικής του ΕΜΠ κ. Ι. Πολύζο, ο οποίος δήλωσε μιλώντας στο «Βήμα» ότι θα υπάρξει πλήρης προστασία του δάσους και της έκτασης συνολικά και «σε καμία περίπτωση δεν θα ισχύσουν οι κατά καιρούς μελέτες και master plan που έχουν δει το φως της δημοσιότητας...».

Το εκκλησάκι του Αγίου Ανδρέα, ένα από τα ελάχιστα δείγματα ορθόδοξης εκκλησίας νεογοτθικού ρυθμού στη χώρα μας, τείνει να μετατραπεί σε ερείπιο από την εγκατάλειψη και την αδιαφορία για την αποκατάσταση και συντήρησή του

Τα τελευταία χρόνια οι όποιες παρεμβάσεις έγιναν στο Δάσος Συγγρού έτειναν στην αλλοίωση του δασικού χαρακτήρα του: διανοίξεις νέων δρόμων, πρόχειρες ασφαλτοστρώσεις, αλλεπάλληλα και συστηματικά μπαζώματα με μετατροπή μονοπατιών σε δρόμους, συχνά άστοχη κοπή δένδρων και θάμνων, ανεξέλεγκτη κυκλοφορία οχημάτων και δικύκλων, ερημοποίηση της περιοχής των θερμοκηπίων, συστηματικό σπάσιμο τζαμιών των θερμοκηπίων και τελικώς κατεδάφιση του ενός εκ των δύο! Ταυτοχρόνως γίνεται μια πρωτοφανής κατασπατάληση του υπογείου υδροφόρου ορίζοντα: τα πλούσια υπόγεια νερά του δάσους χύνονται στους αγωγούς ομβρίων.

«Το Κτήμα στο μεγαλύτερο μέρος του είναι φυσικό δάσος, που σημαίνει οικοσύστημα και καμία σχέση δεν έχει με πάρκο που εξ ορισμού είναι τεχνητή κατασκευή παρτεριών, καλλωπιστικών θάμνων κτλ. Ο δασικός χαρακτήρας του Κτήματος Συγγρού είναι αδιαπραγμάτευτος» επισημαίνει η κυρία Μαρία Παπασυμεών από την Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου.

Τον Ιανουάριο του 2002 υποβάλλεται προς τους συνδιαχειριστές δήμους (Αμαρουσίου, Κηφισιάς, Μελισσίων) κείμενο-πρόταση από το υπουργείο Γεωργίας που περιείχε μεταξύ άλλων τη δημιουργία δύο υπαιθρίων και ενός υπογείου πάρκινγκ, πλατειών (για εκδηλώσεις), πέντε χώρων αναψυχής, κέντρου μεσογειακής χλωρίδας, «σπιτιού του αγρότη», κέντρου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, θεματικών βοτανικών κήπων, χώρου ιππαρίων, ζωολογικού κήπου, παιδικής βιβλιοθήκης, επέκταση του θεάτρου κτλ. Το «master plan»... επανέρχεται «μεταλλαγμένο»!

Όσο για τη δενδροφύτευση των τμημάτων που έχουν αποψιλωθεί από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, κάθε χρόνο αναβάλλεται για την επόμενη φυτευτική περίοδο υπό διάφορα προσχήματα, συνήθως την αναγκαιότητα μελέτης. Οι εκπονούμενες μελέτες μοιάζουν με το... γεφύρι της Αρτας! Όχι μόνο δεν τελειώνουν ποτέ, αλλά και αν ποτέ κάποια από αυτές τελειώσει... μπαίνει στο συρτάρι και αρχίζει

άλλη! Την ίδια στιγμή τα δένδρα γηράσκουν και ξηραίνονται, σε αντίθεση με τους δρόμους που μπαζώνονται, ασφαλτοστρώνονται και φαρδαίνουν...

Η προηγούμενη διοίκηση του ΙΓΕ τόνιζε ότι «δενδροφύτευση μπορεί να γίνεται μόνο κατόπιν μελέτης και έγκρισης του Δασαρχείου και συντάσσεται τέτοια μελέτη από τη Γενική Γραμματεία Δασών» όπως επισημαίνει η κυρία Αμαρυλλίς Δεληγιάννη από το MaroussiSOS.gr (δικτυακός τόπος ενημέρωσης των κατοίκων του Αμαρουσίου για περιβαλλοντικά θέματα της περιοχής) και μέλος των Φίλων του Δάσους. Και όμως η ίδια αυτή διοίκηση είχε στα χέρια της έτοιμη «Μελέτη αναδάσωσης και βελτίωσης της βλάστησης του Κτήματος Συγγρού» με ημερομηνία 7.5.2001, συντεταγμένη κατ' εντολήν του ιδίου του ΙΓΕ από δασολόγο του Ινστιτούτου Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων. «Ποιος κοροϊδεύει ποιον; Όταν μελέτη υπάρχει, γη υπάρχει, νερό υπάρχει άφθονο, δένδρα υπάρχουν δωρεάν στα φυτώρια του υπουργείου και οι κάτοικοι προσφέρονται να εργασθούν εθελοντικά, ακόμη και να καλύψουν τα έξοδα, τότε η μη φύτευση σημαίνει ή ασυγχώρητη αμέλεια ή ανικανότητα ή δόλο. Διαλέγετε και παίρνετε» παρατηρεί η κυρία Δεληγιάννη.

Ακατανόητη η επιμονή και της νέας διοίκησης του ΙΓΕ, σημειώνει η κυρία Δεληγιάννη, να μη δενδροφυτεύσει το νότιο, βαθμιαίως αποψιλούμενο, τμήμα του, όπως επίσης η σπουδή της να διανοίξει νέα πύλη εισόδου στη στροφή της Κηφισιάς και να εγκαταστήσει φυλάκιο 24ωρης λειτουργίας στην περιοχή (όπου κυκλοφορούν μόνο πεζοί και μάλιστα ως τη δύση του ηλίου). Η συγκεκριμένη περιοχή, λοιπόν, όπου συστηματικώς αναβάλλεται η δενδροφύτευση και όπου σύμφωνα με το «master plan» προβλέπεται πάρκινγκ, βρίσκεται απέναντι από άλλο σημερινό πάρκινγκ επί της λεωφόρου Κηφισιάς. Βρίσκεται επίσης απέναντι από το υπό κατασκευήν Πολυπολιτισμικό Κέντρο του Δήμου Αμαρουσίου, όπου πέραν του «πολυπολιτισμού» θα στεγασθούν γραφεία και καταστήματα! Βρίσκεται, τέλος, διαγωνίως απέναντι από την υπό απαλλοτρίωση Κεραμική Αμαρουσίου (όπου επίσης προβλέπονται και γραφεία) και πολύ κοντά σε πλείστα κατασκευαζόμενα εμπορικά κτίρια της περιοχής (Sato, Interamerican κτλ.).

«Ένα πάρκινγκ απαιτεί πύλη σε κοντινή απόσταση. Απαιτεί επίσης 24ωρη φύλαξη. Είναι σύμπτωση ότι και τα δύο υιοθετούνται πάραυτα από τη νέα διοίκηση του ΙΓΕ; Και είναι σύμπτωση ότι η δενδροφύτευση συστηματικώς αναβάλλεται; Και

έχουμε άδικο να υπονιαζόμαστε ότι το "master plan" του Δήμου Αμαρουσίου όχι απλώς δεν αποσύρεται, αλλά βαθμιαίως και ανεπαισθήτως τίθεται σε εφαρμογή;» παρατηρούν οι Φίλοι του Δάσους Συγγρού. Και όπως επισημαίνει εις εξ αυτών, ο δικηγόρος κ. Βασίλης Μαυρίδης, «υπάρχουν χιλιάδες άλλα χρήσιμα πράγματα να κάνει μια διοίκηση που νοιάζεται και πονά το δάσος. Να καθαρίσει από τα πάμπολλα σκουπίδια τον χώρο, να φυτέψει, να καταγράψει την πλουσιότατη χλωρίδα, να μην αφήσει πλέον να ρημάζει το πανέμορφο οικοσύστημα».

Το Δάσος Συγγρού καλύπτει 960 στρέμματα και είναι κληροδότημα από το 1926 της Ιφιγενείας Συγγρού, συζύγου του Ανδρέα Συγγρού. Με τα 150 και πλέον διαφορετικά είδη αγριολούλουδων, με το πλήθος των πουλιών το Δάσος Συγγρού προσφέρει ένα κομμάτι αυθεντικής φυσικής ομορφιάς. Συγχρόνως αποτελεί πνεύμονα οξυγόνου για όλη τη μείζονα περιοχή των βορείων προαστίων η οποία παρουσιάζει πλέον υψηλότατα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Οι μετρήσεις του όζοντος ενός από τους πιο επικίνδυνους ατμοσφαιρικούς ρύπους στο Μαρούσι εγγίζουν τα μέγιστα του Λεκανοπεδίου, ενώ οι τιμές και των προσφάτως εντοπισθέντων καρκινογόνων αιωρούμενων σωματιδίων PM10 εμφανίζουν επίσης υψηλές συγκεντρώσεις.

ΔΗΜΟΙ

Οι αντιδράσεις των κατοίκων

Όταν το καλοκαίρι του 2001 δημοσιοποιήθηκε το «master plan» του Δήμου Αμαρουσίου οι κάτοικοι των γύρω δήμων αντέδρασαν και μαζεύτηκαν 5.000 υπογραφές υπέρ της διατήρησης του δάσους. Αξίζει να σημειώσουμε ότι ομοφώνως το Δημοτικό Συμβούλιο Κηφισιάς έχει αποφασίσει «υπέρ της διατήρησης του Δάσους Συγγρού και της μη αλλαγής χρήσης της γης».

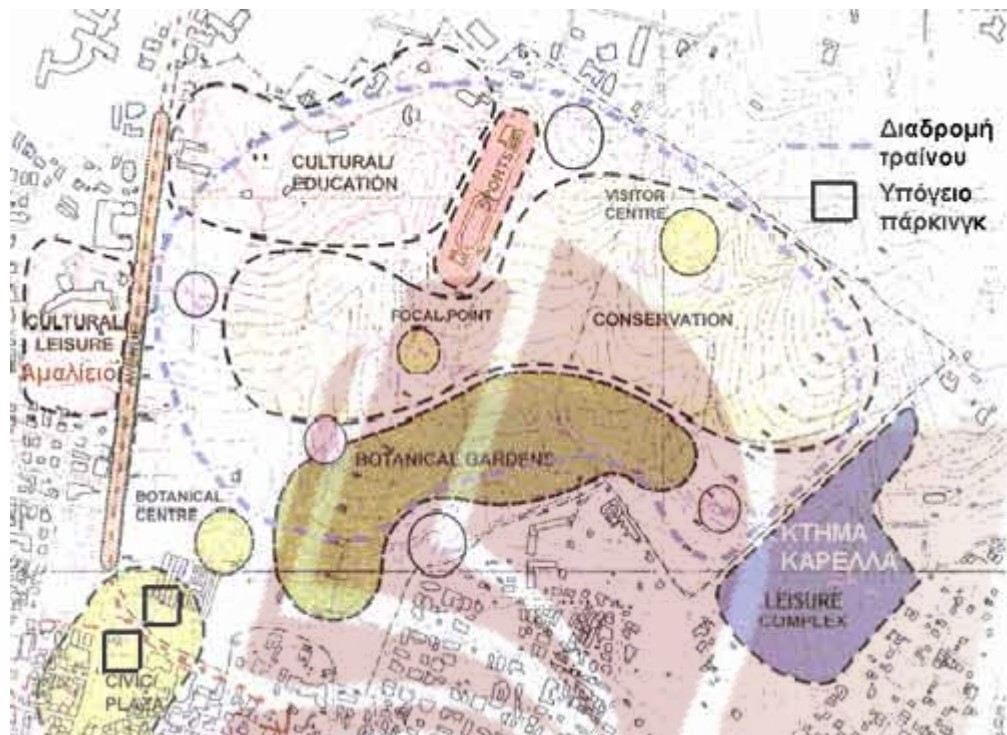
Πάντως, όπως επεσήμανε μιλώντας στο «Βήμα» ο επικεφαλής του ΔΣ του ΙΓΕ καθηγητής κ. Πολύζος, «βούλησή μας είναι να αποσαφηνισθεί ξεκάθαρα το δασικό, άρα προστατευόμενο, τμήμα του Κτήματος Συγγρού, που οφείλει να είναι το μέγιστο δυνατό, με διαδικασία που θα εξασφαλίζει πλήρως και εσαεί τον δασικό χαρακτήρα του και τη μη δυνατότητα να αυξηθούν οι κοινωφελείς δραστηριότητες. Πράσινο

υψηλής οικολογικής σημασίας χωρίς χρήσεις που αλλοιώνουν στο όνομα της "αξιοποίησης" άμεσα ή έμμεσα τη φυσιογνωμία του δάσους».

Τονίζει ότι δεν θα ληφθεί υπόψη κανένα master plan ή μελέτη που έχει γίνει ως τώρα για το Κτήμα Συγγρού. Εκπονείται ήδη Σχέδιο Γενικής Διάταξης από το ΙΓΕ με ομάδα ειδικών επιστημόνων που αποτελείται από αρχιτέκτονα-πολεοδόμο, γεωπόνο, δασολόγο, αρχιτέκτονα τοπίου και γεωλόγο (υπόγεια ύδατα). Η εργασία θα συνταχθεί υπό την εποπτεία του ΔΣ του ΙΓΕ και αυτή θα εγκριθεί. «Ούτε ένα καινούργιο κτίσμα δεν θα κτισθεί, κανένα πάρκινγκ δεν θα κατασκευασθεί εντός του Κτήματος Συγγρού. Μάλιστα θα απαγορευθεί πλήρως η είσοδος ΙΧ, θα δημιουργηθεί πράσινος φράκτης (δενδροστοιχία) στην πλευρά της λεωφόρου Κηφισιάς και θα αποκατασταθούν τα ήδη υπάρχοντα κτίσματα. Εχει ενδιαφέρον να γίνουν πρότυπες καλλιέργειες. Δεν είμαι θετικός στη δημιουργία βοτανικών κήπων άλλωστε είναι πανάκριβοι και βέβαια ούτε λόγος για ζωολογικό κήπο» διευκρινίζει ο κ. Πολύζος.

Το "μάστερ πλαν" του Δήμου Αμαρουσίου

Παρουσιάστηκε τον Οκτώβριο 2000 από τον Δήμο Αμαρουσίου και προέβλεπε: Υπόγειο πάρκινγκ και κλειστό Βοτανικό Κέντρο ύψους 17μ. (κίτρινος κύκλος κάτω αριστερά) κοντά στον χώρο του κατεδαφισθέντος θερμοκηπίου, βοτανικούς κήπους σε μεγάλο μέρος της δασικής περιοχής (πράσινη ζώνη), καφενεία, βραδυνά εστιατόρια και καφέ για νυχτερινές επιδείξεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις, ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΟ ΤΡΑΙΝΟ (μωβ διακεκομμένη γραμμή στο σχέδιο), τεχνητό καταφύγιο πουλιών(!) ενδεχομένως και ζωολογικό κήπο(!), φωτισμένες λίμνες, χώρους καθιστικών και παιχνιδιού καλυμένους με πάνινες σκεπές, πύργους με φώτα λείζερ για την νύχτα, κέντρο - κτίριο επισκεπτών (κίτρινος κύκλος στο βόρειο τμήμα), κλπ. Προέβλεπε επίσης ενοποίηση με το Κτήμα Καρέλλα που απαλλοτριώθηκε προσφάτως (σκούρο μωβ δεξιά), το Αμαλίειο αριστερά της Κηφισιάς και το κέντρο της πόλεως (κάτω αριστερά), εκεί όπου σήμερα προτείνεται πύλη.

Αποσπάσματα από το κείμενο του Μάστερ Πλαν:

Χρησιμοποιώντας μικρούς πύργους με φώτα λέιζερ και ολογράμματα φωτός θα συνδέονται μεταξύ τους το Δάσος Συγγρού, το Αμαλίοιο και το κτήμα Καρέλλα ακόμα και κατά τη διάρκεια της νύχτας. Έτσι το πάρκο θα παρέχει περισσότερες λειτουργίες, όπως βραδινά εστιατόρια και καφέ, νυχτερινές επιδείξεις και πολιτιστικές εκδηλώσεις... Οι επιδείξεις Λέιζερ μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις εκδηλώσεις που θα παρουσιάζονται στο "χώρο τέχνης" κατά την περίοδο Στα διάκενα των βοτανικών κήπων δημιουργούνται χώροι που θα χρησιμοποιούνται για ειδικές εκδηλώσεις και άλλες(;) λειτουργίες των Ολυμπιακών Αγώνων! Κοντά στα βόρεια όρια του πάρκου με τη Λεωφόρο Κηφισίας, μπορούν να εγκατασταθούν δημοτικές δραστηριότητες όπως κήποι, καφέ, παιδικές χαρές, κ. ά... Οι αθλητικοί χώροι χρειάζονται βελτίωση αλλά και επέκταση... ενίσχυση της χρήσης του αμφιθεάτρου... ...λίμνες σε φυσικές φόρμες και σε διαφορετικά επίπεδα συνδεδεμένες με πέτρινες κατασκευές και εξωτικά φυτά με προσεγμένο φωτισμό(!) Βοτανικό Κέντρο: Το κτίριο θα είναι κατασκευασμένο σε μορφή τριγωνικών ανεξαρτήτων δωματίων... Το ύψος του θα φτάνει τα 17,5 μέτρα και η όλη κατασκευή θα καλύπτει περιοχή 4.000 τ.μ. Στην είσοδο και έξοδο θα υπάρχει έκθεση φυτών και υλικών κηποτεχνίας... Ανατολικότερα μπορεί να δημιουργηθεί παρόμοια κατασκευή ως κλειστό καταφύγιο πουλιών. Προτείνεται μεταλλική

κατασκευή πλαισιωμένη με συρματοπλέγμα. Επίσης εφόσον ο Ζωολογικός κήπος θεωρηθεί απαραίτητος, μπορεί να προστεθούν και άλλα τμήματα.

«Φρένο» του ΣτΕ σε εργασίες στο Δάσος Συγγρού»

Τάνια Γεωργιοπούλου, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αναστέλλονται προσωρινά με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας τα έργα και οι κατασκευές που είχαν προγραμματιστεί να πραγματοποιηθούν εντός του Δάσους Συγγρού, έκτασης 900 στρεμμάτων. Πρόκειται για έργα 4,65 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία περιλαμβάνονταν στην προγραμματική σύμβαση μεταξύ των Δήμων Αμαρουσίου, Κηφισίας, Μελισσίων και του ΙΓΕ (Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών) που έχει τη διαχείριση του δάσους και τα οποία ελάχιστη σχέση είχαν με τη διατήρηση του δασικού χαρακτήρα του χώρου.

Η προσωρινή απόφαση του Β΄ Τμήματος Διακοπών του ΣτΕ ισχύει έως την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης των συγκεκριμένων σχεδίων, την οποία έχουν καταθέσει τα σωματεία «Φίλοι του Δάσους Συγγρού», «Σύλλογος Προστασίας Κηφισιάς» και «Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου» και πολίτες της περιοχής.

Τα κονδύλια 4,65 εκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία το υπουργείο Γεωργίας θα διέθετε 1,2 εκατομμύρια ευρώ, σύμφωνα με την προγραμματική σύμβαση αφορούσαν στην επισκευή κτισμάτων εντός του κτήματος, πολλά από τα οποία είναι αυθαίρετα, βελτιώσεις δρόμων, τη δημιουργία εγκαταστάσεων, λίμνης και βοτανικών κήπων. Η χρηματοδότηση για το δάσος περιορίζεται στο 8,5% των συνολικών κονδυλίων. Σύμφωνα με τους «Φίλους του Δάσους Συγγρού», η κατανομή των δαπανών της προτεινόμενης συμβάσεως είναι χαρακτηριστική. Εξάλλου οι κατασκευές αυτές καθόλου δεν ευνοούν τον δασικό χαρακτήρα του κτήματος. Ακόμα και η δημιουργία των κήπων που προτείνονται αποτελεί εξαιρετικά ακριβή λύση, καθώς στη συνέχεια απαιτούνται τεράστια κονδύλια για τη συντήρησή τους. Οι «Φίλοι του Δάσους Συγγρού» προτείνουν, «εφόσον το υπουργείο Γεωργίας έχει δεσμευτεί να καταβάλει 1,2 εκατομμύρια ευρώ να προκηρυχθούν άμεσα οι διαγωνισμοί και τα χρήματα αυτά να χρησιμοποιηθούν για την επισκευή των διατηρητέων κτιρίων που υπάρχουν στο κτήμα δηλαδή τον ναό του Αγίου Ανδρέα και της βίλλας Συγγρού». Όπως τονίζουν, η δάσωση του χώρου είναι η μόνη εφικτή οικονομικά λύση και αυτή που θα προστατεύσει τον χώρο από κάθε είδους επεμβάσεις.

Υπενθυμίζεται ότι στις 15 Ιουλίου το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών είχε κάνει δεκτά τα ασφαλιστικά μέτρα κατά της πρωτοβουλίας του Δήμου Αμαρουσίου να εκμισθώσει τα 128 στρέμματα του κτήματος Καρέλλα, που ανατολικά συνορεύει με το δάσος Συγγρού, σε επενδυτή που θα αναλάμβανε τη δημιουργία και την εκμετάλλευση θεματικού πάρκου 1.000.000 επισκεπτών ετησίως. Εξι μέρες αργότερα, στη συγκεκριμένη περιοχή, εκδηλώθηκε φωτιά, η οποία ανησύχησε ιδιαίτερα τους κατοίκους της περιοχής και τους έκανε να σκεφθούν διάφορα...

Σχέδια υπέργειας γέφυρας και απόπειρα διάνοιξης δρόμου!

Υπέργεια γέφυρα εις βάρος του Δάσους Συγγρού - σχέδιο του Δήμου Αμαρουσίου. Η κάτοψή της, στο σχέδιο αριστερά, παρουσιάστηκε σε έκθεση στο

Δημαρχείο. Και τα δύο μέρη της γέφυρας κείνται επί περιουσίας του Κληροδοτήματος Συγγρού!

Με πλάτος 3 μέτρων και δύο κυκλικές διαδρομές εκατέρωθεν της Κηφισίας, βορειοανατολικά πάνω από το Δάσος (όχι... Άλσος!) Συγγρού και νοτιοδυτικά πάνω από έκταση βορείως της Πλατείας Ηρώων, η γέφυρα κατατρώγει πολύτιμο χώρο

και των δύο. Κάτω και από τις δύο διαδρομές στο "[μάστερ πλαν](#)" είχαν προταθεί υπόγεια πάρκινγκ. Το 2002 μάλιστα, προκηρύχθηκε από τον Δήμο Αμαρουσίου και διαγωνισμός για το ένα εκ των δύο! Σημειωτέον ότι αμφότερες οι εκτάσεις ανήκουν στο Κληροδοτήμα Συγγρού και όχι στον Δήμο Αμαρουσίου!

Πατώντας στο διπλανό εικονίδιο δείτε προοπτικό του ως άνω σχεδίου. Εμφανίζεται καταπράσινο. Πιστεύει κανείς ότι θα υπάρξουν ποτέ τέτοια θαλαερά δένδρα κάτω από μία γέφυρα και πάνω από την τσιμεντένια στέγη ενός πάρκινγκ;

Διάνοιξη δρόμου κατά μήκος του νοτίου ορίου του δάσους. Επεχειρήθη το 2001 από τον Δήμο Αμαρουσίου με Προεδρικό Διάταγμα περί τροποποίησης του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου όρων δόμησης και χρήσεων γης του Δήμου (ΦΕΚ υπ.αρ. 130, 21/2/01). Με το διάταγμα αυτό, το Σχέδιο Πόλεως Αμαρουσίου θα επεκτεινόταν ΜΕΣΑ στο δάσος, τόσο όσο χρειαζόταν για την διάνοιξη δρόμου που θα ένωνε την οδό Βορείου Ηπείρου με το πίσω μέρος του οικοπέδου της Interamerican, το οποίον θα γινόταν έτσι διαμπερές. Παραπλεύρως εμφανίζεται το απόσπασμα του επισυναπτομένου στο ΦΕΚ διαγράμματος, όπου ο μανδρότοιχος του δάσους σημαίνεται με σκούρο κίτρινο χρώμα, ενώ η διά του ΦΕΚ οροθετούμενη νέα γραμμή επεκτάσεως του σχεδίου σημαίνεται με κόκκινο. Η μεταξύ τους έκταση θα γινόταν δρόμος. Τα σχέδια ακυρώθηκαν με προσφυγή κατοίκων στο Σ.τ.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Π.5 ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΚΑΥΡΕΤ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ
ΧΑΡΤΟΥ

«ΚΕΡΗΣΙΑ»

Του Αρχαιολογικού
Γερμανικού Ινστιτούτου
(Καυρετ)

κλ. 1:27.500^χ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

 Δάσος Βραχυ-
κόρμων πλατυ-
φύλλων

 Αγροτικές γαίες
με καρποφορία

 Αγροτικές γαίες
χωρίς δένδρα
λιθώγιες.

 Πνευμόδαρος
στα Ανάβρυτα
το 1883

 Αμπελοκαλλιέργεια

 Ενδεικτική
η περιοχή
όπου η προς
διερεύνηση Έκτα-
ση

Π.6 ΧΑΡΤΕΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ,
ΓΙΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

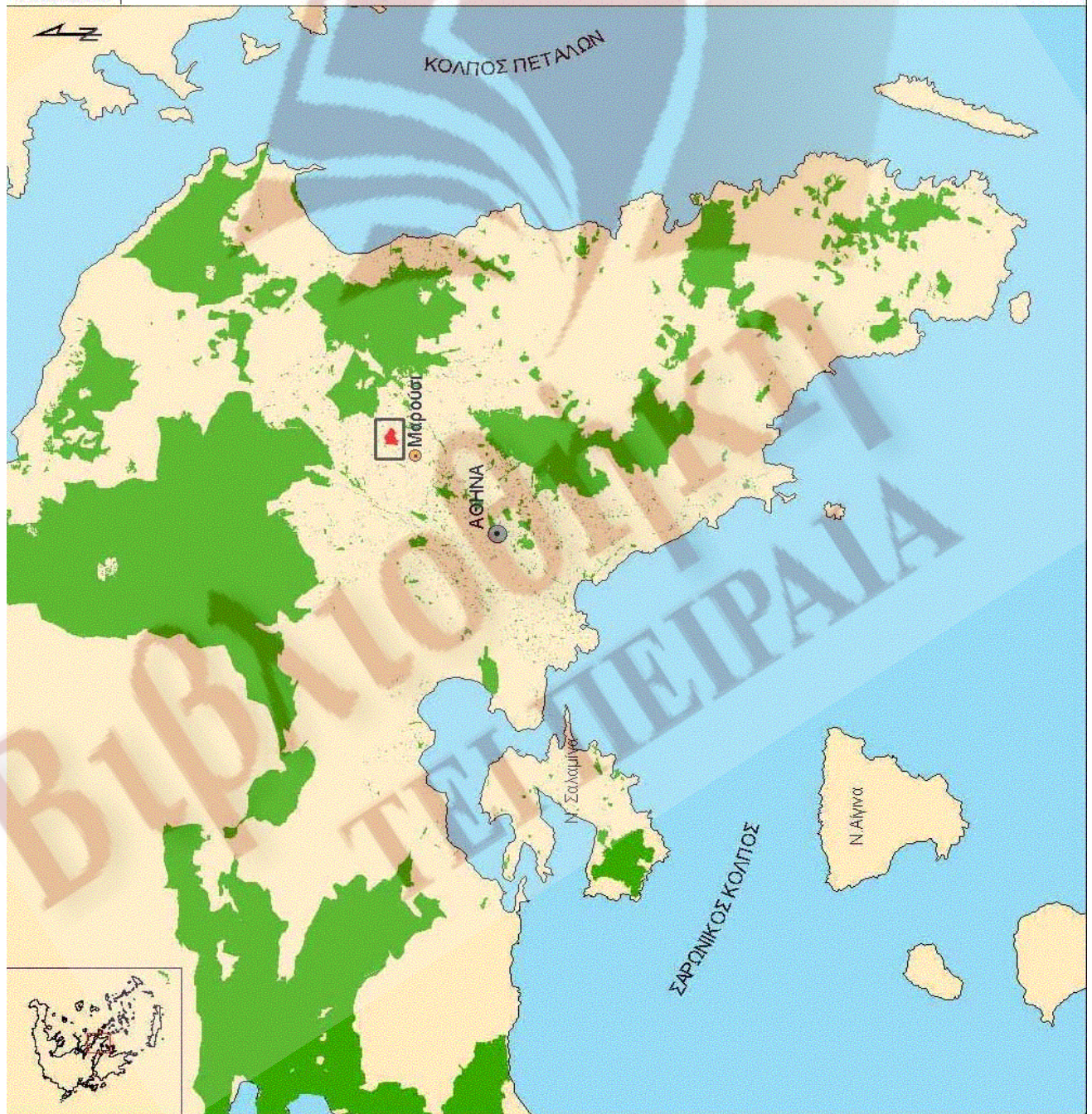
ΧΑΡΤΗΣ Νο 1

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ
Δάση, Χώροι Πρασίνου

Κλίμακα : 1:300.000
0 2,5 5 10 15 20 km

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

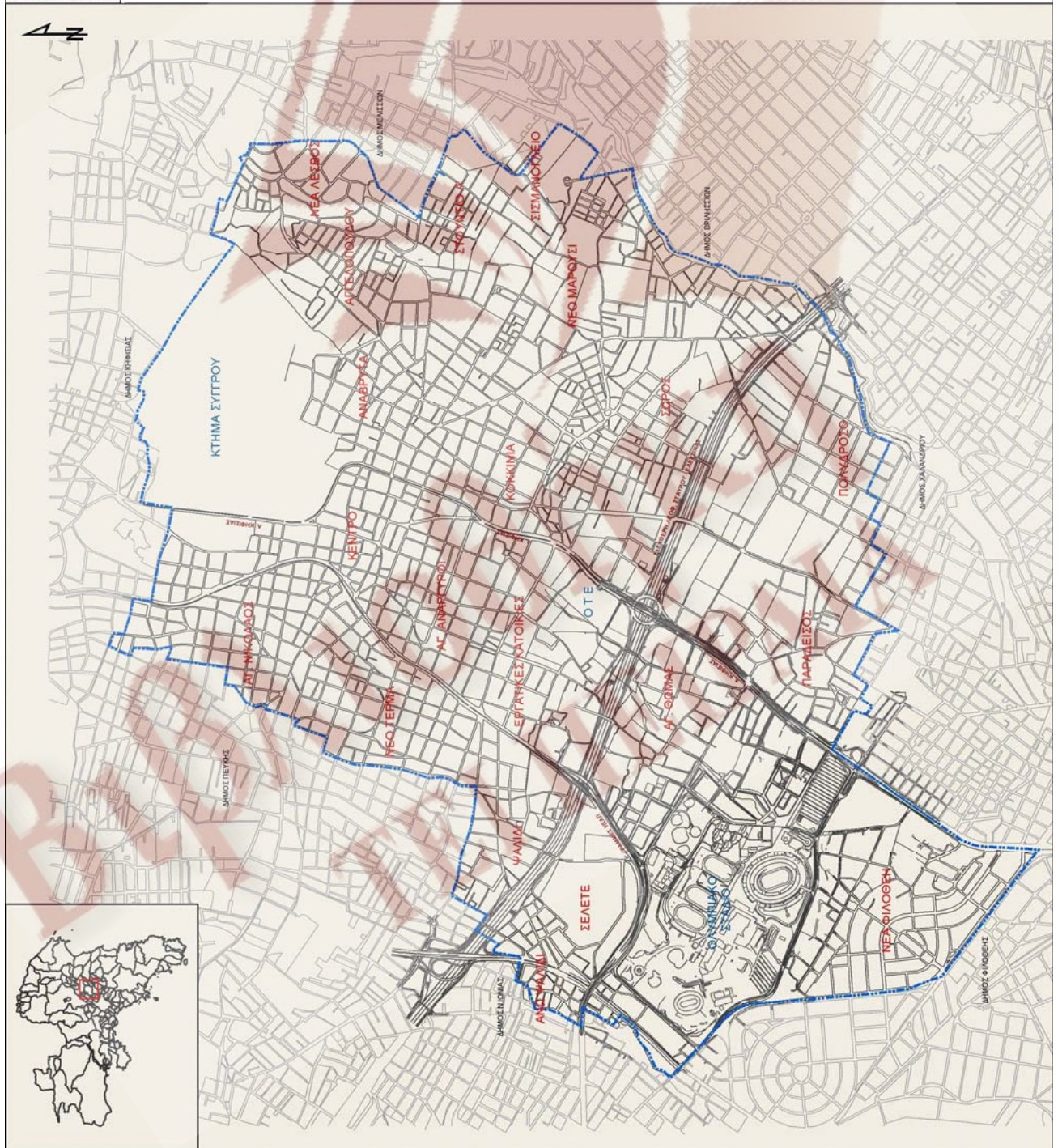
ΧΑΡΤΗΣ Νο 2

**ΡΥΘΟΤΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
 ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
 ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ
 ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΟΡΙΟ ΔΗΜΟΥ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
- ΡΥΘΟΤΟΜΙΑ
- ΡΥΘΟΤΟΜΙΑ ΟΜΟΡΩΝ ΔΗΜΩΝ

Κλίμακα : 1:20.000
 0 200 400 800 1.200
 Meters

ΧΑΡΤΗΣ Νο 4

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΕΙΣΟΔΟΙ

- Πεζοί και οχήματα
- Πεζοί
- Οχήματα

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

- Χωματόδρομος
- Ασφαλτοστρωμένος δρόμος
- ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Έτος αεροφωτογράφισης: 2000
Πηγή: I.T.S. Γραφείο μελετών

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΔΟΥΛΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

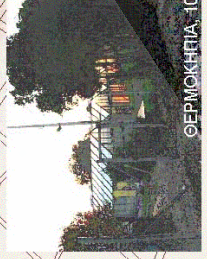
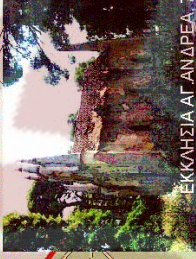
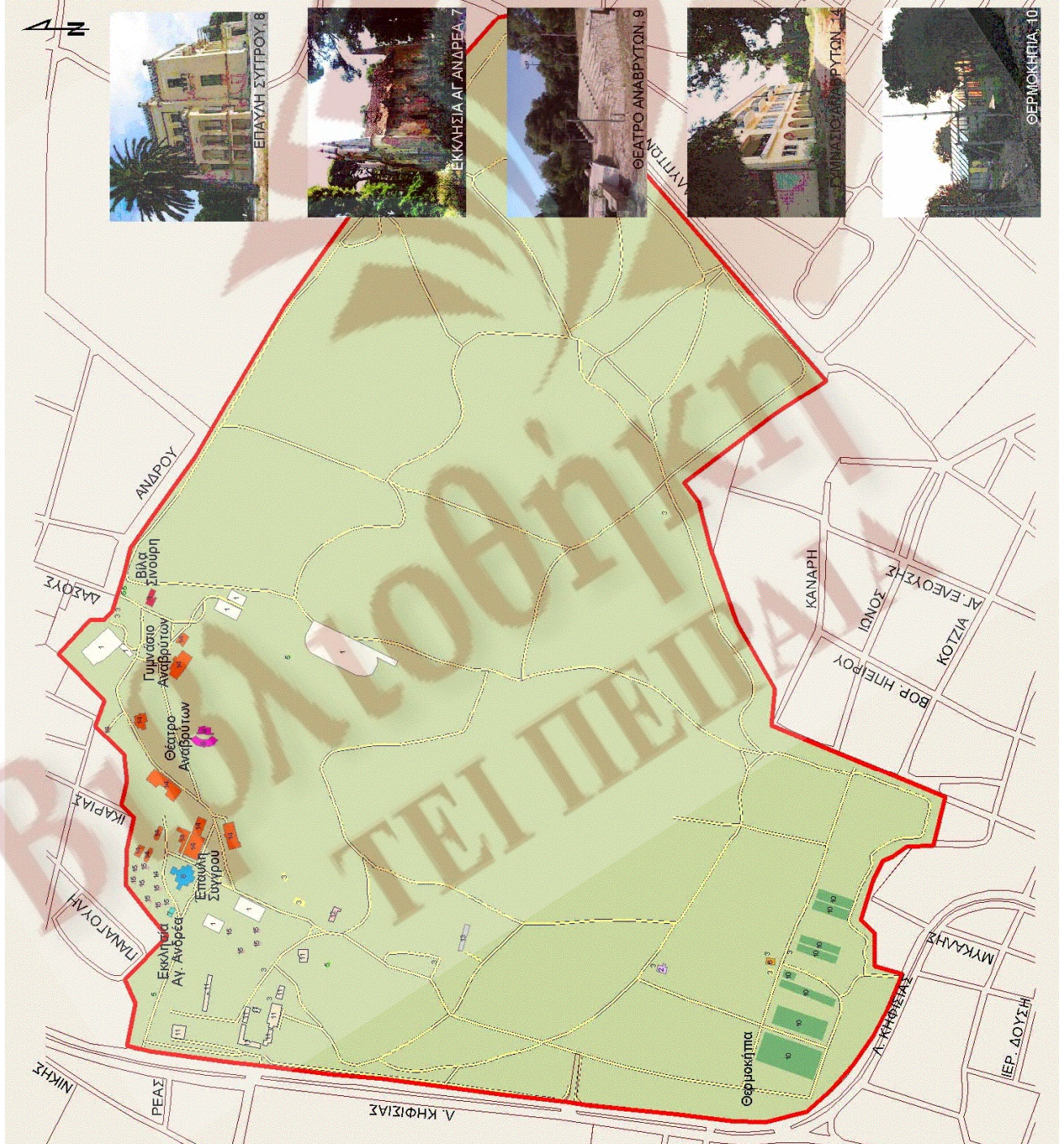
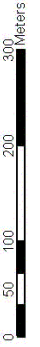

ΧΑΡΤΗΣ Νο 5

ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, 1
 - ΑΝΤΙΛΙΟΣΤΑΣΙΟ, 2
 - ΑΠΟΘΗΚΗ, 3
 - ΒΙΛΑ ΣΙΝΟΥΡΗ, 4
 - ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΚΤΙΣΜΑ, 5
 - ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΩΠΟΝΟΥ, 6
 - ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓ.ΑΝΔΡΕΑ, 7
 - ΕΠΑΥΛΗ ΣΥΓΓΡΟΥ, 8
 - ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΑΒΡΥΤΩΝ, 9
 - ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟ, 10
 - ΚΤΙΡΙΟ ΓΡΑΦΕΙΩΝ, 11
 - ΟΙΚΙΑ ΚΗΠΟΥΡΟΥ, 12
 - ΟΡΝΙΣΩΝΑΣ, 13
 - ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ, 14
 - ΤΡΟΧΟΒΙΑ, 15
 - ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
 - ΡΥΜΟΣΤΟΜΙΑ
 - ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
- Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

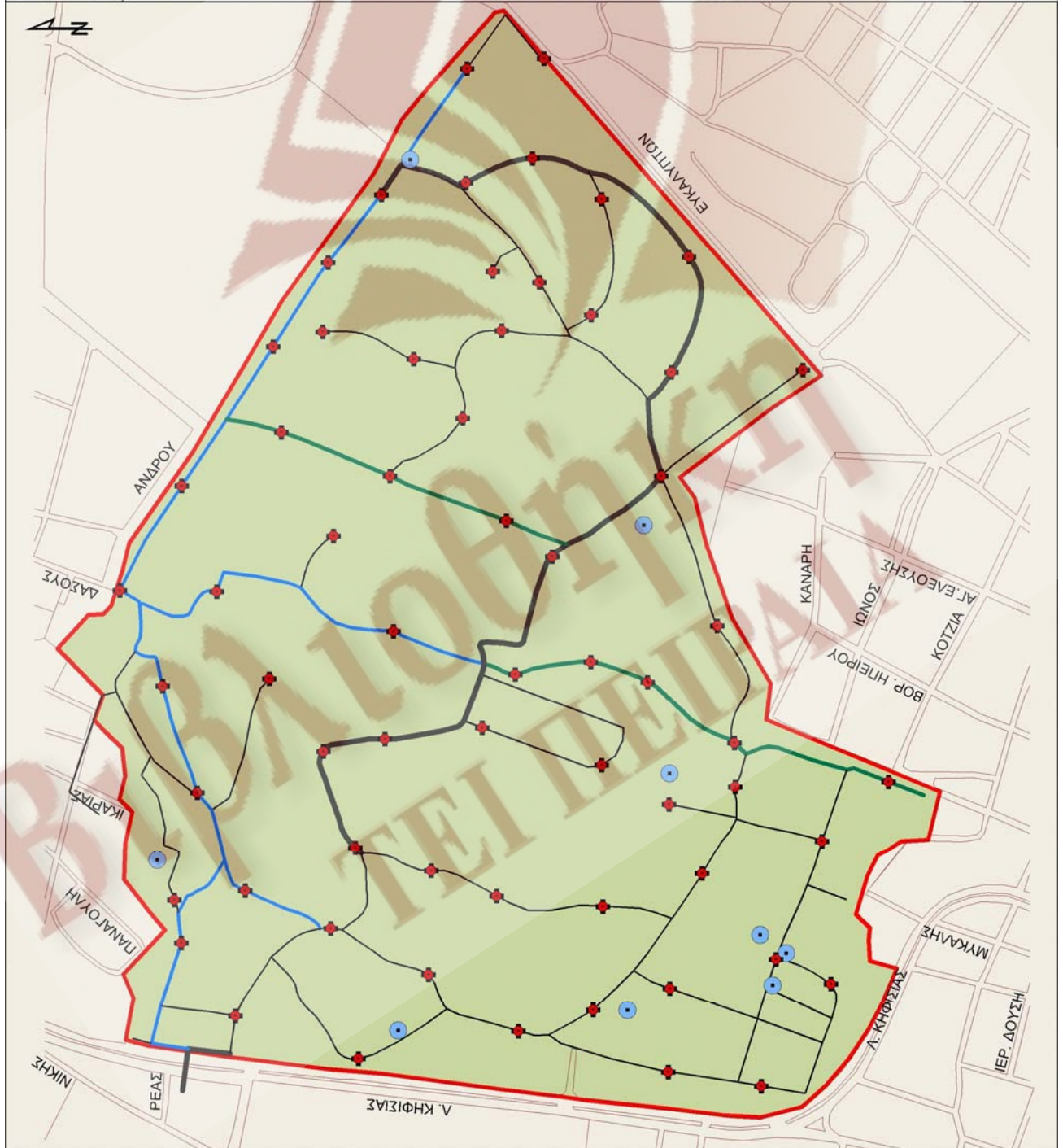
ΧΑΡΤΗΣ Νο 6

**ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
 ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΙ ΚΡΟΥΝΟΙ
 ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- + ΚΡΟΥΝΟΙ
- ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ
- ΔΙΑΜΕΤΡΟΣ ΑΓΩΓΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**
- φ 150
- φ 250
- φ 300
- φ 400
- ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Κλίμακα : 1:5.000

ΧΑΡΤΗΣ Νο 7

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΡΟΥΝΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΡΟΥΝΩΝ

- + Σε λειτουργία
- Εκτός λειτουργίας

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

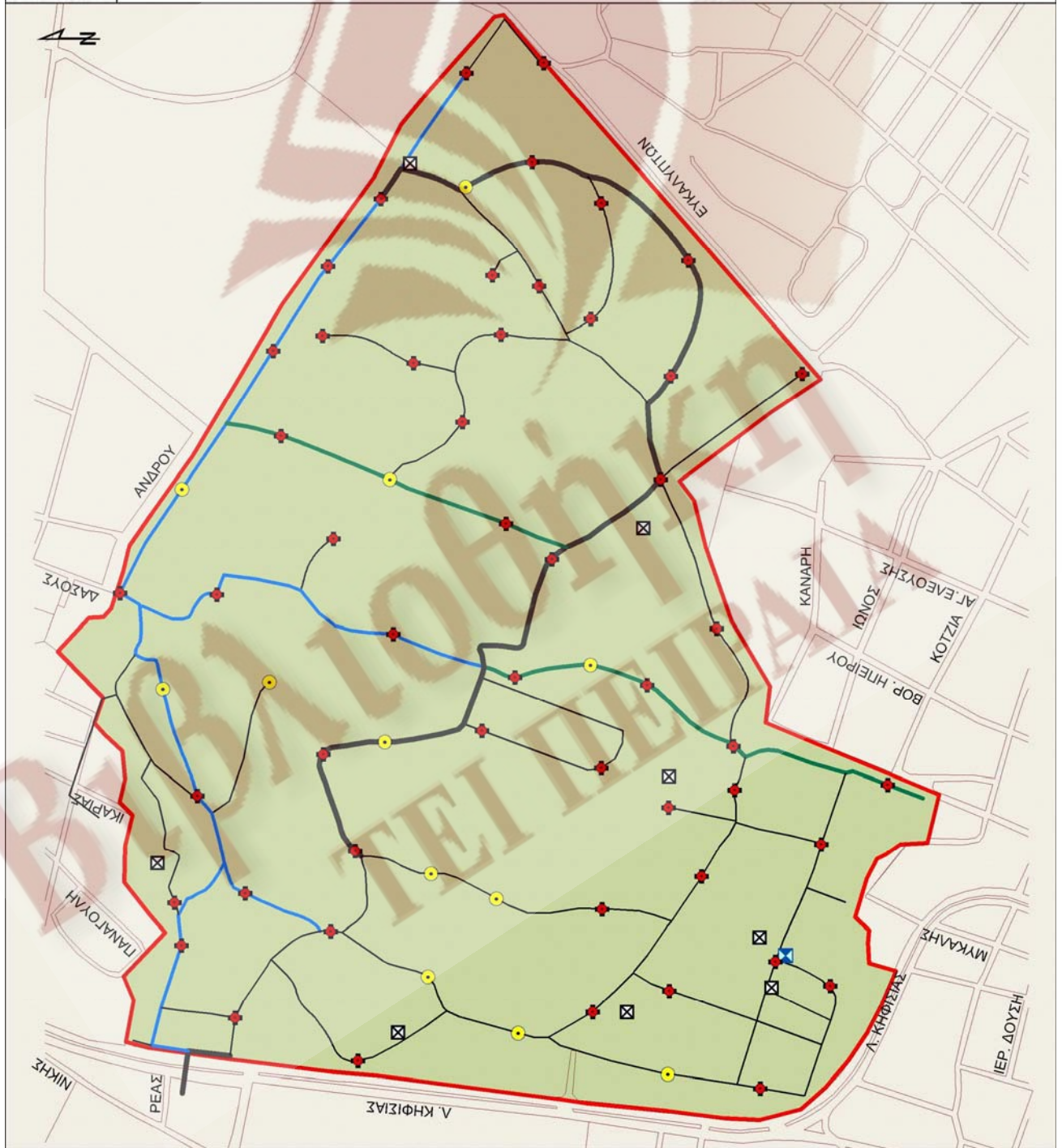
- ⊗ Σε λειτουργία
- ⊗ Εκτός λειτουργίας

ΔΙΑΜΕΤΡΟΣ ΑΓΩΓΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

- φ 150
- φ 250
- φ 300
- φ 400

- ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

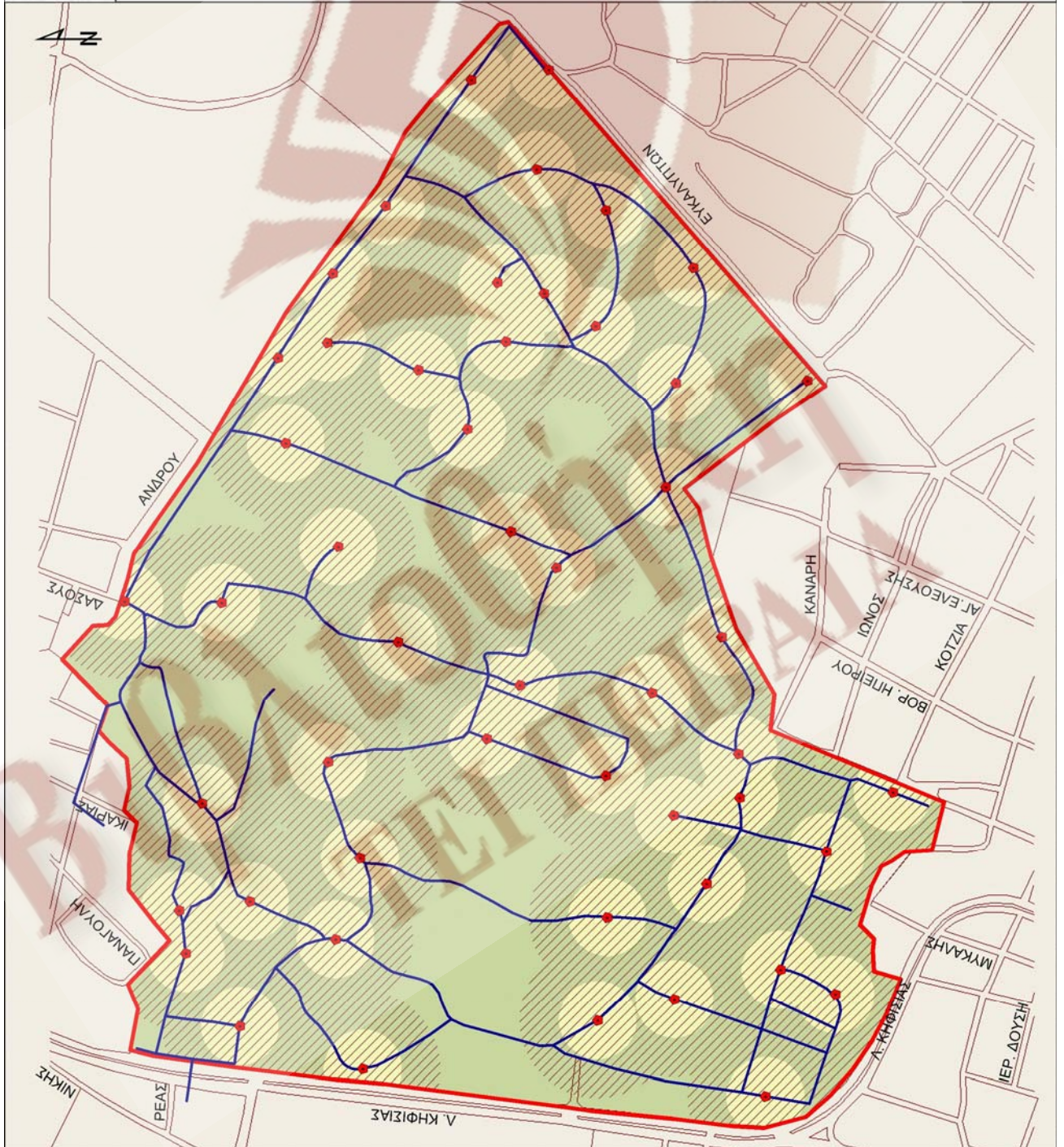
ΧΑΡΤΗΣ Νο 8

**ΖΩΝΕΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΝ
 ΑΠΟ ΚΡΟΥΝΟΥΣ
 ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ
 ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ**

ΥΠΟΜΗΜΑ

- ΚΡΟΥΝΟΙ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
- ΖΩΝΗ 50 m
- ▨ ΖΩΝΗ 100 m
- ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
- ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΣΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

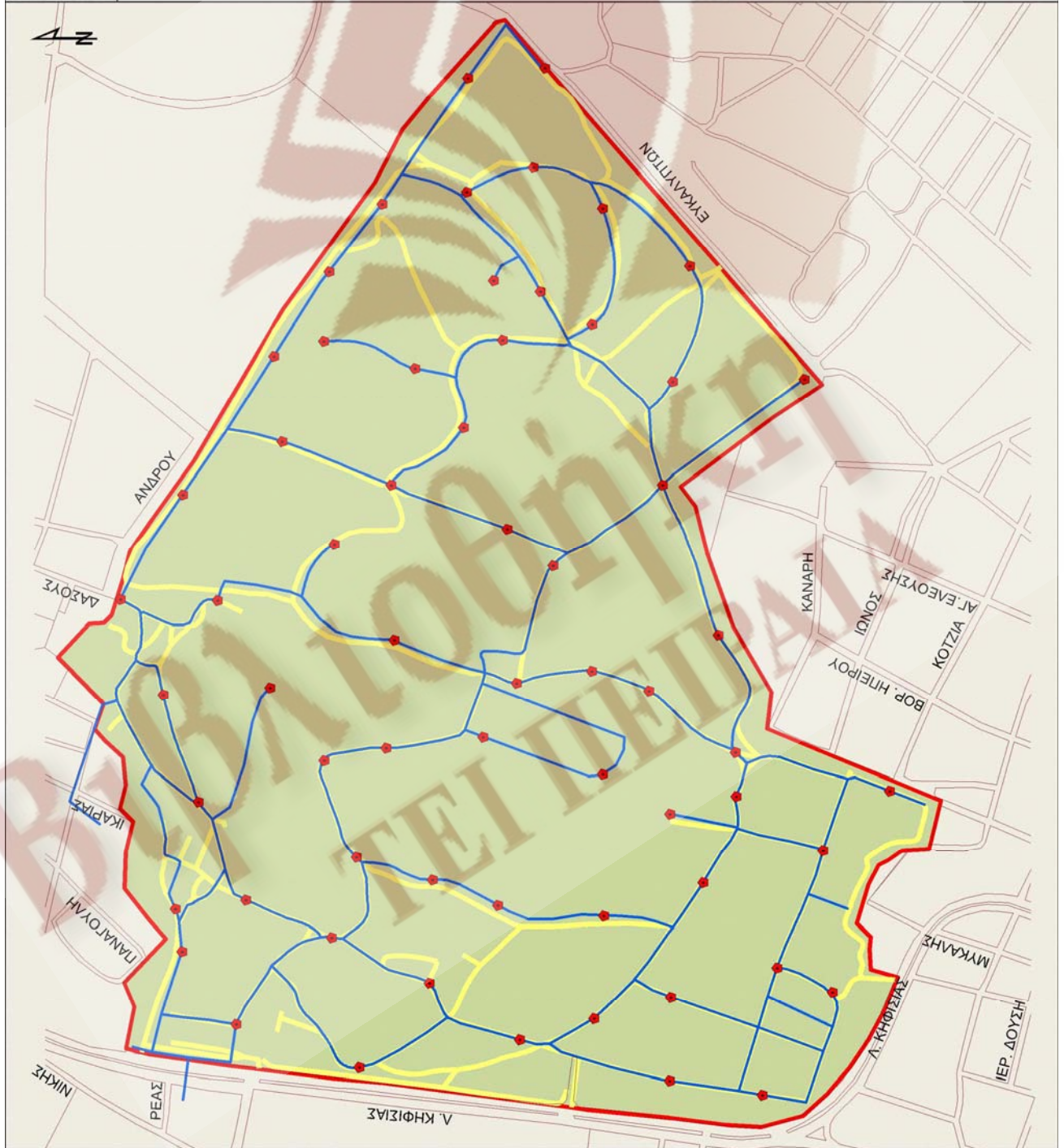
ΧΑΡΤΗΣ Νο 9

ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΟΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΚΡΟΥΝΟΙ
- ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
- ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

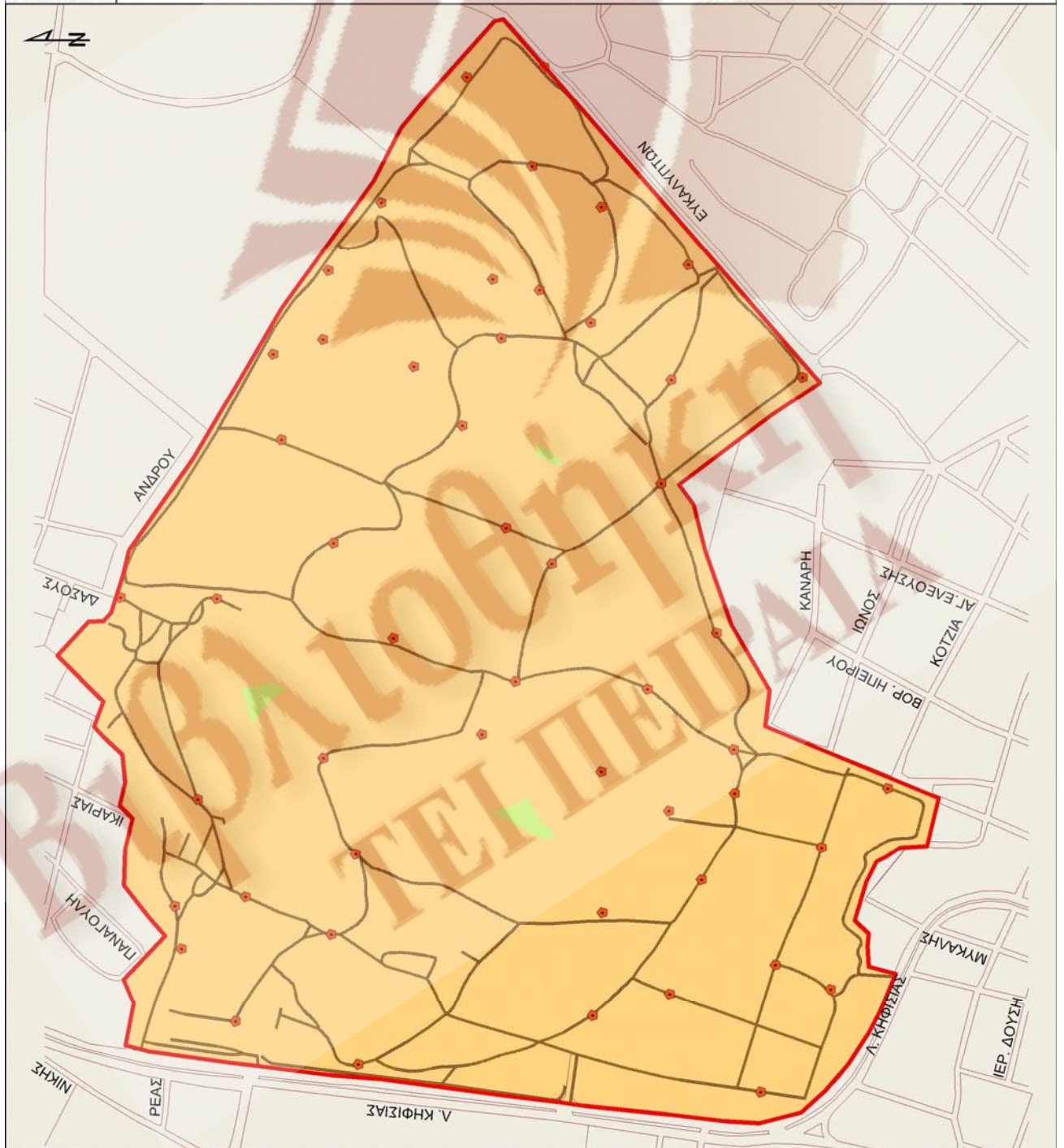
ΧΑΡΤΗΣ Νο 10

**ΖΩΝΗ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΝ
 ΑΠΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
 ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΡΟΥΝΟΥΣ
 ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΚΡΟΥΝΟΙ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
- ΖΩΝΗ 100 m
- ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
- ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Κλίμακα : 1:5.000

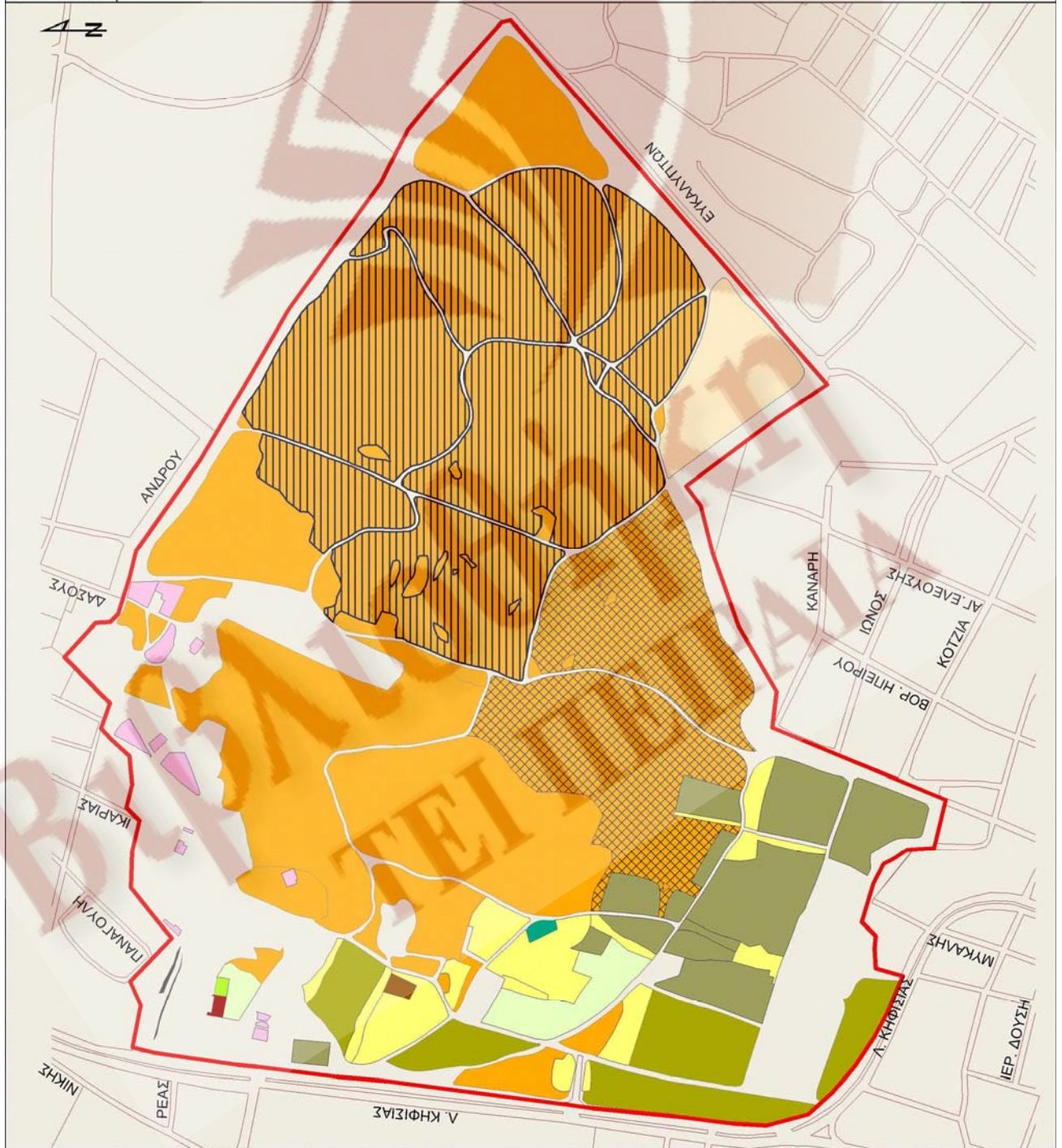
ΧΑΡΤΗΣ Νο 11
ΤΥΠΟΙ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ

- ΑΜΠΕΛΙΑ
- ΑΜΥΓΔΑΛΙΕΣ
- ΑΝΘΟΚΗΠΟΣ
- ΕΛΙΕΣ
- ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΙ
- ΘΑΜΝΩΝΑΣ
- ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ
- ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΕΙΟ
- ΜΟΥΡΙΕΣ
- ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΕΣ
- ΦΥΣΤΙΚΙΕΣ
- ΧΑΛΕΠΙΟΣ ΠΕΥΚΗ
- ΑΝΑΔΑΣΘΕΙΣΙΑ ΕΚΤΑΣΗ
- ΦΥΣΙΚΗ ΑΝΑΤΕΝΝΗΣΗ
- ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ Νο 12

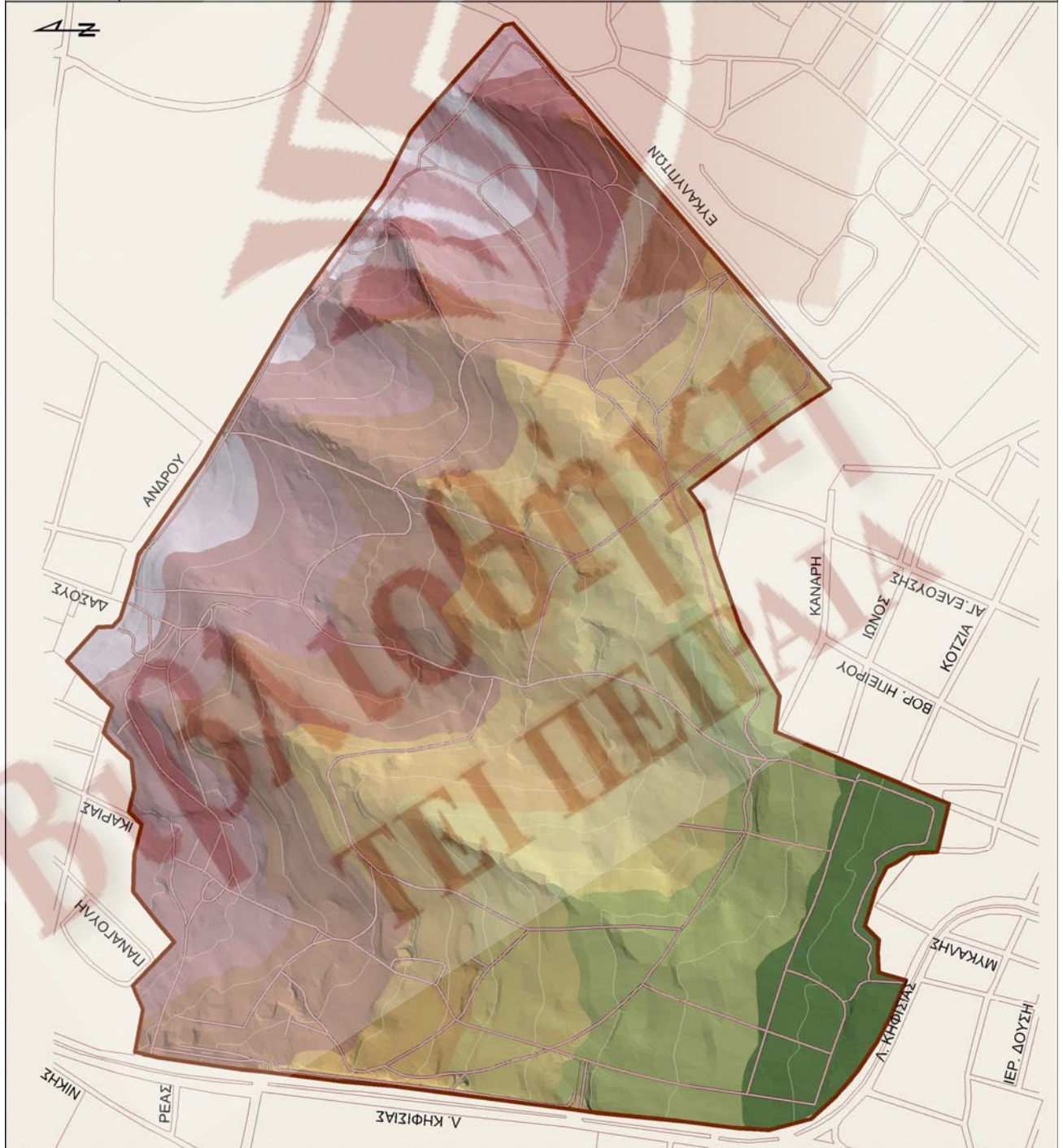
ΑΝΑΓΛΥΦΟ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ

- 291 - 300 m
- 281 - 290 m
- 271 - 280 m
- 261 - 270 m
- 251 - 260 m
- 241 - 250 m
- 233 - 240 m
- ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
- ΡΥΘΙΣΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Κλίμακα : 1:5.000

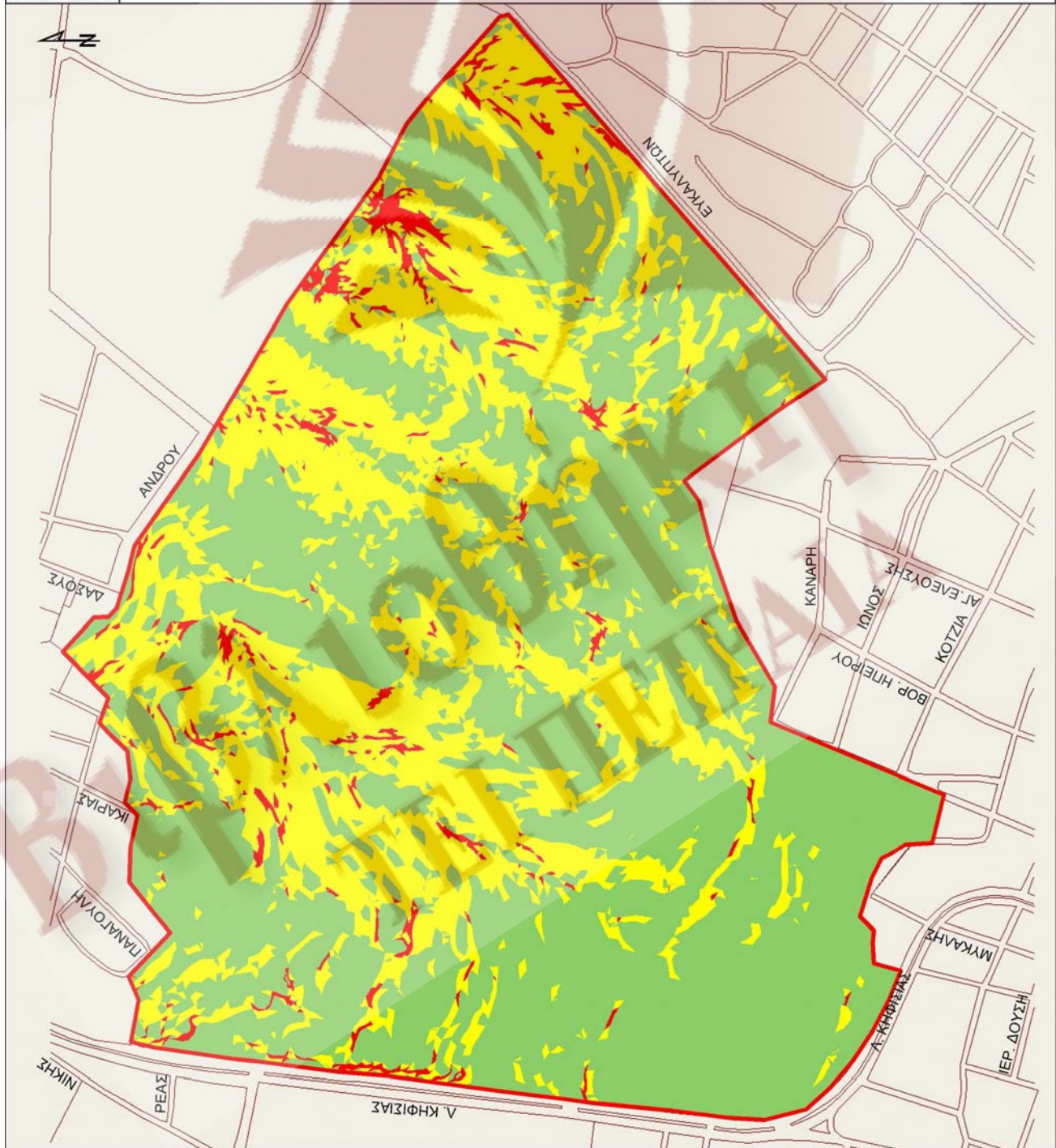
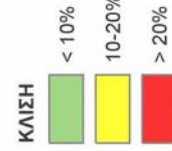

ΧΑΡΤΗΣ Νο 13

ΚΛΙΣΗ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΥΠΟΜΗΗΜΑ

ΧΑΡΤΗΣ Νο 14

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΓΛΥΦΟΥ

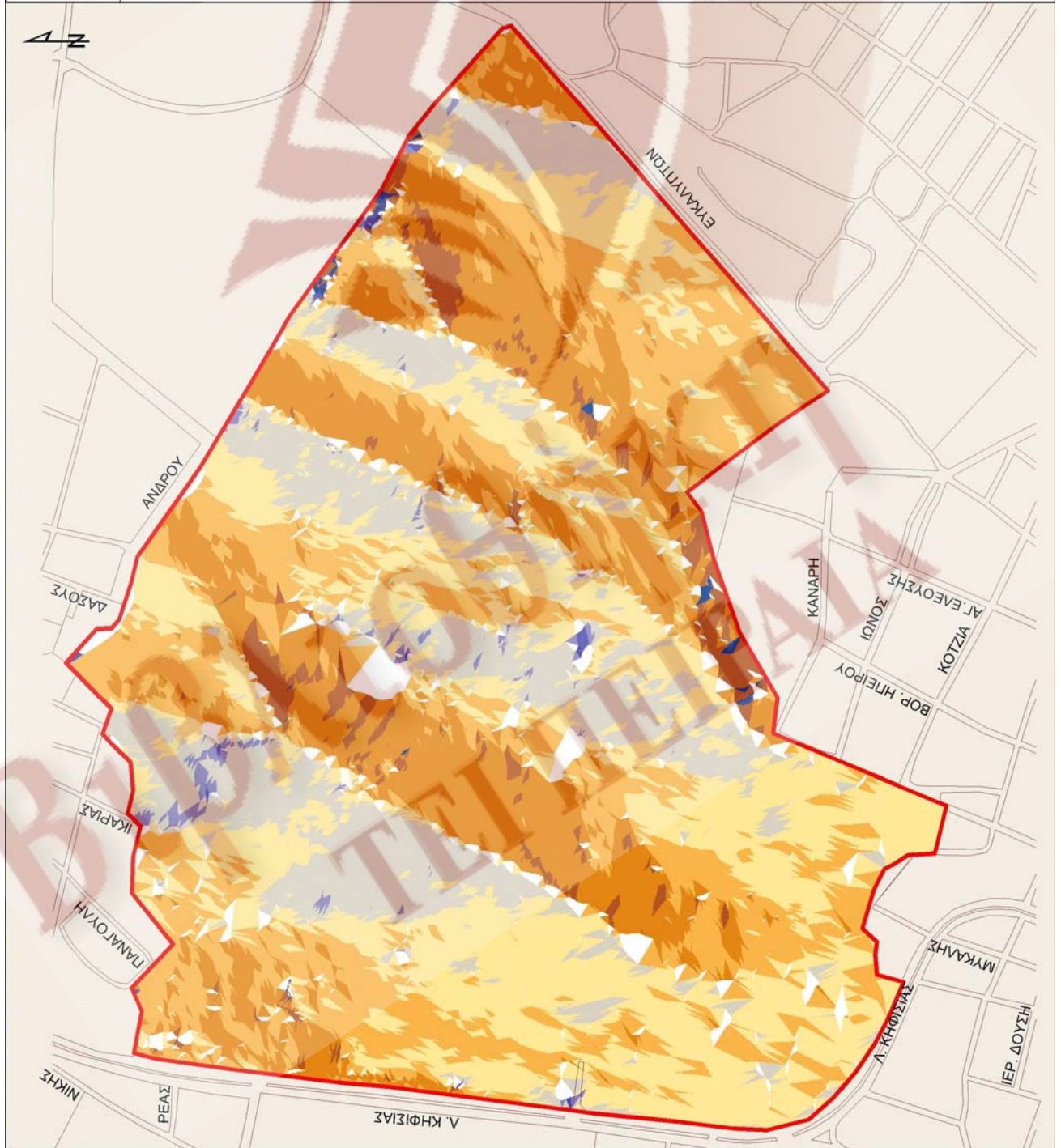
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΕΚΘΕΣΗ (μύρες)

- Επίπεδο
- Βόρεια (337.5-222.5)
- Βορειοανατολική (222.5-67.5)
- Ανατολική (67.5-112.5)
- Νοτιοανατολική (112.5-157.5)
- Νότια (157.5-202.5)
- Νοτιοδυτική (202.5-247.5)
- Δυτική (247.5-292.5)
- Βορειοδυτική (292.5-337.5)

- ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
- ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
- Διακριτική ικανότητα 1m

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

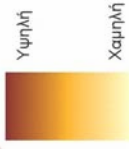

ΧΑΡΤΗΣ Νο 15

ΣΚΙΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

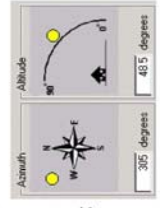
ΣΚΙΑΣΗ

ΡΥΘΜΟΤΟΜΙΑ

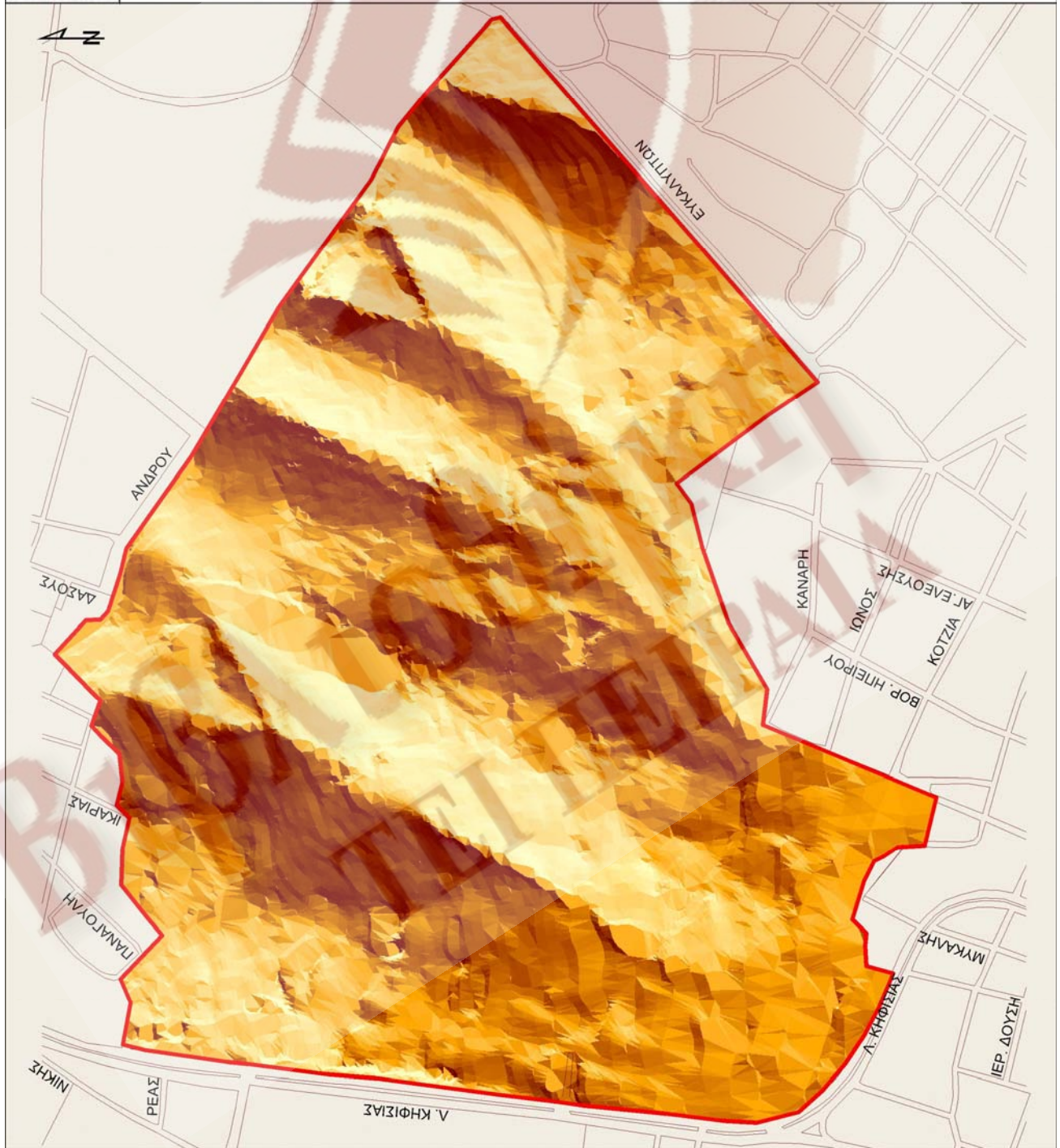
ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Διακριτική ικανότητα 1 m

ΘΕΣΗ ΗΛΙΟΥ :
 Αζιμουθίο : 305 μοίρες
 Ύψος : 48.50 μοίρες

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΔΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ Νο 16

**ΘΕΣΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ
 ΚΑΛΥΨΗ ΟΡΑΤΟΤΗΤΑΣ
 ΥΠΟΜΝΗΜΑ**

Παρατηρητήριο

ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ

Μή ορατές περιοχές

Ορατές περιοχές

ΥΨΟΜΕΤΡΟ

295 m

275 m

255 m

235 m

ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ

ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Διακριτική ικανότητα 1 m

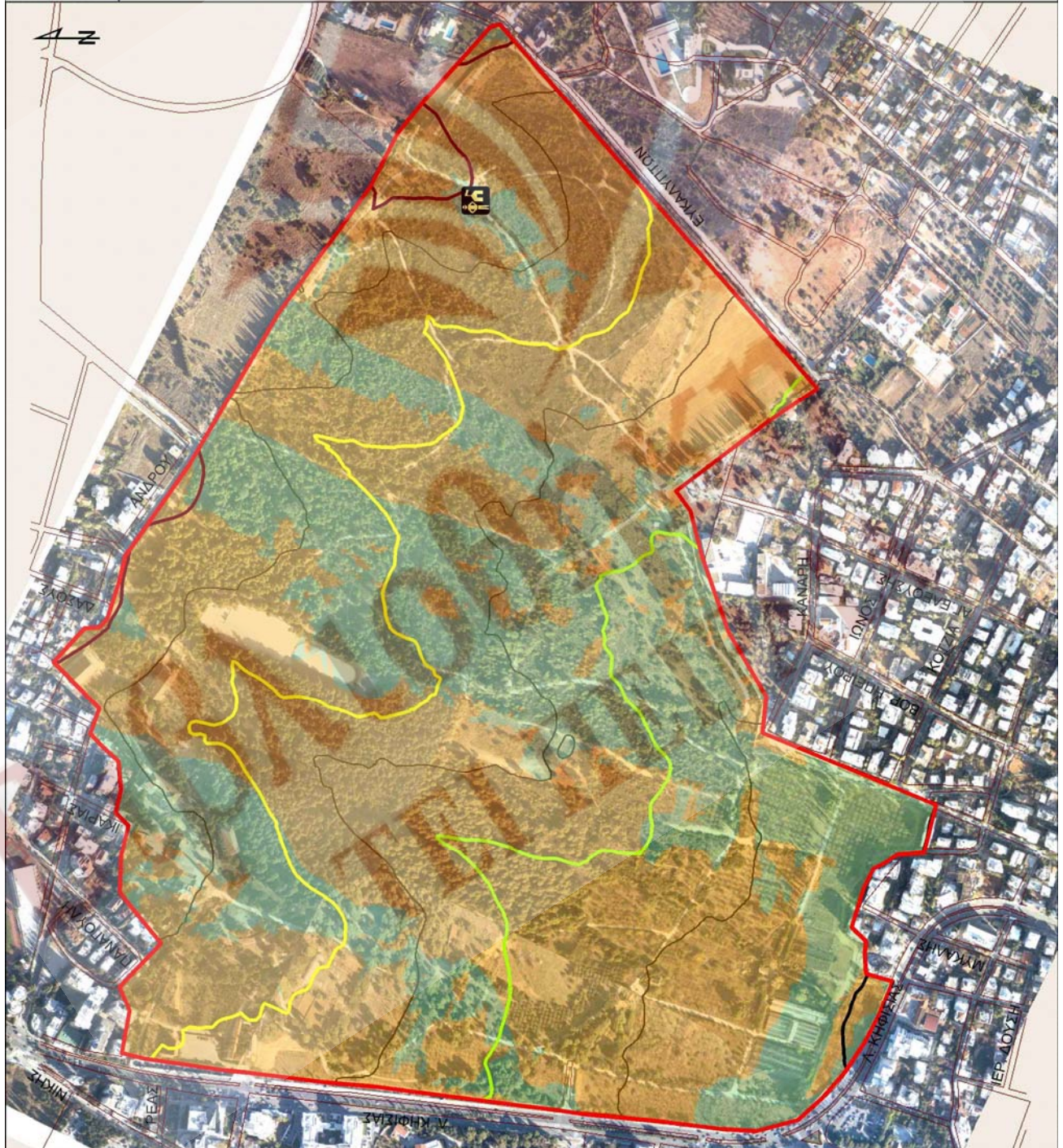
Ύψος παρατηρητηρίου 297 m

Γωνία παρατήρησης 360 μοίρες

Έτος αεροφωτογράφισης : 2000

Πηγή : Ι.Τ.Σ. Γραφείο μελετών

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΑΕΛΑΣΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ Νο 17

ΘΕΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΩΝ ΚΑΛΥΨΗ ΟΡΑΤΟΤΗΤΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΩΝ

ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ

Μη ορατές περιοχές

Ορατές περιοχές

ΥΨΟΜΕΤΡΟ

295 m

275 m

255 m

235 m

ΡΥΤΟΤΟΜΙΑ

ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Διαφορική Ικανότητα 1 m

Ύψος παρατηρητήρων 3 m από την επιφάνεια του εδάφους

Γωνία παρατήρησης 360 μοίρες

Έτος αεροφωτογράφισης : 2000

Πηγή: I.T.S. Γραφείο μελετών

Κλίμακα : 1:5.000

ΧΑΡΤΗΣ Νο 18

**ΠΥΡΟΠΕΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ
 ΤΗΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ**

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΥΡΟΠΕΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ

- Υψηλή (Χαλέπιος Πεύκη)
- Μέτρια (Θαρνώνες, Αγρ. Καλλιέργεια)
- Χαμηλή (Ανθόκηπος)

ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ

ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ

Έτος αεροφωτογράφισης : 2000
 Πηγή : Ι.Τ.Σ. Γραφείο μελετών

Κλίμακα : 1:5.000

ΤΜΗΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: "ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ"
 ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΑΓΑΛΑΞΟΥΔΑΣ
 ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΜΕΜΕΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΓΑΚΗΣ
 ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

ΧΑΡΤΗΣ Νο 19 ΧΑΡΤΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Παρατηρητήριο
 - Κρουνοί εκτός λειτουργίας
 - ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ *
 - ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
 - ΖΩΝΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ 25 m ΑΠΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
 - ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
 - ΡΥΜΟΤΟΜΙΑ
 - ΟΡΙΟ ΚΤΗΜΑΤΟΣ
- Διακριτική ικανότητα 1 m
 Έτος αεροφωτογράφισης : 2000
 Πηγή : Ι.Τ.Σ. Γραφείο μελετών
- * Βλάστηση υψηλής πυροεπικινδυνότητας
 Ζώνη απόστασης 100 m από κρουνοί εκτός λειτουργίας
 Ζώνη απόστασης 50 m από το όριο του κτήματος
 Κλίση εδάφους > 28%
 Έκθεση αναγλύφου Νότια έως Δυτική
 Χαμηλή σκίαση από τον ήλιο
 Μη ορατές περιοχές από το παρατηρητήριο

